

Cumhurbaşkanı Sunuşu



Türkiye; genç ve dinamik nüfusu, köklü ve gelişmiş sanayisi, Avrupa, Asya, Afrika pazarlarını birbirine bağlayan stratejik konumu ve enerji, sağlık, ulaştırma sahalarındaki dev projeleriyle küresel ekonomide öncü bir rol oynamaktadır. Son 23 yılda hayata geçirdiğimiz reformlar ve tesis ettiğimiz siyasi istikrar, ülkemizi kalkınma hedeflerine daha da yaklaştırmıştır.

Eğitimden ulaşım, enerjiden tarım faaliyetlerine varan pek çok sahada kaydettiğimiz ilerlemelerle toplumsal refahı güçlendiren atılımlarımıza devam ediyoruz.

2024 yılında da dengeli bir büyümeyi hedefleyen Türkiye, hayat pahalılığı ile mücadele ve mali disiplinde somut adımlar atmış; tarım, sanayi, ticaret, ulaştırma, enerji, güvenlik, eğitim, sağlık, yeşil ve dijital dönüşüm gibi stratejik alanlarda önemli gelişmeler kaydetmiştir.

Bu dönemde "Asrın Felaketi" olarak zikredilen 6 Şubat 2023 depremlerinde meydana gelen ekonomik hasarın telafi edilmesi, insani ihtiyaçların giderilmesi, kalıcı konut ve iş yerlerinin vatandaşlarımıza teslimi ve hasar gören altyapıların yeniden inşası gibi faaliyetler başta olmak üzere başlatılan bütün çalışmalar aralıksız sürdürülmüştür.

Bölgemizdeki sıcak çatışmalara, küresel piyasalarda yaşanan dalgalanmalara ve depremin ekonomimizde meydana getirdiği ilave yüke rağmen milli geliri 1,3 trilyon doların üzerine, kişi başına düşen geliri ise 15 bin 463 dolara taşıdık.

Ekonomi programımız ve istihdamı önceleyen politikalarımızın tesiriyle iş gücü piyasasında önemli iyileşmelerin kaydedildiği 2024 yılında yaklaşık 1 milyon kişiye ilave istihdam sağlayarak, işsizlik oranını yüzde 8,7 seviyesine kadar düşürdük.

Ticaret ortaklarımızın son yıllarda yaşadığı ekonomik sıkıntılara ve jeopolitik gerilimlere rağmen ihracatımızı 2024'te 262 milyar dolara yükselterek, Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdık. Yine aynı dönemde bütçe açığının millî gelire oranını yüzde 4,9 seviyesinde tutmayı başardık.

Mâlî disiplini koruma, kamuda verimliliği artırma ve kaynakları öncelikli alanlara yönlendirme ilkelerimizden taviz vermeden hedeflerimizi gerçekleştiriyoruz. Depremin yol açtığı hasarları bu dönemde büyük ölçüde telafi ederken, makroekonomik istikrarı koruma, üretim ve istihdamı artırma ve sosyal refahı destekleme yönündeki faaliyetlerimizi de kararlılıkla sürdürüyoruz.

Küresel ve bölgesel ölçekte devam eden belirsizliklere rağmen ülkemizi daha müreffeh bir geleceğe taşımak hedefiyle önümüzdeki dönemde de eğitimden sağlığa, enerjiden ulaştırmaya, teknolojiden savunma sanayiine icraatın her sahasında kamu kaynaklarını en verimli şekilde kullanmaya devam edeceğiz. "Türkiye Yüzyılı" idealimize uygun politikalarla yatırımı, üretimi, istihdamı ve ihracatı artırarak bütçe ve cârî işlemler dengesinde kalıcı ve sürdürülebilir iyileşmeler sağlayacağız.

Milletimizden aldığımız yetki ile yürüttüğümüz çalışmaları, hesap verme sorumluluğu ve mâlf saydamlık çerçevesinde Gazi Meclisimizin denetimine ve kamuoyunun bilgisine sunmak temel ilkemizdir. Bu çerçevede hazırladığımız 2024 yılı Genel Faaliyet Raporu'nda emeği geçenlere teşekkür ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
TÜRKİYE CUMHURBAŞKANI

Tablolar Listesi

TABLO 1: 2024 YILINA İLİŞKİN TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELERİ	17
TABLO 2: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI DENGESİ	21
TABLO 3: BÜTÇE ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI.....	22
TABLO 4: GÜNCELLENEN VE GERÇEKLEŞEN MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI DENGESİ	22
TABLO 5: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE HEDEFLERİ	26
TABLO 6: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ	26
TABLO 7: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ	27
TABLO 8: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİR HEDEFLERİ	28
TABLO 9: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ	28
TABLO 10: EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ	31
TABLO 11: İDARELER İTİBARIYLA DERNEK, VAKIF VE DİĞER KURULUŞLARA YAPILAN CARİ TRANSFERLER.....	39
TABLO 12: İDARELER İTİBARIYLA DERNEK, VAKIF VE DİĞER KURULUŞLARA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	50
TABLO 13: FONKSİYONEL SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ	53
TABLO 14: BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİNE GÖRE İLK ON BÜTÇELİ KAMU İDARESİ	59
TABLO 15: BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİNE GÖRE İLK ON ÖZEL BÜTÇELİ İDARE.....	60
TABLO 16: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİR HEDEF VE GERÇEKLEŞMELERİ	154
TABLO 17: VERGİ GELİRLERİ HEDEF VE GERÇEKLEŞMELERİ	155
TABLO 18 : 2024 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ.....	159
TABLO 19: 2024 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMU SAĞLIK HARCAMALARI	160
TABLO 20: SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNİN KAPSAMI (2023-2024)	167
TABLO 21: 2024 YILI TÜRKİYE İŞ KURUMU BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	168
TABLO 22: TÜRLERİ İTİBARIYLA BELEDİYE SAYISI	172
TABLO 23: MAHALLİ İDARELERİN 2024 YILI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	173
TABLO 24: MAHALLİ İDARELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ	175
TABLO 25: BELEDİYELERİN 2024 YILI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	176
TABLO 26: BELEDİYELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ.....	177
TABLO 27: İL ÖZEL İDARELERİNİN 2024 YILI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ.....	178
TABLO 28: İL ÖZEL İDARELERİNİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ	178
TABLO 29: BELEDİYELERE BAĞLI İDARELERİN 2024 YILI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	179
TABLO 30: BELEDİYELERE BAĞLI İDARELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ.....	180
TABLO 31: 2024 YILINDA SAĞLANAN KREDİLERİN GENEL GÖRÜNÜMÜ.....	186
TABLO 32: BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜDÜ VERİLEN KREDİLER.....	187
TABLO 33: İÇ VE DIŞ BORÇ ÖDEMELERİ	189

Ekler Listesi

Ek 1: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ.....	244
Ek 2: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER	245
Ek 3: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR	249
Ek 4: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI	249
Ek 5: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2024 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ... 250	
Ek 6: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2024 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ.....	252
Ek 7: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2024 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ.....	261
Ek 8: MERKEZİ YÖNETİM 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU	262
Ek 9: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEN/EDİLEMİYEN TUTARLAR	265
Ek 10: GENEL BÜTÇELİ İDARELER 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU	266
Ek 11: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU	269
Ek 12: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU	272
Ek 13: MERKEZİ YÖNETİM 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU	274
Ek 14: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU	280
Ek 15: 2024 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI KONSOLİDE EDİLEN/EDİLEMİYEN TUTARLAR	282
Ek 16: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU	283
Ek 17: MAHALLİ İDARELER 2024 YILI KONSOLİDE KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU.....	287
Ek 18: 2024 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEN/EDİLEMİYEN TUTARLAR.....	290
Ek 19: MAHALLİ İDARELER 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU	291
Ek 20: MERKEZİ YÖNETİM 2024 YILI BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ.....	295
Ek 21: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YEDEK ÖDENEKLERDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI	302
Ek 22: 2024 YILI İÇİNDE İDARE BÜTÇELERİNDEN YEDEK ÖDENEK TERTİBİNE AKTARILAN ÖDENEKLERDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI	313
Ek 23: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (EKOD2).....	316
Ek 24: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM PROGRAM BAZINDA BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	317

Ayrıca program döneminde gerek ithalat bağımlılığının azaltılması gerek üretim yapısının daha yüksek katma değer üretecek bir yapıya dönüşmesiyle 37 cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşmenin sağlanması, sermaye piyasalarının geliştirilmesi yoluyla finansmana erişimin kolaylaştırılması, makroihtiyati tedbirlerde sadeleştirmeye gidilmesi suretiyle piyasa ekonomisiyle uyumlu şekilde finansal istikrarın desteklenmesi hedeflenmektedir.

1- 2024 Yılı Makroekonomik Tahmin ve Gerçekleşmeleri

2024-2026 dönemi OVP'de, 2024 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinin hazırlığına esas teşkil eden temel makroekonomik hedefler belirlenmiştir. Söz konusu hedefler 2025-2027 dönemi OVP ile güncellenmiştir.

Bu kapsamda Tablo 1'de 2024 yılı temel makroekonomik göstergelerin hedef ve güncellenen değerleri ile gerçekleşme değerleri yer almaktadır.

Tablo 1: 2024 Yılına İlişkin Temel Makroekonomik Göstergeleri

	Hedef OVP (2024-2026) (Eylül 2023)	Güncelleme OVP (2025-2027) (Eylül 2024)	Gerçekleşme*
GSYH Büyümesi (%)	4,0	3,5	3,2
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	41.159	44.218	43.411
GSYH (Milyar Dolar, Cari Fiyatlarla)	1.119	1.331	1.322
Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, \$)	12.875	15.551	15.463
İşsizlik Oranı (%)	10,3	9,3	8,7
İhracat (FOB) (Milyar \$)	267,0	264,0	261,8
İthalat (CIF) (Milyar \$)	372,8	345,0	344,0
Dış Ticaret Dengesi (Milyar \$)	-105,8	-81,0	-82,2
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,1	-1,7	-0,8
Altın Hariç Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-2,0	-0,8	0,3
Dış Ticaret Hacmi / GSYH (%)	57,2	45,8	45,8
TÜFE Yıl Sonu (%)	33,0	41,5	44,4

* GSYH gerçekleşme verileri TÜİK tarafından 2009 bazlı yeni seriye göre açıklanmıştır.

Merkezi yönetim bütçesi başlangıç ödeneklerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre dağılımı ile ödeneklerin GSYH ve bütçe içindeki payları ise Tablo 7’de gösterilmiştir.

**Tablo 7: 2024 Yılı Merkezi Yönetim Başlangıç Ödenekleri
(Fonksiyonel Sınıflandırma)**

(Milyon TL)	Başlangıç Ödeneği	GSYH Payı (%)	Bütçe Payı (%)
Genel Kamu Hizmetleri	2.852.528	6,9	25,7
Savunma Hizmetleri	623.936	1,5	5,6
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	708.819	1,7	6,4
Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.669.756	4,1	15,1
Çevre Koruma Hizmetleri	18.221	0,0	0,2
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	294.584	0,7	2,7
Sağlık Hizmetleri	784.216	1,9	7,1
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	155.522	0,4	1,4
Eğitim Hizmetleri	1.422.846	3,5	12,8
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	2.558.608	6,2	23,1
TOPLAM	11.089.037	26,9	100,0

2024 yılı merkezi yönetim bütçesinde fonksiyonel sınıflandırmaya göre en büyük payı yüzde 25,7 oranıyla genel kamu hizmetleri almaktadır. 2 trilyon 852 milyar 528 milyon TL olan genel kamu hizmetlerinin 1 trilyon 254 milyar TL’si faiz giderlerinden oluşmaktadır. Genel kamu hizmetlerini sırasıyla yüzde 23,1 oranıyla sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ile yüzde 15,1 oranıyla ekonomik işler ve hizmetler izlemektedir.

2024 yılı merkezi yönetim bütçe gelir hedefleri Tablo 8’de yer almaktadır. Bu kapsamda 2024 yılı merkezi yönetim bütçesinde bütçe gelirlerinin 8 trilyon 437 milyar 100 milyon TL, genel bütçe gelirlerinin 8 trilyon 332 milyar 808 milyon TL, vergi gelirlerinin 7 trilyon 407 milyar 707 milyon TL, vergi dışı diğer gelirlerin ise 925 milyar 101 milyon TL olması öngörülmüştür. Diğer taraftan özel bütçeli idarelerin öz gelirlerinin 66 milyar 913 milyon TL, düzenleyici ve denetleyici kurum gelirlerinin ise 37 milyar 380 milyon TL olacağı tahmin edilmiştir.

Bütçe Gelirleri	8.437.100	8.672.832
Genel Bütçe Gelirleri	8.332.808	8.443.014
Vergi Gelirleri	7.407.707	7.305.279
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	137.577	135.666
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	42.804	165.866
Faizler, Paylar ve Cezalar	702.057	792.085
Sermaye Gelirleri	33.118	32.390
Alacaklardan Tahsilatlar	9.545	11.727
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	66.913	185.839
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	37.380	43.979
Bütçe Dengesi	-2.651.937	-2.107.782
Faiz Dışı Denge	-1.397.937	-837.327

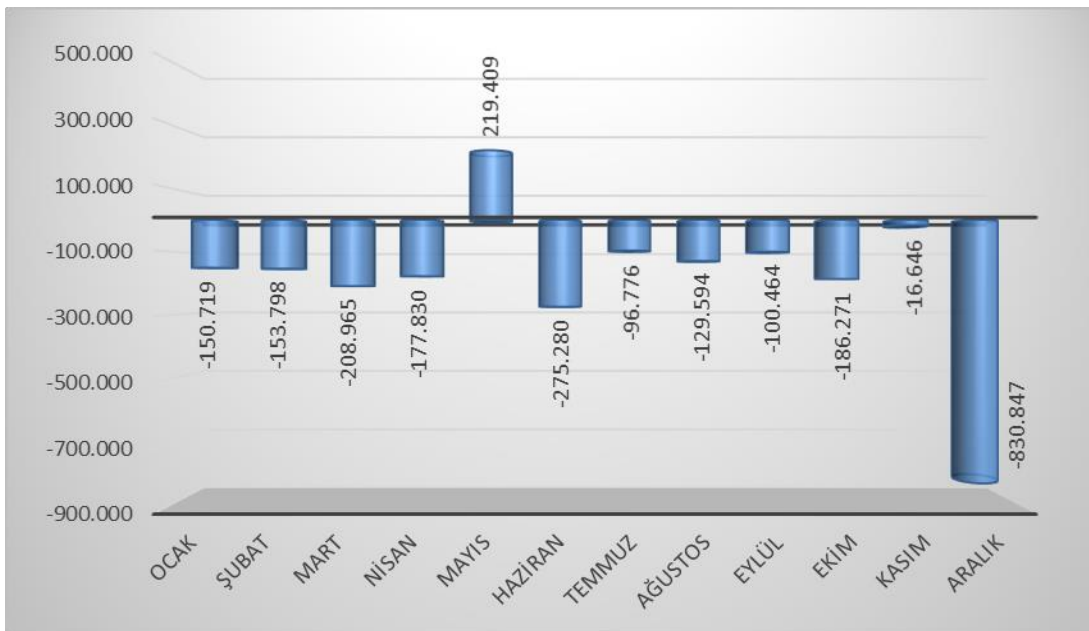
Kaynak: SBB, e-bütçe

i- Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge

2024 yılı merkezi yönetim bütçesinde bütçe açığı hedefi 2 trilyon 651 milyar 937 milyon TL olarak öngörülmüş iken yıl sonunda gerçekleşme 2 trilyon 107 milyar 782 milyon TL olmuştur.

2024 yılında bütçe dengesinin GSYH'ye oranı yüzde -4,9 olarak gerçekleşmiş olup aylar itibarıyla bütçe dengesinin gelişimi Grafik 1'de gösterilmiştir.

Grafik 1: 2024 Yılı Aylık Bütçe Dengesi Gerçekleşmeleri



Kaynak: muhasebat.hmb.gov.tr

2024 yıl sonunda personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına Devlet primi giderlerinin toplamda bir önceki yıla göre yüzde 98,5 oranında arttığı görülmektedir. Bu kapsamda personel giderlerinde yaşanan artışta;

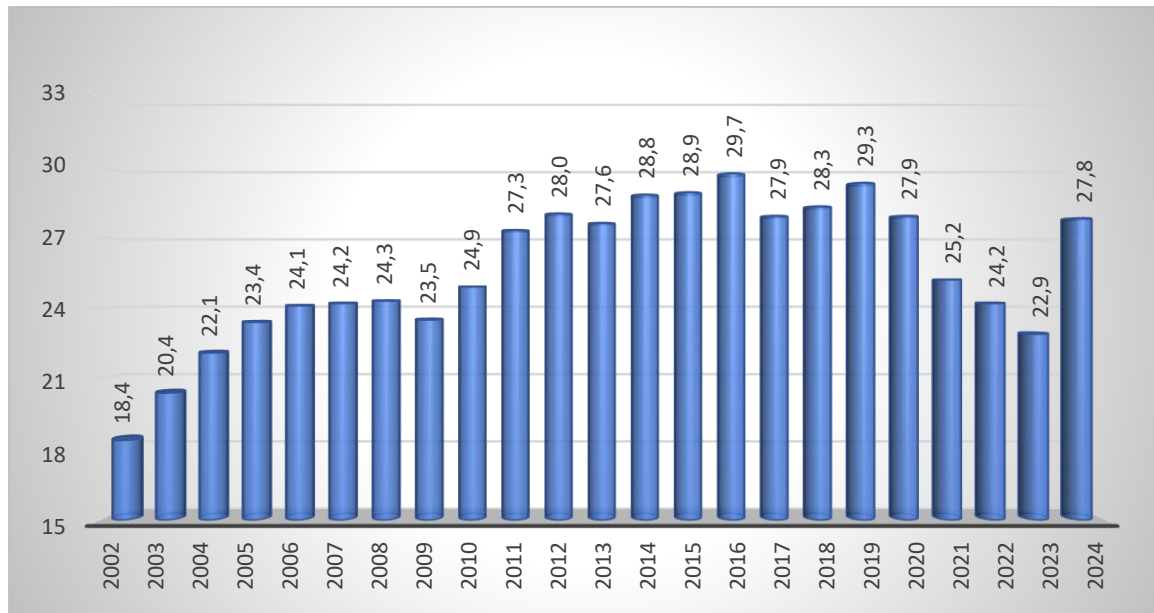
- Kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında 2024 yılı Ocak ayından itibaren yüzde 49,25 oranında, Temmuz ayından itibaren yüzde 19,31 oranında olmak üzere kümülatif olarak yüzde 78,07 oranında artış yapılması,

- 9/5/2023 tarihinde imzalanan 2023 Yılı Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Anlaşma Protokolüyle, brüt çıplak ücretleri 15.000 TL'nin altında olan kamu işçilerinin aylık brüt çıplak ücretlerinin 15.000 TL'ye çıkarılması ve ve bu iyileştirmeye ilave olarak 2024 yılının birinci dönemi için yüzde 32,57 oranında, ikinci dönemi için yüzde 24,73 oranında artış yapılması

etkili olmuştur.

2002-2024 yılları arasında personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin bütçe içindeki payının gelişimi Grafik 3'te gösterilmiştir.

Grafik 3: 2002-2024 Dönemi Personel ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı



Not: 2002-2024 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

- Gençlik ve Spor Bakanlığı il müdürlüklerinin maaş ödemeleri ve cari giderleri ile yurtların, spor tesislerinin ve gençlik merkezlerinin cari giderleri için yapılan harcamalardan,

- Kültür ve Turizm Bakanlığınca Türkiye Turizm, Tanıtım ve Geliştirme Ajansına yurt dışı tanıtım faaliyetlerinin artmasına bağlı olarak yapılan aktarıma ilişkin giderlerden,

- Ticaret Bakanlığınca ihracat destekleri için yapılan harcamalardan kaynaklı olarak yukarıda yer verilen kurumlarda harcamalar öngörülenin üzerinde gerçekleşmiştir.

Hanehalkı ve işletmelere yapılan transferler için 2024 yılında 464 milyar 494 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yıl sonunda 445 milyar 714 milyon TL harcama yapılmıştır.

- Hazine ve Maliye Bakanlığınca reasürans desteği ile bireysel emeklilik sistemi (BES) ödemelerinden,

- Göç İdaresi Başkanlığınca acil yardım ödeneği kapsamında yapılan harcamalardan ve yabancıların genel sağlık sigortası prim ödemeleri ile tedavi ve ilaç giderlerinin karşılanması için yapılan harcamalardan,

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yatırım teşvikleri için yapılan harcamalardan,

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca doğal gaz tüketimine ilişkin sistem kullanım bedelleri ödemesi için yapılan harcamalar ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yardım faaliyetleri kapsamında yapılan harcamalardan,

- Vakıflar Genel Müdürlüğünce muhtaç durumda bulunan engellilere, yetimlere ödenen muhtaç maaşları ödemeleri ve maddi durumu yeterli olmayan ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri ile üniversite öğrencilerine yapılan eğitim yardımı ödemelerinden

kaynaklı olarak yukarıda yer verilen kurumlarda harcamalar öngörülenin üzerinde gerçekleşmiştir.

Gelirden ayrılan paylara yönelik transferler için 1 trilyon 86 milyar 321 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yıl sonunda 1 trilyon 59 milyar 462 milyon TL harcama yapılmıştır. Bu kapsamda genel bütçe vergi gelirlerinden mahalli idarelere verilen paylar ile Savunma Sanayi Destekleme Fonuna öngörülenden daha az kaynak aktarılması sebebiyle harcamalar başlangıç ödeneğinin altında kalmıştır.

Sulamalarda su kayıplarının önüne geçilerek suyun daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılabilmesi, toprağın kalitesini etkileyen drenaj sorunlarının giderilebilmesi amacıyla 2024 yılında 14.345 hektar alanda yenileme projeleri hayata geçirilmiştir. Tarım sektöründe ise yaklaşık 7,2 milyon hektar alana sulama suyu sağlanmıştır. Buna ek olarak, 2024 yılında 367 adet tesis tamamlanarak 458 adet meskûn mahal ile 2.262 hektar alan taşkınlardan korunmuştur.

2024 yılı sonu itibarıyla 1.256 atık su arıtma tesisi ile belediye nüfusunun yüzde 90,9'una atık su arıtma hizmeti verilmekte, arıtılmış atık suların yüzde 6,35'i yeniden kullanılmaktadır.

Ormanlık sektöründe Orman Genel Müdürlüğü tarafından özel bütçe yatırımları kapsamında ağaçlandırma, ağaçlandırma bakımı, fidan üretimi, fidan bakımı, tohum üretimi, toprak muhafaza tesis yapımı ve bakımı, mera ıslah çalışmaları ile havza rehabilitasyon projeleri gerçekleştirilmiştir.

Madencilik sektöründe 47 adet proje yer almakta olup bu projelerin 2024 yılı toplam ödeneği 106 milyar TL'dir. Bu ödeneğin 99,8 milyar TL ile yüzde 94,2'si Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan projelere aittir. Geriye kalan ödenek ise Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü'nün, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü'nün, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün ve Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü'nün yatırım projelerine aittir. Bu projeler ile öncelikli olarak hammadde arz güvenliğinin sağlanması ve dışa bağımlılığın azaltılması amacıyla maden, jeotermal kaynak, petrol ve doğal gaz arama ve üretim çalışmaları yürütülmektedir.

İmalat sektöründe 104 adet proje yer almakta olup bu projelerin 2024 yılı toplam ödeneği 15,6 milyar TL'dir. Bu kapsamda en büyük yatırımcı kuruluş olan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına KOBİ ve Girişimcilik sektöründe, 2024 yılında borç verme ve sermaye transferi kalemleri de dâhil olmak üzere toplam 15,2 milyar TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiştir.

Enerji arz güvenliğinin artırılması ve altyapısının geliştirilmesi amacıyla 2024 Yılı Yatırım Programının Enerji sektöründe toplam 163 adet proje yer almaktadır. Bu projelerin toplam ödenek tutarı 75,7 milyar TL'dir. Bu ödeneğin 29 milyar TL ile yüzde 38,3'ü Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü'nün, 28 milyar TL ile yüzde 37'si Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü'nün, 8 milyar TL ile yüzde 10,6'sı Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü'nün, geri kalan kısmı ise Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Türkiye Raylı Sistem Araçları Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü yatırım projelerine aittir. Bu projeler ile doğal gaz ve elektrik iletim altyapısının güçlendirilmesi ile enerji verimliliğinin ve kaynak çeşitliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Eğitim-Yükseköğretim sektörüne, 2024 yılında 38,3 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir. 2024 Yılı Yatırım Programında 127 devlet üniversitesi, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ile Gençlik ve Spor Bakanlığına ait toplam 709 proje bulunmaktadır. 2024 yılında 398.102 m² kapalı alana sahip yaklaşık 5 milyar TL maliyetli toplam 46 adet yapım işi tamamlanarak hizmete alınmıştır. Sektör yatırımlarında eğitim öğretimde sürdürülebilirliğin sağlanması, eğitim kalitesinin artırılması, çağdaş ve nitelikli eğitim hizmetlerinin sağlanmasının yanı sıra yükseköğretim öğrencilerinin sosyal ihtiyaçlarının da gözetilmesine önem verilmiştir. Bu doğrultuda kampüslerde mekânsal ihtiyaçların karşılanması yanı sıra öğrencilerin entelektüel ve sosyal beklentilerine de yanıt verecek sosyal donatı ve kütüphane projeleri hayata geçirilmiştir. İdari hizmet binaları ve barınma karakteristiğine sahip yeni yapım projelerinin yanı sıra mevcut eğitim alanlarında bakım onarım çalışmaları, yayın alımı, bilgi işlem ve bilişim altyapısının desteklenmesi, makine-teçhizat alımı ve kampüs altyapısının iyileştirilmesine yönelik yatırımlar da desteklenmiştir.

Beden Eğitimi ve Spor sektöründe 74 devlet üniversitesi, Milli Eğitim Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığına ait projeler yürütölmüş olup 2024 yılında 83 proje için 4,3 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir. Bireylerin düzenli fiziksel aktivitelere teşvik edilmesi, sağlık yaşam alışkanlıklarının tesis edilmesi ve spor kültürünün yaygınlaştırılması kapsamında 2024 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığına ait 2,1 milyar TL proje tutarında 8 adet spor tesisi tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Başta Kültür ve Turizm Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Diyanet İşleri Başkanlığı olmak üzere Kültür sektörü kapsamındaki kuruluşlara 2024 Yılı Yatırım Programı kapsamında 32,2 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir. En büyük payı alan Kültür ve Turizm Bakanlığının 2024 yılı ödeneği 19,2 milyar TL'dir. Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsis edilen ödeneklerle okuma kültürünün geliştirilmesi, tarihi kültürel mirasın korunması ve kültürel alt yapının geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmiştir. Bu kapsamda İstanbul Defterhane Binası'nın restorasyonu tamamlanmış ve hizmete açılmıştır. Diğer taraftan çok sayıda anıt eseri ve ören yerinin onarım, restorasyon ile çevre düzenleme çalışmaları gerçekleştirilerek bu eserler ve yerler halkın ziyaretine açılmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından vakıf eserlerinin ihyası kapsamında yurt içinde 154 adet, yurtdışında ise 4 adet eccat mirası eserin restorasyonu tamamlanmıştır. Okuma kültürünün geliştirilmesi kapsamında 8 adet kütüphane binası inşaatı tamamlanarak toplam 32.686 m² kütüphane alanı hizmete açılmıştır.

Sağlık sektörüne 2024 Yılı Yatırım Programı kapsamında Kamu Özel İşbirliği dahil 151,3 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir. Kamu Özel İşbirliği hariç tahsis edilen ödeneğin yüzde 87,4'ü Sağlık Bakanlığına ayrılmıştır. 2024 yılında Sağlık Bakanlığı, üniversiteler ve diğer ilgili kuruluşlara ait toplam 226 proje bulunmaktadır. Sağlık Bakanlığına ait toplam 110 adet, üniversitelere ait ise toplam 8 adet proje tamamlanmıştır.

Sermaye Transferleri

Sermaye transferleri için 2024 yılında 720 milyar 837 milyon TL öngörölmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ve düşmeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği yıl sonunda 656 milyar 111 milyon TL olmuştur. Bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri ise 640 milyar 357 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın 39 milyar 902 milyon TL'si hazine yardımlarından, 1 milyar 859 milyon TL'si yurtdışı sermaye transferlerinden, 598 milyar 596 milyon TL'si ise yurtiçi sermaye transferlerinden oluşmaktadır. Bu kapsamda;

- TÜBİTAK tarafından 278 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi gereği kurum dışına sağlanan hizmetlerden elde edilen gelirler karşılığı yapılan harcamalardan,
- İçişleri Bakanlığınca il özel idareleri ve YİKOB'lara verilen yardımlar ile güvenlik (öncelikli) yolları için yapılan harcamalardan ve maden payı devlet hakkı kapsamında eklenen tutarlar karşılığı yapılan harcamalardan,
- Kültür ve Turizm Bakanlığınca tarihi ve kültürel varlıkların korunması ve yenilenmesi faaliyetleri nedeniyle yapılan harcamalardan,
- Milli Eğitim Bakanlığınca okul inşaatları için TOKİ'ye yapılan ödemelerden,
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 2872 sayılı Çevre Kanununun 18 inci ve 24 üncü maddeleri gereğince çevre kirliliğinin önlenmesi, çevrenin iyileştirilmesi ve çevre ile ilgili yatırımların desteklenmesi amacıyla yapılan harcamalardan,
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından Bakanlığın faaliyet alanına giren konulara ilişkin Ar-Ge projelerine verilen destek ödemeleri ile Türkiye Uzay Ajansı'na aktarılmak üzere Ar-Ge gelirlerinden eklenen ödeneklerin kullanılmasından,
- Strateji ve Bütçe Başkanlığınca belediyelerin ihtiyaç duyduğu yatırım nitelikli projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla yapılan ödemelerden

kaynaklı olarak yukarıda yer verilen kurumlarda harcamalar öngörülenin üzerinde gerçekleşmiştir.

2024 yılında merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından dernek, birlik, kurum, kuruluş, sandık vb. kuruluşlara sermaye transferleri tertibinden 306 milyon 810 bin TL harcama yapılmıştır. Yapılan sermaye transferlerinin ayrıntısı Tablo 12'de gösterilmiştir.

Bu kapsamda Tarım ve Orman Bakanlığınca sokak hayvanlarının rehabilitasyonu için belediyelere ve tarım arazilerinin kullanımının etkinleştirilmesi kapsamında tohum alımı için TİGEM, kooperatifler, üretici birlikleri, enstitüler vb. kuruluşlara 27 milyon TL ödeme yapılmıştır. Diğer taraftan Kültür ve Turizm Bakanlığınca kültür, sanat, turizm ve tanıtım faaliyeti olan dernek ve vakıfların yerel, ulusal ve uluslararası nitelikteki kültürel etkinlikler kapsamındaki projelerine ilişkin olarak 52 milyon TL ödeme yapılmıştır. Diğer taraftan İçişleri Bakanlığınca ilgili tertipten yapılan 225,8 milyon TL tutarındaki harcama altyapı desteği kapsamında il özel idarelerine aktarılan tutarlardan oluşmaktadır.

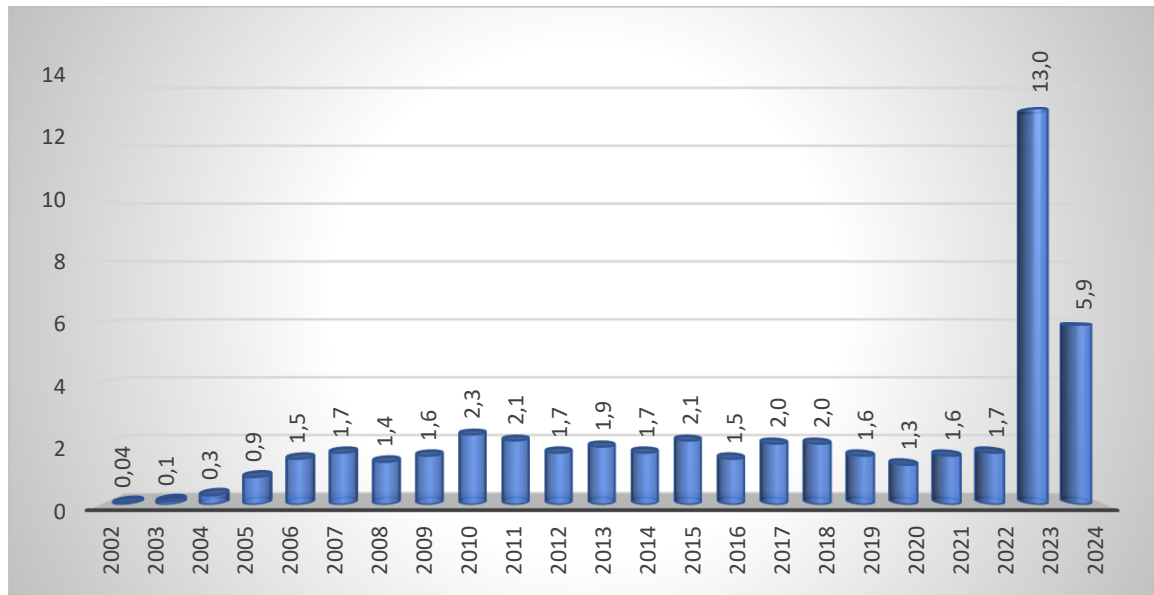
Tablo 12: İdareler İtibarıyla Dernek, Vakıf ve Diğer Kuruluşlara Yapılan Sermaye Transferleri

(Bin TL)	Gerçekleşme
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	225.787
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	52.173
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	27.159
TİCARET BAKANLIĞI	1.691
Merkezi Yönetim Toplamı	306.810

Kaynak: SBB, e-bütçe

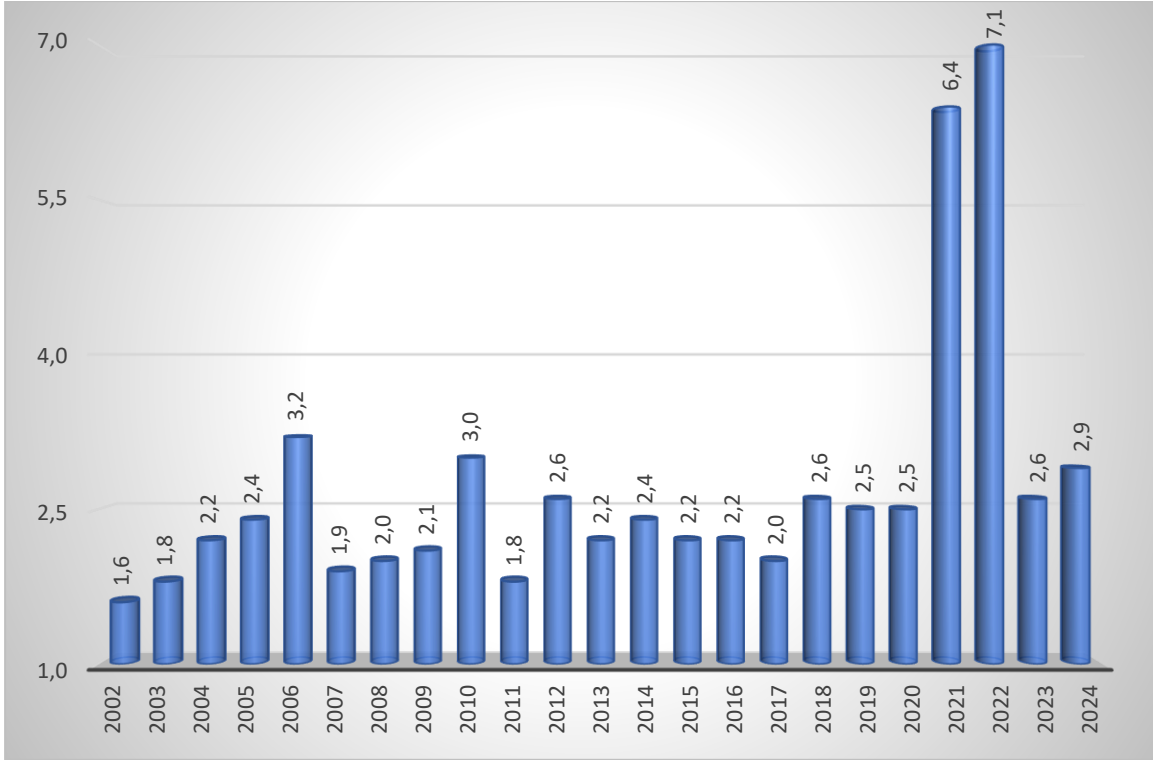
2002-2024 yılları arasında sermaye transferlerinin bütçe içindeki payının gelişimi Grafik 8'de gösterilmiştir.

Grafik 8: 2002-2024 Dönemi Sermaye Transferlerinin Bütçe İçindeki Payı



Not: 2002-2024 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Grafik 9: 2002-2024 Dönemi Borç Verme Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı



Not: 2002-2024 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

bb- Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

Fonksiyonel sınıflandırmaya göre 2024 yılı bütçe ödenekleri, yıl sonu ödenekleri ve gider gerçekleştirmeleri Tablo 13'te gösterilmiştir.

2024 yılı bütçe ödeneği 11 trilyon 89 milyar 37 milyon TL iken ilgili mevzuat uyarınca eklenen ödeneklerle yıl sonu bütçe ödeneği toplamı 11 trilyon 544 milyar 977 TL milyon, merkezi yönetim bütçe gider gerçekleşmesi ise 10 trilyon 780 milyar 614 milyon TL olmuştur.

Tablo 13: Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri

(Milyon TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
Genel Kamu Hizmetleri	2.852.528	2.889.344	2.666.304
Savunma Hizmetleri	623.936	746.647	591.828
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	708.819	802.794	779.312
Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.669.756	1.650.117	1.517.901
Çevre Koruma Hizmetleri	18.221	21.160	19.301
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	294.584	425.888	300.218
Sağlık Hizmetleri	784.216	864.008	848.870
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	155.522	200.720	190.521
Eğitim Hizmetleri	1.422.846	1.462.475	1.422.362
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	2.558.608	2.481.824	2.443.997
Bütçe Giderleri Toplamı	11.089.037	11.544.977	10.780.614

Kaynak: SBB, e-bütçe

Fonksiyonel sınıflandırmaya göre bütçe başlangıç ödeneği ile harcamalar arasında;

Genel kamu hizmetleri fonksiyonunda;

- TÜBİTAK tarafından 278 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi gereği kurum dışına sağlanan hizmetlerden elde edilen gelirler karşılığı yapılan harcamalardan,

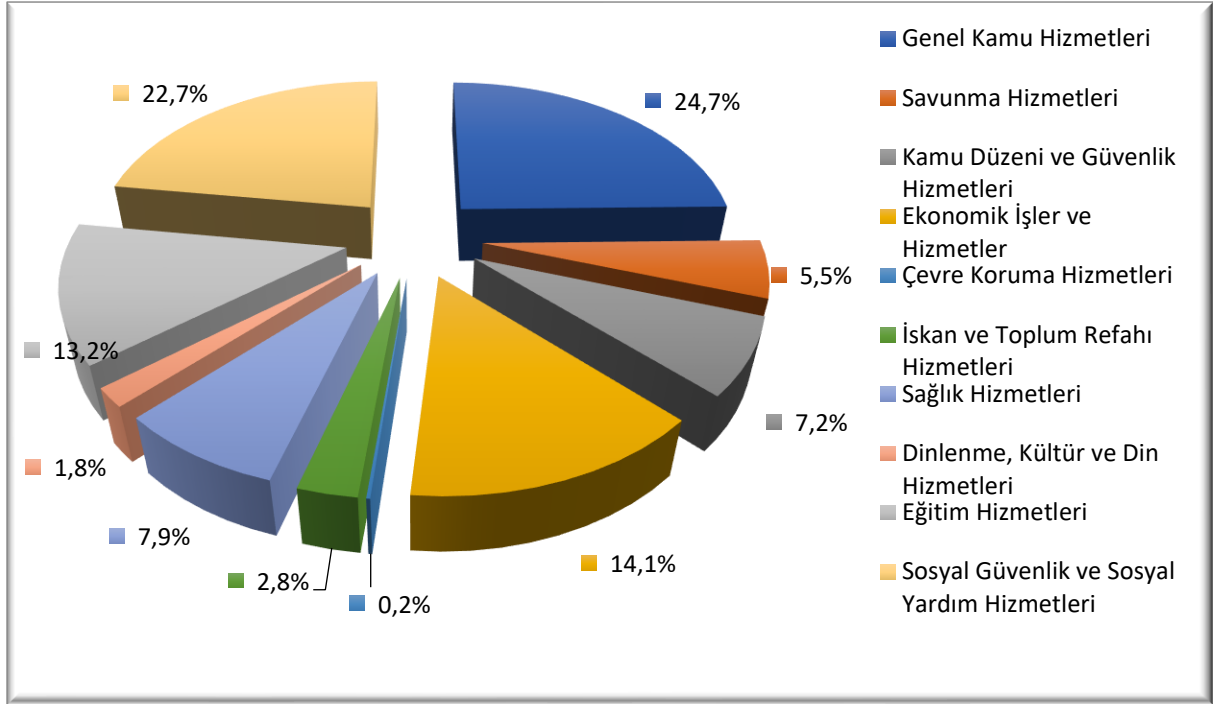
- Dönem başında Cumhurbaşkanlığı bütçesinde yer alıp ihtiyaç durumuna göre başta Milli Savunma Bakanlığı bütçesi olmak üzere bazı idarelere aktarılarak kullanılan BDK Harekatlarına ilişkin ödeneklerden,

- Vakıflar Genel Müdürlüğüne mazbut vakıflar adına yapılan sermaye artırımlarına katılım amacıyla yapılan harcamalardan,

- Gelir İdaresi Başkanlığının enflasyon farkı vb. sebeplere bağlı olarak personel ödemelerinde meydana gelen artışlar ile ilama bağlı borç ile beyiye aidatları giderleri için yapılan harcamalardan,

- Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından SGK'ya yapılan ödemeler, faiz giderleri, değerli kağıt basım giderleri, ilam, koruma tedbiri ile Anayasa Mahkemesi bireysel başvuru giderlerinden,

Grafik 10: 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Dağılımı



Grafikte görüldüğü üzere fonksiyonel sınıflandırma bazında 2024 yılı merkezi yönetim bütçe harcamaları içinde en büyük payı yüzde 24,7 ile genel kamu hizmetleri almıştır. Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri yüzde 22,7 olarak gerçekleşmişken, ekonomik işler ve hizmetlerin payı yüzde 14,1 seviyesindedir. Diğer taraftan eğitim hizmetlerinin toplam harcamalar içindeki payı yüzde 13,2, sağlık hizmetlerinin payı ise yüzde 7,9 olarak gerçekleşmiştir. Bu kapsamda 2024 yılında merkezi yönetim bütçesinde, vatandaşlara sunulan temel hizmetlerden olan sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri, eğitim hizmetleri ve sağlık hizmetlerine ayrılan payın toplamı yüzde 43,7 olmuştur.

cc- Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

2024 yılında merkezi yönetim kapsamında yer alan idarelerin bütçe ödenekleri ve gerçekleştirmelerini gösteren tablolar Raporun 5, 6 ve 7 No'lu eklerinde yer almaktadır.

Bütçe gerçekleştirmeleri itibarıyla en yüksek gidere sahip ilk on kamu idaresine Tablo 14'te yer verilmiştir.

Tablo 15: Bütçe Gider Gerçekleşmesine Göre İlk On Özel Bütçeli İdare

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	267.132.848	293.625.708	285.282.005
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	123.579.336	153.095.350	151.539.183
KENTSEL DÖNÜŞÜM BAŞKANLIĞI	219.740.028	220.374.504	99.276.564
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	32.084.581	47.857.628	42.789.366
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	27.748.119	35.686.536	32.886.806
CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	13.575.489	36.295.002	30.948.009
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.726.625	23.702.686	22.606.829
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	7.733.324	18.981.876	17.480.959
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	10.603.802	11.903.799	11.546.831
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	10.637.379	12.271.707	10.678.189

Kaynak: SBB e-bütçe

dd- Program Sınıflandırmasına Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

Performans esaslı bütçeleme yaklaşımı ve bütçe sınıflandırmasına ilişkin uygulamalardan elde edilen kazanım ve deneyimlerden faydalanılarak 2020 yılında performans esaslı program bütçe reformunun hayata geçirilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılmış, 2021 yılı bütçesi ile birlikte kaynak tahsisi ve kamu hizmetleri arasındaki bağlantının güçlü bir şekilde kurulmasına imkan sağlayan, şeffaflığı ve hesap verebilirliği artıran program bütçe sistemine geçilmiştir.

2024 yılında en fazla harcama yapılan ilk beş program sırasıyla; Hazine Varlıklarının ve Yükümlülüklerinin Yönetimi, Sosyal Güvenlik, Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi, Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi ve Ulusal Savunma programlarıdır. Bu kapsamda program sınıflandırmasına göre 2024 yılı gider gerçekleştirmeleri ise Raporun 24 No'lu ekinde yer almaktadır.

Diğer taraftan programlara ilişkin genel bilgilere ve anahtar göstergelerle ilgili gerçekleştirme sonuçlarına ve değerlendirmelere ise aşağıda yer verilmektedir.

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
3- Kendilerine ait bir konutta yaşayanların oranı	Yüzde	56,70	56,20	57,50	56,10

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre 2024 yılında konut mülkiyet durumları incelendiğinde, fertlerin yüzde 56,1'inin oturduğu konutun kendilerine ait olduğu görülmüştür.

Göstergeden Sorumlu İdare: AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

Programın Adı: AKTİF VE SAĞLIKLI YAŞLANMA

Program Amacı: Yaşlıların Yaşam Kalitesinin Yükseltilmesi ve Aktif Yaşlanma Ortamlarının Oluşturulması

Koordinasyondan Sorumlu İdare: AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Yaşlanan nüfusa yönelik sağlık, bakım ve sosyal güvenlik alanlarında etkin politikaların hayata geçirilmesine, hukuki ve kurumsal altyapının güçlendirilmesine, yaşlılık alanında araştırmaların ve veri kaynaklarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Ülkemizde yaşlılığın tüm politika, program ve hizmetler açısından ana akımlaştırılması ve yaşlı bireylerin farklılaşan ihtiyaçlarına duyarlı çözümler üretilmesi için sağlıktan bakıma, hayat boyu öğrenmeden kuşaklararası dayanışmaya, istihdamdan erişilebilir çevreye kadar her alanda haklarını etkin kullanarak yaşam kalitelerinin artırılması yönünde çalışmalar yürütülmektedir. Toplum temelli bakım anlayışı doğrultusunda; kurumsal bakımın yanı sıra yaşlı bireyin yerinde, kendi sosyal çevresinden ayrılmadan bakılmasını sağlayan bakım hizmet modellerine ağırlık verilmektedir. Bu çerçevede aile yanında bakımı desteklemek amacıyla kurumsal bakım ile evde bakım yardımı, sosyal yardım, gündüz bakım hizmetleri birbirini tamamlayıcı şekilde bütünlük olarak sunulmaktadır. Yaşlı bireylerin yaşam kalitesinin yükseltilmesi ve aktif yaşlanma ortamlarının desteklenmesi için 2013 yılında hayata geçirilen ücretsiz seyahat uygulaması ile de şehir içinde karayolu, denizyolu ve demiryolu araçlarından engelli ve yaşlı bireyler ücretsiz yararlanmaktadır.

Yaşlı bireylerin ihtiyaçlarının gözetilerek yaşamlarının kolaylaştırılması, günlük yaşam aktivitelerinin desteklenmesi, sosyal ilişkilerinin geliştirilerek toplumsal hayata katılımlarının artırılması ve ailelerinin rahatlatılarak desteklenmesi amacıyla yaşlı bireylere yönelik Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı huzurevleri ve gündüz hizmet merkezlerinde bakım hizmetlerinin yanı sıra sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler ile kişisel becerilerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler ve rehabilitasyon hizmetleri sunulmaktadır. 2024 yılında Bakanlığa bağlı 169 huzurevi ve yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezinde 14.701 yaşlı bireye bakım hizmeti sunulmuştur.

Erişilebilirlik konusunda toplumsal farkındalığın sağlanması, bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması için gerçekleştirilen toplam 18 eğitim ve atölye programı kapsamında üniversiteler, belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan 2.374 kişiye erişilebilirlik eğitimi verilmiştir.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- 65 yaş ve üstü nüfusun işgücüne katılım oranı	Oran	12,1	12,2	12,4	13,1

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
3- Türkiye kaynaklı bilimsel yayın sayısı	Sayı	72.871	75.398	53.897	82.150

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

TÜİK tarafından koordine edilen Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamında Türkiye Kaynaklı Bilimsel Yayın Verisi TÜBİTAK tarafından açıklanmaktadır. RİP kapsamında Bilimsel Yayın Sayısı 2024 yılı değeri 82.150 olmuş ve hedeflenen gösterge değeri aşılmıştır. Diğer taraftan 31/12/2025 tarihinde ilgili veri güncellenecektir.

Göstergeden Sorumlu İdare: TÜBİTAK

Programın Adı: BAĞIMLILIKLA MÜCADELE

Program Amacı: Bağımlılıkla Etkili Mücadele Edilmesi ve Tedavi Hizmetlerine Kolay Erişimin Sağlanması

Koordinasyondan Sorumlu İdare: SAĞLIK BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Bağımlılık, toplumların hem bugünü hem de geleceğini tehdit eden, maddi ve manevi pek çok kayba sebep olan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Bağımlılığın sebep olduğu zararlar sadece kullanıcı ile sınırlı, sağlık zararlarından ibaret değildir. Sağlık zararlarının yanı sıra çoğu zaman kişinin ailesine, içinde bulunduğu çevreye ve toplumun tamamına yansıyan sosyal, hukuki, ekonomik zararları da beraberinde getirmektedir. Tüm bu sebeplerle ülkemizde bağımlılıkla mücadele çalışmaları Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı başkanlığında Bağımlılık ile Mücadele Yüksek Kurulu koordinasyonunda, en üst düzeyde kararlılık ve kurumlararası iş birliği ile yürütülmektedir. Bağımlılıkla mücadele çalışmaları kapsamında tütün, alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığı ile mücadele edilerek toplumda sağlıklı yaşamın geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Program hedeflerine ulaşma düzeyi tütün, alkol ve uyuşturucu madde kullanım sıklıklarının tespit edilmesine yönelik yapılacak saha araştırmaları ile takip edilmektedir. Tütün, alkol ve uyuşturucu ile mücadele çalışmaları yürütülmesi ve bağımlılıkla mücadelede tüm paydaşlar için temel bakış açısını yansıtacak ve ortak hareketi sağlayacak genel iletişim stratejisinin ana hatlarının ortaya konması ve kamuoyunda farkındalık yaratılması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede tütün, alkol ve uyuşturucu bağımlılığının önlenmesine, etkili ve ulaşılabilir tedavi olanaklarının geliştirilmesine yönelik faaliyetler hayata geçirilmiştir.

Bağımlılıkla mücadele çalışmalarının temelini önleme çalışmaları oluşturmaktadır. Bu amaçla toplumun tüm kesimlerini kapsayacak şekilde farkındalık düzeyini artırmak üzere eğitimler, toplantılar, kamu spotları, afiş, billboard çalışmaları ile diğer iletişim teknik ve materyalleri kullanılarak bilgilendirmeler yapılmaktadır. Bağımlı bireyler ile yakınlarına, bağımlılık ile ilgili bilgi ve destek talep eden kişilere 7 gün 24 saat esasına göre hizmetin sunulduğu ALO 171 Sigara Bırakma Danışma Hattı ve ALO 191 Uyuşturucu ile Mücadele Danışma ve Destek Hattı aracılığıyla hizmet sunulmaya devam edilmektedir. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde uyuşturucuya yönelik erken tanı ve danışmanlık hizmetleri güçlendirilmektedir. Vatandaşlarımızın sağlık hizmetleri ile ilk ve en kolay temas noktası olan aile sağlığı merkezlerinde aile hekimlerince sorumlu olduğu nüfusta uyuşturucu kullanan bireyin erken tanısı sağlanarak, danışmanlık sunulmakta ve kişiler tedaviye yönlendirilmektedir. Ayrıca 81 ilin tamamında bağımlılık danışma merkezleri ve sağlıklı hayat merkezleri aracılığıyla bağımlılık riski olan ya da bağımlı bireylere ve ailelerine yönelik yüz yüze danışmanlık hizmetlerinin sunulması sağlanmaktadır.

Diğer taraftan vatandaşın kolay ulaşabileceği, danışmanlık ve destek alabileceği birimler faaliyete geçirilmiş, bağımlılığa yönelik hizmet sunan sigara bırakma poliklinikleri ile çocuk - ergen ve erişkin arındırma merkezlerinin sayısı artırılarak tedavi birimlerine ve tedaviye erişim kolaylaştırılmış, rehabilitasyon hizmetleri yaygınlaştırılmıştır. Ayrıca bağımlılığa yönelik yürütülen gönüllülük programları ile toplumsal savunuculuğun artırılması sağlanmıştır.

Programın Adı:**ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI****Program Amacı:**

Enerji Kaynaklarını Verimli ve Çevreye Duyarlı Şekilde Değerlendirerek Sürdürülebilir Arz Güvenliğini ve Enerji Piyasalarında Rekabetçi Enerji Fiyatlarının Oluşmasının Sağlanması

Koordinasyondan Sorumlu İdare

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Elektrik ve doğal gaz özelinde enerjinin; yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması ve rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir piyasa yapısının oluşturulmasına yönelik olarak faaliyetler yürütülmektedir. Program kapsamında yürütülen;

- Enerji alanında yerleşirme alt programı kapsamında elektrik üretim tesislerinde kullanılan aksamaların yerli olarak üretilmesi ve yerli aksam kullanım oranlarının artırılmasına katkı sağlayacak politikaların geliştirilmesine devam edilmektedir.

- Enerji arz güvenliği alt programı kapsamında enerji kaynakları tedarik güvenliğinin tesis edilmesi ve elektrik enerjisi üretim portföyü içerisindeki ithal kaynak oranının azaltılması vizyonu; doğal gaz ve elektrik altyapısının güçlendirilmesi, nükleer enerjinin arz kaynakları arasına dahil edilmesi, elektrik üretimindeki ithal kaynaklara bağımlılığın azaltılması gibi hususlara yönelik politika ve mevzuat çalışmaları yürütülmektedir. Ayrıca alt program kapsamında, sürdürülebilir ve güvenli enerji arzı sağlanması için nükleer enerji ve milletlerarası transit petrol ve doğal gaz geçiş projeleri ile ilgili konularda politika geliştirilmesine, ülkemizde nükleer santral kurulmasına yönelik hukuki ve teknik altyapı oluşturulmasına ve nükleer projelerde azami yerli katkı ile teknoloji transferi sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

- Enerji verimliliği alt programında enerji verimliliğinin artırılması amacıyla ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği yapılmakta, toplum genelinde enerji kültürünün ve enerji verimliliği bilincinin geliştirilmesi ve uygulamaların özendirilmesine yönelik faaliyetlerde bulunmaktadır. Ayrıca ulusal enerji verimliliği eylem planının uygulama, koordinasyon ve izleme faaliyetleri ile alternatif yakıtlar, bölgesel ısıtma ve ısı piyasasının oluşturulması dahil gerekli çalışmalar yürütülmekte, enerjinin rasyonel kullanımı ile ilgili olarak eğitim, etüt ve danışmanlık hizmetleri verilmekte, ülke genelinde yürütülen enerji verimliliği ile ilgili çalışmalara ilişkin gerekli ölçme, izleme ve denetim çalışmaları yapılmaktadır. Bunun yanı sıra, ülkemiz birincil enerji yoğunluğu ve kişi başına düşen birincil enerji tüketim değerleri takip edilmekte ve endüstriyel işletmelerin enerji verimliliği projelerinin desteklenmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Enerji verimliliği destekleri kapsamında 2024 yılında verimlilik artırıcı projeler (VAP) için proje sahiplerine 72 milyon TL hibe ödemesi yapılmıştır. Bu projelerin toplam yatırım tutarı ise 318 milyon TL olarak gerçekleşirken yıllık 36.794 TEP enerji tasarrufu sağlanmış olup tasarrufun mali karşılığı ise 542 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Sağlanan enerji tasarrufu sonucu 127 bin ton CO₂ eşdeğeri emisyon salınımının önüne geçilmiştir. Ayrıca gönüllü anlaşmalar (GA) için enerji yoğunluğunu azaltan 8 endüstriyel işletmeye 8 milyon TL enerji fatura desteği sağlanmıştır. Diğer taraftan enerji verimliliği kapsamında kamu binalarında yüzde 15 tasarruf hedefi tanımlayan 2019/18 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi doğrultusunda toplam 72.642 TEP tasarruf sağlanmıştır. Söz konusu tasarrufun ekonomik karşılığı 2025 yılı fiyatları ile 2 milyar TL/yıl olarak belirlenmiştir. Ayrıca 2023/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yüzde 15 tasarruf hedefi 2030 yılına kadar yüzde 30 olacak şekilde güncellenmiştir. Bu sayede kamuda 2025 yılı fiyatları ile 50 milyar TL'lik yatırıma karşılık, 7,5 milyar TL/yıl tasarruf edilmesi, 300.000 TEP enerji tasarrufu ve 1 milyon ton CO₂ eşdeğeri emisyon azaltımının sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda yürütülecek iş ve işlemlerin tanımlandığı "Kamu Binalarında Tasarruf Hedefi ve Uygulama Rehberi (2024-2030)" Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı resmi internet adresinde yayımlanmıştır.

- 2024 yılı itibarıyla Enerji Verimliliği 2030 Stratejisi ve II. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı (UEVEP) uygulamaya alınmıştır. Enerji Verimliliği 2030 Strateji Belgesi'nde 10 stratejik amaç ve 23 hedef belirlenmiştir. Belirlenen hedeflere ulaşmak için ise Eylem Planı'nda; sanayi ve teknoloji, bina ve hizmetler, enerji, ulaştırma, tarım, yatay konular, start-up, ve dijitalleşme olmak üzere toplam 7 tematik başlıkta 61 eyleme ve 266 faaliyete yer verilmiştir. 2024-2030 yılları arasında 20,2 milyar dolar tutarında enerji verimliliği yatırımı gerçekleştirilmesi ve kümülatif olarak 37,1 MTEP birincil enerji tasarrufu sağlanması hedeflenmiştir. Hedeflerin hayata geçirilmesiyle söz konusu dönemde Türkiye'nin birincil enerji tüketiminde yüzde 16 oranında azalma ve 100 milyon ton CO₂ eşdeğeri sera gazı emisyonu azaltımı öngörülmektedir. 2024 yılına ilişkin yürütülen etki analizinde ise enerji verimliliğine yönelik toplam 3 milyar 352 milyon dolar yatırım yapıldığı, 1 milyon 544 bin TEP enerji tasarrufu sağlandığı ve 4 milyon 775 bin ton CO₂ eşdeğeri emisyon azaltımı elde edildiği hesaplanmıştır. Eylem Planı'nda 2024 yılı için belirlenen 1 milyon 197 bin TEP'lik tasarruf hedefi aşılmış ve yüzde 129 oranında bir gerçekleştirme sağlanmıştır.

- Yenilenebilir enerji alt programı kapsamında ise yenilenebilir enerji kaynaklarının güvenilir, ekonomik ve kaliteli biçimde elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik politika ve mevzuat çalışmaları yürütülmekte ve yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üretiminin gelişimi izlenmektedir.

Programın Adı: HUKUK ve ADALET

Program Amacı: Hukukun Üstünlüğü, Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı ile İnsan Haklarını Esas Alarak Adalet Hizmetlerinin Adil, Makul Sürede, Erişilebilir ve Etkili Bir Şekilde Sunulmasını Sağlayacak Politikaların Geliştirilmesi ve Uygulanması

Koordinasyondan Sorumlu İdare: ADALET BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Program kapsamında yürütülen çalışmalarla; adalete erişimin kolaylaştırılması suretiyle adalet hizmetlerinden memnuniyetin artırılması, adalet sisteminin etkin bir şekilde işleyişinin sağlanması, alternatif çözüm yolları olan uzlaşma ve arabuluculuğun işlerliğinin artırılması, ceza infaz sisteminin geliştirilmesi ile hükümlü ve tutukluların yeniden suç işlemesinin önlenmesi ve yükümlülerin topluma intibaklarının sağlanması, ceza ve hukuk adalet sisteminin etkinliğinin artırılması, yargı mensubu ve çalışanların yetkinliklerinin artırılması, adil, güven veren ve etkin bir adalet sisteminin sağlanması amaçlanmaktadır. Bu amaçların gerçekleştirilmesine yönelik olarak Adalet Bakanlığınca temel yetki ve görevleri kapsamında 'Hukuk ve Adalet' programı dahilinde yürütülen iş, işlem ve süreçler için Bakanlık bütçesine tanımlanmış olan 9 alt program ve 30 bütçe faaliyeti yer almaktadır.

2024 yılında program kapsamında yürütülen faaliyetler; adalet hizmetlerinin sunumu ve yargılama hizmetlerine ilişkin 53 adet performans göstergesi ve bir adet anahtar gösterge ile takip edilmiştir. 'Hukuk ve Adalet' programı kapsamında 2024 yılında yürütülen faaliyetler için belirlenen 53 performans göstergesinin 2024 yıl sonu hedef gerçekleşme oranı yüzde 91,08' dir. Program kapsamında 2024 yılında yürütülen çalışmalar; On İkinci Kalkınma Planı, 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı ve Bakanlık Stratejik Planı'nda öngörülen amaç ve hedeflerle uyumlu bir şekilde sürdürülmüştür.

Adalet sisteminden vatandaşların beklentilerini eksiksiz bir şekilde karşılayan, makul sürede yargılanma hakkını güçlendiren ve adalete erişimi kolaylaştırmaya odaklanmış önemli birçok yenilik 2024 yılı içerisinde hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda;

- Hukuk mesleklerinde kaliteyi artıracak en önemli araçlardan biri olan "Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı" uygulamasına başlanmış ve ilk sınav 29 Eylül 2024 tarihinde ÖSYM tarafından yapılmıştır.
- Hâkim ve savcı yardımcılarının mesleğe hazırlık sürecinin güçlendirilmesi amacıyla ihdas edilen hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesi kapsamında ilk hâkim-savcı yardımcılarının atamaları gerçekleştirilmiştir.
- Ülke genelindeki ağır ceza merkezi sayısı 149'dan 161'e yükseltilmiştir. Bartın, Burdur, Düzce ve Karabük illerinde 2024 yılında ilk defa idare mahkemesi kurulmuştur. Böylece ülke genelinde idare mahkemesi kurulu bulunan mahal/il sayısı 61'e yükseltilmiştir. Muğla ili Seydikemer ilçesinde adli teşkilat oluşturularak ülke genelinde 592 olan adliye sayısı 593'e yükseltilmiştir. İhtisaslaşmanın sağlanması ve yargılamaların makul sürede sonuçlanması amacıyla 70'i ilk defa olmak üzere 553 yeni ihtisas mahkemesi kurularak yargı çevreleri belirlenmiş, böylece ihtisas mahkemelerinin sayısı 2.674'e yükseltilmiştir.
- İstinaf kanun yoluna ilişkin sistemin güçlendirilmesi çalışmaları kapsamında, 2024 yılında Denizli ve Tekirdağ Bölge Adliye Mahkemeleri faaliyete geçirilerek faaliyette olan bölge adliye mahkemesi sayısı 17'ye yükseltilmiştir.
- Adalet hizmetlerinin sunumunda gelişmiş teknolojilerin kullanılması kapsamında bilişim sistemlerinin alt yapı, yazılım ve donanım geliştirme çalışmaları hızla devam ettirilmiştir. Avrupa Adalet Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) raporlarında Ülkemiz, Avrupa Konseyi ülkeleri içerisinde mahkemelerde bilişim teknolojilerini "yüksek düzeyde" kullanan ilk 9 ülke arasında sayılmaktadır. 2024 yılı itibarıyla; Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) ile 57 kurum ve kuruluş arasında 188 entegrasyon, 208 kurum ve kuruluş ile kurumsal web servis entegrasyonu ile 10 kurum ve kuruluş ile elektronik yazışma paketi üzerinden entegrasyon bulunmaktadır. 2024 yılında yapılan e-Duruşma sayısı 1.244.371; elektronik tebligat sayısı ise 67.663.724 olmuştur.
- Hâkim savcı sayısının iş durumu ile orantılı hale getirilmesi için yapılan çalışmalar sonrasında hedeflenen sayıya yaklaşılmıştır. 2024 yılı itibarıyla Ülkemizde 100.000 kişiye düşen hâkim sayısı ortalaması 19,79; Cumhuriyet savcısı sayısı ortalaması ise 9,8'dir.
- İdari davalar ile ceza davalarının ortalama görülme süresindeki hedeflere ulaşılmıştır. Hukuk davalarının ortalama görülme süresinde ise hedefe yüzde 98 oranında ulaşılmıştır.
- Adli yardım hizmeti için yapılan harcamalar 2023 yılına göre yüzde 79,50 oranında artırılmıştır.
- Hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarının geliştirilmesi veya bir meslek ve sanat öğrenmeleri ve bu yolla rehabilite edilmeleri amacıyla ceza infaz kurumlarında meslek edinme programları geliştirerek bu programlarda çalışan hükümlü sayısı artırılmıştır.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Alınan başvuruları ve resen incelemeleri süresinde sonuçlandırma oranı	Yüzde	98,00	86,00	90,50	80,00

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Hedeflenen gösterge değerine kısmen ulaşılmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

Programın Adı: İSTATİSTİK

Program Amacı: Uluslararası Standartlara Uygun, Güvenilir ve Tutarlı İstatistik Üretilmesi ve Kullanıma Sunulması

Koordinasyondan Sorumlu İdare: TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU (TÜİK)

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Gelişen dünyada istatistik kullanımının önemi her düzeyde artmakta, buna bağlı olarak gerek yeni, gerekse daha detay ve çeşitte istatistik üretimine ihtiyaç duyulmaktadır. TÜİK, gerek kendi ürettiği, gerekse Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamında sorumlu olan kamu kurumlarının ürettiği istatistiklerin ihtiyacı karşılaması için gerekli çalışmaları yürütmektedir. TÜİK'te istatistik üretimi ve dağıtımı, planlı bir çalışmayı gerektiren bilgi ve deneyim isteyen kapsamlı bir süreçtir. İstatistiklerin güvenilir olmasının en önemli kriterlerinden biri istatistik üretim sürecinin her aşamasında uluslararası normların dikkate alınmasıdır. İstatistiklerin üretimi ve dağıtımında kullanıcı odaklı bir bilgi dağıtım sisteminin geliştirilmesi benimsenmiştir.

Mevcut istatistiklerin üretilmesinin yanı sıra TÜİK istatistik üretim sürecinde yer alan tüm unsurları iyileştirmeyi ve geliştirmeyi önemsemektedir. Veri toplamanın, işlemenin ve istatistik üretiminin daha hızlı, daha doğru ve daha etkin hale getirilmesi amaçlanırken özellikle idari kayıtların istatistik amaçlı kullanımının yaygınlaştırılması ve kullanım alanlarının genişletilmesi ile istatistik üretim sürecine ilişkin yeni teknikler geliştirilerek, gerek istatistik üretim sürecinin gerekse istatistiklerin kalitesinin artırılması hedeflenmektedir.

"İstatistik Programı", istatistik ihtiyacının belirlenmesinden istatistiklerin dağıtımına kadar olan tüm üretim sürecini ve istatistik üretim sürecinin iyileştirilmesi çalışmalarını kapsamaktadır.

TÜİK, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'na dayalı olarak Türkiye için istatistik ihtiyacını belirlemek, ulusal ve uluslararası tanım ve standartlara uygun istatistik üretmek ve dağıtmak, Türkiye İstatistik Sistemi'nde koordinasyon görevini yürütmek ve sistemde yer alan kurumlar arasında eşgüdümü sağlamakla görevlendirilmiştir. TÜİK'te yürütülen faaliyetler, görev ve sorumluluklar, ülke plan ve programları, üst politika belgeleri kapsamında verilen sorumluluklar dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir. Bu doğrultuda TÜİK, "2024 Yılı Performans Programı"nda, cari çalışmaların devamlılığı da göz önüne alınarak, gerek toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilecek istatistiklerin üretilmesi, gerekse RİP kapsamındaki kurumların istatistik üretimine destek verilmesi amacıyla faaliyetler belirlenmiştir. Ayrıca Kurumu bulunduğu noktadan daha ileriye taşıyacak kapasite geliştirmeye yönelik faaliyetlere de yer verilmiştir. İstatistik Programı kapsamında yürütülen "Veri İşleme, Analiz ve Dağıtım Hizmetleri" ile "Veri Toplama, Metaveri ve Standardizasyon" alt programları, TÜİK'in merkez ve taşra birimleri ile istatistik üretim sürecini bütünüyle kapsayacak şekilde tanımlanmıştır.

RİP (2022-2026) ile veri entegrasyonunun güçlendirilmesi, dijitalleşme, erişilebilirlik ve alternatif veri kaynaklarının kullanılmasında ilerlemeler sağlanması hedeflenmiştir. Ayrıca bu dönemde uluslararası kurum ve kuruluşlara veri gönderiminde uluslararası veri gönderim sistemi (UVGS) aracılığıyla kontrolün artırılması ve uluslararası düzeyde eksik olan Türkiye verilerinin RİP Çalışma Grupları tarafından tespit edilerek gönderiminin sağlanmasına yönelik çalışmaların yapılması planlanmıştır.

Resmi İstatistik Programının gerçekleşme oranı 2024 yılında yüzde 94 olarak gerçekleşmiş ve hedeflenen değere ulaşamamıştır. Hedef değere ulaşamamasının en önemli nedenleri arasında; Covid-19 pandemisi sürecinde gerçekleştirilemeyen çalışmaların etkileri (yıl bazında hareketli ortalamalarla üretilen istatistikler, vb.) ve 2023 yılında ülkemizde gerçekleşen büyük depremin 2024 yılında süre gelen etkileri sayılabilir. Göstergenin hedeflenen değere ulaşması amacıyla çeşitli çalışmalar yürütülmüş ve yürütülmeye devam edilecektir. Bu kapsamda;

- Türkiye İstatistik Sistemini koordine etme faaliyetleri için resmi istatistik üreten veya istatistik üretilmesine katkıda bulunan tüm kurum ve kuruluşların dahil olduğu RİP kapsamında, istatistik üretim çalışmaları bilimsel yöntemlerle ve uluslararası standartlarda gerçekleştirilirken, üretilen verilere olan güvenin sağlanması, istatistik sistemi içerisindeki koordinasyon rolünün güçlendirilmesi ve işbirliği konusunda gerekli tedbirlerin alınması yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

- RİP'in, sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde hazırlanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi süreçleri yürütülmektedir.

- RİP kapsamında ulusal ve uluslararası veri yayımlama takviminin oluşturulması ve güncellenmesi, veri yayımlama takvimi sisteminin işletiminin sağlanması, yurt dışına veri gönderilmesi koordine edilmektedir. Türkiye'den uluslararası kuruluşlara (Eurostat dışında) yapılan resmi veri gönderimini düzenleyen ve raporlayan web tabanlı bir yazılım geliştirilmesi ve yürürlüğe alınması İstatistik Konseyi'nde karara bağlanmıştır. Söz konusu yazılımla; Türkiye'yi uluslararası veri kaynaklarında temsil eden verilerdeki eksikler ve hataların tespiti ile uluslararası kuruluşlara yapılan resmi veri gönderimi trafiğindeki artış ve yönetim ihtiyacının belirlenmesi hedeflenmiştir. 2023 yılında Uluslararası Veri Gönderim Sistemi (UVGS) yazılımı tamamlanmıştır. UVGS kullanılmaya başlanmış ve veri gönderimleri çeşitli kurumlarca gerçekleştirilmiştir.

- RİP kapsamındaki kurum, kuruluşların istatistik standartlarına ve sınıflamalarına uyumu ve ihtiyaç duyulan konularda teknik destek sağlanmaktadır.

- İstatistik konusunda eğitime ihtiyaç duyan kurum, kuruluşlara yönelik eğitim programları düzenlenmektedir.

- RİP kapsamında yer alan istatistiklere ilişkin değerlendirmeler TÜİK koordinasyonunda Programda yer alan paydaşlarla birlikte çalışma grubu toplantıları yapılmaktadır. Çalışma Grupları kurum temsilcileri ile üniversite öğretim üyeleri, medya kuruluşları temsilcileri ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden oluşmaktadır. Çalışma grupları yılda en az iki defa toplanması gerekmektedir. Burada alınan kararlar İstatistik Konsey Toplantılarına altlık olmaktadır. 2024 yılında 112 adet çalışma grubu toplantısı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantılar; çevrimiçi, yüz yüze ve diğer iletişim kanalları aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Üretim süreci takviminde yer alan istatistik ürünlerin zamanlılığa uyum oranı	Yüzde	99,26	99,64	98,00	99,57

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

TÜİK'in eksiksiz ve zamanında istatistik üretmesine ilişkin görevin ölçülmesi amacıyla Üretim Süreci Takvimi (ÜST) kapsamında bölge müdürlükleri ve merkez teşkilatınca yürütülen araştırmaların temel adımlarının belirlenerek zamanlılığı takip edilmektedir. 2024 yılında Üretim Süreci Takviminde Yer Alan İstatistik Ürünlerin Zamanlılığa Uyum Oranı anahtar performans göstergesi için belirlenen hedef değeri aşılmıştır.

2025-2028 dönemine yönelik Ulusal İstihdam Stratejisi, 1 Şubat 2025 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Ulusal İstihdam Stratejisi, dünyada ve ülkemizde işgücü piyasasında yaşanan teknolojik gelişmeler, dijital ve yeşil dönüşüm çerçevesinde herkes için en adil koşullarda beceri uyumunun geliştirilmesi ve eğitim istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi, kadınlar ve gençler başta olmak üzere çalışma çağındaki tüm vatandaşlarımızın insana yakışır iş ve kimseyi geride bırakmama anlayışıyla işgücüne kazandırılması, sosyal koruma anlayışının istihdamı destekleyici bir unsur haline getirilmesi ve kırsalda ekonomik çeşitliliğin artırılarak sürdürülebilir istihdamın geliştirilmesi amaçlarına özel olarak odaklanan politika ve tedbir maddelerinin hayata geçirilmesi üzerine tasarlanmıştır.

İstihdamın korunması ve artırılması ile işsizliğin önlenmesi konularında İŞKUR tarafından çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda anılan Kurum tarafından mesleki eğitimler, iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri, işveren danışmanlığı, iş kulüpleri gibi aktif işgücü piyasası programları yürütülerek doğrudan istihdama katkı sağlanmaktadır.

Ayrıca, sosyal diyalog anlayışı ve katılımcı bakış açısıyla kadın istihdamının artırılması konusunda ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sosyal taraflar, meslek kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, üniversiteler ve ilgili tüm taraflarla işbirliği halinde çalışmalar yürütülmektedir.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- İstihdam oranı	Oran	47,5	48,3	48,8	49,5

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Uygulanan istihdam politikaları ve mevzuat çalışmaları ile aktif ve pasif işgücü piyasası programları ile pandemi sonrasında yıllarda Türkiye geneli istihdam oranı yıllar itibariyle artış göstermiştir.

TÜİK 15+ Temel İşgücü Verilerine göre 2024 yılında istihdam oranı 49,5 olarak gerçekleşmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- İşgücüne katılım oranı	Oran	53,1	53,3	54,4	54,2

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Ülkemizde işgücüne katılma oranı, yıllar itibariyle artış göstermektedir. On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) kapsamında hazırlanan 2024 Yıllık Programında 2024 hedefi olarak belirlenen yüzde 54,4 değerine, yüzde 54,2'lik gerçekleşme oranı ile oldukça yaklaşmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- İşveren olarak çalışanlar içindeki kadın oranı	Oran	11,90	12,04	12,10	12,32

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Gösterge sonuçları değerlendirildiğinde hedeflenen değere ulaşıldığı ve aşıldığı görülmektedir.

Göstergeden Sorumlu İdare: AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Kendi hesabına çalışanlar içindeki kadın oranı	Oran	18,1	18,95	18,6	19,9

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Gösterge sonuçları değerlendirildiğinde hedeflenen değere ulaşıldığı ve aşıldığı görülmektedir.

Göstergeden Sorumlu İdare: AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI

Programın Adı: KAMU DENETÇİLİĞİ

Program Amacı:

İdarenin İşleyişine Yönelik Başvuruların İncelenmesiyle Hukuk, Hakkaniyet, İnsan Hakları ve İyi Yönetim İlkeleri Doğrultusunda İdareye Öneriler Sunulması

Koordinasyondan Sorumlu İdare:

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Kurum, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun işaret ettiği "idare" tanımı içinde kalan kamu kurum ve kuruluşlarının bazı istisnalar dışındaki tüm işlem, eylem, tutum ve davranışlarının hukuka, hakkaniyete, insan haklarına ve iyi yönetim ilkelerine uygunluğunu denetlemekte ve gerekli gördüğü durumlarda önerilerde bulunmaktadır. Kamu hizmetinin işleyişine yönelik etkin bir şikâyet mekanizması rolünü üstlenen Kurum, belirtilen alt program marifetiyle hızlı, uzlaştırıcı ve sonuç alıcı bir şekilde hem bireysel hem de tüm toplumu ilgilendirir hususlarda kararlar vermekte ve bunun takibini gerçekleştirmektedir. Bu suretle de kişilerin haklarının korunması sağlanmakta ve idari kuruluşların faaliyetlerinde daha özenli olmaları yönünde yol göstericilik yapılmaktadır. Kişilerin haklarının neler olduğunu bilmesi, bunların ihlali durumunda başvuru mekanizmalarına yönelebilmeleri ve hak arama yaklaşımını içselleştirmeleri demokratik hukuk devletinin varlığı bakımından önem arz etmektedir. Bu doğrultuda Kurum, bir taraftan temel hak ve hürriyetlerin geniş kitleler nezdinde bilinirliğini artırmayı hedeflerken, diğer taraftan, kamu denetçisine başvurma hakkı başta olmak üzere, tüm hak arama yollarının kamuoyuna tanıtılmasına çabalamaktadır. Söz konusu alt programın da benimsediği bu durum, hak arama kültürünün toplumda yaygınlaşması sonucunu doğuracak ve böylece Kamu Denetçiliği Kurumunun da tanınmasına olumlu yönde katkı sunacaktır. Ayrıca ücretsiz başvuru imkânı sunan Kurumun hak arama kültürünün gelişmesine yönelik faaliyetleri, yargı mercilerinin iş yükünü azaltmaktadır. Kamu Denetçiliği Kurumunun kurumsallaşmasını tamamlaması, şikâyet inceleme mekanizmasının etkin çalışması ve hak arama kültürünün artırılmasına yönelik faaliyetlerinin sonucu olarak programda yer alan hedef ve amaçlara ulaşılmıştır.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Genel Bütçe Vergi Gelirlerinin GSYH'ye oranı	Yüzde	15,70	17,00	18,00	16,80

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Anahtar göstergenin 2024 yılı hedef değeri yüzde 18 iken gerçekleşme değeri yüzde 16,8 olarak ölçülmüştür. 2024 yılında sıkı para politikası ve enflasyonla mücadeleye destek veren maliye politikalarının da etkisiyle vergi gelirlerinin GSYH'ye oranı hedeflenen gösterge değerinin 1,2 puan altında gerçekleşmiştir. Bunda temel olarak kurumlar vergisi ve dış ticaret üzerinden alınan vergi gelirlerinin nominal GSYH büyümesinin altında artması etkili olmuştur.

Göstergeden Sorumlu İdare: GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Programın Adı: KARAYOLU ULAŞIMI

Program Amacı: Karayollarında Güvenli, Konforlu, Kesintisiz ve Çevreye Duyarlı Ulaşım Hizmetlerinin Sağlanması

Koordinasyondan Sorumlu İdare: ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Karayolu Ulaşımı Programı; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı koordinasyonunda İçişleri Bakanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğü ile beraber yürütülmektedir. Program kapsamında On İkinci Kalkınma Planı ve Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı ile belirlenen politika ve hedeflere uyumlu olarak çalışmalar yürütülmektedir. Ekonomik kalkınmanın ve refahın gelişmesinde büyük önemi olan Karayolu Ulaşımı Programı ile trafik güvenliğini artırarak kazaların azaltılması ve kazalardaki "ölüm oranının" düşürülmesi, mevcut kapasite yetersizliklerini iyileştirerek taşıt işletme giderleri ile seyahat süresinden tasarruf sağlayarak ekonomiye katkıda bulunulması, ülkemizin rekabet gücünün artırılarak ekonomik kalkınmanın hızlandırılması, bölgesel dengesizliklerin ortadan kaldırılarak ekonomik refahın ülke scaleında yaygınlaştırılması hususlarında katkı sağlanmaktadır.

Otoyol ve bölünmüş yol yapım çalışmaları, ağır taşıt trafiği yüksek güzergâhların Bitümlü Sıcak Karışım (BSK) kaplamalı hale getirilmesi, trafik güvenliği altyapısı ve denetim hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaza kara noktalarının iyileştirilmesi, çevreci yolların yaygınlaşması, bakım çalışmalarının 7/24 sürdürülmesi neticesinde karayollarımızdaki hizmet seviyesi, seyahat konforu ve trafik güvenliği artırılmıştır.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Bölünmüş yol uzunluğu (otoyol dâhil) (kümülatif)	Kilometre	28.986	29.373	29.712	29.730

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

"Karayolu Ulaşımı" Programı kapsamında "Devlet ve İl Yollarının Geliştirilmesi ve İyileştirilmesi" alt programında yer alan "Bölünmüş yol uzunluğu (otoyol dahil) (kümülatif)" göstergesi için 2024 yılında gerçekleşme değeri 29.730 km olup, hedeflenen değer aşılmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Program kapsamında; vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi konusunda gerekli tedbirler alınmakta, kayıt dışı ekonomiyle mücadeleyle yönelik vergi mevzuatında yer alan hükümler uygulanmakta ve yürütülen mücadelenin daha etkin olarak sürdürülebilmesi bakımından ulusal politika belgeleri ve yıllık programlarda belirtilen esaslara uygun olarak diğer kurum/kuruluşlarla da koordinasyon içinde çalışmalar sürdürülmektedir. Ayrıca denetim kapasitesinin ve etkinliğinin artırılması, elektronik uygulamaların hayata geçirilmesi, toplumsal farkındalığın ve mükellef uyumunun artırılması, kayıtlı istihdamın teşviki ve kurumlar arası veri paylaşımının geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bunun yanında program döneminde, vergisel yükümlülüklerini yerine getirmeyen riskli mükellefler nezdinde doğru zamanda aksiyon alınması ve vergi kayıp kaçığı ile kayıt dışı ekonominin önlenmesi amacıyla analiz ve değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Riskli bulunan mükelleflere ilişkin bilgiler, haklarında gerekli işlemlerin yapılması için ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşılmıştır. Ayrıca kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin tespitine yönelik, kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki diğer kurum ve kuruluşlar ile gerçek veya tüzel kişilerden mükellefiyetle ilgili sürekli ve dönemsel bilgiler toplanarak yapılan istatistikler doğrultusunda mükelleflerin faaliyetlerini; gruplar ve sektörler itibarıyla analiz etme, mukayeseler yapma ve bu suretle risk alanları tespit etme, belirlenen risk alanlarına göre veri yığınları içerisinde marjinal faydası yüksek, incelemede öncelikli mükellefleri belirleme, belirlenen mükellefler için etkin inceleme süreçlerini işletme, incelemeye ilişkin bilgi ve verileri tek noktadan sağlama çalışmaları yürütülmüştür.

Kayıt dışı ekonomiyle mücadeleye değer katmak için yapay zekâ teknolojisine uygun yeni nesil risk senaryoları ve veri modelleri ile dijital dönüşüme yönelik diğer bilişim araçlarıyla desteklenen RADAR Sistemi vasıtasıyla gerçekleştirilen vergi kayıp ve kaçığı ile Hazine desteklerine ilişkin analizler neticesinde 1.965.498 mükellef analize tabi tutulmuştur.

e-Devlet Kapısı üzerinden "Kira Sözleşmesi İşlemleri" hizmeti kullanıma sunulmuş ve gerçek kişilere ait tapu siciline kayıtlı taşınmazlara ilişkin kira sözleşmelerinin e-Devlet Kapısı üzerinden yapılmasına imkân sağlanmıştır.

Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Programı'nın Gümrük Muhafaza Hizmetleri Alt Programı kapsamında, gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak ve kaçakçılıkla mücadele etmek hedefi doğrultusunda kaçakçılık fiillerinin önlenmesi, tespiti ve incelenmesine ilişkin çalışmalar 2024 yılında da aralıksız ve kararlı bir biçimde sürdürülmüştür.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1-Kayıt dışı ekonomiyle mücadelede mükelleflerin uyum seviyesinin yükseltilmesine yönelik denetimlerin bir önceki yıla göre artış oranı	Yüzde	206,30	-57,71	2,00	133,31

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2024 yılında kayıt dışı ekonomiyle mücadele alanında bir dizi yasal düzenleme hayata geçirilmiştir. İlgili üst politika belgelerinde kayıt dışı ekonomiyle mücadelede etkinliğin artırılacağına yönelik tedbir ve politikalar kapsamında sektör bazlı denetimler ile gayri menkul sermaye iradı elde eden mükelleflere yönelik denetim çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca yol ve bayram denetimlerinin yanı sıra turizm ve gece işletmelerine de denetimler düzenlenmiştir. 2024 yılında yürütülen faaliyetler neticesinde göstergede yıl sonu hedeflenen performans düzeyi aşılmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Programın Adı:

KOMBİNE TAŞIMACILIK, LOJİSTİK VE TEHLİKELİ MAL TAŞIMACILIĞI

Program Amacı:

Kombine Taşımacılık, Lojistik Hizmetlerinin Geliştirilmesini ve Serbest, Adil ve Sürdürülebilir Bir Rekabet Ortamında Yapılmasını; Tehlikeli Madde Taşımacılığının Karayolu, Denizyolu, Demiryolu ve Havayolu ile Emniyetli Bir Şekilde Gerçekleştirilmesinin Sağlanması

Koordinasyondan Sorumlu İdare:

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Program kapsamında sunulan hizmetlerle On İkinci Kalkınma Planının 606, 607, 609, 610 numaralı politika/tedbirlerine katkı sağlanmaktadır. Programın koordinasyonundan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı sorumlu olup, anılan Bakanlık ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürütülen program kapsamında; üretim merkezlerinin, organize sanayi bölgelerinin demiryollarıyla limanlara bağlanması ve kombine taşımacılığın geliştirilmesine öncelik verilmiştir.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Demiryolu hat verimliliği	Yüzde	2,07	1,70	3,60	1,70

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Hedeflenen değere ulaşamamıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare:

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Toplam yük taşımacılığı içerisinde demiryolunun payı (karasal)	Yüzde	4,77	3,77	6,06	3,68

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Demiryolu Tren İşletmecilerinin 2024 yılı içerisinde yaptıkları yük taşımacılığı neticesinde elde edilen ton-km verileri ile Karayolları Genel Müdürlüğü'nün 2024 yılı için paylaştığı ton-km verileri doğrultusunda hesaplanmış olup hedefe ulaşamamıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare:

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
3- Lojistik performans endeksindeki Türkiye'nin sırası	Sıra	-	38,00*	38,00	-

Programın Adı:

METEOROLOJİ

Program Amacı:

Meteorolojik Ürün ve Hizmetlerin Bilimsel ve Teknoloji Gelişmeler Işığında, Uluslar arası standartlarda, Güvenilir Bir Biçimde Sunulması

Koordinasyondan Sorumlu İdare:

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, ülkemiz genelinde gözlemlere dayalı hava tahminleri, kuvvetli meteorolojik hadiseler öncesinde kısa süreli tahminler ve erken uyarılar yapmak, meteorolojik hadiselerle ilişkin araştırma çalışmalarını yürütmek, küresel ve bölgesel iklim değişikliğini izlemek, ülkemize yönelik iklim değişikliği senaryolarını geliştirmek gibi konularda çalışmalar yapmak için bütün sektörlerin ihtiyaçlarını da dikkate alarak, farklı tip ve özelliklerdeki gözlem sistemlerini planlamakta, kurmakta ve işletmektedir. Kuvvetli meteorolojik hadiselerin önceden tahmin edilmesi ve bu tahminlerin ilgililere zamanında ulaştırılması, bu hadiselerle ilgili olarak gerçekleştirilecek can ve mal kayıplarının en aza indirilebilmesi, doğru ve etkili tedbirlerin alınmasıyla sağlanabilmektedir. Bu sebeple, meteorolojik bilgi ve hizmetlerin doğruluğu, güvenilirliği, sürekliliği ve zamanında ilgililere sunulması her geçen gün daha da önem arz etmektedir.

Diğer taraftan Meteoroloji Genel Müdürlüğü;

- WMO (Dünya Meteoroloji Örgütü, 1949),
- ECMWF (Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezi, 1975),
- ECOMET (Avrupa Meteorolojik Fayda Grubu, 1999),
- EUMETSAT (Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı, 1984),
- ACCORD (Konvektif Ölçekli Atmosfer Modellemesi Araştırma ve Geliştirme Konsorsiyumu) gibi üyesi olduğu uluslararası kuruluşlarla ve diğer ülkelerle iş birliklerini de geliştirmektedir.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Yağış tahmin tutarlılığı	Yüzde	90,9*	89*	92,00	90,90

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2024 yılı yıl sonu yağış tahmin tutarlılığı gerçekleşme oranı yüzde 90,9 olup, 2024 yılı için belirlenen hedefe ulaşamamıştır. Belirlenen hedefe ulaşamamasının sebepleri arasında, iklim değişikliği nedeniyle kuvvetli meteorolojik hadiselerin şiddeti ve sıklığındaki artışın tahmin tutarlılıklarını olumsuz etkilemesi önemli yer tutmaktadır.

*İlgili gösterge ilk defa 2024 Yılı Bütçe Gerekçesinde yer almış olup 2022 ve 2023 yılı gerçekleşme değerlerine de yer verilmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare:

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Sıcaklık tahmin tutarlılığı	Yüzde	87,3*	88,1*	87,50	89,40

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2024 yılı yıl sonu sıcaklık tahmin tutarlılığı gerçekleşme oranı yüzde 89,4 olup, 2024 yılı için belirlenen hedefin üzerine çıkmıştır.

*İlgili gösterge ilk defa 2024 Yılı Bütçe Gerekçesinde yer almış olup 2022 ve 2023 yılı gerçekleşme değerlerine de yer verilmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare:

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Programın Adı:

ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ

Program Amacı:

Ormanların, Doğal Hayatın ve Tabiat Varlıklarının Korunması, Geliştirilmesi ve Toplumla Çok Yönlü Faydalar Sağlayacak Şekilde Yönetilmesi

Koordinasyondan Sorumlu İdare:

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Program kapsamında;

- Ormanların tabii afetlere, yangınlara karşı korunmasının sağlanması ile imar ve ıslah edilmesi, bakımının ve geliştirilmesinin sağlanması,
- Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar gibi koruma statüsü bulunan alanların tamamına ilişkin planlama, ilan, tescil, onay vb. işlemlerin yapılması,
- Orman içi su kaynakları, dere, göl, gölet ve sulak alanların ve hassas bölgelerin korunması, faaliyetleri sürdürülmektedir.

Yapılan çalışmalar neticesinde ağaçlandırmada dünyanın en başarılı ülkeleri arasına girme başarısı gösterilmiştir. Daha yeşil bir Türkiye hedefi için 2024 yılı sonuna kadar orman alanlarının ülke yüzölçümünün yüzde 30,3'üne denk gelen 23,5 milyon hektara yükseltilmesi planlanmaktadır.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Ağaçlandırma Yapılan Alan	Hektar	29.631	46.439	40.000	38.628

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Ormanların geliştirilmesi ve genişletilmesi kapsamında 2024 yılında; 10.606 hektar ağaçlandırma, 7.154 hektar endüstriyel plantasyon, 17.240 hektar erozyon kontrolü, 1.388 hektar rehabilitasyon (bozuk orman alanlarının iyileştirilmesi) ve 2.240 hektar özel ağaçlandırma olmak üzere toplam 38.628 hektar alanda çalışılmış olup hedeflenen değer altında gerçekleşme olmuştur.

Göstergeden Sorumlu İdare:

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Korunan alan sayısı (kümülatif)	Adet	643	660	675	675

Gösterge Sonuçlarının

Değerlendirilmesi

Ülkemizin doğal kaynak değerlerin korunması ve gelecek nesillere miras bırakılması amacıyla; tarihi, kültürel, arkeolojik jeolojik, peyzaj, karasal, denizel, sulak alan vb. sahaların envanteri yapılmaktadır. Kaynak değeri yüksek alanlara koruma statüsü verilerek biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesi sağlanmaktadır. Bu kapsamda milli park, tabiat parkı, tabiat anıtı, tabiat koruma alanı, yaban hayatı geliştirme sahası, yaban hayatı koruma sahası, sulak alan vb. alanlara koruma statüsü verilerek biyolojik çeşitliliğin sürdürülebilirliğine katkı sağlanmıştır. Yıl içinde öngörülen sayıda ilan çalışması yapılarak 2024 yılı hedefine ulaşılmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare:

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) en son 2022 yılında gerçekleştirilmiştir. Bir sonraki PISA verisi 2025 yılında yapılacak sınav sonrasında 2026 yılında yayımlanacak raporda elde edilecektir. Veriler üç yılda bir hesaplanmaktadır.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
6- Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) Okuma Becerisi alanında alt yeterlik (1a ve 1b) düzeyindeki toplam öğrenci oranı	Oran	26,10	29,00	20,00	-

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) en son 2022 yılında gerçekleştirilmiştir. Bir sonraki PISA verisi 2025 yılında yapılacak sınav sonrasında 2026 yılında yayımlanacak raporda elde edilecektir. Veriler üç yılda bir hesaplanmaktadır.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
7- Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (ABİDE) 10 Fen Okur Yazarlığı alanında temel altı ve temel yeterlik düzeylerindeki toplam öğrenci oranı	Oran	-	-	30,00	36,90

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

ABİDE 10 Fen Okur Yazarlığı alanında temel altı ve temel yeterlik düzeylerindeki toplam öğrenci oranı hedefi yüzde 30 iken gerçekleşme değeri yüzde 36,90 olmuştur.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
8- Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (ABİDE) 10 Matematik Okur Yazarlığı alanında temel altı ve temel yeterlik düzeylerindeki toplam öğrenci oranı	Oran	-	-	40,00	35,30

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Kültür yolu festivalleri kapsamındaki konserler, gösteriler ve sergiler de dahil olmak üzere düzenlenen etkinliklere katılan ziyaretçi ve izleyicilerin sayısı 546.894 olurken Bakanlıkça desteklenmiş olan ve sinema salonlarında gösterimi yapılan filmler 2024 yılında 4.955.408 seyirciye ulaşmıştır. Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü tarafından sahnelenen temsiller 662.451 seyirciye ulaşırken Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü tarafından sergilenen temsiller 2.267.464 seyirciye ulaşmıştır. Çanakkale Savaşları Gelibolu ve Tarihi Alan Başkanlığı tarafından düzenlenen etkinliklere ise 1.600.845 kişi katılmıştır.

Hedef değer aşılmıştır. Salgın hastalıklar, doğal afetler vb. durumlar etkinliklerin iptaline veya ertelenmesine neden olmakta ve bu durum ziyaretçi/seyirci sayısı performans göstergesinin gerçekleşme düzeyini etkilemektedir.

Göstergeden Sorumlu İdare: KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Programın Adı: **SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ , ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ**

Program Amacı: Üretim ve Yatırım Ortamını İyileştirerek, Yüksek Katma Değerli ve Teknolojik Ürünlerin Üretildiği, Rekabet Gücü Yüksek, Sürdürülebilir Bir Üretim Yapısı Oluşturulması

Koordinasyondan Sorumlu İdare: SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Program, On İkinci Kalkınma Planında yer alan her alanda yeşil ve dijital dönüşüm odaklı rekabetçilik, verimlilik temelli, sanayi ağırlıklı, ihracata dayalı nitelikli büyüme temel amaçlarına yönelik olarak; imalat sanayiinde yapısal ve dijital dönüşüm, yenilikçi, yerli ve yüksek katma değerli üretim, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ve kamu ve özel sektör kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi politika önceliklerine katkı sağlamaktadır.

2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisinde yer alan başta savunma, yapay zekâ, çip/yarı iletken, ilaç, tıbbi cihaz, mobilite ve yenilenebilir enerji teknolojileri olmak üzere, öncelikli olarak tanımlanmış yüksek teknoloji alanlarında, yerli ve millî üretim kapasitesinin artırılmasına ilişkin politikalar da programın katkı sağladığı diğer politika öncelikleridir.

Program kapsamında, yeşil ve dijital dönüşümü destekleyecek politikalarla uluslararası doğrudan yatırımlar için daha cazip, Ar-Ge ve teknoloji transferinin sağlandığı dinamik bir üretim yapısının oluşturulması için küresel düzeyde ortaya çıkan imkânlardan azami ölçüde faydalanılması amaçlanmaktadır.

Program kapsamında stratejik ürünlerin yerli ve millî üretimine katkı sağlamak amacıyla Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında çağrılar açılmakta ve teknoloji odaklı sektörel yol haritaları hazırlanmaktadır. Ayrıca verimlilik ve yerleşme gibi gelişim alanlarına yönelik analiz çalışmaları yapılmakta, KOBİ'lerin dönüşümünde etkin rol oynayan yetkinlik ve dijital dönüşüm merkezleri kurulmaktadır. Program kapsamındaki hizmetlerle 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisinde yer alan imalat sanayinin gayrisafi yurtiçi hâsılaya oranının artırılması ile imalat sanayi ihracatında orta-yüksek ve yüksek teknolojlili ürünlerin payının artırılması hedeflenmektedir. Ayrıca sürdürülebilir kalkınma ve büyüme hedeflerine ulaşmak için ülkemiz ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak ve dışa bağımlılığı azaltacak yatırımlar ile sanayimizin dünyada yaşanan teknolojik gelişmelerle uyumlu gelişmesini sağlayarak yüksek teknoloji üreten ülkeler düzeyine çıkaracak, uluslararası rekabet gücümüzü artıracak, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve katma değeri yüksek yatırımların desteklenmesi önceliklerine de katkı sağlanmaktadır.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- İmalat sanayinin gayrisafi yurtiçi hâsıla içindeki payı	Yüzde	22,1	19,40	21,10	17,10

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

İmalat sanayiinin gayrisafi yurtiçi hasıla içindeki payının ölçülmesi ve takibi amaçlanmaktadır. 2024 yılında imalat sanayinin gayrisafi yurtiçi hâsıla içindeki payının yüzde 21,10 olması hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda 2024 yılında yüzde 81,04 gerçekleşme oranıyla bu pay yüzde 17,10 olarak gerçekleşmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- İmalat sanayii ihracatı	Milyar Dolar	240,40	240,70	252,30	246,52

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Yıllık imalat sanayii ihracatı tutarları izlenmektedir. 2024 yılında imalat sanayii ihracatının 252,30 milyar dolar olması hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda 2024 yılında yüzde 97,70 gerçekleşme oranıyla imalat sanayii ihracatı 246,52 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
3- Orta-yüksek teknoloji sanayilerin imalat sanayii ihracatındaki payı	Yüzde	33,8	36,5	38	37,5

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Orta-yüksek teknoloji sanayilerin imalat sanayii ihracatındaki payı 2023 yılında 36,50 oranından 2024 yılında 37,50 oranına yükselmiş ancak hedeflenen değerin (yüzde 38) altında kalmıştır. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenen projelerin sonuçlarıyla hedefe yaklaşılacağı değerlendirilmektedir.

Göstergeden Sorumlu İdare: SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
4- Yüksek teknoloji sanayilerin imalat sanayii ihracatındaki payı	Yüzde	3,10	3,80	3,90	3,60

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Yüksek teknoloji sanayilerin imalat sanayii ihracatındaki payı 2023 yılında 3,80 oranından 2024 yılında 3,60 oranına gerilemiştir. Hedeflenen değerin (yüzde 3,90) altında kalmış ancak Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenen projelerin sonuçlarıyla hedefe yaklaşılacağı değerlendirilmektedir.

Göstergeden Sorumlu İdare: SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

2024 yılında 10.186 yerli, 8.453 yabancı olmak üzere toplam 18.639 patent başvurusu, 3.065 yerli, 53 yabancı olmak üzere toplam 3.118 faydalı model başvurusu yapılmıştır. Patent ve faydalı model belgeleri birlikte değerlendirildiğinde 2024 yılında 14.508 patent ve faydalı model tescil edilmiştir. 2024 yılında verilen belgeler içinde yerli belge oranı yüzde 43,4 olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılında 183.590 olarak gerçekleşen toplam marka başvurularının yüzde 92,79'u yerli marka başvurularıdır. 2024 yılında toplam marka tescil sayısı 137.125 olarak gerçekleşmiş olup, yüzde 89,36'sı yerli marka tescildir. 2024 yılında toplam tasarım başvuru sayıları 46.001 olarak gerçekleşmiştir. Toplam tasarım başvurularının yüzde 90,9'u yerli tasarım başvurusudur. 2024 yılında toplam tasarım tescil sayısı 42.695 olarak gerçekleşmiştir. Toplam tasarım tescil sayısının yüzde 85,53'ü ise yerli tasarım tescildir.

Ülkemizin tarihi, kültürel ve yöresel değerlerinin tanıtımı ve markalaşmasına farklı bir düzlemde katkı sağlayan coğrafi işaret ve geleneksel ürün adına bakıldığında; 2024 yılında coğrafi işaret başvuru sayısı 431, coğrafi işaret tescil sayısı 166 olarak gerçekleşmiştir. Böylece toplam tescilli coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı sayısı 2024 yıl sonu itibarıyla 1.690'a yükselmiştir. 2024 yılında AB nezdinde 51 coğrafi işaret başvurusu yapılmış olup, AB nezdinde toplam tescilli coğrafi işaretli ürün sayısı 29 olmuştur.

Sınai mülkiyet haklarının ticarileştirilmesi sürecine, özellikle sınai mülkiyet varlıklarının değer tespiti hizmeti ile katkı sağlamak üzere kurulmuş olan TÜRKSMĐ (Türk Sınai Mülkiyet Değerleme, Mühendislik ve Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.), 2018 yılından bu yana konuyla ilgili farkındalığın oluşturulması, insan kaynağı yetiştirilmesi ve kapasitenin artırılmasına dair çalışmalar yürütmektedir.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Yerli patent başvurularında Türkiye'nin dünya sıralamasındaki yeri	Sıra	12,00	12,00	10,00	-

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Bu gösterge ile yerli patent başvuru sayısında ülkemizin dünyadaki yeri izlenmektedir. Bu göstergede hedeflenen sıralamaya ulaşmak ülkemizin yenilik kapasitesinin artışına ve teknolojik ilerlemesine katkı sağlayacaktır. Söz konusu gösterge Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) İstatistik Veritabanı patent verileri arasında sıralama yapılarak hesaplanmaktadır. Bu kapsamda yıllık istatistik veriler bir sonraki yılın Aralık ayında yayımlanmakta olduğundan; 2024 yılı gerçekleşme verileri 2025 yılının Aralık ayında belli olacaktır. Ülke ekonomisinin gelişmesi, Ar-Ge ekosistemine daha fazla kaynak ayrılması, sınai mülkiyet alanında teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi yerli patent başvuru sayılarının artmasında önemli rol oynayacaktır. Aynı zamanda ülke genelinde sınai mülkiyet farkındalığının ve bilgi düzeyinin artırılması için çeşitli faaliyetler düzenlenmesi de yerli patent başvuru sayılarının artmasına önemli katkı sağlayacaktır.

Göstergeden Sorumlu İdare: TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Yerli patent başvurularının toplam içerisindeki payı	Yüzde	56,82	52,72	56,00	54,65

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Bu gösterge ile toplam patent başvurusu içinde Türk vatandaşlarının yaptığı patent başvurularının payı izlenmektedir. Göstergede hedeflenen değere büyük oranda ulaşılmış olup, önceki yıla göre bir artış görülmektedir. Önümüzdeki dönemde de sınai mülkiyet farkındalığını artırmaya yönelik faaliyetler çeşitlendirilecektir.

Göstergeden Sorumlu İdare: TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

Programın Adı: **SOSYAL GÜVENLİK**

Program Amacı:

Sosyal Güvenlik Sisteminin Etkinliğinin Sağlanması ve Sosyal Güvenlik Hizmetlerinin Daha Kaliteli ve Kapsayıcı Nitelikte Yürütülmesi

Koordinasyondan Sorumlu İdare:

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Sosyal Güvenlik Kurumuna bütçe transferi adı altında yapılan ödemeler; açık finansmanı ile devlet katkısının yanı sıra, prim karşılığı olmayıp Sosyal Güvenlik Kurumunun kamu adına ödenmesine aracılık ettiği ve ilgili kamu kurumlarından daha sonra tahsil ettiği ek ödeme, ek karşılık, faturalı ödemeler, teşvikler ve ödeme gücü olmayanların genel sağlık sigortası primi kalemlerinden oluşmaktadır. Program da söz konusu kalemlerden oluşan bütçe transferinin GSYH içerisindeki payını ifade etmekte olup Kurum bütçe transferlerinin yıllar itibarıyla seyrinin takibi ölçülmek istenmektedir.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1. Sosyal Güvenlik Kurumu'na yapılan bütçe transferlerinin GSYH'ye oranı	Oran	2,59	3,30	3,68	3,31

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2024 yılı için yüzde 3,68 olarak hedeflenen oran yüzde 3,31 olarak gerçekleşmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare:

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Programın Adı:

SPORUN GELİŞTİRİLMESİ VE DESTEKLENMESİ

Program Amacı:

Sporun Geliştirilmesi, Sporda Katılımın ve Başarının Artırılması

Koordinasyondan Sorumlu İdare:

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Program kapsamında spor alanında uygulanacak temel politikaların tespit edilmesi, spor kültürünün geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve özendirilmesinin sağlanması, sporcu yetiştirilmesi ve spora olan ilginin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmesi, başarılı sporculara ve çalıştırıcılara ayni ve nakdi yardım yapılması, ödüllendirilmesi, spor idarecisi, çalıştırıcısı, spor elemanları ve hakemlerin eğitilmesi ve yetiştirilmesi, okul dışı spor faaliyetleri ile diğer spor alanlarında faaliyetler düzenlenmesi, okul dönemindeki çocuklara yetenek taraması yapılması, uluslararası spor organizasyonlarının düzenlenmesi ve uluslararası spor organizasyonlarına katılım sağlanması, engelli bireylerin spor yapabilmesinin sağlanması ve yaygınlaştırılması amacıyla proje ve faaliyetler yürütülmektedir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de spora olan ilginin artması sebebiyle sportif altyapının desteklenmesine ilişkin çalışmalar artarak devam etmektedir.

Lisanslı sporcu sayılarının artırılması, sporun toplumun her kesimine yaygınlaştırılması ve sporla ilgili kaynakların etkili şekilde kullanımının sağlanması amacı ile çok sayıda sportif projeler hayata geçirilmekte ve uluslararası standartlara uygun, modern mimariye sahip tesisler inşa edilmektedir. Yüzme bilmeyen kalmaması, on bin pota, sportif yetenek taraması, koşabiliyorken koş, evinin sultanları, sokaklar bizim, mutlu çarşambalar, Analig, Ünlü gibi projeler ülkemiz genelinde uygulanmaktadır. Spor dallarında üstün başarıya adaylara spor bilimleri dışında farklı kariyer imkânları da sunmak ve sporculara yükseköğretime geçişlerinde destek olmak amacıyla vakıf üniversitelerinin katılımıyla, "Vakıf Üniversitelerinden Türk Sporuna Yükseköğretimde Yüzde Yüz Destek" projesi hayata geçirilmiştir. "Milli Sporcu Bursu" kapsamında ise sporcu öğrencilerimizin de yararlanabileceği Bakanlık ile Özel Öğretim Derneği (ÖZDER) arasında imzalanan "Sporcu Öğrencilerin Eğitiminde İş Birliği Protokolü" ile milli

Ülkemizdeki atıl petrol kuyularının ve petrol üretimleri ile birlikte gelen sıcak atık suların reenjeksiyonu öncesinde jeotermal amaçlı kullanım olanaklarının araştırılması kapsamında MAPEG arşivlerinde kullanıma açık olan 5.205 adet kuyu verisi incelenmiş olup log/DST sıcaklık ve diğer rezervuar verilerine ulaşılabilen 3.322 adet kuyu değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, jeotermal kaynakların farklı kullanım alanlarına göre değerlendirilebilecek alternatif kuyuların ve lokasyonların önerildiği envanter niteliğinde bir rapor hazırlanmıştır.

Ayrıca "Kömür Sektör Raporu" hazırlanmış olup kömürün ulusal ve uluslararası çapta ekonomik, çevresel ve teknolojik boyutları analiz edilmiş, sektörün mevcut durumu, kullanım alanları ve gelecekteki dönüşüm süreçleri üzerine değerlendirmeler de bulunulmuştur.

Bor ürünleri ve teknolojilerine yönelik Ar-Ge faaliyetleri kapsamında, bora dayalı ürün ve teknolojilerin geliştirilmesi ve kullanım alanlarının yaygınlaştırılması amacıyla kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla iş birliği içinde Ar-Ge projeleri ve diğer çalışmalar yürütülmekte, bilimsel yayınlar alanında dergi ve kitaplar literatüre kazandırılmaktadır. Ayrıca bor ve bor teknolojileri alanında çalıştay, sempozyum ve kongre gibi bilimsel etkinlikler düzenlenmekte; yeni bor ürünlerinin geliştirilmesi ve üretilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan Ar-Ge laboratuvarları ve pilot tesislerin kurulmasına ilişkin altyapı oluşturma çalışmalarının yanı sıra akreditasyon çalışmaları da yürütülmektedir.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Madencilik katma değerinin GSYH'ya oranı	Yüzde	1,40	1,00	1,40	0,94

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Madencilik katma değerinin gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı 2019 yılında yüzde 1,1 iken 2021 yılı sonunda yüzde 1,30'a yükselmiştir. Bir başka açıdan değerlendirildiğinde 2019 yılı madencilik sektörü ihracatı 4,3 milyar dolar iken 2021 yılı sonunda salgın etkisi sürmesine rağmen 6,1 milyar dolara yükselmiştir. 2020 yılında yüzde 1,2 olarak gerçekleşen GSYH içindeki madencilik payı 2021 yılında yüzde 1,30 olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen sapma olumlu yönde olmuştur. 2022 yıl sonu gerçekleşme değeri yüzde 1,40 iken gerçekleşme oranı yüzde 112 olmuş ve hedefe aşılmıştır. 2023 yıl sonu gerçekleşme değeri 1,00 iken gerçekleşme oranı 76,92 olmuş ve hedefe kısmen ulaşılmıştır. 2024 yılı hedeflenen gösterge değeri yüzde 1,40 iken yıl sonu gerçekleşme değeri yüzde yüzde 0,94, gerçekleşme oranı ise yüzde 78,4 olmuştur. 2022 yılında madencilik sektörü ihracatı 6.4 milyar dolar iken 2023 yılında Kahramanmaraş merkezli depremler sonucunda 5.75 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında ise madencilik sektörü ihracatı 6.01 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Madencilik sektöründe katma değer artırılması amacıyla, madencilik ürünlerinin yurt içinde işlenmesine ve uç ürün geliştirilmesine öncelik verilmektedir. Ara ve uç ürün üretimiyle katma değer artırılmakta ve bu alandaki ithalatımızın azalmasına yol açarak cari açığın da azalmasına etki etmektedir.

Göstergeden Sorumlu İdare: ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Yerli kaynaklardan üretilen elektrik enerjisi miktarı	Terawatt Saat (TWh)	190,80	185,30	209,00	209,70

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Ülkemizin sahip olduğu yerli kömürün ve yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretim amaçlı değerlendirilmesi ile enerjide dışa bağımlılığın azaltılmasına katkı sağlanacaktır. Bu amaçla yerli kaynaklardan üretilen elektrik enerjisi miktarı takip edilmektedir. 2023 yılında 190 TWh olan yerli kaynaklardan üretilen elektrik enerjisi miktarı, 2024 yılında bir önceki yıla göre 19,6 TWh artmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

Programın Adı: TAPU VE KADASTRO

Program Amacı:

Devlet Güvencesi Altında Güvenilir ve Ulaşılabilir Tapu ve Kadastro Hizmeti Sunulması

Koordinasyondan Sorumlu İdare:

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Tapu sicillerinin düzenli bir biçimde tutulması, işlem belgelerinin tasnifi ve tapu ve kadastro bilgilerinin kesinleştirilerek elektronik ortama aktarılması, taşınmazlarla ilgili her türlü tapu işlemleri ile tescil işlerinin yapılması, istatistiki bilgilerin toplanması, kontrol ve denetimi, tarihi değere haiz eski yazılı belgelerin arşivlenmesi ile restorasyonu, kadastro ile tapu ve harita bilgilerinin yenilenmesi, güncellenmesi, sayısallaştırılması ile büyük ölçekli kadastral ve topografik haritaların üretilmesi amacıyla jeodezik altyapı, havadan fotoğraf alımı, harita üretim hizmetleri, coğrafi bilgi sistemleri çalışmaları, taşınmaza yönelik aracılık ve taşınmaz değerlendirme gibi hizmetler, faaliyetler, iş ve işlemler bu program altında gerçekleştirilmektedir.

Söz konusu program kapsamında tapu hizmetleri ve kadastro hizmetleri olmak üzere iki ayrı alt program yürütülürken programın amacına ulaşmasını etkileyen; personel kaynağının yetersiz kalması, personele yeterli derecede eğitim verilememesi, kurum ve kuruluşlar ile veri paylaşımında aksaklıklar ve elverişsiz meteorolojik koşullar gibi bazı içsel ve dışsal olumsuzluklarla karşılaşmıştır.

Program kapsamında sunulan hizmetlerin geliştirilmesi için, hedefe ulaşmayı etkileyebilecek riskler ve bu risklere ilişkin alınacak tedbirler belirlenmiştir. Bu kapsamda; insan kaynağı artırılarak personele uygulama ve mevzuat eğitimi planlanacak, tespit dışı alanların kadastro çalışmalarında orman mevzuatı nedeniyle ortaya çıkan sorunların yapılacak bilgilendirme toplantıları ile giderilmesi sağlanacaktır.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Kadastro modernizasyonu kapsamında yenilenen/sayısallaştırılan parsel sayısı	Parsel	3.757.958	1.771.788	22.000.000	827.621

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2019 yılında faaliyetin başlaması aşamasında 22,3 milyon parselde çalışma yapılması gerektiği tespit edilmiş ve yapılan planlama ile 2028 yılı sonuna kadar tüm ihale çalışmalarının tamamlanması hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda 2024 yıl sonu itibari ile 13 milyon 247 bin parselde çalışmalar tamamlanmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare:

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Programın Adı:**TARIM****Program Amacı:**

Çevresel, Sosyal ve Ekonomik Olarak Sürdürülebilir, Ülke İnsanınin Yeterli ve Dengeli Beslenmesinin Yanı Sıra Arz Talep Dengesini Gözeten, Verimliliği Yüksek, Sosyo-Ekonomik Olarak Gelişen Etkin Bir Tarım Sektörünün Oluşturulması İle Çiftçilerimizin Yaşam Standartlarının Yükseltilmesi

Koordinasyondan Sorumlu İdare:

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

GSYH, bir ülkedeki belirli bir dönemde üretilen mal ve hizmetlerden dolayı oluşan katma değere ilişkin standart bir ölçüdür. Tarımsal GSYH ile Tarım, Orman ve Balıkçılık sektörünün ülke milli gelirine, ekonomik büyümesine katkısı ölçülmek istenmektedir.

Ulusal gelirimizin önemli bir bölümünü oluşturan bitkisel üretim sektörünün yıllar itibarıyla gelişiminin izlenmesini sağlamak ve uluslararası karşılaştırmalar yapabilmek için zaman serilerinin oluşturulması gerekmektedir. Bu anlamda tarımsal üretim politikalarına ışık tutacak sağlıklı ve ayrıntılı bitkisel üretim istatistikleri verilerine ihtiyaç vardır. Program kapsamında ülke genelinde atıl, boş bırakılan ve nadas alanlarında gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekimlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik projeler yürütülmektedir. İklim değişikliklerinin bitkisel üretim miktarının olumsuz etkilememesi için kuraklıkla mücadele ve erken tespitine yönelik projeler hayata geçirilmektedir.

Bitkisel ürünlerde arz güvenliği alt programı kapsamında, bitkisel ürünlerin üretim alanının, üretim miktarının artırılmasına ve bitkisel ürünlerde fiyat değişimlerinin kontrol altına alınmasına katkı sağlaması amaçlanmaktadır. Bitkisel üretim miktarındaki artışın izlenmesi ürün arzında sürdürülebilirliği sağlayacak politikalar üretilmesi için önem arz etmektedir.

Hayvansal ürünlerde arz güvenliği alt programı çerçevesinde ise; hayvancılığı geliştirmek, teşvik etmek, yüksek vasıflı hayvan ırklarını yaygınlaştırılması, hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılması, hayvan ıslah programlarının uygulanması yürütülmektedir. Yürütülen faaliyetler ile hayvancılıkta üretim faktörlerinin optimum kullanımı ve hayvancılık işletmelerin rasyonel gelişimini temin ederek verimliliğini artırmak, sektörde çalışan kişilerin gelirlerini artırarak yaşam standartlarını yükseltmek ve kaliteli protein kaynağı olan kırmızı et ve sütün tüketicilere makul ve istikrarlı fiyatlarla ulaştırılması hedeflenmektedir.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1-Bitkisel ürünlerin üretim miktarı	Milyon Ton	129	138,7*	130	137

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Anahtar gösterge ile ülkemizdeki tarımsal ürünlerin üretim miktarı ölçülmek istenmekte olup tarımsal ürünlerde arz talep dengesinin sağlanması amaçlanmaktadır. Stratejik ve arz açığı olan tarım ürünlerini öncelikle kendi kaynaklarımızdan karşılamak, desteklemelerin daha sağlıklı ve rasyonel dağılımını sağlamak hedeflenmektedir. Bitkisel üretim değerindeki artışın izlenmesi ürün arzında sürdürülebilirliği sağlayacak politikalar üretilmesi için önem taşımaktadır.

2024 yılı hedeflenen bitkisel ürünlerin üretim miktarı 130,2 milyon ton iken gerçekleşme 137,4 milyon ton olmuş ve hedeflenen gösterge değerinin üzerine çıkmıştır. Ülke genelinde işlenmeyen tarım alanları ve nadas alanlarında gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik projeler yürütülerek hedef değere ulaşılması amaçlanmaktadır.

* 2023 yılı gerçekleşme değerlerinde kullanılan verilerde TÜİK tarafından güncelleme yapılmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
3- 6-9 yaş kız çocuklarının okullaşma oranı	Oran	98,47	98,63	99	98,63

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

6-9 yaş kız çocuklarının okullaşma oranı 2024 yılında yüzde 98,63 gerçekleşmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
4- 6-9 yaş okullaşma oranı	Oran	98,44	98,59	99,00	98,61

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Gerçekleşen oran ve hedef göz önüne alındığında hedefe oldukça yaklaşıldığı tespit edilmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
5- 5 yaş okullaşma oranı	Oran	92,17	95,21	88,00	95,44

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

5 yaş okullaşma oranı yüzde 95,44 olarak gerçekleşmiştir. Hedef gösterge aşılmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
6- İlköğretimde 20 gün ve üzeri devamsız öğrenci oranı	Oran	21,44	16,70	16,00	17,60

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Veri 30.06.2024 tarihinde MEBDATA Modülünden alınan ilkokul ve ortaokul kademesindeki toplam öğrencinin 20 gün ve üzeri özürlü/özürsüz devamsızlık yapan toplam öğrenciye oranı alınarak hesaplanmıştır. 2023-2024 eğitim öğretim yıl sonu gerçekleşme verisidir. Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda eğitim öğretimine devam eden öğrencileri içermektedir. Bu anlamda gerçekleşen oran ve hedef göz önüne alındığında hedefin altında kaldığı ve bir önceki döneme göre devamsızlık oranlarında bir artış olduğu tespit edilmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
7- Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (ABİDE) 4 Fen Bilimlerine göre temel altı ve temel yeterlik düzeylerindeki toplam öğrenci oranı	Oran	38,00	38,00	33,00	32,62

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

ABİDE 4 Fen Bilimlerine göre temel altı ve temel yeterlik düzeylerindeki toplam öğrenci oranı hedefi yüzde 33 iken gerçekleşme değeri yüzde 32,62 olmuştur.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
8- Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (ABİDE) 4 Matematiğe göre temel altı ve temel yeterlik düzeylerindeki toplam öğrenci oranı	Oran	40,00	40,00	35,00	34,43

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

ABİDE 4 Matematiğe göre temel altı ve temel yeterlik düzeylerindeki toplam öğrenci oranı hedefi yüzde 35 iken gerçekleşme değeri yüzde 34,43 olmuştur.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
12- Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi (ABİDE) 8 Türkçeye göre temel altı ve temel yeterlik düzeylerindeki toplam öğrenci oranı	Oran	26,00	26,00	20,00	35,89

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

ABİDE 8 Türkçeye göre temel altı ve temel yeterlik düzeylerindeki toplam öğrenci oranı hedefi yüzde 20 iken gerçekleşme değeri yüzde 35,89 olmuştur.

Göstergedен Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
13-Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması (TIMSS) 4.Sınıf Fen Bilimleri alt ve alt yeterlik düzeyindeki toplam öğrenci oranı	Oran	25,00	25,00	23,00	14,00

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

TIMSS 2023 sonuçlarına göre 4. sınıf fen hedeflenen yeterlik düzeyi hedefi yüzde 23 iken gerçekleşme değeri yüzde 14 olmuştur.

Göstergedен Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
14- Uluslararası Matematik ve Fen Eğilimleri Araştırması (TIMSS) 4.Sınıf Matematik alt ve alt yeterlik düzeyindeki toplam öğrenci oranı	Oran	30,00	30,00	28,00	21,00

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

TIMSS 2023 sonuçlarına göre 4. sınıf matematik hedeflenen yeterlik düzeyi hedefi yüzde 28 iken gerçekleşme değeri yüzde 21 olmuştur.

Göstergedен Sorumlu İdare: MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2024 yılında ihracatımız bir önceki yıla göre yüzde 2,5 oranında bir artış gerçekleştirerek 261,8 milyar dolara ulaşmıştır. Küresel ekonomide ve ticaretinde yaşanan yavaşlama ve belirsizlik süreci ile başta gelişmiş ekonomiler olmak üzere dünya genelinde ortaya çıkan talep daralması, artan jeopolitik riskler, yüksek enflasyon oranları, sıkılaştırılan para politikaları ve buna bağlı olarak yükselen finansman maliyetleri dünya ticaretinde sınırlı bir büyümeye neden olmuştur.

Bu süreçten Avrupa Birliği ülkeleri de önemli ölçüde etkilenmiş, Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı olan AB'de yaşanan ekonomik durgunluk ve iç talepteki azalma, ihracatımız üzerinde ek bir baskı oluşturmuştur. Ayrıca bu dönemde karşılaşılan ticaret engelleri, küresel tedarik zincirlerindeki aksamalar ve 2 Mayıs 2024 tarihinden itibaren İsrail ile yapılan ticaretin tüm ürünleri kapsayacak şekilde durdurulması da ihracatımızı olumsuz etkileyen diğer faktörler arasında yer almıştır.

Tüm bu gelişmeler neticesinde, Türkiye'nin 2024 yılı ihracatı Orta Vadeli Program (OVP) hedefinin 2 milyar dolar altında gerçekleşmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: TİCARET BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
3- İhracatın ithalatı karşılama oranı	Yüzde	69,89	70,60	71,62	76,10

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2024 yılında ülkemiz ihracatı 261,8 milyar dolar, ithalatı ise 344 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu kapsamda, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 76,1 ile hedeflenen gösterge değerinin üzerinde gerçekleşerek önemli bir başarıya işaret etmiştir.

İhracat performansındaki bu artış, küresel ekonomik koşullar ve jeopolitik gelişmelerin etkisine rağmen Türkiye'nin dış pazarlardaki rekabet gücünü koruduğunu ve ihracatçı sektörlerin dayanıklılığını ortaya koymaktadır. Aynı zamanda ithalatın kontrollü bir şekilde artması, cari dengenin sürdürülebilirliği açısından da olumlu bir göstergedir.

Göstergeden Sorumlu İdare: TİCARET BAKANLIĞI

Programın Adı: TOPLUM GÜVENLİĞİ

Program Amacı: Toplumsal Düzenin Korunması ve Güvenlik Hizmetlerinin Etkinleştirilerek Bütün Kesimler İçin Daha Güvenli Bir Yaşam Ortamının Oluşturulması

Koordinasyondan Sorumlu İdare: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Toplumsal düzenin korunması ve güvenlik hizmetlerinin etkinleştirilerek bütün kesimler için daha güvenli bir yaşam ortamının oluşturulması amacıyla İçişleri Bakanlığının koordinasyonunda Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak çalışmalar neticesinde suç oranında azalış hedeflenmektedir.

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Sulama oranı inşa edilen sulama tesisinin planlama aşamasında sulanacağı öngörülen alanın ne kadarının sulandığı diğer bir ifade ile bu tesisten ne oranda faydalandığının tespit edilmesini sağlayan bir değerdir. Sulama oranı hedefi uzun yıllar ortalaması ile yakın dönem eğilimleri göz önünde bulundurularak belirlenmektedir. Yağış miktarı çiftçinin sulama ya da sulamama yönünde kararını etkilemekte bu da sulama oranına yansımaktadır.

Göstergeden Sorumlu İdare: DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2-DSİ tarafından inşa edilen depolama tesislerinin su kapasitesi (kümülatif)	Milyon m3	182.792	183.183	190.752	183.413

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ülkemizdeki su ve toprak kaynaklarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla çeşitli maksatlarla depolama tesisleri inşa etmektedir. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından inşa edilen depolama tesislerinin su kapasitesi normal su seviyesindeki (NSS) depolama kapasitesi milyon metreküp (kümülatif) olarak takip edilmektedir. 2024 yılında depolama tesisi için belirlenen kapasite hedeflerine kısmen ulaşılmıştır.

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
3- Sulamaya açılan brüt tarımsal alan (kümülatif)	Milyon Hektar	6,96	7,10	7,23	7,20

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Ülkemizin yaklaşık 24 milyon hektar olan ekilebilir tarım arazisinin ekonomik olarak sulanabilir miktarı 8,5 milyon hektardır. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2024 yılı sonuna kadar 8,5 milyon hektar tarım sahasının yaklaşık yüzde 57,8'ini suya kavuşturmuştur. Yaklaşık 4,91 milyon hektar olan bu alan, ülkemizin toplam tarım alanının yaklaşık yüzde 20,46'sına karşılık gelmektedir. Ülkemizde sulamaya açılan alan diğer kurumlarca sulamaya açılan alanlarla birlikte toplam 7,2 milyon hektara ulaşmıştır.

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
4-Tescil işlemleri tamamlanan arazi toplulaştırma alanı (Kümülatif)	Hektar	6.781.335	7.273.587	7.876.407	7.586.027

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

DSİ tarafından arazi toplulaştırması yapılan alanın Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne kadastro kontrolü ve tapu tescili sonucu oluşan kısmı, hektar (ha) cinsinden takip edilmektedir. 2024 yılında arazi toplulaştırma tapu tescil çalışmaları kapsamında 312.440 ha gerçekleşme sağlanmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Seyahat ve turizm rekabet endeksi sıralaması (Dünya Ekonomik Forumu)	Sıra	6	29	42	-

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Dünya Ekonomik Forum Raporu iki senede bir yayınlandığı için bir sonraki değer 2026'nın ilk çeyreğinde açıklanacaktır.

Göstergeden Sorumlu İdare: KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
3- Uluslararası turizm gelirleri sıralaması (Dünya Turizm Örgütü)	Sıra	6	7	5	-

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Ülkemizin turizm sektöründen elde ettiği ekonomik katkının büyüklüğünü ve küresel düzeydeki rekabet gücünü izlemek amacıyla kullanılan göstergelere ilişkin olarak 2024 yılı hedeflenen gösterge değerine ulaşamamıştır. Bu kapsamda hedefe ulaşılmasını teminen üst gelir grubu turistlerin ülkemize çekilmesi, turizmde kişi başı harcamanın artırılması ve yıl geneline yayılan turizm faaliyetlerinin teşvik edilmesine yönelik faaliyetlere ağırlık verilecektir.

Göstergeden Sorumlu İdare: KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Programın Adı: TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU

Program Amacı: Güvenli, Kaliteli ve Standartlara Uygun Ürün ve Hizmetlerin Yer Aldığı İzlenebilir Bir Piyasanın Oluşmasının Sağlanması

Koordinasyondan Sorumlu İdare: TİCARET BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Program kapsamında tüketiciye yönelik ürünlerin güvenliğine ilişkin yasal mevzuatın hazırlanması ve piyasaya sunulan ürünlerin güvenli olup olmadığının mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde kontrol edilmesi, tüketicilerin yanıltıcı ve aldattıcı reklamlar ve haksız ticari uygulamalar karşısında korunması amacıyla başvuru üzerine veya re'sen reklam ve haksız ticari uygulamaların denetimi, ihtiyaca göre ilgili mevzuatın güncellenmesi, Türkiye genelinde faaliyet gösteren tüketici hakem heyetleri arasında uygulama birliğinin sağlanması, gerekli eğitimlerin verilmesi, ihtiyaçlarının tespiti ve giderilmesi faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Tüketici bilinci oranı (kümülatif)	Yüzde	53,20	53,50	53,75	63,60

Savunma sanayiinde sürdürülebilirliği sağlayacak destek mekanizmalarının geliştirilmesi, paydaşlar arasındaki işbirliği, koordinasyon ve paylaşımın güçlendirilmesi, savunma sanayi ihracatının artırılması, savunma sanayinde teknolojik dönüşümün yönetilmesi, kaynak yönetiminin etkinleştirilmesine yönelik faaliyetlerde program kapsamındadır. Diğer taraftan ulusal savunma ve güvenlik politikaları doğrultusunda istihbarat hizmetlerine yönelik faaliyetler ve milli güvenlik sekreteriyasının yürütülmesine ilişkin faaliyetlerde de bulunmaktadır.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Savunma Harcamalarının Gayrisafi Yurtiçi Hasılaya (GSYİH) Oranı	Oran	1,36	1,50	1,77	2,13

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Savunma harcamalarının GSYİH'ye oranı yüzde 2'nin altında olan NATO üyesi ülkelerin 2024 yılına kadar söz konusu oranı yüzde 2'ye yükseltmeleri taahhüdü kapsamında, 2014 yılında İngiltere/Galler'de düzenlenen Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde taahhütte bulunulmuştur. Buna göre 2024 yılı kesinleşen savunma harcamalarının GSYH'ye oranı yüzde 2,13 olarak gerçekleşmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2023	
		2021	2022	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Savunma Sanayii Yerlilik Oranı	Oran	73	80	81	-

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2025 Haziran ayı itibarıyla gerçekleşme verileri açıklanmamıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Resmi kalkınma yardımlarının gayri safi milli hasılaya oranı (RKY/GSMH)	Yüzde	0,79	0,62	0,70	0,56

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Program anahtar göstergesi ile ülkemizin resmi kalkınma yardımlarının GSMH'ye oranında BM Binyıl Kalkınma Hedefi olan yüzde 0,7'ye ulaşıp ulaşılmadığı ölçülmektedir. 2024 yılı resmi kalkınma yardımları (official development assistance (ODA)) öncül verileri OECD Kalkınma Yardımları Komitesi (DAC) tarafından 16 Nisan 2024 tarihinde açıklanmıştır. Verilere göre BM tarafından belirlenen yüzde 0,7 RKY/GSMH hedefine yüzde 0,56 ile ulaşamamıştır. Bunda ülkemiz GSMH'sinin artış göstermesine rağmen 2024 yılında yapmış olduğu resmi kalkınma yardımı miktarının bir önceki yıla göre reel olarak yüzde 5,4 oranında azalması etkili olmuştur. Öncül verilere göre Ülkemizin 2024 yılı için yapmış olduğu resmi kalkınma yardımı miktarı cari fiyatlarla 7,42 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı hedefi olan yüzde 0,7 oran hedefine yüzde 80 oranında ulaşılmıştır. Program kapsamında sunulan hizmetlerin kalitesinin daha üst seviyelere taşınması ve uluslararası kalkınma işbirliği alanında ülkemizin görünürlüğünün artırılmasına yönelik olarak başta On İkinci Kalkınma Planı kapsamında belirlenen politika ve tedbirler hayata geçirilmektedir.

* 2024 verisi öncül veri olup verinin kesinleşmiş halinin Aralık 2025'de OECD tarafından açıklanması beklenmektedir.

Göstergedен Sorumlu İdare: STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Ekonomik ve sosyal altyapılar/hizmetler ve kültürel işbirliği alanlarındaki proje sayısı	Sayı	1.389	1.326	1.700	1.667

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2024 yılı hedefi olan 1.700 proje sayısına yüzde 98,06 oranında ulaşılmıştır.

Göstergedен Sorumlu İdare: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
3- Yeni tip sürücü belgesi verilen ve sürücü belgesi değiştirilen vatandaş sayısı	Sayı	20.141.647	24.147.980	29.000.000	30.086.917

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Sürücü belgesi iş ve işlemleri 2 Nisan 2018 tarihinden itibaren Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmeye başlanmıştır. Pasaport ve sürücü belgelerine ait tüm süreçler bu tarihten itibaren standart hale getirilerek vatandaşlara verilen hizmet kalitesi arttırılmıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Programın Adı: YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ

Program Amacı: Yerel Yönetimlerin Mali Yapısını Güçlendirilmesi ve Altyapısını Desteklemek Suretiyle Sunulan Hizmetlerde Hız ve Kalitenin Artırılması

Koordinasyondan Sorumlu İdare: ÇEVRE,ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi kapsamında yerel idarelerin yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek ve sonuçlandırmak, yerel idarelerin geliştirilmesi amacıyla araştırmalar yapmak, istatistik bilgileri toplamak vb. faaliyetler yürütülmektedir.

Belediyeler ve bağlı idarelerini düzenleyen mevzuat göz önüne alındığında belediyelerin çok çeşitli ve kapsamlı görev, yetki ve sorumluluklarının bulunduğu görülmektedir. Bu kapsamda belediyelerin ve bağlı idarelerinin hem mali hem de personel kapasitelerinin güçlendirilmesi büyük önem arz etmektedir. Kapasitesi güçlendirilen yerel yönetimlerin kentsel dönüşümden afetlere dayanıklı sosyal konut projelerine, millet bahçelerinden ekolojik koridorlara, kimlikli, tarihi ve yerel dokuya uygun mimariyi esas alan çevre dostu şehircilik anlayışından mekânsal planlama çalışmalarına, çevresel altyapının kurulması ve sıfır atık projesinin yaygınlaştırılmasından iklim değişikliğiyle mücadeleye kadar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülen her türlü çalışmaya katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede belediyeler ve bağlı idarelerin öz gelirlerinin artması büyük önem arz etmekte olup öz gelirlerin arttırılması için çalışmalar yürütülmekte ve sonuçlarının izlenmesi için bilgi alışverişinde bulunulmaktadır.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Belediyeler ve bağlı idarelerinin özgelirlerinin giderlerini karşılama oranı	Yüzde	42,80	38,74	44,00	40,60

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranı Hazine ve Maliye Bakanlığından alınan veriler doğrultusunda hesaplanmıştır. Mevzuat çalışmalarında belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerini artırıcı çalışmalar yapılmasına devam edilmektedir. 2022 yılına göre belediye ve bağlı idarelerin öz gelirlerinde meydana gelen artış yaklaşık yüzde 100 olmasına rağmen öz gelirlerin giderleri karşılama oranı düşmüş ve hedeflenen gösterge değerine ulaşamamıştır.

Göstergeden Sorumlu İdare: ÇEVRE,ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Programın Adı: YÜKSEKÖĞRETİM

Program Amacı: Planlama ve koordinasyon, gözetim ve denetimler yoluyla yükseköğretim sisteminin güçlendirilmesi.

Koordinasyondan Sorumlu İdare: YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (YÖK)

Programa İlişkin Genel Bilgi ve Değerlendirmeler

- Yükseköğretim kurumlarının çeşitlendirilmesi kapsamında araştırma odaklı misyon farklılaşması ve ihtisaslaşma projeleri için seçilmiş olan üniversitelerin desteklenmesi,
- Yükseköğretim sistemindeki insan kaynağının nicelik ve nitelik olarak geliştirilmesi,
- YÖK 100/2000 Doktora Bursu kapsamında Türkiye'nin güçlü üniversitelerinde doktora yapan öğrencilerin çalışmalarında gösterdiği başarıyı ve akademik performanslarını dikkate alarak, eğitimleri boyunca, desteklenmeleri için burs verilmesine devam edilmesi,
- YÖK tarafından ülkenin ekonomik ve sosyal gelişimi ile refahı için önemli olan alanlara öncelik tanınmak suretiyle belirlenen devlet yükseköğretim kurumlarındaki lisans programlarına ilk üç sırada yerleşen ve kayıt yaptıran öğrencilere YÖK Lisans Destek Bursu verilmesi,
- Temel Bilim Programlarında oluşturulan üstün başarı sınıflarında eğitim gören bursiyerlere burs verilmesi,
- Yükseköğretim kurumlarının araştırma kapasitelerinin geliştirilmesi,
- Dijitalleşme kapsamında yükseköğretimde bürokrasinin azaltılarak karar alma süreçlerinin hızlandırılması, YÖK tarafından sunulan hizmetlerin e-Devlet üzerinden tamamlanması,
- Üniversitelerin dijital çağa ayak uydurması ve toplumun her kesiminin bilgiye ulaşmasında açık erişim ve açık bilim uygulamalarının hayata geçirilmesi amacıyla Avrupa açık erişim altyapıları ile uyumun sağlanması,
- Yükseköğretim kurumlarının kontenjanları, sektörel ve bölgesel beceri ihtiyaçları, üniversitelerin kapasiteleri, arz-talep dengesi ve mevcuttaki programların asgari doluluk oranları dikkate alınarak belirlenmesi, faaliyetleri yürütülmektedir.

Programın Amaç ve Anahtar Göstergeleri ile İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
1- Lisansüstü öğrenim gören öğrencilerin toplam öğrenci sayısına oranı	Yüzde	12,17	13,34	13,50	12,00

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Lisans eğitimi sonrasında üniversitemizde Yüksek Lisans ve Doktora eğitimi verilmektedir. Enstitüler akademik kariyer sahibi olacak bilim insanlarını yetiştirmeyi hedeflemektedir. Böylece lisansüstü mezunlarının hem nitelik hem de nicelik olarak akademik hayata daha fazla katkı sunmaları beklenmektedir. Yükseköğretim sisteminde lisansüstü (yüksek lisans+Doktora) öğrenci sayısında artış hedeflenmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
2- Yükseköğretimde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı	Sayı	21	22	21	23

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Yükseköğretim sisteminde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının her yıl azalması hedeflenmektedir. Ancak bu hedefe ulaşılabilmesi için öğretim elemanı sayısında artış olması gerekmektedir. Öğrenci sayısının sabit olmasının yanı sıra öğretim elemanı sayısındaki artış "öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının" azalmasına neden olacaktır. Akademisyen kadro sayıları her yıl Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenmektedir. Diğer taraftan üniversitelerce Kurulumuza yapılan kadro talepleri titizlikle incelenmekte olup kamu kaynağının verimli kullanılması amacıyla, belirli kriterleri taşımayan ve ihtiyaç olmayan akademik birimler için kadro izni verilmemektedir.

Göstergeden Sorumlu İdare: YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
3- Küresel ölçekteki yeşil kampus sıralamasında ilk 100'e giren üniversite sayısı	Sayı	5*	6*	6	6

Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Üniversitelerin sıfır atık, temiz çevre, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynakları alanında hâlihazırdaki durumlarının tespit edilerek sürdürülebilir ve iklim dostu kampüslere dönüşümü amaçlanmaktadır.

*İlgili gösterge ilk defa 2024 Yılı Bütçe Gereğesinde yer almış olup 2022 ve 2023 yılı gerçekleşme değerlerine de yer verilmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Gerçekleşme Değeri		2024	
		2022	2023	Hedeflenen Gösterge Değeri	Gerçekleşme Değeri
4- Dünya akademik başarı sıralamasında ilk 500'e giren üniversite sayısı	Sayı	3*	3*	5	3

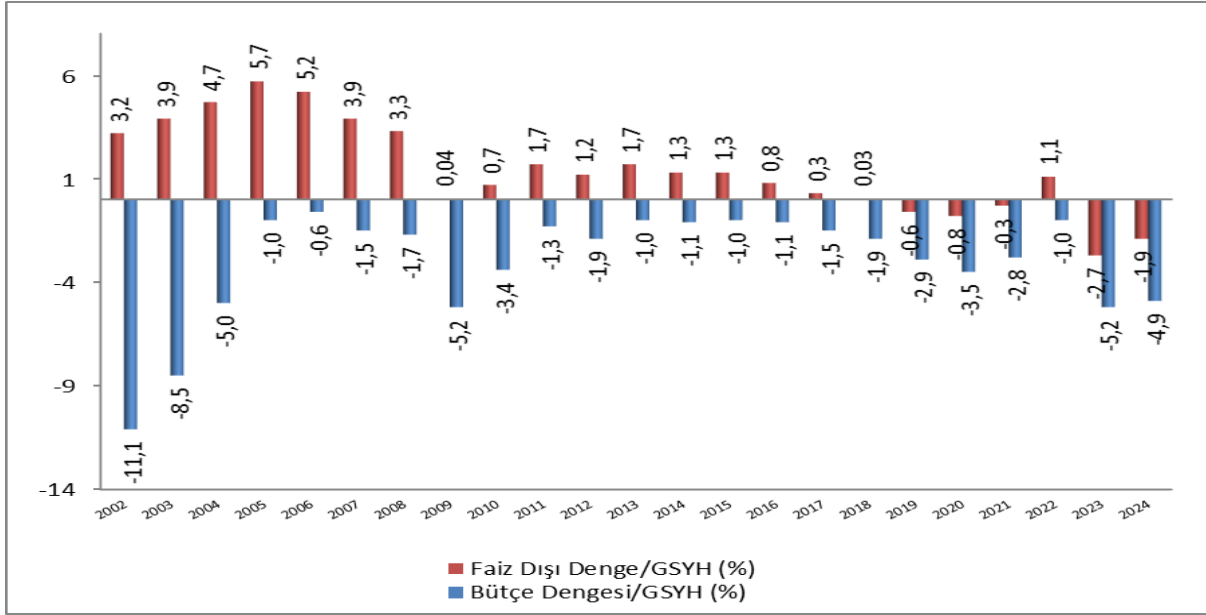
Gösterge Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Üniversitelerimizin niceliğinin artırılmasının yanında eğitim öğretim ve araştırma çıktılarının niteliklerinin de artırılması amacıyla Üniversitelerimizin dünyanın en iyi 100 üniversitesi arasında yer alması hedeflenmektedir.

*İlgili gösterge ilk defa 2024 Yılı Bütçe Gereğesinde yer almış olup 2022 ve 2023 yılı gerçekleşme değerlerine de yer verilmiştir.

Göstergeden Sorumlu İdare: YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

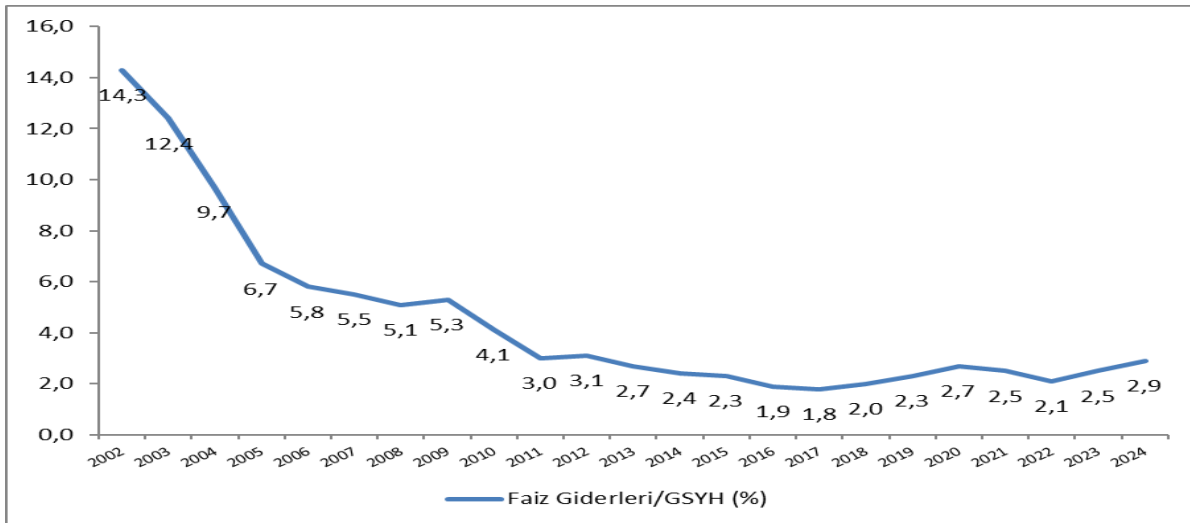
Grafik 11: 2002-2024 Dönemi Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Dengenin GSYH'ye Oranı



Not: 2002-2024 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Kamu maliyesinde sağlanan mali disiplin sayesinde bütçe açığının GSYH'ye olan oranı düşüş eğilimi göstermiştir. Bu kapsamda 2002 yılında yüzde -11,1 olan bütçe açığının GSYH'ye oranının 2017-2022 yılları ortalaması yüzde -2,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Deprem etkilerinin ortadan kaldırılmasına yönelik harcamaların etkisiyle 2023 yılında bütçe açığının milli gelire oranı yüzde -5,2 seviyesine yükselirken süregelen deprem harcamalarına rağmen 2024 yılında söz konusu oran yüzde -4,9 seviyesine gerilemiştir.

Grafik 12: 2002-2024 Dönemi Merkezi Yönetim Faiz Giderlerinin GSYH'ye Oranı



Not: 2002-2024 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

3- Sosyal Güvenlik Kurumları

a- Sosyal Güvenlik Kurumu

i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri

Sosyal Güvenlik Kurumunun (SGK) 2024 yılına ilişkin bütçe uygulama sonuçlarına göre hazırlanmış gelir-gider, hedef ve gerçekleşmeleri Tablo 18'de yer almaktadır. Buna göre Kurumun gelirleri 2024 yılında 3 trilyon 799 milyar 457 milyon TL olarak hedeflenmişken yüzde 7,2 oranında artarak 4 trilyon 74 milyar 437 milyon TL olmuştur. Kurumun giderleri ise 3 trilyon 799 milyar 457 milyon TL hedeflenmiş ve yıl sonunda gerçekleşme yüzde 3,2 oranında artışla 3 trilyon 920 milyar 817 milyon TL olmuştur.

Tablo 18 : 2024 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Bütçe Gerçekleşmeleri

(MİLYON TL)		BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI		
TAHSİLATLAR	GELİR TAHMİNİ	GERÇEKLEŞEN TUTAR		
Sosyal Güvenlik Gelirleri	3.067.263	3.559.737		
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	485	577		
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	385.658	54.509		
Diğer Gelirler	43.278	123.426		
Sermaye Gelirleri	30	2.287		
Alacaklardan Tahsilat	302.743	448.150		
Red ve İadeler (-)	0	-114.249		
Toplam Tahsilatlar	3.799.457	4.074.437		
ÖDEMELER	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	NİHAİ ÖDENEK	GERÇEKLEŞEN TUTAR	
Personel Giderleri	21.987	22.868	20.324	
Sosyal Gv. Kur. Dev. Pr. Giderleri	5.005	4.979	2.847	
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	12.327	11.456	9.164	
Faiz Giderleri	0	1	1	
Cari Transferler	3.758.968	3.960.551	3.887.333	
Sermaye Giderleri	1.170	1.397	1.148	
Sermaye Transferleri	0	0	0	
Borç Verme	0	0	0	
Yedek Ödenekler	0	0	0	
Toplam Ödemeler	3.799.457	4.001.252	3.920.817	
NET TAHSİLATLAR/ÖDEMELER			153.620	

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu

yeniden başlatılmıştır. Proje kapsamında Ankara'da 500, İstanbul'da 800, Aydın'da 400 ve Samsun'da 400 kadın işverene işletmelerinde ilave olarak istihdam edecekleri kadın sigortalı için asgari ücretin net tutarına kadar hibe desteği sağlanacak olup projeden toplam 2.100 kadın işveren ve bu işverenlerin işletmelerinde istihdam edecekleri 2.100 kadın işçi faydalanacaktır.

Sağlık alanında yapılan düzenlemeler kapsamında ise;

- Sosyal güvenlik sisteminde GSS'nin vatandaşları kapsama alanı yüzde 99'a ulaşmıştır.

- 2024 yıl sonu itibarıyla SGK sözleşmeli eczane sayısı 30.073, medikal sözleşmesi yapan eczane sayısı ise 2.169 olmuştur.

- 2024 yılı içerisinde 51 adedi kanser ilacı olmak üzere toplam 420 adet ilaç geri ödeme listelerine ilave edilmiş olup 2024 yıl sonu itibarıyla geri ödeme listelerinde bulunan ilaç sayısı 8 bin 463 adete ulaşmıştır.

- 2024 yılı içinde; 8 adet ilaç ucuz eşdeğer olarak Ek-4/C listesine eklenmiş, 25 adet ilaç fiyat indirimleri MEDULA sistemine kaydedilmiştir.

- 2024 yılında halk sağlığını yakından ilgilendiren arı venom alerjisi gibi hayati öneme haiz 21 adet alerji aşısı hastaların erişimine sunulmuştur.

- Kanser tedavisinde hedefe yönelik sonuç almayı sağlayan akıllı ilaçlar ile immunoterapi olarak kullanılan ilaçlar ve biyoteknolojik ilaçlardan 8 adet yenilikçi olmak üzere 20 adet kanser ilacı hastaların erişimine sunulmuştur.

- İç hastalıkları veya çocuk hastalıkları uzman hekimlerince reçete edilebilen bazı grup ilaçların aile hekimlerince de reçete edilmesine imkan sağlanmış ve bu sayede birinci basamak aile hekimliklerine müracaat eden hastaların ilaca erişimi kolaylaştırılmıştır.

- 21/4/2024 tarih ve 32524 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" ile;

- ✓ Ülkemizde yaşanan ve genel hayatı etkileyen afetlerde yaralanmalar sonrası özellikle fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerine ihtiyaç duyulan tanılarda vatandaşların sağlık hizmetine ulaşımını kolaylaştırma, günlük yaşamlarına geri dönebilmelerine katkı sağlamaya yönelik olarak fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarında 30 seans sonrası tedaviye devam edebilmelerine olanak sağlanmış,

Tablo 20: Sosyal Güvenlik Sisteminin Kapsamı (2023-2024)

	2023				2024			
	4/1-(a)	4/1-(b)	4/1-(c)	TOPLAM	4/1-(a)	4/1-(b)	4/1-(c)	TOPLAM
Aktif Sigortalılar	18.613.745	3.100.834	3.643.443	25.358.022	18.899.291	3.066.874	3.659.585	25.625.750
Zorunlu	16.406.420	2.971.925	3.642.787	23.021.132	16.602.868	2.940.979	3.658.861	23.202.708
Çıracak	553.344			553.344	539.241			539.241
Yurt Dışı Topluluk	14.037			14.037	11.378			11.378
Tarımda Hizmet Akdiyle Çalışanlar (4/a-2925)	17.408			17.408	14.676			14.676
İsteğe Bağlı		128.909				125.895		125.895
Diğer Sigortalılar (*)	322.162		656	451.727	324.664		724	325.388
Stajyer ve Kursiyerler	1.300.374			1.300.374	1.406.464			1.406.464
Pasif (Aylık Alan) Sigortalılar								
- Dosya	10.237.065	2.701.073	2.298.014	15.236.152	10.788.040	2.747.008	2.334.798	15.869.846
- Kişi	10.685.554	2.861.770	2.482.932	16.030.256	11.243.480	2.910.922	2.523.215	16.677.617
Yaşlılık	8.087.506	1.772.571	1.648.542	11.508.619	8.563.322	1.798.112	1.666.693	12.028.127
Malullük	75.451	22.136	27.150	124.737	75.447	22.526	27.415	125.388
Vazife Malulü			15.472	15.472			15.803	15.803
Ölen Sigortalı (Dosya)	1.918.886	905.321	606.850	3.431.057	1.990.107	925.250	624.887	3.540.244
Ölen Sigortalıların Hak Sahipleri	2.336.128	1.065.150	791.768	4.193.046	2.414.255	1.088.277	813.304	4.315.836
Sürekli İş Göremezlik Geliri Alanlar	86.912	419		87.331	89.219	455		89.674
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri (Dosya)	68.280	626		68.906	69.945	665		70.610
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri Alanlar	99.557	1.494		101.051	101.237	1.552		102.789
BAĞIMLILAR	16.510.402	9.764.966	7.757.940	34.033.308	16.535.331	9.740.379	7.793.253	34.068.963
Aktif/Pasif Oranı	%1,82	%1,15	%1,59	%1,66	%1,75	%1,12	%1,57	%1,61
Sosyal Sigorta Kapsamı (**)	45.809.701	15.727.570	13.884.315	75.878.808	46.678.102	15.718.175	13.976.053	76.840.436
Türkiye Nifusu (TÜİK ADNKS)		85.372.377				85.664.944		
Sosyal Sigorta Kapsamının Türkiye nüfusuna (TÜİK ADNKS) Oranı(%)		89,0				90,0		

(*) 5510 sayılı Kanuna göre Ek-5, Ek-6, Ek-9 10 günden az çalışan sigortalılar, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde çalıştırılan tutuklu ve hükümlüler, kamu idarelerinde iş akdi askıda olanlar yer almaktadır.

(**) 20. madde kapsamındaki özel sandıklar dahildir.

Not: 4/1-(b) kapsamında muhtarlar zorunlu sigortalılar içerisinde yer almaktadır

4/1-(b) kapsamında isteğe bağlı sigortalılar, genel toplamda diğer sigortalılar (*) sekmesinde yer almaktadır.

Kaynak: 2024 yılı SGK Faaliyet Raporu

Tablodan görüleceği üzere 2024 yılında aktif sigortalı sayısı 25.625.750 kişi olmuştur. Diğer taraftan 2024 yılı aktif/pasif oranı ise yüzde 1,61 olmuştur.

b- Türkiye İş Kurumu

i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'nün (İŞKUR) 2024 yılı bütçesi için başlangıçta 44 milyar 722 milyon TL net gelir öngörülmüş olup gelir gerçekleşmesi 41 milyar 143 milyon TL olmuştur. Harcama tarafında ise başlangıçta 44 milyar 810 milyon TL ödenek öngörülmüş olup 38 milyar 912 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir.

Bütçe gelirleri başlangıçtaki hedefin yüzde 92'si, bütçe giderleri ise başlangıçtaki hedefinin yüzde 86,8'i oranında gerçekleşmiştir. Yıl sonu gerçekleşmesine göre toplam bütçe giderleri içinde en büyük payı sırasıyla yüzde 80,7 ile cari transferler ve yüzde 15,8 ile sosyal güvenlik kurumuna Devlet primi giderleri dahil personel giderleri almaktadır.

tarafından kamu kurum veya kuruluşlarının İş Kanunlarına göre istihdam edecekleri sürekli veya geçici işçilerine ilişkin talepleri İŞKUR aracılığı ile karşılanmaktadır. 2024 yılında 2.810'u kadın, 10.537'si erkek olmak üzere toplam 13.347 kişi kamu kurum ve kuruluşlarında İŞKUR aracılığıyla istihdam edilmiştir.

- Toplum yararına programlar (TYP); afet, salgın, acil durum dönemlerinde ve diğer mücbir sebeplerde kamu hizmetlerinin desteklenmesi yoluyla özel politika gerektiren gruplar başta olmak üzere işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engellemek ve bu kişilere geçici gelir desteği sağlamak üzere aktif iş gücü hizmetleri kapsamında İŞKUR ile kamu kurum ve kuruluşlarının iş birliğinde düzenlenen programlardır. 2024 yılında düzenlenen toplam 2.025 programdan 154.052 katılımcı yararlanmış ve katılımcıların yüzde 67,2'sini kadınlar oluşturmuştur.

- 2024 yılında İŞKUR aracılığıyla 14.026 kişi çeşitli ülkelerde istihdam edilmiştir.

- "İŞKUR Hizmet Noktası" olarak ifade edilen yerlerde vatandaşlara İŞKUR'a gelmeden iş ve işlemlerini gerçekleştirebilme imkânı sunulmuş, ayrıca hizmete erişim kolaylaşmıştır. Türkiye çapında hızla yaygınlaşan İŞKUR Hizmet Noktalarının sayısı 2024 yıl sonu itibarıyla 2.162'ye ulaşmıştır.

- İŞKUR, istihdam hizmetlerini çeşitlendirmek ve işe yerleştirmede aktif rol oynamak amacıyla istihdam fuarları ve kariyer günleri düzenlemektedir. 2024 yılında 70 tanesi sanal fuar olmak üzere toplam 80 istihdam fuarı düzenlenmiştir. Düzenlenen sanal istihdam fuarlarını ise 43.269 kişi ziyaret etmiştir.

- Kariyer günleri yerel düzeyde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar ile çalışma hayatına yeni atılacak olan eğitimli/nitelikli gençleri buluşturarak, gençlerin sektörler ve firmalar hakkında bilgi sahibi olmasına ve iş bulmasına aracılık etmek, öğrencilerin kariyer planlamalarına yardımcı olmak, kurum ve kuruluşların nitelikli iş gücüne erişimini kolaylaştırmak maksadıyla gerçekleştirilmektedir. 2024 yılında düzenlenen 53 kariyer gününe 82.060 kişi katılım sağlamıştır.

- 2024 yılında çalışabilir durumda olan sosyal yardım yararlanıcılarından İŞKUR'a yönlendirilenlerin; 104.266'sına iş ve meslek danışmanlığı hizmeti verilmiş, 19.847 kişinin işe yerleşmesine aracılık edilmiş, 9.677 kişi ise TYP'den faydalandırılmıştır. Ayrıca 2.064 kişi aktif iş gücü programlarına katılmıştır. İş ve meslek danışmanlığı hizmeti kapsamında, kişilerin özellikleri ile mesleklerin ve işin gerektirdiği nitelik ve şartlar karşılaştırılarak bireyin istek ve durumuna en uygun iş ve mesleği

✓ Kısa çalışma ödeneği kapsamında 2024 yılında 440 kişi ödenek almaya hak kazanmış ve daha önceki dönemlerden hak edenlerle birlikte genel sağlık sigortası dâhil 5.037 kişiye yaklaşık 8,5 milyon TL,

✓ Konkordato ilan edilmesi, aciz vesikası alınması, iflas veya iflasın ertelenmesi nedenleri ile işverenin ödeme güçlüğüne düştüğü hallerde de işçilerin 3 aylık ödenmeyen ücret alacakları ücret garanti fonundan karşılanmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılında ücret garanti fonu ödemesini hak eden 3.916 kişiye yaklaşık 125,9 milyon TL

ödeme yapılmıştır.

4- Mahalli İdareler

5018 sayılı Kanun ile kamu mali yönetiminin kapsamı uluslararası standartlara uygun olarak yeniden belirlenmiş ve mahalli idareler genel yönetim kapsamına alınmıştır.

5018 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinde mahalli idare, yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareler olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu Kanununun 41 inci maddesinde ise mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporları esas alınmak suretiyle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca kendi değerlendirmelerini de içerecek şekilde mahalli idareler genel faaliyet raporu hazırlanacağı, kamuoyuna açıklanacağı ve anılan raporun birer örneğinin Sayıştaya ve Cumhurbaşkanlığına gönderileceği hükme bağlanmıştır.

a- Mahalli İdarelere İlişkin Genel Bilgiler

Türkiye’de 51 il özel idaresi, 1.402 belediye, 18.243 köy bulunmaktadır. Diğer taraftan 1151 sayılı Bozcaada ve İmroz Kazalarının Mahalli İdareleri Hakkında Kanunun ilgili hükümlerine göre Gökçeada ve Bozcaada yönetimleri de birer mahalli idare birimi olarak kurulmuştur.

Türlerine göre mahalli idare sayıları Tablo 22’de gösterilmiştir.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 20 nci maddesine göre ülke düzeyinde, belediyeleri temsil etmek üzere Türkiye Belediyeler Birliği ve il özel idareleri ile yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarını temsil etmek üzere Vilayetler Birliği kurulmuştur.

b- Bütçe Gerçekleşmeleri

2024 yılında mahalli idarelerin konsolide bütçe giderleri, 2023 yılına göre yüzde 69,4 oranında artarak 1 trilyon 632 milyar 791 milyon TL olarak gerçekleşmişken, bütçe gelirleri yüzde 64,6 oranında artarak 1 trilyon 420 milyar 679 milyon TL olmuştur. Bu kapsamda 212 milyar 112 milyon TL bütçe açığı ortaya çıkmıştır.

Mahalli idarelerin konsolide bütçesinin gelir ve gider detaylarına Tablo 23'te yer verilmiştir.

Tablo 23: Mahalli İdarelerin 2024 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2023	2024	2024/2023 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	963.880.966	1.632.791.364	69,4
Personel Giderleri	92.265.101	175.667.435	90,4
Sosyal Güv. Kur. Dev. Pr. Giderleri	11.382.850	20.219.971	77,6
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	451.867.552	803.160.508	77,7
Faiz Giderleri	20.169.356	54.302.551	169,2
Cari Transferler	43.425.448	76.868.207	77,0
Sermaye Giderleri	322.229.378	456.670.433	41,7
Sermaye Transferleri	11.654.611	21.634.957	85,6
Borç Verme	10.886.670	24.267.302	122,9
Bütçe Gelirleri	863.237.561	1.420.679.249	64,6
Vergi Gelirleri	61.207.337	83.998.105	37,2
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	142.494.556	252.309.476	77,1
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	66.607.787	94.677.696	42,1
Faizler, Paylar ve Cezalar	521.589.086	908.437.315	74,2
Sermaye Gelirleri	69.249.674	77.641.929	12,1
Alacaklardan Tahsilatlar	2.089.122	3.614.728	73,0
Bütçe Dengesi	-100.643.406	-212.112.115	110,8

Kaynak: muhasebat.hmb.gov.tr

Grafik incelendiğinde en büyük gelir unsurunun yüzde 63,9 ile faizler, paylar ve cezalardan elde edilen gelirlere ait olduğu, bunu yüzde 17,8 ile teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ve yüzde 6,7 ile alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirlerin izlediği görülmektedir.

Mahalli idarelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri ise Tablo 24'de gösterilmiştir.

Tablo 24: Mahalli İdarelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Giv. Kurum Dev. Pirim Gd.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	TOPLAM
Genel Kamu Hizmetleri	91.570.602	10.819.476	351.476.120	54.302.551	29.654.328	38.926.812	16.285.489	24.267.302	617.302.679
Savunma Hizmetleri	97.370	10.026	457.419	0	122	787.667	7.353	0	1.359.956
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	21.743.504	2.120.090	25.953.818	0	924.362	10.738.392	84.075	0	61.564.241
Ekonomik İşler ve Hizmetler	14.403.942	1.804.323	121.761.595	0	22.717.414	165.178.457	2.216.794	0	328.082.526
Çevre Koruma Hizmetleri	8.384.047	1.029.041	106.014.693	0	612.748	41.247.094	140.151	0	157.427.773
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	26.948.781	3.148.993	96.543.786	0	1.412.129	168.729.718	1.396.327	0	298.179.734
Sağlık Hizmetleri	2.330.647	241.197	9.678.178	0	394.993	2.080.169	61.090	0	14.786.274
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	7.559.700	792.001	64.957.365	0	3.537.447	11.617.658	1.407.413	0	89.871.585
Eğitim Hizmetleri	270.047	29.216	6.244.554	0	48.794	15.273.710	28.006	0	21.894.326
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hiz.	2.358.795	225.608	20.072.981	0	17.565.870	2.090.757	8.259	0	42.322.270
TOPLAM	175.667.435	20.219.971	803.160.508	54.302.551	76.868.207	456.670.433	21.634.957	24.267.302	1.632.791.364

Kaynak: muhasebat.hmb.gov.tr

Grafik 17'de mahalli idare bütçe gider gerçekleştirmelerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre payları gösterilmektedir. Mahalli idarelerin yapmış olduğu giderlerde en önemli payı yüzde 37,8 ile genel kamu hizmetleri, ikinci sırayı yüzde 20,1 ile ekonomik işler ve hizmetler, üçüncü sırayı ise yüzde 18 ile iskan ve toplum refahı hizmetleri almıştır.

Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	20.135.558	25.577.930	27,0
Faizler, Paylar ve Cezalar	474.712.161	820.517.563	72,8
Sermaye Gelirleri	68.616.186	77.159.184	12,5
Alacaklardan Tahsilatlar	855.496	2.207.446	158,0
Bütçe Dengesi	-86.515.676	-176.103.079	103,6

Kaynak: muhasebat.hmb.gov.tr

Belediyelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri ise Tablo 26'da gösterilmiştir.

Tablo 26: Belediyelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Giv. Kurum Dev. Prım Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	TOPLAM
Genel Kamu Hizmetleri	68.804.988	7.795.879	271.713.661	46.917.333	38.189.165	24.205.348	27.219.413	22.332.128	507.177.914
Savunma Hizmetleri	97.370	10.026	114.792	0	122	5.183	0	0	227.492
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	21.563.685	2.102.392	24.235.365	0	923.562	5.114.609	1.828	0	53.941.441
Ekonomik İşler ve Hizmetler	12.318.408	1.481.076	84.088.787	0	22.668.413	142.277.082	2.016.374	0	264.850.140
Çevre Koruma Hizmetleri	6.433.645	798.072	91.871.042	0	582.676	11.440.067	135.714	0	111.261.216
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	17.798.028	1.924.242	61.319.620	0	972.722	119.595.737	615.658	0	202.226.006
Sağlık Hizmetleri	2.327.159	240.991	9.631.060	0	394.889	525.781	240	0	13.120.120
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	7.552.921	791.658	64.766.655	0	3.534.325	9.106.113	1.372.781	0	87.124.454
Eğitim Hizmetleri	270.047	29.216	4.907.079	0	21.329	68.538	0	0	5.296.208
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hiz.	2.357.861	225.593	19.535.166	0	17.549.846	1.054.910	110	0	40.723.485
TOPLAM	21.204.898	3.238.863	83.440.696	7.465.111	11.816.864	49.879.951	4.012.043	2.904.060	1.285.948.478

Kaynak: muhasebat.hmb.gov.tr

ii- İl Özel İdarelerinin Bütçe Gerçekleşmeleri

2024 yılında il özel idarelerinin bütçe giderleri 2023 yılına göre yüzde 73 oranında artarak 98 milyar 623 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 64,2 oranında artarak 104 milyar 482 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 5 milyar 858 milyon TL bütçe fazlası oluşmuştur. İl özel idareleri bütçelerinin gelir ve gider detaylarına Tablo 27'de yer verilmiştir.

iii- Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

2024 yılında belediyelere bağlı idarelerin bütçe giderleri 2023 yılına göre yüzde 84 oranında artarak 260 milyar 317 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 77,9 oranında artarak 216 milyar 470 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu kapsamda 43 milyar 847 milyon TL bütçe açığı oluşmuştur.

Belediyelere bağlı idarelerin bütçesinin gelir ve gider detaylarına Tablo 29'da yer verilmiştir.

Tablo 29: Belediyelere Bağlı İdarelerin 2024 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2023	2024	2024/2023 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	141.460.119	260.316.689	84,0
Personel Giderleri	11.548.455	19.690.181	70,5
Sosyal Güv. Kur. Dev. Pr. Giderleri	1.498.138	2.601.148	73,6
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	80.943.376	143.611.798	77,4
Faiz Giderleri	2.994.072	6.950.146	132,1
Cari Transferler	876.162	1.783.037	103,5
Sermaye Giderleri	41.946.370	83.182.668	98,3
Sermaye Transferleri	79.147	699.408	783,7
Borç Verme	1.574.399	1.798.301	14,2
Bütçe Gelirleri	121.697.578	216.469.933	77,9
Vergi Gelirleri	0	0	
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	82.920.408	147.511.734	77,9
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	14.873.100	26.420.985	77,6
Faizler, Paylar ve Cezalar	22.387.486	41.006.917	83,2
Sermaye Gelirleri	284.430	124.228	-56,3
Alacaklardan Tahsilatlar	1.232.155	1.406.068	14,1
Bütçe Dengesi	-19.762.541	-43.846.756	121,9

Kaynak: muhasebat.hmb.gov.tr

Belediyelere bağlı idarelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri Tablo 30'da gösterilmiştir.

Tablo 30: Belediyelere Bağlı İdarelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Giv. Kurum Dev. Pirm Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	TOPLAM
Genel Kamu Hizmetleri	7.383.566	929.265	61.214.768	6.950.146	1.189.016	6.665.849	90.278	1.798.301	86.221.189
Savunma Hizmetleri									0
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	156.125	15.011	1.538.076	0	0	0	0	0	1.709.212
Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.845.837	287.147	34.414.179	0	10.085	3.370.980	0	0	39.928.228
Çevre Koruma Hizmetleri	1.795.749	218.417	12.443.584	0	1.133	29.486.848	0	0	43.945.730
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	8.508.905	1.151.308	34.001.105	0	582.804	43.658.548	609.131	0	88.511.801
Sağlık Hizmetleri									0
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri									0
Eğitim Hizmetleri									0
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hiz.	0	0	86			443	0	0	530
TOPLAM	19.690.181	2.601.148	143.611.798	6.950.146	1.783.037	83.182.668	699.408	1.798.301	260.316.689

Kaynak: muhasebat.hmb.gov.tr

iv-Mahalli İdarelerin Mali Yapılarına İlişkin Genel Değerlendirme

2024 yılında mahalli idarelerin bütçe giderleri bir önceki yıla göre yüzde 69,4 artarken bütçe gelirleri yüzde 64,6 artmıştır ve gelirdeki artış giderdeki artışın altında kalmıştır. 2023 yılında 100 milyar 643 milyon TL bütçe açığı verilmiş iken 2024 yılında açık 212 milyar 112 milyon TL'ye yükselmiştir.

Bütçe giderlerinin artışında bir önceki yıla göre yüzde 77,7 artış göstererek 803 milyar 161 milyon TL tutarına ulaşan mal ve hizmet alım giderleri ve yüzde 41,7 oranında artış göstererek 456 milyar 670 milyon TL tutarına ulaşan sermaye giderleri etkili olmuştur.

Mahalli idarelerin bütçe gelirlerinin artmasında özellikle teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ile faizler, paylar ve cezalar kalemlerinde yaşanan artışlar etkili olmuştur. Bu kapsamda 2024 yılında elde edilen gelirden bir önceki yıla göre teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde yüzde 77,1; faizler, paylar ve cezalar kaleminde yüzde 74,2 artış yaşanmıştır.

Mahalli idare türleri itibarıyla bütçe giderleri incelendiğinde giderlerin yüzde 78,8'inin belediyeler, yüzde 15,9'unun belediyelere bağlı idareler, yüzde 6,04'ünün ise il özel idareleri tarafından yapıldığı görülmüştür.

yaşanmış ve bu kalemin 2024 yıl sonu büyüklüğü 2023 yıl sonuna göre yüzde 11,6 oranında artarak 44 trilyon 513 milyar TL'ye ulaşmıştır.

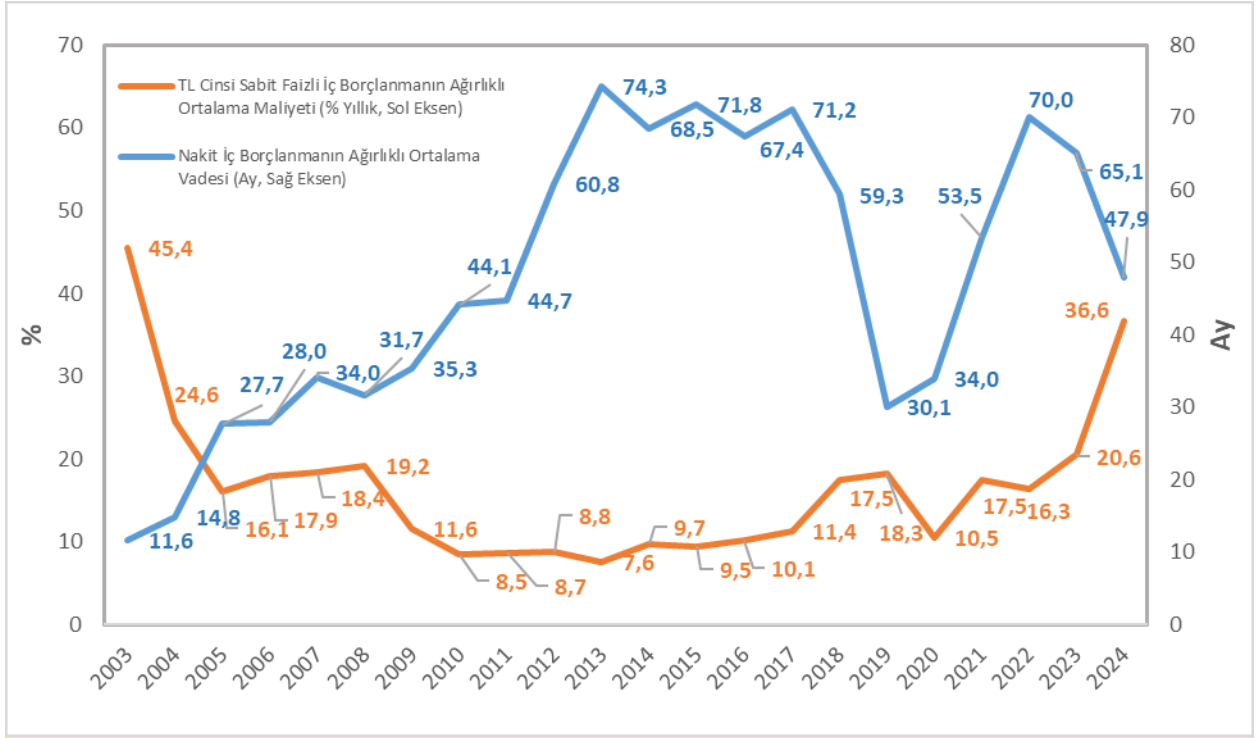
Sosyal güvenlik kurumlarının 2023 yıl sonu itibarıyla 863 milyar 984 milyon TL olan bilanço büyüklüğü 2024 yılı sonunda yüzde 16,1 artış göstererek 1 trilyon 2 milyar TL'ye yükselmiştir. Bu kapsamda sosyal güvenlik kurumlarının 2024 yılı sonu dönen varlık toplamı 921 milyar 830 milyon TL, duran varlıklar toplamı ise 81 milyar 91 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Diğer taraftan sosyal güvenlik kurumlarının pasiflerinde meydana gelen artışın büyük bölümü ise öz kaynaklarda meydana gelen artıştan kaynaklanmaktadır. Buna göre 2023 yıl sonu itibarıyla 803 milyar 655 milyon TL olarak gerçekleşen öz kaynaklar toplamı 2024 yılının sonunda 107 milyar 589 milyon TL artarak, 911 milyar 243 milyon TL'ye ulaşmıştır. Sosyal güvenlik kurumlarının kısa vadeli yabancı kaynaklarında ise 2023 yılına göre 2024 yılında yüzde 53,3 oranında artış gözlemlenmiştir. Bu kapsamda 2023 yılında sosyal güvenlik kurumlarının kısa vadeli yabancı kaynaklar toplamı 58 milyar 399 milyon TL olarak gerçekleşirken 2024 yılında bu tutar 31 milyar 139 milyon TL artarak 89 milyar 538 milyon TL olmuştur.

Mahalli idareler itibarıyla 2023 yılında 7 trilyon 428 milyar TL seviyesinde gerçekleşen toplam bilanço büyüklüğü 2024 yılında yüzde 40,2 oranında artarak 10 trilyon 411 milyar TL'ye ulaştığı gözlemlenmektedir. Toplam bilanço büyüklüğünde meydana gelen bu artış büyük ölçüde duran varlıklar altında yer alan kalemlerden kaynaklanmaktadır.

2023 yılında mahalli idarelerin toplam duran varlık büyüklüğü 7 trilyon 156 milyar TL seviyesinde gerçekleşirken 2024 yılında bu kalem yüzde 40,2 oranında artarak 10 trilyon 35 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Duran varlıklardaki bu artış ise büyük ölçüde "Maddi Duran Varlıklar" hesabı altında izlenen "Arazi ve Arsalar", "Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri" kalemlerinde meydana gelen artışlardan kaynaklanmaktadır. Bu çerçevede mahalli idareler itibarıyla 2023 yılına göre 2024 yılında "Arazi ve Arsalar" da 1 trilyon 85 milyar TL; "Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri"nde 1 trilyon 287 milyar TL tutarında artış yaşanmıştır. Aktiflerde meydana gelen bu artışlar büyük oranda öz kaynaklarda meydana gelen artışlarla finanse edilmiştir.

Bu kapsamda 2023 yılında mahalli idarelerin toplam öz kaynaklar büyüklüğü 6 trilyon 837 milyar TL seviyesinde gerçekleşirken 2024 yılında bu rakam yüzde 38,9 oranında artarak 9 trilyon 498 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Öz kaynaklardaki bu

Grafik 18: İç Borçlanmanın Ağırlıklı Ortalama Maliyeti ve Vadesi



Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Diğer taraftan 2022-2024 dönemi için belirlenen stratejik ölçütler çerçevesinde, nakit ve borç yönetiminde oluşabilecek likidite riskinin azaltılması amacıyla 2024 yılında da güçlü rezerv tutulması politikasına ve kamu borçlanma senetlerinin birincil ve ikincil piyasanın geliştirilmesi amacıyla 2000 yılı Mayıs ayından itibaren uygulanmakta olan "Piyasa Yapıcılığı Sistemi"ne 2024 yılında da devam edilmiştir.

Piyasa yapıcılığı sisteminin etkinliğinin artırılması ve ikincil piyasa işlemlerinde likiditenin ve derinliğin artırılması amacıyla 2023 yılı sonunda 2024 yılı Piyasa Yapıcılığı Sözleşmesi'nde önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda, ikincil piyasada işlem hacimlerini ve kotasyon sürelerini artırmak, gerçekleştirilen ihaleler sonrasında Piyasa Yapıcı bankalara daha fazla alım opsiyonu tanımak amacıyla, Borsa İstanbul Borçlanma Araçları Piyasasında kotasyon verme oranları ve işlem hacimleri yüksek olan bankalara bir hak olarak ihale sonrasında ek alım hakkı getirilmiş ve bu uygulama 2024 yılında başarılı bir şekilde uygulanmıştır.

sermaye piyasalarındaki gelişmelere ilişkin olarak yaklaşık 114 görüşme gerçekleştirilerek farklı profil ve çeşitlilikteki yatırımcı kitlesine ulaşılmıştır.

b- Proje Finansmanı

2024 yılında uluslararası kuruluşlar, hükümet kuruluşları ve ticari bankalardan proje finansmanı amacıyla 8,6 milyar ABD doları tutarında uygun koşullu dış finansman sağlanmıştır.

Bu kapsamda, 19 Kredi Anlaşması ile 5,06 milyar ABD doları tutarında imzalanan tahsisli ve 15 Kredi Anlaşması ile 3,235 milyar ABD doları tutarında imzalanan garantili/ikrazlı ve 303 milyon ABD doları 2 adet bütçe finansmanı olmak üzere toplam 8,6 milyar ABD doları tutarında uygun koşullu dış finansman sağlanmıştır. 2024 yılında sağlanan dış finansmanın 2,2 milyar ABD doları tutarındaki kısmı deprem finansmanı kapsamında sağlanmıştır.

Tablo 31: 2024 Yılında Sağlanan Kredilerin Genel Görünümü

	Tutar (Milyon ABD Doları)	Dağılım Oranı (%)
Program	303	3,52
Tahsisli	5.060	58,85
Garantili ve İkrazlı	3.235	37,63
TOPLAM	8.598	100,00

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

c- Borç Üstlenimi Taahhüdü Verilen Projeler

2024 yılı içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Aydın-Denizli Otoyolu Projesi kapsamında 375 milyon Avro ve Kuzey Marmara Otoyolu - Odayeri - Paşaköy Kesimi (3.Boğaz Köprüsü Dahil) Projesi Sarıyer-Kilyos Tüneli kapsamında 405 milyon ABD doları tutarında ilave borç üstlenim taahhüdü verilmiş olup 2024 yılı sonu itibarıyla Kamu-Özel İşbirliği modeli çerçevesinde yürütülen projeler için Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından verilen toplam borç üstlenim taahhüdü tutarı yaklaşık 17,4 milyar ABD doları olmuştur.

Halihazırda yeni CPF altında kamu projeleri için Dünya Bankası'ndan ve Dünya Bankası aracılığıyla uluslararası kreditorlerden toplamda 4,8 milyar ABD doları tutarında finansman temin edilmiştir. Bahse konu finansman; afetlere karşı dirençliliğin artırılması, reel sektörün yeşil dönüşümünün desteklenmesi, yenilenebilir enerji yatırımlarının teşvik edilmesi, depremden etkilenen bölgelerde ekonomik toparlanmanın hızlandırılması, sulama altyapısının geliştirilmesi, tarım ve kırsal kalkınmanın güçlendirilmesi ile ulaştırma sektöründeki öncelikli yatırımların hayata geçirilmesi amacıyla kullanılacaktır.

3- Borç Servisi

İç Borç Servisi

2024 yılında 715,1 milyar TL anapara, 897,5 milyar TL faiz gideri, 63,1 milyar TL kira gideri olmak üzere toplam 1.675,7 milyar TL tutarında nakden iç borç servisi gerçekleştirilmiştir. İç borç işlemlerinde kullanılmak üzere tahsis edilen toplam 1.028,2 milyar TL faiz ödeneğinden; 897,5 milyar TL faiz gideri, 63,1 milyar TL kira gideri, 62,6 milyar TL iskonto gideri ve 1,1 milyar TL genel gider olmak üzere toplam 1.024,3 milyar TL tutarında harcama yapılmıştır.

Dış Borç Servisi

2024 yılında tahvil değişim işlemleri hariç toplam 481,2 milyar TL anapara ödemesi yapılmış olup; 198,7 milyar TL faiz ödemesi, 25,6 milyar TL döviz cinsinden kira sertifikası ödemesi, 6,2 milyar TL dış borç iskonto ödemesi, 14,5 milyar TL türev ürün giderleri ödemesi, 2,5 milyar TL dış borç genel gider ödemesi yapılmıştır. Bu çerçevede devlet dış borçlarına ilişkin olarak 2024 yılında yapılan toplam dış borç servisi tutarı 728,8 milyar TL seviyesinde gerçekleştirilmiştir. Bununla birlikte, takas işlemleri kapsamında 160,9 milyar TL anapara ve 23,1 milyar TL kupon faizi olmak üzere 184,0 milyar TL tahsilat yapılmış ve bu kapsamda net borç servisi 544,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 33: İ ve Dış Borç Ödemeleri

(Milyon TL)	Anapara Ödemesi	Faiz Ödemesi*
İ Borç	715.129	1.024.325
Dış Borç	481.161	247.579
TOPLAM	1.196.290	1.271.904

* Kira sertifikası, Genel Gider, İskonto ve Türev Ürün Giderleri faiz ödemesi içinde yer almaktadır.

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

4- Borç Stoku

2024 yılı sonu itibarıyla merkezi yönetim borç stoku 9.257,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Borç stokunun 4.959,9 milyar TL'si iç borçlardan, 4.302,3 milyar TL'si dış borçlardan oluşmaktadır. Stokun, yüzde 69'unu sabit faizli, yüzde 24,7'sini değişken faizli; yüzde 43,9'unu TL ve yüzde 56,1'ini ise döviz cinsi borçlar oluşturmaktadır. Merkezi yönetim borç stokunun GSYH'ye oranı 2023 yılında yüzde 25,4 seviyesinde gerçekleşmiş olup söz konusu oran 2024 yılı sonunda yüzde 21,3 seviyesine gerilemiştir.

Merkezi yönetim iç borç stoku 2023 yılında 3.209,3 milyar TL düzeyinde iken 2024 yılı sonunda 1.750,7 milyar TL'lik artışla 4.959,9 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Bununla birlikte iç borç stokunun GSYH'ye oranı 2023 yılı sonunda yüzde 12,1 iken söz konusu oran 2024 yılı sonunda yüzde 11,4'e gerilemiştir. 2024 yılı sonu itibarıyla iç borç stokunu elinde bulunduran yabancı yatırımcıların payı, 2023 yılına göre 8,1 puanlık artış kaydederek yüzde 9,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2023 yılı sonunda 3.527,4 milyar TL olan merkezi yönetim dış borç stoku, 2024 yılı sonunda 2023 yılına göre 770 milyar TL artışla 4.297,3 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim dış borç stokunun GSYH'ye oranı 2023 yılı sonunda yüzde 13,3 iken, bu oran 2024 yılı sonunda yüzde 9,9 seviyesine gerilemiştir. Merkezi yönetim dış borç stokunun döviz cinsinden dağılımı 2024 yılı sonu itibarıyla incelendiğinde, borç stokunun yüzde 73,7'lik kısmı ABD doları cinsi, yüzde 19,4'lük kısmı avro cinsi, yüzde 7'lik kısmı ise diğer döviz cinsi borçlardan oluşmaktadır. Aynı dönemde, merkezi yönetim dış borç stokunun 3.332,3 milyar TL'lik kısmını uluslararası sermaye piyasalarında ihraç edilen tahviller; 965 milyar TL'lik kısmını ise yurtdışından sağlanan krediler oluşturmuştur.

- Nakit ve borç yönetiminde oluşabilecek likidite riskinin azaltılması amacıyla nakit rezervinin güçlü tutulması.

Diğer taraftan Hazine ve Maliye Bakanlığınca stratejik ölçütler çerçevesinde yürütülen borçlanma politikası sonucunda kamu borç stokunun döviz kuru, faiz ve likidite risklerine karşı duyarlılığı önemli ölçüde azaltılmıştır. Bu kapsamda döviz kurları, faiz oranları ve büyüme oranlarında meydana gelebilecek değişimlerin Avrupa Birliği tanımlı genel yönetim borç stokunun GSYH'ye oranı üzerinde yaratacağı etkileri gösteren özet tabloya aşağıda yer verilmiştir.

	2002	2024
TL'nin yüzde 5 değer kaybı/kazancı	+ / - 2,0 Puan	+ / - 0,6 Puan
TL faiz seviyesinde 500 baz puanlık değişim	+ / - 1,4 Puan	+ / - 0,6 Puan
GSYH büyümesinde 2 puanlık değişim	+ / - 1,3 Puan	+ / - 0,5 Puan

Yeni yurt binaları engelli öğrencilerin ihtiyaçlarını rahatlıkla karşılayabilecekleri şekilde projelendirilirken, eski yurt binalarında da engelli öğrencilere yönelik fiziki iyileştirmeler yapılmıştır. Ayrıca şehit ve gazi çocukları, devlet koruması altında olan, anne ve babası vefat etmiş olan öğrenciler öncelikli olarak yurda yerleştirilmekte ve bu öğrencilerden yurt ücreti ve güvence bedeli alınmamaktadır. Sağlık Kurulu Raporu ile yüzde 40 ve üzeri engelli olduğu tespit edilen öğrenciler öncelikli olarak yurtlara yerleştirilmektedir. 2024 yılı sonu itibarıyla 29.074'ü depremzede öğrenci olmak üzere toplam 37.267 öğrenci yurtlarda ücretsiz barındırılmaktadır.

Yurtlarda barınan öğrencilerin sağlıklı ve dengeli beslenmelerini sağlamak amacıyla sabah kahvaltısı ve akşam yemeği hizmeti sunulmakta, bu hizmetlerin sağlıklı ve hijyenik bir ortamda yerine getirilmesi için gerekli tedbirler alınmaktadır.

Yurtlarda barınan öğrencilere 2023-2024 eğitim-öğretim yılında günlük 120 TL, aylık 3600 TL beslenme yardımı yapılmakta iken 6 Mart 2024 tarihinden itibaren bu tutar günlük 155 TL'ye, aylık ise 4.650 TL'ye yükseltilmiştir. 2024 yılı Eylül ayından itibaren ise bu tutar günlük 165 TL, aylık 4.950 TL'ye yükseltilmiştir. 2024 yılında yurtlarda barınan öğrencilere 118.038.242 öğün sabah kahvaltısı ile 128.493.953 öğün akşam yemeği olmak üzere toplam 246.532.195 öğün karşılığı yaklaşık 19 milyar 191 milyon TL beslenme yardımı yapılmıştır.

Yükseköğrenim öğrencilerinin ekonomik olarak desteklenmesi amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığınca başarılı ve ihtiyaç sahibi öğrencilere burs verilmekte olup müracaat eden tüm öğrencilere kredi tahsisi yapılmaktadır. 2023 yılında bir öğrenciye ödenen aylık burs/öğrenim kredisi miktarı 1.250 TL iken, bu tutar 2024 yılında 2.000 TL'ye yükseltilmiştir. Burs/kredi tutarı yüksek lisans öğrencileri için 4.000 TL, doktora öğrencileri için ise 6.000 TL'dir. 2024 yılında yurt içinde ve yurt dışında 629.185 öğrenciye burs ödemesi, 850.324 öğrenciye öğrenim kredisi ödemesi yapılmıştır. Diğer taraftan yurt dışında burs ve öğrenim kredisi alan öğrencilere öğrenim gördükleri ülkelerin satın alma gücü paritesine göre belirlenen tutarlarda burs/öğrenim kredisi ödemesi yapılmaktadır.

2024 yılında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca, "YÖK 100/2000 Doktora Burs Programı" kapsamında yükseköğretim kurumlarına; 104 milyon TL, "YÖK Destek Bursu" ve "YÖK TEBİP Bursu" kapsamında 49 milyon TL ve yabancı uyruklu öğrencilere verilen burslar kapsamında ise 17 milyon TL kaynak aktarımı yapılmıştır.

gezici sağlık hizmeti sunulmuştur. Aile Diş Hekimliği Pilot Uygulamasının lke çapında yaygınlaştırılması amacıyla çalışmalara devam edilmiştir. Bu kapsamda diş niti ve diş hekimi bulunan sağlıklı hayat merkezleri aile diş hekimliği pilot uygulaması çalışmalarına dahil edilmiştir.

Evlilik ncesi dönemde Spinal Musküler Atrofi (SMA) açısından her ikisi de taşıyıcı olan çiftlerin belirlenmesi, ailelere genetik danışmanlık hizmeti verilmesi ve SMA hastalığının uzun dönem morbidite ve mortalitesini azaltmak amacıyla SMA Taşıyıcı Tarama Programı yürütülmektedir.

Kanser erken teşhis, tarama ve eğitim merkezleri (KETEM) 2024 yıl sonu itibarıyla 48 mobil araç dahil olmak üzere 423 merkezle hizmet vermeye devam etmiştir.

Tedavi Edici Sağlık Programı kapsamında ise 2024 yılı içerisinde inşaatı biten 33' yataklı sağlık tesisi olmak üzere toplam 35 sağlık tesisi hizmet vermeye başlamıştır.

Bedensel ve zihinsel şartları sebebiyle özel ihtiyacı olan bireylerin uygun sağlık hizmetlerine daha kolay erişiminin sağlanması amacıyla evde sağlık hizmetleri yürütülmektedir. 2024 yıl sonu itibarıyla evde sağlık hizmeti kapsamında ulaşılan hasta sayısı 2.780.050 olmuştur. Evde sağlık hizmetine kayıtlı olup hizmet sunumuna devam edilen hasta sayısı 2024 yılında 789.747'ye ulaşmıştır.

Acil sağlık sisteminin gclendirilmesi amacıyla hastane öncesi acil sağlık hizmetleri ülke genelinde tüm kırsal bölgeleri kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmış ve 3.498 istasyona ulaşılmıştır. Ayrıca 2024 yıl sonu itibarıyla 5.664 adet acil yardım ambulansı ile hizmet verilmektedir. Diğer taraftan 21 adet önünde kar bıçağı bulunan kombi paletli ambulans ile 230 adet kar paleti takılabilen ambulans mevcut olup kar paletli ambulanslar ile 292 hasta taşınmıştır. Ayrıca 3 adet ambulans uçak ile 2024 yılında toplam 1.150 vakanın nakli sağlanmıştır. 15 adet ambulans helikopter ile de toplam 4.180 vaka taşınmıştır.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü'nce yurt dışından gelen gemilere Türk limanlarına yanaşma izni verilmektedir. Yurt dışından gelen tüm gemiler geldikleri ilk Türk limanında sağlık sorgusu ve pratika işlemine tabidirler. 2024 yılında serbest pratika olarak adlandırılan Türk limanlarına yanaşma izni kapsamında limanlarımızda 40.508 adet işlem yapılmıştır. Diğer taraftan bulunduğu limandan ayrılmasında sağlık yönünden sakınca bulunmadığının ve limandan ayrılan geminin

sağlıklı olduğunun belgelendirildiği patenta faaliyeti kapsamında 40.359 işlem yapılmıştır. 2024 yılında 3.774 gemiye sağlık denetimi uygulanmış olup 3.714 yıllık gemi sağlık cüzdanı, 297 gemi için yıllık gemi sağlık belgesi düzenlenmiştir. Ayrıca yolcuların seyahatleri süresince, özellikle bulaşıcı hastalıklara karşı sağlığının korunması ve iyilik halinin devamı için ülke çapında 55 merkezde vatandaşlara ücretsiz seyahat sağlığı hizmeti sunulmaya devam edilmektedir. Bu kapsamda 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde 16,38 artışla toplam 58.906 kişi seyahat sağlığı hizmetinden yararlanmıştır.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu; ilaç, tıbbi cihaz, kozmetik ürünler ile insan vücuduna doğrudan temas eden biyosidal ürünlere yönelik düzenleyici, denetleyici ve yönlendirici faaliyetler yürütmektedir. İlaçta yerel üretim çalışmaları ile imal ilaç oranı 2024 yılı ilk 11 ay verilerine göre değer bazında yüzde 56,83'e, kutu bazında imal ilaç oranı ise yüzde 90,97 seviyesine ulaşmıştır. Halk sağlığının korunması ve ilaca erişimin sürekliliğinin önemi kapsamında yüksek teknolojlili ürünlerin ülkemizde üretim oranının gelecek yıllarda artacağı öngörülmektedir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı'nca desteklenen ürün odaklı Ar-Ge ve Ür-Ge projelerinin sayısı artmaya devam etmektedir. Bu kapsamda 2024 yılında 1.431 Ar-Ge projesi yaklaşık 957,6 milyon TL bütçeyle desteklenmiştir. Bu proje destekleriyle aşı, ilaç, tıbbi cihaz ve tanı kiti başta olmak üzere birçok alana yönelik ilk prototipler üretilmeye başlanmış ve 6.000'i aşkın genç araştırmacı ve öğrenci yerli ürün geliştirme deneyimi kazanmıştır.

3- Sosyal Politikalar

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nca bireyden aileye, aileden topluma uzanan çok geniş kesimleri kapsayan şekilde sosyal hizmetler ile sosyal yardımlar sunulmaktadır. Bu çerçevede 2024 yılında toplumun temel yapı taşı olan aile kurumunun korunması, bireylerin sosyal ve ekonomik açıdan güçlendirilmesi ve sosyal hizmetlere erişiminin sağlanmasına yönelik sistemli çalışmalar yapılmaya devam edilmiştir.

Anılan Bakanlıkça aile bütünlüğünün korunmasına, güçlendirilmesine ve sosyal refahın arttırılmasına yönelik Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Programı yürütülmektedir. Bu program kapsamında aile yapısını etkileyen kötü alışkanlıkların ve bağımlılıkların azaltılması için eğitim, danışmanlık ve araştırma hizmetleri yürütülmekte,

ilgili kurumlar nezdinde çözüme yönelik girişimlerde bulunmaktadır. “Uyusturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (UMEP) (2024-2028)” kapsamındaki yükümlülükler çerçevesinde 2024 yılında 227.781 kişiye Türkiye Bağımlıkla Mücadele (TBM) eğitimleri verilmiştir. Bu kapsamda eğitim alan kişi sayısı 1.041.493’e ulaşmıştır. Ayrıca evlilik yaşantısına bilinçli bireyler olarak girilmesini sağlamak amacıyla 2024 yılında 434.179 kişiye evlilik öncesi eğitimi verilirken eğitim verilen kişi sayısı 2013 yılından bu yana 2.154.679 kişiye ulaşmıştır. Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında ise 2024 yılında 1.469.470 haneye ulaşılırken 2017 yılından bu yana ulaşılan toplam hane sayısı 8.551.383 olmuştur.

Çocuklara yönelik her türlü riski önlemek amacıyla koruyucu önleyici program ve faaliyetler geliştirmek ve çocukların sağlıklı gelişimlerini desteklemek, risklerden koruyarak refah içinde yaşamalarını sağlamak amacıyla çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda her ilde çocuklar güvende ekipleri oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Çocuklar güvende ekipleri aracılığı ile özellikle dezavantajlı bölgelerde sokakta çalıştırılan, dilendirilen ve okula devamsızlığı olan, ihmal veya istismara uğrama, suça yönelme riskleri bulunan binlerce çocuk için gerekli tedbirler alınmıştır. Bu kapsamda 2024 yıl sonu itibarıyla 393 ekiple faaliyet gösterilmiş olup 12/6/2017-31/12/2024 tarihleri arasında müdahale edilen çocuk sayısı 51.808’e ulaşmıştır. Yapılan sosyal hizmet çalışmaları sonucunda 2024 yıl sonu itibarıyla 1.731 çocuğun ailesi hakkında adli işlem başlatılmış, 9.855 çocuk hakkında ise eğitim, danışmanlık ve sağlık tedbirleri alınmıştır. 15.539 çocuğun ailesine sosyal ve ekonomik destek hizmeti ya da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV) aracılığı ile destek sağlanmıştır. Ayrıca 20.196 çocuğun ailesine yönelik rehberlik hizmeti verilmiş, söz konusu çocuklarla ilgili yapılan mesleki çalışmalar sonucunda 771 çocuk kurum bakımına alınmıştır. Diğer taraftan depremzede çocuklar için acil durum programı kapsamında çocuklar güvende ekiplerinin desteklenmesi amacıyla 53 personel istihdam edilmiş, istihdam edilen personel tarafından 2024 yılında 9.817 çocuğun izlemesi yapılmıştır.

Çocukların öncelikle ailesi yanında desteklenmesine yönelik hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi ve çocukların korunması ve desteklenmesi amacıyla yürütülen geçici ve süreli sosyal ve ekonomik destek hizmetinden 2024 yılında 252.348 çocuk ve

genç yararlanmıştır. 2024 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla 170.317 çocuk ve gencin desteklenmesine devam edilmiştir.

Ayrıca biyolojik ailesi ile yaşama şansını bir süreliğine kaybetmiş, evlat edinme gibi daha uzun süreli ve kalıcı bakımdan yararlandırılmayan korunmaya ihtiyacı olan her çocuğun kuruluş bakımına alınmadan koruyucu aile hizmetinden yararlandırılması faaliyeti yürütülmektedir. Bu kapsamda koruyucu aile sayısı 8.719'a, koruyucu aile hizmetinden yararlandırılan çocuk sayısı ise 10.430'a ulaşmıştır. 2024 yılında evlat edinme hizmeti kapsamında 576 aile yanına 589 çocuk yerleştirilmiştir. Diğer taraftan 78 ilde 1.185 çocuk evinde 5.696 çocuğa, 64 ilde 119 çocuk evleri sitesinde 7.641 çocuğa korunma ve bakım hizmeti verilmiştir.

Aktif ve Sağlıklı Yaşlanma Programı ile yaşlıların yaşam kalitesinin yükseltilmesi ve aktif yaşlanma ortamlarının oluşturulması amaçlanmaktadır. 2024 yılında 169 huzurevi ve yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezinde 14.701 yaşlı bireye bakım hizmeti sunulmuştur. 2024 yılında 10 özel huzurevi binası hizmete açılmıştır. 72 kişi kapasiteli Konya Seydişehir Asım Cengiz Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi ile 32 kişi kapasiteli Isparta Hasan Emine Büyükkutlu Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi Şarkikaraağaç ek hizmet binaları faaliyete geçmiştir. Türkiye genelinde gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından açılan ve denetimleri anılan Bakanlıkça yapılan 272 özel huzurevinde 13.310 yaşlı bireye bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunulmaktadır. 2024 yılında açılan 10 bakım merkezi ile birlikte toplam 322 özel engelli bakım merkezinde 30.453 engelli bireye bakım hizmeti sunulmaktadır.

Diğer taraftan engelli bireylerin içinde yaşadıkları toplumla kaynaşmalarına yönelik olarak müstakil evlerde veya apartman dairelerinde yaşamaları ve toplumsal hayata aktif katılımlarının sağlanması amacıyla 2008 yılında açılmaya başlanan ev tipi sosyal hizmet kuruluşu olan umut evlerinde 4 ila 6 engelli bireyin bir evde bakım elemanının refakatinde, mesleki personelin gözetiminde bakım hizmeti almaları sağlanmaktadır. Bu kapsamda 2024 yıl sonu itibarıyla 145 Umut Evi faaliyet göstermektedir.

Kadının Güçlenmesi Programı kapsamında yürütülen faaliyetler ile kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığın önlenmesi, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında fırsat ve imkanlardan eşit biçimde yararlanmalarının ve güçlenmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır. 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine

Dair Kanun kapsamında hizmet veren şiddet önleme ve izleme merkezleri (ŞÖNİM), şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmaların tek kapı sistemi ile yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürütüldüğü, insan onuruna yakışır etkili ve hızlı hizmet sunumunun sağlandığı, kadının ekonomik, psikolojik, hukuki ve sosyal olarak güçlendirilmesine yönelik faaliyetlerin yürütüldüğü merkezlerdir. 2024 yılında 270.647 kadın, 28.023 erkek ve 10.092 çocuk olmak üzere toplam 308.762 kişiye ŞÖNİM'lerden hizmet sunulmuştur. 2024 yılı itibarıyla hizmet veren toplam ŞÖNİM sayısı 84 iken, Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası sayısı ise 420'ye ulaşmıştır.

Şehit yakını ve gaziler programı ile şehit yakınları ve gazilerin hakları ile onlara yönelik yardım, hizmet ve muafiyetlere ilişkin ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla faaliyetler yürütülmektedir. Bu kapsamda 2024 yılında 1.320 hak sahibinin, 2014-2024 yılları arasında ise toplam 50.630 hak sahibinin kamu kurum ve kuruluşlarına atama teklifi gerçekleştirilmiştir. 2024 yılında şehit yakınları ve gazilerin müdahil oldukları toplam 69 dava dosyası için hukuki yardım sağlanmıştır. Diğer taraftan 12.510 ücretsiz seyahat kartı basılarak hak sahiplerine gönderilmiştir. 2024 yılı itibarıyla basım ve dağıtım yapılan ücretsiz seyahat kartının sayısı 241.806'ya ulaşmıştır. Ayrıca 2023-2024 eğitim öğretim döneminde lise ve üniversite sınavlarına hazırlanan geçiş sınavlarına girecek olan toplam 713 şehit ve gazi çocuğuna rehberlik hizmeti verilmiştir.

Yoksullukla mücadele ve sosyal yardımlaşma programı ile yoksullukla mücadele edilmesi ve sosyal yardım programlarının bütüncül ve hane odaklı bir yaklaşımla etkin bir şekilde yürütülmesi amaçlanmış olup 2024 yılında ülke genelinde sosyal yardımlardan faydalandırılan hane sayısı 4.574.684'e ulaşmıştır.

Diğer taraftan Elektrik Tüketim Desteği Yardım Programı kapsamında 2024 yılında 4.087.785 hane için 8,96 milyar TL tutarında kaynak tahsis edilmiştir. Ayrıca düzenli nakdi sosyal yardım programı çerçevesinde; ihtiyaç sahibi eşi vefat etmiş kadınlara, şartları devam ettiği süre içerisinde aylık 1.000 TL olmak üzere 2 aylık periyotlarla 2.000 TL yardım yapılmaktadır. Eşi vefat etmiş kadınlara yapılan yardım kapsamında 2024 yılında 77.122 kişiye 772,6 milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır. Asker ailelerine yapılan yardımlar kapsamında ise 2024 yılında 38.947 haneye 125,7 milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır.

1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca 2024 yılında;

✓ Engelli (yüzde 70 ve üzeri) aylığı kapsamında 284.511 kişi için 13,97 milyar TL, engelli (yüzde 40-yüzde 69) aylığı kapsamında 340.575 kişi için 11,13 milyar TL, engelli yakını aylığı (18 yaş altı) kapsamında 93.682 kişi için 2,85 milyar TL,

✓ Yaşlı aylıkları kapsamında 805.554 kişi için 34,76 milyar TL tutarında, ödeme yapılmıştır.

Diğer taraftan 2024 yılında genel sağlık sigortası (GSS) primi Devlet tarafından ödenen kişi sayısı 9.444.458 ulaşmış ve bu kapsamda 105,63 milyar TL GSS prim desteği sağlanmıştır. Ayrıca Türkiye Aile Destek Programı ödemeleri ile 2024 yılında yaklaşık 3,6 milyon tekil haneye toplamda 46,48 milyar TL tutarında destek sağlanmıştır.

4- Gençlik ve Spor

Gençlik ve Spor Bakanlığınca ülkemizin en önemli zenginliklerinden biri olan gençlerimizin, sosyal hayata aktif katılımlarının sağlanması, milli ve kültürel değerlerine sahip çıkan bireyler olarak yetiştirilmesi, onlara yönelik hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi, yüksek öğrenim gençliğinin barınma sorununun çözülmesi ve ekonomik olarak desteklenmesi ile sporun geniş kitlelerce yapılabilmesine imkân tanınması ve böylece ülkemizin kalkınmasına destek olunması amacıyla çalışmalar yürütmektedir.

Bu kapsamda 2023 yılında 477 olan gençlik merkezi sayısı yeni tesislerin devreye alınmasıyla 2024 yılında 522'ye ulaşmıştır. Gençlik merkezlerine kayıtlı üye genç sayısı ise 4.121.340'a yükselmiştir. Gençlere gelişimleri için özgüven ve planlı yaşam alışkanlığını kazandırmak, milli, etik ve insani değerler konusunda farkındalığını artırmak amacıyla 22 gençlik kampında düzenlenen faaliyetlere 2024 yılında 185.000 genç katılmıştır.

Bir yandan uluslararası müsabakalarda başarı hedeflenirken bir yandan da geleceğin sporcularının yetiştirilmesi için faaliyetler yürütülmektedir. Bu kapsamda Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan iş birliği protokolü ile 8-10 yaş grubu çocukların spora yönlendirilmesi amacıyla sportif yetenek taraması projesi hayata geçirilmiştir. Söz konusu proje ile her eğitim-öğretim yılı içerisinde ülke çapında yaklaşık 1.300.000 3 üncü sınıf öğrencisi sporla tanıştırılmıştır. İlkokullarda spor

dalı eğitimi çalışmaları kapsamında; sporu tabana yayarak öğrencilerin sporla tanıştırılması ve erken yaşta spora yönlendirilmesi amacıyla Bakanlık antrenörleri tarafından Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda 2022-2023 eğitim ve öğretim yılı ikinci döneminde başlamak üzere çeşitli spor dallarında uygulamalı olarak eğitimler verilmiştir. Ayrıca 2021-2022 yılı ikinci döneminde ilkokul öğrencilerine yönelik uygulanmaya başlanan beden eğitimi ve oyun derslerinde uygulamalı eğitimler verilmesine 2024 yılında da devam edilmiştir.

Yürütülen faaliyetler neticesinde ülkemizde lisanslı sporcu sayısı 16.927.671'e, spor kulübü sayısı 26.129'a, antrenör sayısı 347.680'e ulaşmıştır. Spor tesislerinin yatırımlarına ise hızla devam edilmiştir. 2024 yılı Yatırım Programı kapsamında 16 adet stadyum ve 128 adet spor tesisine ilişkin proje yürütülmüştür.

Diğer taraftan yurt içi ve yurt dışında gerçekleştirilen uluslararası organizasyonlarda 3.056 altın, 3.154 gümüş ve 3.192 bronz olmak üzere 9.402 adet madalya kazanılmıştır.

5- Adalet

Adalet Bakanlığınca adalet hizmetlerinin kalitesinin, verimliliğinin ve vatandaşlara sunulan adalet hizmetlerinden memnuniyet oranının artırılması için çalışmalara devam edilmektedir. Bu kapsamda anılan Bakanlığın fiziki kapasitesinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar 2024 yılında da sürdürülürken; çeşitli illerde 18 adalet binası, 7 adliye lojmanı, 2 adli tıp kurumu binası inşaatı devam etmekte olup 3 adalet binası, 2 adli tıp kurumu binası inşaatı tamamlanmıştır. 2024 yılında şehir merkezleri içerisinde kalan, gerekli iyileştirme çalışması yapılamayan ve fiziki olarak ekonomik ömrünü dolduran 4 ceza infaz kurumu kapatılmıştır. Denizli ve Tekirdağ Bölge Adliye Mahkemelerinin faaliyete geçirilmesiyle 2024 yılında faal olan bölge adliye mahkeme sayısı 17'ye yükselmiştir. Malatya Bölge Adliye Mahkemesinin yargı çevresinin belirlenmesi ve faaliyete geçirilmesine yönelik çalışmalara da devam edilmektedir.

2018 yılından 2024 yılı sonuna kadar toplam 632.853 adet kararın kişisel verilerden arındırılarak elektronik ortamda kamunun erişimine açık olacak şekilde yayımlanması sağlanmıştır. Bunlardan 92.732 adeti 2024 yılına aittir.

7343 sayılı İcra ve İflas Kanunu, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, 5717 sayılı Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Yön ve Kapsamına Dair Kanun ile 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu uyarınca çocuk teslimi veya çocukla kişisel ilişki kurulması görevi

Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüklerine verilmiştir. Bu kapsamda 2024 yılında; 71.471 vatandaş bilgilendirme ve yönlendirme hizmetinden faydalanmış, Müdürlüğe başvuran 155 mağdur kırılğan gruba dâhil edilerek adli süreçte etkin destek sağlanmıştır. 2024 yılında 97 yeni çocuk görüşme merkezinin açılmasıyla 81 ilde, 593 adliye çevresinde toplam 822 çocuk görüşme merkezinde çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair işlemler yerine getirilmiştir. 2024 yılı sonu itibarıyla 2.302 çocuk teslimi ve 19.438 kişisel ilişki dosyası olmak üzere toplam 21.740 dosyada 247.249 işlem gerçekleştirilmiştir.

Adalet Bakanlığınca fail ile yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen mağdur, tanık, suça sürüklenen çocuklar, cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli bireyler, yaşlılar, yabancı ve diğer kırılğan gruba mensup mağdurların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamlarda alınması için adli görüşme odası (AGO) 2017 yılında başlatılmıştır. Bu çerçevede 2024 yılında 4 adli görüşme odası kurulmuş olup 81 ilde 165 adliyede toplam 174 adli görüşme odası bulunmaktadır.

Adalet hizmetlerinin sunulmasına katkı sağlayan noterliklerin hizmet alanı ve kapasitesi genişletilmiştir. Yapılan yasal değişikliklerle noterlere taşınmaz satış sözleşmesi yapabilme yetkisi verilmiştir. Ayrıca nöbetçi noterlik uygulamasıyla nöbetçi noterliklerde toplam 798.017 adet işlem gerçekleştirilmiştir. 2024 yılında e-Noter uygulamasıyla 8.755 işlem için e-Randevu/e-Başvuru talebi alınmış, 26.726 noterlik işlemi ise noterliğe gidilmeden elektronik ortamda gerçekleştirilmiştir.

2024 yılı içerisinde uzlaştırma ve arabuluculuk gibi alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin etkinliğini artırmak amacıyla yoğun çalışmalar yürütülmüş ve bu çalışmalardan olumlu sonuçlar alınmıştır. Bu çerçevede 2024 yılında 1.133 arabulucunun sicile kaydı yapılmış olup arabuluculuk siciline kayıtlı arabulucu sayısı 45.726'ya ulaşmıştır. Arabuluculuk kapsamında 1.767.766 arabuluculuk başvurusunun 847.911'i anlaşma ile sonuçlanmıştır.

6- Kültür ve Turizm

Kültür ve sanatın geliştirilmesi ve toplumsal alanda yaygınlaştırılması; turizm potansiyelinin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığınca çeşitli faaliyetler yürütülmektedir. Bu kapsamda küresel sürdürülebilirlik uygulamalarına hız vermek, uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve ülkemizin turizm pazarındaki rekabetçiliğini artırmak için dünyanın önde gelen

kuruluşlarından Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (Global Sustainable Tourism Council) ile 2022 yılında 3 yıllık iş birliği anlaşması imzalanmıştır. 2024 yılında da sürdürülebilirliğe yönelik küresel çapta örnek bir adım olan Sürdürülebilir Turizm Programı ile turizm sektörünün sürdürülebilir büyümesi temin edilmiştir. 2024 yıl sonu itibarıyla 1.400'ün üzerinde tesis, GSTC Kriterleri ile yüzde 100 uyumlu Türkiye Sürdürülebilir Turizm Sertifikasına sahip olmuştur. 16 binin üzerinde konaklama tesisi de 1. Aşama Sürdürülebilir Turizm Belgesi almaya hak kazanmıştır.

2024 yılı Ocak-Aralık döneminde ülkemize gelen toplam ziyaretçi sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9,8 artarak 62,3 milyon kişiye ulaşmıştır. Ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 7 artışla 52,6 milyon kişi olmuştur. Diğer taraftan 2024 yılı Ocak-Aralık döneminde ülkemize gelen yurt dışı ikâmetli vatandaş ziyaretçi sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 28,8 artarak 9,6 milyon kişi olmuştur.

2024 yılı Ocak-Aralık döneminde turizm geliri bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 9,4 oranında artarak 61,1 milyar dolara yükselmiş, ziyaretçi başı ortalama harcama tutarı ise 972 dolar olarak gerçekleşmiştir.

Turizm bölge alan ve merkezleri ile turizm potansiyeli bulunan yörelerde altyapı sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalara 2024 yılında da devam edilmiştir. Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ve Turizm Merkezleri kapsamında 2024 yılında toplam 162 adet plan, plan değişikliği, plan ilavesi, plan revizyonu, imar planı ve plan notu değişikliği onanmıştır.

Ülkemiz turizm ürünlerinin hedef pazarı olan ülkelerde görünürlüğünün artırılması için 2024 yılında gerçekleştirilen 400 etkinlik kapsamında, 85 ülkeden 2.245 basın mensubu ve influencer ile 1.605 tur operatörü temsilcisi olmak üzere toplam 3.850 kişi 80 ilde ağırlanmıştır.

2024 yılında yapılan çalışmalar ve iş birlikleri neticesinde 27 yeni kütüphane açılmış ve Bakanlığa bağlı kütüphane sayısı 1.301'e ulaşırken kütüphanesi olmayan ilçe sayısı ise 76'ya düşmüştür. 26'sı bebek ve çocuk kütüphanesi olmak üzere çocuk kütüphanesi sayısı 85'e, 11'i edebiyat müze kütüphanesi olmak üzere ihtisas kütüphanesi sayısı 20'ye, gar kütüphanesi sayısı 2'ye, havalimanı kütüphanesi sayısı 3'e ve AVM kütüphanesi sayısı ise 12'ye ulaşmıştır. Yerleşik kütüphane hizmetlerinden yararlanamayan kullanıcılara gereksinim duydukları materyali modern kütüphane

amaçlarına göre tasarlanmış taşıtlar aracılığıyla hizmet götüren gezici kütüphanelerin sayısı ise 80'e ulaşmıştır.

Türk Edebiyatının Dışa Açılımının Desteklenmesi Projesi kapsamında 2024 yılında farklı yayınevlerine ait 346 eserin çeviri ve baskısı için destek verilmiştir. Program kapsamında çevirisi desteklenen toplam eser sayısı 4.234'e; bu eserlerin çevrildiği dil sayısı 64'e ve destek verilen ülke sayısı da 97'ye ulaşmıştır. Edebiyat Eserlerinin Desteklenmesi Projesi kapsamında ise 2024 yılında 96 eser için başvuruda bulunulmuş, 56 esere yaklaşık 2,6 milyon TL destek verilmiştir. Bakanlıkça 2024 yılında 52 uzun metrajlı kurgu film yapım projesine 239 milyon TL, belgesel, kısa film, animasyon film yapım, proje geliştirme, senaryo ve diyalog yazım türlerinde 104 projeye yaklaşık 17 milyon TL, 108 yerli film gösterim projesine ise yaklaşık 28 milyon TL destek sağlanmıştır.

Bakanlığa bağlı 216 müze, 146 ören yeri, 126 türbe ve 1 kültür merkezi hizmet vermekte olup bünyelerinde 3.341.162 adet eser muhafaza edilmektedir. Diğer taraftan 2024 yılı içerisinde müze müdürlükleri envanterinde bulunan 15.607 adet eserin restorasyon ve konservasyonu tamamlanmıştır. Gerek ülkemizin zengin kültürel mirasını gerekse dünyanın çeşitli kültürel zenginliklerinin ülkemizde tanıtımını sağlamak amacıyla yurt içinde ve yurt dışında geçici sergi faaliyetleri de gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede 2024 yılı içerisinde yurt içinde 139 adet, yurt dışında ise 7 adet sergi düzenlenmiştir.

Diğer taraftan 2024 yılında Türk bilim heyetleri tarafından 175, yabancı bilim heyetleri tarafından 30 olmak üzere toplam 205 adet kazı çalışması gerçekleştirilmiştir. Buna ek olarak müze müdürlükleri başkanlığında üniversitelerin ilgili bölümlerinden bilimsel heyetlerin katılımı ile 60 adet kazı çalışması, 162 adet kurtarma kazısı, 11 adet kamu yatırım alanı kurtarma kazısı, 84 adet I ve II. derece arkeolojik sit alanları sondaj kazısı ve 8 adet sualtı kazısı gerçekleştirilmiştir.

2024 yılında yapılan operasyonlar neticesinde 144.868 adet kültür varlığı ve 48.292 adet obje ele geçirilerek müzelerde koruma altına alınmıştır. Yurt dışındaki müze, koleksiyonlar ve müzayedelerde bulunan ülkemiz kökenli kültür varlıklarının tespitine yönelik çalışmalar neticesinde ise Bakanlık girişimleriyle 1.149 eserin iadesi sağlanmıştır.

2024 yılında ülke genelindeki 34 adet Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca 1.245 adet sit alanı ve 2.165 adet taşınmaz kültür varlığı tescil edilmiştir. Böylece tescilli sit alanı sayısı 26.031'e, taşınmaz kültür varlığı sayısı ise 126.836 adete ulaşmıştır.

7- Tarım ve Ormancılık

İklim değişikliği, nüfus artışı, jeopolitik riskler ve salgın hastalıklar gibi etkenler, tarım ve gıdanın stratejik önemini daha da belirgin hale getirirken, ülkemizde tarım ve orman sektöründe Tarım ve Orman Bakanlığınca yeni bir vizyonla faaliyetler sürdürölmektedir.

Bu kapsamda yürütölen faaliyetler neticesinde; 2024 yılında tarım ve gıda ürünleri ihracatı 32,6 milyar dolar, ithalatı 21,7 milyar dolar, dış ticaret fazlası ise 10,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında 75,5 milyon ton tarla, 28 milyon ton meyve ve 33,6 milyon ton sebze olmak üzere toplam 137 milyon ton bitkisel üretim gerçekleşmiştir. Diğer taraftan mera tespit ve tahdit çalışmaları yerleşim yeri bazında tamamlanarak 203.649 hektar alanda mera ıslah ve amenajman projesi uygulanmış, meralardaki ot verim ve kalitesi artırılmıştır.

2024 yılında büyükbaş hayvan sayısı 17 milyon, küçükbaş hayvan sayısı 54,9 milyon, kanatlı sayısı 384 milyon ve arı kovanı sayısı 9 milyon olarak gerçekleşmiştir. Su ürünleri yetiştiricilik (avcılık ürünleri hariç) üretimi 2024 yılında 577 bin tona ulaşarak su ürünleri ihracatı ise 2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Tarım sigortası uygulaması kapsamında; 2024 yılında 3,3 milyon poliçe düzenlenmiş, 10,4 milyar TL hasar tazminatı ödenmiştir. Diğer taraftan 2024 yılında gelir koruma sigortası kapsamında ülke genelinde buğday ürününde 148 devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenlenmiş ve 416,4 hektar alan sigortalanarak tazminat ödemesi yapılmıştır.

Ekonomik kaynakları yetersiz olduğu için yıprandığı halde örtüsünü yenileyemeyen ve bu şekilde üretim yapmaya çalışan ya da üretimden uzaklaşan 3.788 çiftçinin 305 hektar sera alanının plastik örtüleri yenilenmiştir.

Lojistik maliyetleri azaltılarak tüketicilerin tarım ürünlerine uygun fiyatla ulaşabilmelerini sağlamak için jeotermal kaynakların yanı sıra, rüzgâr, güneş ve biokütle gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının da kullanılacağı Organize Tarım Bölgeleri (OTB) hızla yaygınlaştırılmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılında 5 OTB'ye tüzel kişilik kazandırılmış, 2 OTB ise altyapı inşaatları tamamlanarak yatırımcıların hizmetine sunulmuştur.

Toprak kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla ilan edilen büyük ova koruma alanları artırılmıştır. 2024 yılında ilan edilen 28

yeni büyük ovayla birlikte toplam 9,5 milyon hektar alanda 468 büyük ova koruma alanı ilan edilmiştir. Kırsal ekonomik yatırım ve ekonomik altyapı projelerine ağırlık verilerek, üretime değer katılmış, istihdam oluşturulmuş ve gıda kayıplarının azaltılmasına katkı sağlanmıştır. Tarımsal alanda faaliyet gösteren araştırma kurumlarında 2024 yılında tarla bitkilerinde 51 adet, bahçe bitkilerinde 20 adet yerli ve milli tohumluk çeşidi geliştirilmiştir. Bitkisel üretimde kullanılan sertifikalı tohumların yüzde 96'sı yurt içinde üretilmiştir. Ata Tohumu Projesi kapsamında, farklı türlerde 8 adet yerel çeşit araştırma enstitüler adına tescil ettirilmiş ve toplam tescilli Ata Tohumu sayısı 45'e çıkarılmıştır. Ayrıca tarımsal üretimin geleceğinin teminatı olan 122 bin bitki tohumu arazi ve tohum gen bankalarında korunmaya devam edilmiştir.

Deprem bölgesi illerinde gerçekleştirilen 51 projede 18.672 çiftçiye yüzde 75'e kadar hibe oranı ile sertifikalı tohum ve sebze fidesi temin edilmiş ve bunların ekim-dikimleri sağlanmıştır.

Kanatlı sektörüne yönelik Yumurtacı Damızlık Geliştirme Projeleri ve yapılan ıslah çalışmaları sonucunda 4 yumurtacı ebeveyn ve hibrit hat geliştirilerek tescil edilmiştir. Ülke şartlarında en iyi verimi veren ve ticari önemi olan ilk ve milli damızlık etçi tavuk (Anadolu-T) hattı geliştirilmiştir.

Tarım ve Orman Bakanlığınca 5 ana başlıkta tarımsal faaliyetler desteklenmekte olup 2024 yılında bitkisel üretimin desteklenmesi için 64,4 milyar TL, hayvansal üretimin desteklenmesi için 20,6 milyar TL, kırsal kalkınmanın desteklenmesi için 5,5 milyar TL, su ürünleri üretiminin desteklenmesi için 219,7 milyon TL, tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesi için 725,4 milyon TL olmak üzere toplam 91,5 milyar TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Diğer taraftan Orman Genel Müdürlüğü tarafından 2024 yılında sürdürülebilir orman yönetimi çerçevesinde ağaçlandırma ve bakım faaliyetlerine devam edilmiştir. Bu kapsamda 96.304 hektar alanda etüt-proje, 17.759 hektar alanda ağaçlandırma tesisi, 77.956 hektar alanda ağaçlandırma bakım çalışması gerçekleştirilmiştir. Bunlara ilaveten 131,7 milyon adet fidan üretimi ve 130 milyon adet fidan bakımı gerçekleştirilmiştir. Başta karaçam, sarıçam, kızılçam, doğu kayını mahlep, iğde, meşe, badem vb. türler olmak üzere ibreli ve yapraklı orman ağacı türleri ve süs bitkilerinden 116 ton tohum üretimi gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca Orman Genel Müdürlüğüne 2024 yılında 3.797 orman yangınına müdahale edilmiştir. Bu kapsamda Orman Genel Müdürlüğü envanterine kayıtlı; 9 helikopter, 10 uçak ve 10 insansız hava aracı orman yangınlarıyla mücadelede etkin şekilde kullanılmış; yangın sezonunda toplam 105 yangın söndürme helikopteri, 27 uçak, 14 insansız hava aracı (İHA), 1 yönetim uçağı ve 6 yönetim helikopteri görev almıştır.

8- Şehircilik, Çevre ve Su Yönetimi

Ülkemiz, yeryüzünün en aktif fay zonlarının bulunduğu, nüfusunun yaklaşık yüzde 70'inin deprem riskinin yüksek olduğu bölgelerde yaşadığı ve buna bağlı olarak son yüzyıl içerisinde oluşan depremler nedeniyle yaklaşık 130 bin vatandaşımızın hayatını kaybettiği bir coğrafyada bulunmaktadır. Son olarak 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremler 11 ilimizde büyük yıkıma ve 50 binden fazla vatandaşımızın hayatını kaybetmesine neden olmuştur. Yaşanan depremlerin sosyolojik, psikolojik ve ekonomik etkilerinin büyüklüğü dikkate alındığında kentsel dönüşüm çalışmalarının ülkemiz için ne kadar önemli olduğu ve bu çalışmaların öncelikli olarak yürütülmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca merkezine insanı ve doğayı alan, afetlere karşı dirençli, planlı, iklime duyarlı ve akıllı şehirleşmenin sağlandığı, yıllık 400 bin konutun 5 yıllık sürede öncelikli olarak dönüşümü hedeflenmektedir. Diğer taraftan anılan Bakanlıkça iklim değişikliğinden düşük emisyonlu büyümeye, sıfır atık uygulamasından dögüsel ekonomiye kadar sürdürülebilir çevrenin sağlanması amacıyla pek çok alanda hizmet ve faaliyetler yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

6 Şubat depremlerinde meydana gelen can ve mal kaybı, standartlara uygun olmayan yapı stokunun dönüşüm sürecinin hızlandırılması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu kapsamda 7452 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi uyarınca depremden etkilenen 18 ilde orta hasarlı, ağır hasarlı, acil yıktırılacak ve yıkık olan yapıların yerinde dönüştürülmesi amacıyla hak sahiplerine hibe ve kredi ödemesi yapılması amacıyla Yerinde Dönüşüm Projesi geliştirilmiştir. Anılan proje çerçevesinde 2024 yıl sonu itibarıyla 34.700 adet bağımsız bölümün yapımına başlanmıştır. Diğer taraftan deprem bölgesinin yeniden inşası sürecinde 2024 yılında 46.307 konut, 149 işyerinin hak sahipleri belirlenirken teslim edilen bağımsız bölüm sayısı 201.580'e ulaşmıştır. Bu sayının 169.171'ini konut, 149'unu iş yeri ve 32.260'ını köy evi oluşturmaktadır.

7452 sayılı Kanun ile genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde geçici veya kesin iskân alanlarını re'sen belirlemeye ve imar planlarını onaylamaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilendirilmiştir. Deprem illerinde iskân sahalarına ilişkin iş ve işlemler de anılan Kanun uyarınca etkili bir şekilde yürütülmeye başlanmıştır. Bu kapsamda 2024 yılı içerisinde 41 adet imar planı onaylanırken 202 adet iskân sahası ilan edilmiştir. Ayrıca depremlerden etkilenen bölgelerde Bakanlıkça 32 imar planına esas mikro bölgeleme etüt çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca 2024 yılında toplam 255.603 adet bağımsız birim kentsel dönüşüm kapsamına alınmıştır. Böylelikle kentsel dönüşüm kapsamına alınan bağımsız birim sayısı 2.219.884 adete ulaşırken kira yardımı yapılan hak sahibi sayısı 178.081 olarak gerçekleşmiştir.

İstanbul ilinde 39 ilçede 328 farklı alanda yürütülen kentsel dönüşüm faaliyetlerinde 38.960 bağımsız bölümün anahtar teslimi yapılmıştır. Sahada devam eden çalışmalar kapsamında; 110.374 adet bağımsız bölümün proje süreci ile 43.009 bağımsız bölümün inşaatı devam etmekte olup toplam 153 bin 383 bağımsız bölümün dönüşümü devam etmektedir. Diğer taraftan 2024 yılında İstanbul ili hariç Marmara Bölgesinde riskli alanda bulunan 4.794 bağımsız birim, rezerv yapı alanında bulunan 6.508 bağımsız birim kentsel dönüşüm kapsamına alınmıştır.

Ayrıca yaklaşık 1,5 milyon adet riskli bağımsız bölüm barındıran İstanbul'da riskli yapıların dönüştürülerek, riskli yapı sahibi vatandaşlara güvenli yapılar sunmak adına TOKİ aracılığı ile binaların yeniden inşa edildiği ve yapılacak olan yeni yapıya ilişkin bedelin yarısının Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca üstlenildiği, kalan yarısının ise vatandaşların TOKİ'ye kredi olarak borçlandırıldığı Yarısı Bizden uygulaması geliştirilmiştir. 2024 yıl sonu itibari ile söz konusu uygulama kapsamında 447 yapıda 4.481 bağımsız bölüm hak sahipleri ile hibe taahhütnamesi ve kredi sözleşmesi imzalanmıştır. Bu yapılara ilişkin 2,2 milyar TL hibe, 2,1 milyar TL kredi ve 49,6 milyon TL tahliye desteği olmak üzere toplam 4,4 milyar TL taahhüt edilmiş ve yapıların inşaat ilerleme seviyeleri dikkate alınarak hak ediş ödemeleri gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizde su kirliliğini önleme amaçlı yapılan çalışmalar ve Bakanlıkça verilen maddi ve teknik destekler sonucu son yıllarda kanalizasyon şebekesi ve atık su arıtma tesisi ile hizmet veren belediye sayısında ve bu hizmetin verildiği nüfusta önemli artış

meydana gelmiştir. 2002 yılında belediye nüfusunun yüzde 35'ine atık su arıtma hizmeti verilirken, yapılan çalışmalarla 2024 yılı sonunda bu oran yüzde 90,9'a ulaşmıştır. Diğer taraftan atık suların alternatif bir su kaynağı olduğu yaklaşımı çerçevesinde yapılan çalışmalar kapsamında arıtılan atık sularının yeniden kullanım oranı yüzde 6,35'e yükselmiştir.

Şehirlerimize daha yeşil ve ferah yaşam alanları kazandırmak, yaşam ve çevre kalitesini yükseltmek ve kimlikli şehirler oluşturmak amacıyla başlatılan 'Yeşil Şehir Vizyonu Projesi'nin bir parçası olacak şekilde, Cumhurbaşkanlığı İcraat Programları içerisinde önemli eylemlerden birisi olan Millet Bahçeleri projelendirme ve yapım çalışmaları ülke genelinde yaygınlaştırılarak yürütülmektedir. Bu kapsamda 2028 yılına kadar 81 ilde 100 milyon m² alanda millet bahçesi yapılması hedefi doğrultusunda çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda 2024 yılında 2 milyon 907 bin m² büyüklüğe sahip 29 adet millet bahçesinin yapımı tamamlanmış olup 2 milyon 145 bin m² büyüklüğe sahip 24 yeni millet bahçesinin yapım çalışmaları devam etmektedir.

İklim değişikliğiyle mücadelede katılımcı ve şeffaf bir anlayışla tüm kurumlar ve özel sektörle istişare edilerek, bilimsel bir yaklaşımla Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı hazırlanmıştır. 7 emisyon azaltım sektörü ve uyum bileşenini içeren belge, yeşil dönüşümü gerçekleştirecek 2053 net sıfır hedefine uygun olarak güncellenmiştir. Bu kapsamda 2030 yılı için yüzde 21 olarak belirlenen azaltım hedefi yüzde 41'e yükseltilmiştir.

Sıfır atık bilgi sistemi üzerinden kurum ve kuruluşların çalışmalarının takibi yapılmış, sıfır atık projesi ile bugüne kadar 196 bin binada sıfır atık yönetim sistemi hayata geçirilmiş ve geri kazanım oranı yüzde 35'lere çıkarılmıştır.

Su kaynaklarından en verimli şekilde faydalanmak ve zararlarından korunmak adına Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğüne önemli çalışmalar yürütülmektedir. Ülkemizin kişi başına kullanılabilir su potansiyeli dikkate alındığında suyun tasarruflu ve optimum bir şekilde kullanılması önem arz etmektedir. Bu kapsamda depolamalı tesisler yapılması suretiyle su kaynaklarının potansiyelini değerlendirmeye yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Ayrıca sulamalarda su kayıplarının önüne geçilerek suyun daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılabilmesi, toprağın kalitesini etkileyen drenaj sorunlarının giderilebilmesi maksadıyla yenileme projelerinin ön plana çıkarılması ve klasik açık

sistem sulama şebekeleri yerine modern kapalı sulama sistemlerinin kullanımının yaygınlaştırılması çalışmalarına devam edilmektedir.

Bu kapsamda yapılan çalışmalar neticesinde 2024 yılında; 41 adet baraj, 17 adet gölet ve bent, 87 adet sulama tesisi, 15 adet toplulaştırma projesi, 26 adet içme suyu tesisi, 18 adet yeraltı depolaması ve suni besleme ve 367 adet taşkın tesisi olmak üzere toplam 571 adet tesis tamamlanarak işletmeye alınmıştır. Bitirilen tesislerle birlikte 2024 yılı içerisinde 103.116 hektar alan sulamaya açılmış, 230,74 hm³ su depolanmış, 231,48 hm³/yıl içme suyu temin edilmiş ve 312.440 hektar alanda toplulaştırma çalışmaları tamamlanmıştır. Ayrıca 63,78 MW kurulu gücünde 6 adet HES tesisi işletmeye alınmış, 2 adet Taşkın Erken Uyarı Sistemi (TEUS) kurulmuş ve 80 adet Sulama Tesisine Elektronik Ölçüm Sistemi (Sayaç) takılmıştır.

2024 yılı sonu itibarıyla DSİ tarafından toplamda 426 adet tesis ile yılda 5,41 milyar m³ içme suyu ve 24 adet atık su arıtma tesisi ile 322.659 m³/gün atık su arıtma kapasitesine ulaşılmıştır.

9- Enerji ve Madencilik

Enerji ve tabii kaynaklar alanında; "Millî Enerji ve Maden Politikası" çerçevesinde, dışa bağımlılığın azaltılmasına, enerji ve tabii kaynakların rasyonel şekilde değerlendirilmesine, sürekli ve makul maliyetli enerji ve hammadde arzı sağlanmasına, piyasalarda öngörülebilirliğin artırılmasına, enerji verimliliği ile enerji ve madencilik alanında yerli teknolojinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar aralıksız sürdürülmektedir. Özellikle son dönemde tedarik zincirlerindeki kırılmaların madencilik ürünlerinin ticari yaptırım aracı olarak kullanılmasına neden olmaktadır. Bu durum yerli kaynakların azami ölçüde ekonomiye kazandırılmasına, yurtdışındaki sahalarda da üretime odaklanılmasına yol açmıştır.

Ülkemizin gelişmesine bağlı olarak artan enerji talebinin mümkün olduğunca yerli ve yenilenebilir kaynaklar ile sağlanmasına çalışılmaktadır. 2024 yılında yenilenebilir enerjinin mevcut kurulu güç içindeki oranı yüzde 60'a, yerli kaynakların oranı ise yüzde 70'e çıkarılmıştır. Sadece rüzgâr ve güneş santrallerinden üretilen elektrik ülkemizdeki tüm konutların yıllık elektrik ihtiyacını karşılayabilmektedir. Enerji üretiminde yenilenebilir kaynak payının artırılması hedefine katkı sağlayacak şekilde 2024 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla; güneş enerjisine dayalı elektrik kurulu gücü 19.873 MW, hidroelektrik enerjiye dayalı elektrik kurulu gücü 32.203 MW, jeotermal enerji ve biyokütle enerjisine

dayalı elektrik kurulu gücü 4.181 MW, rüzgâr enerjisine dayalı elektrik kurulu gücü 12.864 MW olarak gerçekleşmiştir.

Cumhuriyet tarihimizin kara alanlarındaki en büyük petrol keşfi olan Gabar üretim sahasındaki üretim 75 bin varil/güne çıkmış olup günlük 100 bin varil hedefine yaklaşmıştır.

Enerji arz güvenliğinin sağlanmasında doğal gaz arzının sürekliliği önem arz etmektedir. Bu kapsamda doğal gaz yer altı depolama kapasitesinin artırılması çalışmaları 2024 yılında da devam etmiştir. Tuz Gölü Yer Altı Depolama Projesi'nde 1,2 milyar Sm³ depolama kapasitesine, Silivri Doğal Gaz Depolama Tevsii Projesi çalışmaları kapsamında ise 4,6 milyar Sm³ depolama kapasitesine ulaşılmıştır

"Millî Enerji ve Maden Politikası" çerçevesinde yürütülen çalışmalar neticesinde ülkemiz dünyanın en modern derin deniz sondaj filolarından birine sahip olmuştur. İthal enerji kaynaklarına olan bağımlılığın azaltılmasına yönelik çalışmalar kapsamında Fatih sondaj gemisi ile 2020 yılı Ağustos ayında keşfedilen doğal gaz 2,5 yıl gibi rekor bir sürede karaya çıkarılarak hizmete sunulmuştur. Sakarya Gaz Sahasında günlük üretim 7 milyon m³'e çıkmıştır. Buradaki üretimin öncelikle günlük 10 milyon m³'e, ilerleyen süreçte ise günlük 20 milyon m³'e çıkarılması hedeflenmektedir.

Ayrıca 2024 yılında küresel pazar politikaları ve değişimlerine hızla uyum sağlanması suretiyle 2,5 milyon ton bor ürünleri satışı gerçekleştirilmiştir.

144 sayılı Doğal Gaz Tüketimine İlişkin Sistem Kullanım Bedelleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle 25 m³'e kadar olan tüketime ilişkin sistem kullanım bedellerinin Bakanlık bütçesinden karşılanması hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda 2024 yılında yaklaşık 3,6 milyar TL harcama gerçekleşmiştir.

10- Ticaret ve Sanayi

Ülkemizin yüksek katma değerli ihracat yapısına ve sürdürülebilir ihracat artışına ulaşması amacı çerçevesinde, ihracatın desteklenmesinde gelişen ve değişen ihtiyaçlar doğrultusunda Ticaret Bakanlığınca yeni politika araçları oluşturulmaya ve mevcut destek unsurlarında iyileştirmeler yapılmaya devam edilmektedir.

Ülkemiz 2024 yılını 262 milyar dolarlık mal ihracatı ve 115 milyar dolarlık hizmet ihracatı ile kapatarak Cumhuriyet tarihi rekoru kırmış, 2024 yılında ihracatımız bir önceki yıla göre yüzde 2,4 oranında artış göstermiştir. Bu artışın yüzde 2,2'si miktar artışından, geri kalan kısmı ise fiyat artışlarından kaynaklanmıştır. 2024 yılında ihracatçı firma sayısı

180.544'e ulaşmış olup, ilk kez ihracat yapan firmaların toplam ihracata katkısı 7 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. 220'den fazla ülkeye/bölgeye 12.806 ürün ihraç edilmiştir. 2024 yılında 1 milyar doların üstünde ihracatı gerçekleştirilen fasıl-başlık sayısı 53'e ulaşırken fasıllara göre ihracatta 41 fasılda tarihin en yüksek ihracatı gerçekleştirilmiştir. 2024 yılında orta yüksek ve yüksek teknolojili ürünlerin ihracattaki payı ise yüzde 41,1'e yükselmiştir. 262 milyar dolara yükselen ihracat değerindeki pay bakımından 56 milyar 837 milyon dolar ile İstanbul birinci sırayı alırken, Kocaeli 32 milyar 5 milyon dolar ile ikinci sırayı, İzmir 23 milyar 817 milyon dolar ile üçüncü sırayı almıştır. Türk Lirası ile yapılan ihracat tutarı ise 2024 yılında 9,7 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. ABD, Suudi Arabistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türk Lirası cinsinden yapılan ihracatımızda da önemli artış gerçekleşmiştir.

Ticaret Bakanlığına bağlı serbest bölgeler katma değerli üretim ve ihracatın merkezi olup ülkenin üretim kapasitesine, istihdam imkanlarına ve dış ticaret performansına güç katmaktadır. Türkiye'nin dış ticaretinde önemli bir yere sahip olan serbest bölgelerin yıllık toplam ticaret hacmi 2024 yıl sonu itibarıyla 27,7 milyar dolara ulaşmıştır. 2024 yılında serbest bölgelerdeki satışlar içerisinde ihracatın payı ise 2023 yılındaki yüzde 71 seviyesinden yüzde 74'e yükselmiştir. Bu bölgelerdeki toplam faaliyet ruhsatı sayısı 2.970 olup bunların 2.222'si yerli, 748'i yabancı firmalar adına düzenlenmiştir. 2024 yıl sonu itibarıyla, 524'ü yabancı olmak üzere toplam 2.091 firmanın faaliyet gösterdiği serbest bölgelerde istihdam 96.436 kişiye ulaşmıştır.

Yurtdışı müteahhitlik hizmetleri sektörünün yüksek rekabet gücü sayesinde yakalanan hızlı gelişme sonucunda Türk müteahhitlerin yurt dışında ilk defa proje üstlendiği 1972 yılından 2024 yıl sonuna kadar 137 ülkede 533,7 milyar dolar değerinde 12.461 proje üstlenilmiştir. Türkiye, dünyanın en büyük 250 müteahhitlik şirketi listesinde 2024 yılında 43 Türk firmasıyla Çin'den sonra 2 inci sırada yer almıştır. Diğer taraftan teknik müşavirlik katma değeri yüksek bir sektör olup bu kapsamda 2024 yılı sonuna kadar 138 ülkede, 3 milyar 460 milyon dolar proje değeriyle yaklaşık 3 bin proje ihalesi kazanılmıştır. Dünyanın en büyük 225 teknik müşavirlik firması sıralamasında 2024'te 8 firmamız ilk 250'nin içine girmiştir.

Gümrük kapıları dış ticarete iş süreçlerinin ve ihracat işlemlerinin kolaylaştırılmasını teminen ticaret erbabı açısından maliyetleri azaltıcı, işlemleri kolaylaştırıcı, kullanıcılar açısından hızlı, sağlıklı ve kaliteli hizmet verilmesini sağlayacak

şekilde her türlü ileri teknoloji ile donatılmıştır. Bu çerçevede gümrük kapılarında 2024 yılında 176 milyon yolcunun, 8,1 milyon konteynerin, 866.000 uçağın, 106.000 geminin, 5,1 milyon tırın, 5 milyon binek aracın gümrük kontrol işlemleri gerçekleştirilmiştir. Yapay zeka destekli sistemlerle bir önceki yıla göre yüzde 139 artışla 55,2 milyar TL değerinde kaçak eşya ele geçirilmiş olup vergi kayıplarının önüne geçilmiştir. Kontrol çalışmaları kapsamında 6,8 milyar TL ek tahakkuk ve ceza işlemi uygulanmıştır. Ayrıca gümrük işlemlerinin ticaret erbabı için daha hızlı ve güvenilir yapılmasını sağlamak için gümrük alanında 8 ülke ile ikili düzeyde akdedilen anlaşma ve protokol yürürlüğe girmiştir.

Gümrük süreçlerinde tespit edilen usulsüz işlemlere ilişkin 2024 yılında sonradan yapılan teftiş, inceleme, denetim ve soruşturmalar neticesinde 1.562 adet rapor düzenlenmiştir. Bu raporlarla vergi kayıpları tespit edilerek, 4,6 milyar TL tutarında vergi tahakkuku ve 82,1 milyar TL tutarında idari para cezası uygulanarak toplam 86,7 milyar TL kamu alacağı tahakkuk ettirilmiştir.

Ticaret Bakanlığınca uygulanan "Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi (UR-GE)" sistematigi ile firmaların sürekli ve düzenli ihracat yapabilmelerini teminen muhtelif sektörlerdeki iş birliği kuruluşlarının organizasyonunda yürütülen UR-GE projelerine destek sağlanmaktadır. Bu kapsamda 2024 yıl sonu itibarıyla 173 proje aktif olarak destek kapsamında bulunurken söz konusu desteklerden 15 binden fazla firma faydalanmıştır.

Diğer taraftan Küresel Tedarik Zinciri (KTZ) Desteklerine İlişkin Genelge ile havacılık, elektrik, elektronik, makine, otomotiv ile maden ve metaller sektörlerinde ara malı üreten firmaların, küresel nitelikli orijinal ürün üreticilerinin tedarikçisi konumuna gelebilmeleri için makine, ekipman, donanım, yazılım, eğitim ve danışmanlık, sertifikasyon, test, analiz, ürün doğrulama alanlarındaki yetkinliklerini artıracak giderleri proje bazlı olarak desteklenmektedir. 2024 yılında toplam 40 adet proje KTZ desteği kapsamına alınmıştır.

İhracatçı firmalarımızın markalaşma odaklı rekabetçiliklerini artırma çalışmaları çerçevesinde "5973 Sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar"ın 17 nci maddesinde yer alan Marka ve TURQUALITY® destek programı kapsamında; 2024 yılında 34 firmanın 35 markası TURQUALITY® destek programına, 31 firmanın 34 markası ise marka destek programına dâhil olmuştur. 2024 yıl sonu itibarıyla 214 firma 225 markasıyla TURQUALITY®, 112 firma 116 markasıyla Marka Programı kapsamında desteklenmiştir.

Güçlü işletmeler, güçlü sermaye şirketleri, güçlü Türkiye hedefi doğrultusunda ticari işletme ve şirketlerin faaliyetlerinin desteklenmesi kapsamında haksız fiyat artışlarına yönelik olarak 81 ilde piyasa gözetim ve denetim faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede 2024 yılında toplam 72.774 firma ve 661.327 ürün denetlenmiştir.

Tarım ürünlerinin sağlıklı ve modern koşullarda depolandığı lisanslı depoculuk sistemi kapsamında 2024 yılı sonu itibarıyla toplam 500 şirkete Ticaret Bakanlığınca lisanslı depo işletmesi kuruluş izni verilmiştir. Bu şirketlerden 224 adedi lisans alarak faaliyetine başlarken faaliyete geçen lisanslı depo işletmelerine ait toplam 309 tesiste lisanslı depoculuk faaliyetleri yürütülmektedir. 2024 yılında bir önceki yıla göre faaliyetteki lisanslı depo işletmesi sayısında yüzde 19, lisanslı depo kapasitesinde yüzde 20,8 artış sağlanmıştır.

2024 yılında gerçekleştirilen piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri kapsamında 4.910 firmada rehberlik faaliyetleri gerçekleştirilmiş, 2.920 firmada 6.411 parti ürün denetlenmiş olup tespit edilen uygunsuzluklara yönelik 45 milyon TL idari para cezası ile güvensiz ürünlerin ilanı, toplatılması ve imhası cezaları uygulanmıştır.

Tüketici Hakem Heyetlerine 2024 yılında 512.376'sı Tüketici Bilgi Sistemi vasıtasıyla toplam 755.997 başvuru yapılmış olup toplam başvuruların yüzde 67'si e-Devlet üzerinden elektronik ortamda gerçekleşmiştir.

2001 yılından itibaren uygulamaya konulan ve sanayicileri, araştırmacılar ve üniversiteler ile buluşturarak teknolojik üretime yönelik yeni ürün ve üretim yöntemleri geliştirmelerini sağlayan Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin (TGB) sayısı 2024 yılında 105'e, faaliyette olan TGB sayısı ise 91'e yükselmiştir. TGB firma sayısı 1.247 artarak 11.316'ya, istihdam edilen personel sayısı 11.136 artarak 117.511'e ulaşmıştır. 2024 yılı içinde altyapı, idare binası, ar-ge binası, atölye ve kuluçka merkezi inşaatlarına sağlanan destek kapsamında 16 bölgenin 56 hakediş talebi yerinde incelenmiş ve nakdi destek sağlanmıştır.

2024 yılı içinde 69 yeni Ar-Ge merkezi belgesi verilmiş ve böylece faaliyette olan Ar-Ge merkezi sayısı 1.330'a ulaşmıştır. 2024 yılında Nevşehir ve Kastamonu illerinde ilk defa Ar-Ge merkezi kurulmuştur. Böylelikle Ar-Ge merkezleri ülke genelinde 57 farklı ile yayılmıştır. Diğer taraftan 2024 yılı içinde 25 yeni tasarım merkezi belgesi verilmiş ve böylece faaliyette olan tasarım merkezi sayısı 331'e ulaşmıştır.

2024 yılı Aralık ayı itibarıyla ülkemizde 366 Organize Sanayi Bölgesi (OSB) tüzel kişilik kazanmıştır. OSB'lerde üretime geçen 59.227 parselde yaklaşık 2,7 milyon kişi istihdam edilmektedir. Tüm parsellerde üretime geçilmesiyle istihdamın 3,5 milyon kişiye ulaşacağı öngörülmektedir. OSB Kanunu ve OSB Yer Seçimi Yönetmeliği çerçevesinde 42 adet OSB için yer seçimi etüt talimatı verilirken 34 adet OSB için yer seçimi kesinleştirme işlemi gerçekleştirilmiştir

Sanayi altyapısının geliştirilmesi kapsamında sanayi alanında üretim ve yatırım ortamının oluşumuna, sanayinin planlı gelişimine ve rekabet gücünü artırıcı işbirliklerine destek vermek amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca sanayi sitesi projeleri desteklemektedir. Bu kapsamda Bakanlık kredi desteği ile 2024 yılında tamamlanan 4 sanayi sitesinde yaklaşık 4.235 kişiye daha sağlıklı şartlarda çalışma imkânı sağlanmıştır.

Diğer taraftan anılan Bakanlıkça 2024 yılında 12.218 yatırım projesi için teşvik belgesi düzenlenmiştir. Bu belgeler kapsamında 1,3 trilyon TL tutarında sabit yatırım yapılması ve 270.929 kişiye istihdam yaratılması öngörülmüştür. Proje Bazlı Yatırım Teşvik Sistemi kapsamında ise 7 proje desteklenmiş olup sağlanan desteklerin toplam yatırım teşvikleri içindeki payı yüzde 83,2 olarak gerçekleşmiştir. Yatırım projelerinin 9.688 adedi bölgesel teşvik sistemi, 2.506 adedi genel teşvik sistemi ve 24 adedi ise stratejik yatırımların teşviki kapsamında desteklenmiştir.

Diğer taraftan küresel marka olma hedefiyle hayata geçirilen yerli otomobil Togg sanayi alanındaki önemli yeniliklerden biridir. Ülkemiz yollarında giderek artan elektrikli araçların sayısı 2024 yılı Kasım ayı itibarıyla 167.519'a ulaşmıştır. Kamu desteği almaksızın kendi öz sermayeleri ile şarj altyapısına yatırım yapmak isteyen ve lisans alan firmalar dahil olmak üzere lisans sahibi firma sayısı 177'ye ulaşmıştır. Bu kapsamda 2024 yıl sonu itibarıyla hizmet veren hızlı şarj istasyon sayısı 5.175'e ulaşmıştır.

Yeşil dönüşüm politikası kapsamında, sanayide karbon ayak izini azaltmaya yönelik projeler hayata geçirilmiştir. Avrupa Yeşil Mutabakatı ile uyumlu olarak, sanayi tesislerinin yeşil sertifikalandırılması, enerji verimliliği projeleri ve sürdürülebilir üretim modellerini teşvik eden mekanizmalar geliştirilmiştir. Dijitalleşme süreçleri hızlandırılmış, rekabet gücü artırılmış ve yerli üretimi destekleyen teşvik programlarının kapsamı genişletilmiştir.

11- Ulaştırma

Ülkemizin ulaştırma ile ilgili stratejilerinin belirlenmesi, doğru yatırımların yapılması, kaynakların verimli ve etkin bir şekilde kullanılması büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca yürütülen faaliyetler sonucunda hava, kara, deniz ve demiryolu ulaşımında önemli gelişmeler sağlanmıştır.

2024 yılında Türkiye genelinde sivil ticari uçak trafiğine açık 58 havalimanında gelen-giden yolcu trafiği 95,3 milyon iç hat ve 134,7 milyon dış hat olmak üzere toplam 230,2 milyon olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılına göre (direkt transit dahil) toplam yolcu trafiğinde yüzde 8 oranında artış meydana gelmiştir. 2024 yılında iç hat yolcu trafiğinde yüzde 5 artış, dış hat yolcu trafiğinde ise yüzde 9 oranında artış olmuştur. 2024 yılında en çok yolcu trafiği İstanbul Havalimanı'nda gerçekleşmiştir. İstanbul Havalimanı'nı sırasıyla İstanbul Sabiha Gökçen, Antalya, Ankara Esenboğa ve İzmir Adnan Menderes Havalimanları izlemektedir.

Karayolları Genel Müdürlüğüne 2024 yılında 70 km'si otoyol olmak üzere 357 km bölünmüş yol yapılmıştır. Bitümlü sıcak karışım kaplamalı yol ağı ise 860 km arttırılmıştır. Diğer taraftan 36 km uzunluğunda 17 tünel ile 23,5 km uzunluğunda 146 köprünün ve viyadüğün yapımı tamamlanmıştır. Bu kapsamda son 23 yılda bölünmüş yol uzunluğu 6.101 kilometreden 29.730 kilometreye, köprü ve viyadük uzunluğu 311 kilometreden 797 kilometreye, tünel uzunluğu ise 50 kilometreden 789 kilometreye ulaşmıştır.

2024 yılında Yap-İşlet-Devret Modeli ile gerçekleştirilen otoyol projelerinin 1.514 km'si trafiğe açılmıştır. Diğer taraftan 2024 yıl sonu itibarıyla HGS kullanan toplam 529.891.855 adet araç otoyol ve köprülerden geçiş yapmıştır.

6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında afetzedeler için inşa edilmeye başlanan kalıcı konut yerleşkelerinin bağlantı yollarının da yapım çalışmaları devam etmektedir.

Yol güvenliği çalışmaları kapsamında 32 milyon m² yatay işaretleme, 132 bin m² düşey işaretleme, 2.499 km oto korkuluk imalatı, 416 adet sinyalizasyon yapılmış ve 29 adet kaza kara noktası ve kaza riski yüksek kesim iyileştirilmiştir.

Demiryolu ulaşım altyapısının yaygınlaştırılması ve taşımacılık sektörünün geliştirilmesi kapsamında yürütülen faaliyetler neticesinde 2024 yıl sonu itibarıyla elektrikli demiryolu hattı oranı yüzde 52 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında Torbalı-

Ödemiş (75 km), Çatal-Tire (11 km), Sincan-Yenikent (Sincan Batı) (9 km), Yarımca-Köseköy 3-4. yol (37 km) olmak üzere toplam 132 km elektrikli hat yapılmış olup toplam elektrikli hat uzunluğu yıl sonu itibarıyla 7.274 km olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılında hızlı tren hat uzunluğu 2.251 km'ye ulaşmıştır. Bursa-Yenişehir-Osmaneli Hızlı Tren Projesinin kalan altyapı ve üstyapı işlerinde yüzde 42,26'lık, Ankara-İzmir Hızlı Tren Projesinin kalan altyapı, üstyapı ve elektromekanik işlerinde ise yüzde 14,84'lük gerçekleştirme sağlanmıştır. 2023 yılında 398,8 km olan kentçi raylı sistem hattı uzunluğu 2024 yılında hizmete açılan 46,8 km ile 445,6 km'ye ulaşırken 2023 yılında 206 olan kent içi raylı sistem istasyon sayısı 2024 yılında hizmete açılan 32 adet ile birlikte 238'e ulaşmıştır.

Deniz yolu ulaşım altyapısının yaygınlaştırılması ve taşımacılık sektörünün geliştirilmesi kapsamında ise 2024 yılında Ro-Ro gemileriyle taşınan toplam araç sayısı 2,8 milyon adet olurken, limanlarımızda elleçlenen transit konteyner miktarı 2023 yılına göre 2024 yılında yüzde 34,4 artarak 2,8 milyon TEU, Türk bayraklı gemilerle limanlarımızda elleçlenen yük miktarı ise yüzde 2,7 artarak yaklaşık 97,6 milyon ton olmuştur.

Lojistik hizmetlerinin geliştirilmesi ve serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında gerçekleştirilmesini teminen 2024 yıl sonu itibarıyla demiryolu hattına bağlantısı olan liman sayısı 18, iltisak hattı uzunluğu 439 km ve söz konusu limanlarımızda elleçlenen konteyner miktarı bir önceki yıla göre yüzde 7,8 artarak 13,5 milyon TEU olarak gerçekleşmiştir.

12- Savunma

Yaşanan gelişmeler ve ulaşılan kabiliyetler dikkate alındığında savunma sanayimiz artık teknolojik derinlik ve küresel etkinlik kazanmıştır. 2024 yılında savunma ve havacılık ihracatı geçtiğimiz yıla oranla yüzde 29'luk artış göstererek 7,15 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Ayrıca en yüksek ciroya sahip ilk 25 savunma sanayii firmasının yurtdışı satışlarının cirosuna oranında yüzde 7'lik bir artış sağlanmıştır.

Savunma ve güvenlik güçlerinin ihtiyaçları doğrultusunda günümüzün ve geleceğin teknolojilerini geliştirmek üzere 2024 yılı itibarıyla savunma sanayi alanında 1.100'ü aşkın proje yürütülmekte olup birçok yeni proje başlatılmış ve önemli teslimatlar gerçekleştirilmiştir.

Kara araçlarına yönelik olarak; yerli ve millî teknolojilerle donatılan yeni M60T Tankları Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine kazandırılmıştır. Zırhlı muharebe araçlarının ve geliştirilmiş zırhlı personel taşıyıcılarının modernizasyonları başarıyla gerçekleştirilmiş, taktik tekerlekli zırhlı araçlar ve silah taşıyıcı araçların teslimatına devam edilmiştir.

Deniz araçlarına yönelik olarak; Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na TCG Derya, TCG İstanbul, TCG Üsteğmen Arif Ekmekçi ve Marlin Sida teslimatları gerçekleştirilmiştir. Pirireis Denizaltısı hizmete girmiştir. Otonom Sualtı Aracı DERİNGÖZ'ün dalışlı testleri başarıyla tamamlanmıştır. Türkiye'nin ilk yerli ve millî, Düşük Frekans Aktif Sonar Sistemi (DÜFAS) geliştirilmiştir. Ayrıca dünyada sınıfının en büyüğü olan 3.000 tonluk denizaltı havuzu hizmete alınmıştır.

İnsansız hava araçlarına (İHA) yönelik olarak; AKSUNGUR, millî motor TEI-PD170 ile 41 saatlik uçuşunu başarıyla gerçekleştirmiştir. Bayraktar AKINCI Taarruzi İnsansız Hava Aracı (TİHA) ASELFLIR-500 ile hareketli deniz hedefi atışlarını ve süpersonik füze atışlarını başarıyla tamamlamıştır. BAYRAKTAR TB3, dünya havacılık tarihinde kısa pistli bir gemiden, TCG Anadolu'dan iniş ve kalkış yapmayı başaran ilk insansız hava aracı olmuştur.

TUSAŞ tarafından geliştirilen ANKA III ilk uçuşunda 8 bin irtifada, 150 knot hızla, 1 saat 10 dakika havada kalmış ve iniş takımlarını havada kapatmayı başarırken 8. sorti uçuş testini HÜRJET'in kol uçuşunda gerçekleştirmiştir. 50 dakika süren uçuşta 7.000 feet irtifaya ve 165 knot hıza ulaşılmıştır.

Türkiye'nin Millî Muharip Uçağı KAAN, ilk uçuşunu gerçekleştirmiş olup uçuş kapsamında 14 dakika havada kalarak 10.000 feet irtifa ve 230 knot hıza ulaşmıştır. Jet Eğitim Uçağı HÜRJET 50 sorti uçuş, 39 saat 44 dk uçuş süresi, 15 bin fit irtifaya ulaşmış ve 79 uncu sortisini başarıyla gerçekleştirerek 30.000 feet irtifada 0.9 mach hıza ulaşmayı başarmıştır. HÜRJET'in ikinci prototipi, şehitlerin isimleriyle ilk uçuşunu gerçekleştirmiş, bu uçuşta 10.000 feet irtifa, 200 knot hıza ve 26 dakika uçuş süresine ulaşmıştır. Diğer taraftan Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na teslim edilecek olan 1 inci HÜRKUŞ uçuşunu başarıyla tamamlamıştır.

Motor ve güç sistemleri kapsamında; Türkiye'nin ilk millî Turbofan Uçak Motoru TF6000 başarıyla çalıştırılmıştır. TEI-TS1400 Motoru, seri imalat aşaması için gerçekleştirilen olgunlaştırma testleri kapsamında 1.740 BG rekor güç seviyesine ulaşmıştır. Millî motor TEI-PD170 AKSUNGUR ile 100. uçuşunu da başarıyla tamamlayarak toplamda 520 saatlik uçuş süresine ulaşmıştır.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na yeni bir T70 Genel Maksat Helikopteri teslim edilmiş olup T129 ATAK Helikopteri dahil olmak üzere toplam 100 adet helikopter teslimatı yapılmıştır. Elektronik Harp ve Radar Sistemlerine yönelik olarak; Millî AESA Uçak Burun Radarı, ilk uçuşunu F-16 ÖZGÜR platformuyla gerçekleştirmiştir.

Hava Savunma ve Füze Sistemleri kapsamında; BOZDOĞAN ve GÖKDOĞAN füzelerinin tasarım doğrulama testleri başarıyla tamamlanarak, kabul testleri için hazır hale getirilmiştir. ATMACA Füzesi, Türkiye'nin ilk millî Turbojet Motoru KTJ-3200 ile gerçekleştirilen atışta hedefini başarıyla vurmuştur.

Uydu ve uzay alanına yönelik olarak; Türkiye'nin ilk yerli ve millî haberleşme uydusu TÜRKSAT 6A, 8 Temmuz'da uzaya gönderilmiş olup, uydunun Dünya etrafındaki dairesel yörüngesine oturabilmesi için planlanan 5. ateşlemesi başarıyla gerçekleştirilmiştir.

13- Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve e-Devlet

Bilgi ve iletişim teknolojileri; bilginin üretilmesi, paylaşılması ve işlenmesine dayalı her türlü ekonomik ve sosyal aktivitenin daha etkin şekilde yürütülmesine imkân sağlamakta, geleneksel iş yapış şekillerini dönüştürerek organizasyonların ve bireylerin üretkenliğini ve yenilikçiliğini artırmakta ve bu teknolojilerin artan kullanımı yeni iş ve uzmanlık sahalarının oluşmasına zemin hazırlamaktadır. Bu kapsamda farklı kamu kurumları tarafından ülkemizde bilgi ve iletişim teknolojilerinin geliştirilmesine, kullanımının yaygınlaştırılmasına ve kamu hizmetlerinin dijital ortamda sunulmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

Bilgi teknolojilerinin sunduğu imkanlardan daha etkin faydalanılması amacıyla geniş bant haberleşme teknolojilerinin yaygınlığının artırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesine 2024 yılında da devam edilmiştir. Bu kapsamda 4.5 G teknolojisinin hızla yaygınlaşmasıyla gerek geniş bant abone sayılarında ve gerekse veri iletişim trafiğinde önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2024 yılında 20,5 milyonu sabit abone, 75,9 milyonu mobil abone olmak üzere toplam 96,4 milyon geniş bant internet abone sayısına ulaşılarak bir önceki yıla göre yüzde 3,3'lük bir artış sağlanmıştır. Bu artıştaki en büyük pay yüzde 19,5'lik bir oranla fiber internette ve yüzde 3,6'lık bir oranla mobil internette yaşanmıştır.

Önceden belirlenmiş kalitede ve herkesin karşılayabileceği makul bir bedel karşılığında asgari standartlarda sunulacak olan, temel internet erişimi de dahil elektronik

haberleşme hizmetleri evrensel hizmet olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılında toplam hizmet verilen yerleşim yeri sayısı 3.521'e ulaşmıştır.

Ülkemiz siber güvenliğinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında kritik altyapı sektörlerinde sektörel SOME (Sektörel Siber Olaylara Müdahale Ekipleri) sayısı 14'e, kurumsal SOME sayısı 2.305'e, SOME İletişim Platformuna kayıtlı güncel uzman sayısı ise 7.982'ye ulaşmıştır. Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki veri trafiğinin internete kapalı, fiziksel ve siber saldırılara karşı daha güvenli sanal bir ağ üzerinden yapılması için kurulan KamuNet-Kamu Sanal Ağı'na katılan kurum sayısı 141'e ulaşmıştır. Siber güvenlik risklerinin minimize edilmesini amaçlayan KamuNet üzerinden verilen hizmetlerin sayısı ise 1.400'ü aşmıştır.

Mobil kullanıcıların numarasını değiştirmeden başka bir mobil hizmet sağlayıcısına geçiş yapabilmesini sağlayan Numara Taşınabilirliği Sistemi ile 2024 yılında toplam 17.377 ve sistemin devreye alınımından itibaren toplam 68.796 abone mobil haberleşme sağlayıcısını değiştirmiştir.

2024 yıl sonu itibarıyla elektronik haberleşme sektöründe Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilmiş 2 mobil haberleşme sağlayıcı, 1 sabit haberleşme sağlayıcı, 35 internet servis sağlayıcı, 5 çağrı taşıma hizmeti sağlayıcısı, 9 altyapı işletmecisi, 3 sanal mobil şebeke hizmeti sağlayıcı ve 3 ortak kullanımlı telsiz hizmet sağlayıcı bulunmaktadır.

Kamu hizmetlerinin elektronik ortamda sunulması ve kullanımının artırılmasına yönelik çalışmalar kapsamında e-Devlet Kapısına yeni hizmetler dahil edilmiş; çalışma hayatım, ikametgâhım, araçlarım gibi başlıklar etrafında sunulan bütünleşik hizmetlerin sayısında artış kaydedilmiştir. Bu kapsamda 2024 yılında e-Devlet Kapısı'na 568 hizmet daha eklenerek sunulan hizmet sayısı 8.309'a ulaşmıştır. Hizmet sunan kurum sayısı ise bir önceki yıla göre yüzde 5'lik artış göstererek 1.080 olmuştur. Bu kurumların 204'ünü merkezi kamu kurumları, 206'sını üniversiteler, 513'ünü belediyeler, 30'unu su ve kanalizasyon idareleri ve 127'sini özel sektör oluşturmaktadır. Diğer taraftan 2024 yıl sonu itibarıyla e-Devlet Kapısı kullanıcı sayısı yaklaşık 66,8 milyona ulaşırken e-Devlet'e giriş sayısı 4 milyarın üzerinde gerçekleşmiştir.

IV- BÜTÇE YÖNETİMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER

A-YAPILAN DÜZENLEMELER

Mali mevzuat ve merkezi yönetim bütçe hazırlık ve uygulamasını yönlendirmek amacıyla 2024 yılında çıkarılan Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararları, yönetmelik, bütçe uygulama tebliği, usul ve esas, genel yazı ve genelgelere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

1- Cumhurbaşkanlığı Kararları

- 1/7/2024 tarihli ve 8702 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 1 inci maddesi ile 17/4/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Kararın 2024 yılında da uygulanmasına devam olunması kararlaştırılmıştır.

- 2/7/2024 tarihli ve 8721 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun ek 3 üncü maddesi gereğince subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlara ödenecek iş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük zammı ve mali sorumluluk tazminatı düzenlenmiştir.

- 4/7/1956 tarihli ve 6772 sayılı Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan işçilere, anılan Kanunun 1 inci ve 3 üncü maddelerine göre 28/12/2023 tarihli ve 8012 sayılı ile 7/6/2024 tarihli ve 8638 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları uyarınca 26/1/2024, 5/4/2024, 14/6/2024 ve 13/12/2024 tarihlerinde ilave tediye ödenmesine karar verilmiştir.

- 9/8/2024 tarihli ve 8794 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 21/5/2007 tarihli ve 2007/12226 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Adalet Bakanlığı Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9 uncu maddesinde değişiklik yapılarak aynı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında ek ders görevi verilenlere, fiilen okuttukları her 8 saat ders için 1 saat daha eğitim öğretime destek görevi karşılığında ayrıca ek ders ücreti ödenmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

2- Yönetmelikler

- 31/1/2024 tarihli ve 32446 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile taban ödeme katsayılarının yan dal uzmanlık eğitimini tamamlamış

olanlar için yüzde 100, yan dal uzmanlık eğitimi alan asistanlar/araştırma görevlileri için ise yüzde 50 artırımlı uygulanmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

- 30/10/2024 tarihli ve 32707 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile aile hekimlerinin sorumlu olduğu tavan nüfus sayısı ve performansa dayalı teşvik ödemesine yönelik değişiklikler yapılmıştır.

- Belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehir içi toplu taşıma hizmeti veren her bir ulaşım aracı ile özel deniz ulaşımı aracı için bunların işletmecilerine sağlanan ücretsiz seyahat gelir desteğinin yüzde 38 artırılmasına ilişkin Ücretsiz Seyahat Kapsamında Yapılacak Gelir Desteği Ödemesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 10/12/2024 tarihli ve 32748 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

3- Tebliğler

- 9/1/2024 tarihli ve 32424 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “2 Sıra No’lu Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği Uygulama Tebliği” ile Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği çerçevesinde 2024 yılında öğle yemeği servisinden faydalanacak olanlardan alınacak günlük yemek bedeli tutarları belirlenmiştir.

- 2024-2025 Eğitim Öğretim Yılında Organize Sanayi Bölgeleri İçinde ve Organize Sanayi Bölgeleri Dışında Açılan Özel Meslekî ve Teknik Anadolu Liselerinde Öğrenim Gören/Görececek Öğrenciler için Eğitim ve Öğretim Desteği Verilmesine İlişkin Tebliğ 21/08/2024 tarihli ve 32639 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

- 2024 Yılı Özel Eğitime İhtiyaç Duyan Bireylere Verilecek Eğitim Desteği Tutarlarına İlişkin Tebliğ 23/1/2024 tarihli ve 32438 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

- 2024-2025 Eğitim ve Öğretim Yılında Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya İlleri ile Gaziantep İlinin İslahiye ve Nurdağı İlçelerindeki Özel Okullarda Öğrenim Gören ve Önceki Yıllarda Eğitim ve Öğretim Desteği Kapsamına Alınıp Öğretim Kademesini Tamamlamayan Öğrenciler İçin Eğitim ve Öğretim Desteği Verilmesine İlişkin Tebliğ 26/9/2024 tarihli ve 32674 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Diğer taraftan 2024 yılı bütçesinin uygulanması kapsamında çıkarılan tebliğlere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

a-) (1) Sıra No'lu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerince hazırlanacak ve uygulanacak Ayrıntılı Harcama Programı (AHP) ile Ayrıntılı Finansman Programının (AFP) hazırlanması ve vize edilmesine ilişkin usul ve esaslara Tebliğde yer verilmiştir.

b-) (2) Sıra No'lu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

Ödeneklerin etkin, verimli, mali disiplini gözeten ve finansman maliyetlerini düşüren bir anlayışla kullanılmasına yönelik olarak, AHP ve AFP uygulamasının yönlendirilmesine ve gerçekleştirilecek aktarma, ekleme ve revize gibi bütçe işlemlerine ilişkin usul ve esaslara Tebliğde yer verilmiştir.

4- Genelge, Usul ve Esaslar ile Genel Yazılar

a-) 2024 Yılı Yatırım Programının Uygulanması ve İzlenmesine Dair Genelge

13 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 8082 sayılı 2024 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı ve ilgili mevzuatta yer alan hükümler çerçevesinde 2024 Yılı Yatırım Programında yer alan projelerin yıl içi işlemleri ve izlenmesine dair usul ve esaslar belirlenmiştir.

b-) (1) Sıra No'lu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Genelgesi

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince; harcamaların kamu finansman dengesi de dikkate alınarak gerçekleştirilmesi, gelir ve giderlerin hesaplara alınmasında sağlanan standardın korunması ve bütçe işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesinde uyulması gereken esaslar belirlenmiştir.

c-) (2) Sıra No'lu 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Genelgesi

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçe giderlerinin zamanında gerçekleştirilmesi, yıl sonu işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi bakımından bütçe ödeneklerinin kullanımı ve bütçe işlemlerinin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

ç-) Öğrenci Katkı Paylarının Devletçe Karşılanmasına İlişkin Uygulama Usul ve Esasları

Bu Usul ve Esaslar ile Cumhurbaşkanınının 1/7/2024 tarihli ve 8703 sayılı Kararı Eki "2024-2025 Eğitim-Öğretim Yılında Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine Dair Karar" gereğince Devletçe karşılanacak öğrenci katkı paylarına ilişkin uygulama usul ve esasları belirlenmiştir.

Ayrıca;

- Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliği gereğince memurlara yapılacak ayni veya nakdi giyim yardımlarında esas alınacak azami birim fiyatların belirlendiği 1/4/2024 tarihli ve 3022155 sayılı 4 Sıra No'lu Genelge yürürlüğe konulmuştur.

- Sürekli görevle yurtdışında bulunan memurların aylıklarına uygulanacak emsal katsayıların tespitine yönelik olarak 5/1/2024 tarihli ve 2774827 sayılı 2 Sıra No'lu, 5/7/2024 tarihli ve 3248895 sayılı 6 Sıra No'lu Genelgeler yürürlüğe konulmuştur.

- 168 sayılı Yabancı Memleketlerde Türk Asıllı ve Yabancı Uyruklu Öğretmenlere Sosyal Yardım Yapılması Hakkında Kanun çerçevesinde Türk asıllı yabancı uyruklu ya da sonradan Türk uyruğuna geçen emekli öğretmenler ile din görevlilerine yapılacak olan sosyal yardımların 2024 yılında uygulanacak tutarları belirlenmiştir.

- Katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları, ücret tavanları ve ortalama ücret toplamı üst sınırı ile diğer hususların belirlendiği 5/1/2024 tarihli ve 2774790 sayılı 1 Sıra No'lu ve 5/7/2024 tarihli ve 3248709 sayılı 5 Sıra No'lu Genelgeler yürürlüğe konulmuştur.

- 657 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin verdiği yetkiye istinaden, 21/5/2007 tarihli ve 2007/12226 sayılı Adalet Bakanlığı Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda, 9/8/2024 tarihli ve 8794 sayılı Cumhurbaşkanı Kararıyla değişikliğe gidilerek; resmi görevi bulunmayanlara eğitim öğretime destek görevi karşılığında ayrıca ek ders ücreti ödenmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

- 17/5/2024 tarihli ve 32549 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Tasarruf Tedbirleri" konulu 2024/7 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde Tasarruf Tedbirleri Bilgi Sistemi kurulmuştur. Sisteme 250 kurum veri girişi yapmakta ve kurumlarca uygulanan tasarruf

tedbirleri raporlanarak izlenmektedir. Ayrıca anılan Genelge hükümleri uyarınca kamu kurumlarının bir önceki yıl mali yılda kadro ve pozisyon sayılarında emeklilik, istifa ve ölüm gibi nedenlerle meydana gelen azalma kadar yeni kadro ve pozisyon ihdas ya da kullanım talebinde bulunabilecekleri düzenlenmiştir. Diğer taraftan söz konusu Genelge ile mevcut personelin etkin ve verimli çalışmasını sağlamak, atıl personel oluşmasını engellemek amacıyla kamu idarelerinin Cumhurbaşkanlığından izin talebinde bulunmadan önce Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığından görüş almalarına yönelik bir hükme yer verilmiştir. Bununla birlikte anılan Genelgede kamu personelinin zorunlu haller dışında fazla çalışma ücreti ve nöbet ücreti alacak şekilde çalıştırılmayacağına; 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalışan işçilerin yıl içerisinde hak kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde kullanılmasına; toplu sözleşmelerde öngörülen koruyucu giyim ve donanım malzemelerinin söz konusu sözleşmelerde yer alan hizmetlerde görev yapan personel ile sınırlı olarak, aynı şekilde verilmesine ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendine göre yapılacak atamaların sadece yönetici kadroları (şef dahil) ile sınırlı tutulmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

• B- YIL İÇİ ÖDENEK İŞLEMLERİ

Ayrıntılı Harcama Programı (AHP) ve Ayrıntılı Finansman Programının (AFP) Hazırlanması ve Vize Edilmesi

(1) Sıra No'lu Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği ile 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinden AHP ve AFP hazırlamaları istenilmiş ve (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan idarelerin AHP/AFP teklifleri değerlendirilerek vize edilmiştir.

AHP ve AFP'nin Revize Edilmesi

5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerinin vize edilen AHP ve AFP'lerde yıl içinde doğan ihtiyaçlar neticesinde 5.507 adet Ayrıntılı Harcama/Finansman Programı revize işlemi yapılmıştır.

Ödeneklerin Serbest Bırakılması

Kamu idarelerinin AHP ve AFP'leri vize edilmeden önce, harcamaya izin verilen tutarlar üzerinde yer alan zorunlu ve acil durumları dikkate alınarak 125 adet serbest bırakma işlemi yapılmıştır.

Ödenek Aktarma İşlemleri

Ödenek aktarma işlemi, belli bir tertibe tahsis edilmiş olan ödeneğin, 5018 sayılı Kanun, yılı bütçe kanunu ve diğer kanun hükümlerine dayanılarak, kamu idarelerinin kendi bütçeleri ya da ilgili idare bütçeleri arasında, bir tertipten düşülüp başka bir tertibe eklenmesi işlemidir. İlgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kamu idareleri bütçeleri içinde ve idareler arasında 13.111 adet ödenek aktarma işlemi yapılmıştır.

Ödenek Ekleme İşlemleri

Kamu idarelerinin ihtiyaçları ve bütçe uygulama politikaları çerçevesinde ilgili kamu idarelerinin bütçelerine 24.244 adet ödenek ekleme işlemi yapılmıştır. Bu işlemler; gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı, likit karşılığı ödenek kaydı, akreditif artışı ekleme gibi işlemleri ihtiva etmektedir.

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin uygulanmasına yönelik yukarıda belirtilen bütçe işlemleri e-bütçe sistemi kullanılmak suretiyle elektronik ortamda gerçekleştirilmiştir.

Yedek Ödenekler

5018 sayılı Kanununun 23 üncü maddesinde, merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmeleyen hizmetler için genel bütçeli idareler ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine aktarılmak üzere yedek ödenek konulabileceği; bu ödenekten aktarma yapmaya Cumhurbaşkanının yetkili olduğu, mali yıl içinde yapılan bu aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımının, yılın bitimini takip eden on beş gün içinde Cumhurbaşkanlığı tarafından ilan edileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda 7489 sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla tahsis edilen yedek ödeneklerden yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı Raporun 21 No'lu ekinde, 5018 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hüküm çerçevesinde yıl içinde Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği tertibine aktarılan ödeneklerden kamu idarelerine yapılan aktarmalar ile 7489 sayılı Kanuna bağlı (E) işaretli Cetvelin 38 sıra numaralı hükmüne göre İlama Bağlı Borçları Karşılama Ödeneğine eklenen ödenekten yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla dağılımı ise Raporun 22 No'lu ekinde yer almaktadır.

C- MALİ KONTROL FAALİYETLERİ

1- Kamu Personel İşlemleri

2024 yılında kamu idare, kurum ve kuruluşlarıyla ilgili kadro ve pozisyon işlemleri; 2023-2025 Dönemi Orta Vadeli Programı, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve ilgili mevzuatta yer alan istihdama ilişkin ilke ve hedefler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Kadrolu Personel

Kamu kurum ve kuruluşlarının 2024 yılındaki personel ihtiyaçları 2/5/2024 tarihli ve 2024-117 sayılı, 6/9/2024 tarihli ve 2024-301 sayılı, 9/12/2024 tarihli ve 2024-424 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile karşılanmış olup bu kapsamda toplamda 34.394 memur ve öğretim elemanı kadrosuna atama izni verilmiştir.

Anılan Kararlarda, açıktan ve naklen atama suretiyle kullanılacak olan atama izni sayılarına dahil edilmeyecek atamalara ilişkin belirlemeler yapılmıştır.

Sözleşmeli Personel

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi uyarınca, 2023 yılındaki vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örnekleri yeni bir vize yapılmasına gerek kalmaksızın 2024 yılında kullanılmaya devam olunmuş; bu pozisyonlarda 2023 yılında istihdam edilen personelden, 2024 yılında görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerle de mevcut sözleşme ücretlerine 2024 yılı için ilgili mevzuatı uyarınca yapılacak artışlar ilave edilmek suretiyle yeni sözleşmeler yapılmıştır.

2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarının, 2024 yılında ihtiyacı olan ilave sözleşmeli personel pozisyonları 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi ile 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 inci maddesi çerçevesinde ihdas edilmiştir.

2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 inci maddesi kapsamında 2024 yılında 58.929 sözleşmeli personel pozisyonuna alım izni verilmiştir.

İşçiler

2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 inci maddesi çerçevesinde kapsamdaki kamu idare, kurum ve kuruluşları ile anılan Kararnamenin ek 2 nci maddesi çerçevesinde düzenleyici ve denetleyici kurumların ihtiyaçlarının giderilebilmesini teminen sürekli işçi kadroları ihdas edilmiştir.

5620 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen idarelerde geçici iş pozisyonlarında personel çalıştırılmasına, Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılan vizeler çerçevesinde devam edilmiştir.

2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 inci maddesi kapsamında 2024 yılında 11.702 sürekli işçi kadrosuna atama izni verilmiştir.

2- Diğer Kontrol İşlemleri

Yurtdışı Gündelikleri

2024 yılı "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar", 17/1/2024 tarihli ve 8104 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının eki olarak 18/1/2024 tarihli ve 32433 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Taşıtlar

- 7489 sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (T) İşaretli Cetvelin "Not" bölümünün (1) sıra numaralı hükmünde yer alan "Bu fiyatlarda değişiklik yapmaya, bu bedelleri belirli makam ve hizmetler için farklı miktarlarda tespit etmeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükmü uyarınca, kurumlarca satın alınacak muhtelif cins 2.360 adet taşıtların satın alma bedelleri yeniden belirlenmiştir.

- 7489 sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (T) işaretli Cetvelin "Not" bölümünün (3) sıra numaralı hükmünde, idarelerin edinebilecekleri taşıtları gösterir cetvellerde yer alan taşıtların cinslerini, Strateji ve Bütçe Başkanlığının uygun görüşü üzerine değiştirmeye Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir. Bu hüküm uyarınca, kurumların taşıtların cins değişikliği talepleri değerlendirilmiş ve 479 adet taşıtların cinsi değiştirilmiştir.

- Taşınır Mal Yönetmeliğinin 31 inci maddesi ve 27 Sıra No'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinin 4 üncü maddesi gereğince taşıtlar ve iş makinaları Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşüyle bedelsiz olarak kamu idarelerine devredilebilmektedir. Taşıtlar devir işlemleri, 237 sayılı Taşıtlar Kanunu ve 2024/7 sayılı

“Tasarruf Tedbirleri” konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi çerçevesinde kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiş ve belirli kurallar, sınırlamalar getirilerek ilgili kamu idarelerine bildirilmiştir. Bu çerçevede 2 adet taşıtın bedelsiz devrine izin verilmiştir.

- Kamu Filo Yönetim Sistemi Projesi kapsamında planlanan faaliyetler yürütülmeye devam edilmiştir. Bu kapsamda gerçekleştirilen faaliyetlere aşağıda yer verilmiştir;

- ✓ Kamu taşıt politikası ve uygulamalarının bilişim altyapısını oluşturmak üzere geliştirilen Kamu Filo Bilgi Sistemine kapsamdaki 222 kamu idaresi veri girişini tamamlamıştır.

- ✓ Taşıt bazlı masraf bilgisinin bütçe uygulama sonuçlarıyla uyumunun sağlanması, veri girişlerinde mükerrerliğin önlenmesi amacıyla Kamu Filo Bilgi Sistemi ile Harcama Yönetim Sistemi (HYS) arasında sağlanan entegrasyon tamamlanmış olup 16/7/2024 tarihi itibarıyla sistemde yer almayan taşıtlar için artık harcama yapılamamaktadır.

Sosyal Tesisler

2024-1 sayılı Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ, 31/12/2023 tarihli ve 32416 (5. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmış olup bu Tebliğde; sosyal tesislerden yararlanacaklardan alınacak asgari hizmet bedelleri ile elde edilen gelirlerin kullanımında uyulacak usul ve esaslar belirlenmiştir.

Seyahat Kartı

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak görev yapan memur ve hizmetlilere 6245 sayılı Harcırah Kanununun 48 inci maddesi kapsamında 2024 yılında verilecek seyahat kartlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı genel yazısı Bakanlık internet sayfasında yayınlanmıştır.

Yurtdışı Kira Katkısı

Yurt dışı kadrolarına sürekli görevle atanan personel tarafından 2024 yılında kiralanacak konutlar için 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (E) işaretli Cetvelin 20 nci sırasında yer alan hükme istinaden Devletçe yapılacak yurt dışı kira katkısına ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığının 9/1/2024 tarihli ve 58759530-160.02-2783239 sayılı Genel Yazısı ile belirlenmiştir.

Diğer

Strateji ve Bütçe Başkanlığınca harcama gözden geçirme çalışmaları kapsamında "Belirlenmiş Harcama Alanlarının Gözden Geçirilmesi ile Üretilecek Rapor Sayısı" performans göstergesine yönelik belirlenen alanlarda 17 adet harcama gözden geçirme çalışması yapılarak rapor oluşturulmuştur. Gözden geçirilen harcama alanları ile ilgili olarak gerekli tespitler yapılmış, etkinliğin ve verimliliğin sağlanmasına yönelik olarak öneriler geliştirilmiştir. Ayrıca harcama gözden geçirmelerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi için sürece ilişkin yöntem ve araçların geliştirilmesine yönelik olarak çalışmalar devam etmektedir.

Diğer taraftan Hazine ve Maliye Bakanlığınca harcama gözden geçirmeleri kapsamında literatür ve uluslararası iyi uygulama örnekleri incelenmiş, kurumsal kapasite oluşturulması ve geliştirilmesi amacıyla kamu yöneticileri ve uzmanlarına yönelik eğitim faaliyetleri ve çalıştaylar gerçekleştirilmiştir. Ayrıca harcama gözden geçirme faaliyetlerinde koordinasyon sağlamak üzere birim kurulmuş ve gözden geçirmelerin metodolojisine ilişkin bir rehber hazırlanmıştır. Bu doğrultuda 2024 yılında 8 adet harcama alanında kamu idareleriyle birlikte gözden geçirme faaliyetleri yürütülmüştür.

V- KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ

A- GENEL GELİŞMELER

Kamu malî yönetimini uluslararası gelişmeler ışığında yeniden yapılandıran 5018 sayılı Kanun, yönetim sorumluluğuna dayalı bir kontrol anlayışını benimsemiştir. Kamu idarelerinin amaç ve hedeflerine ulaşmak için yürüttükleri faaliyetler ile bu faaliyetlerin sonuçları hakkında kamuoyunun ve yasama organının bilgilendirilmesi, yönetsel hesap verme sorumluluğunun en önemli gereklerinden birisidir.

Bu kapsamda kamu kaynağı kullanılan harcama birimlerinde hem malî hem de malî olmayan kontrolleri kapsayacak şekilde yönetim kontrolü olarak tasarlanan iç kontrol sistemleri vasıtasıyla idare içi kontrollerin uygulanması, faaliyet sonuçlarının ve performansın değerlendirilmesi aşamasında ise kamuoyunun ve Sayıştay'ın harcama sonrası denetimleri gerçekleştirmesi sağlanmaktadır. Kamu idarelerindeki kontrol uygulamalarını düzenlemek amacıyla 5018 sayılı Kanununun 55 inci maddesinde malî yönetim ve iç kontrole ilişkin standart ve yöntem belirleme, geliştirme, uyumlaştırma ve bu alanda kamu idareleri arasında koordinasyonu sağlayarak rehberlik etme görevi Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmiştir. Bakanlık, merkezi uyumlaştırma görevini malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin olarak Kamu Malî Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü bünyesinde, iç denetime ilişkin olarak ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu vasıtasıyla yürütmektedir.

Merkezi uyumlaştırma birimleri, iç kontrol metodolojisi ve iç denetim mesleki uygulama çerçevesini belirleyerek kamu idarelerinde etkin işleyen bir kamu malî yönetim ve kontrol sisteminin oluşturulmasını sağlamakla görevlendirilmiştir. Bu kapsamda mevzuatın hazırlanması ve rehberler aracılığıyla kamu idarelerindeki uygulamaları yönlendirmekte; malî hizmetler uzmanları ve iç denetçilerin mesleğe giriş sınavlarının yapılması ile meslek içi eğitimlerinin verilmesi vasıtasıyla yetkinliklerini artırarak idari kapasiteyi geliştirmekte; malî hizmetler birim yöneticilerine yönelik konferans, seminer vb. bilgilendirme toplantıları ile idareler arasında iyi uygulama örneklerinin paylaşılmasını sağlayarak işbirliği ve iletişimi güçlendirmektedir. Ayrıca kamu idarelerindeki uygulamaları izlemekte, değerlendirmekte ve öneriler geliştirerek raporlamaktadır.

B- İÇ KONTROL

İç kontrol, bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların etkin ve etkili kullanımını sağlamak amacıyla, belirlenen hedeflere ulaşmak için gerekli performansı gerçekleştirmek üzere risklerin yönetilmesini kapsamaktadır. Kamu idarelerinde üst yöneticinin sahipliğinde oluşturulması istenen iç kontrol sisteminin malî saydamlık ve hesap verebilirliği sağlayacak şekilde uygulanması beklenmektedir. İç kontrol sistemi, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından uluslararası genel kabul görmüş standartlar çerçevesinde belirlenen standart, düzenleme ve yöntemlere uygun olarak oluşturulmakta, uygulanmakta, izlenmekte ve geliştirilmektedir. İç kontrol sisteminin işleyişi ve izlenmesinde temel sorumluluk idarelerin üst yöneticisine aittir. Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmiş olan merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin uyumlaştırılması amacıyla kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerini izleme ve değerlendirme görevi yürütülmektedir. Bu kapsamda idarelerin stratejik planlarında yer alan stratejik hedefleri ile ilişkili olarak harcama birimlerinde yürütülen süreçlerdeki risklerin yönetilmesini sağlayan iç kontrol uygulamaları ele alınmaktadır. Kamu iç kontrol, stratejik planlarla belirlenen amaçlara ulaşmak için programlar oluşturulması, bu programların altında yürütülecek faaliyetlerin belirlenmesi ve program sorumlularının tespit edilmesi, bütçenin programları esas alarak hazırlanması ve performans göstergelerini içermesi ile uygulamanın iç kontrol sistemi vasıtasıyla kontrolünü sağlayan bir yönetim anlayışını ifade eder. İdare içi kontrol uygulamalarının etkinliği ve yeterliliğine ilişkin iç denetimin değerlendirmeleri, malî hizmetler biriminin yıllık iç kontrol sistemi değerlendirme raporları, faaliyet raporları ile ekinde yer alan iç kontrol güvence beyanları, kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planları ve buna ilişkin değerlendirme sonuçları Hazine ve Maliye Bakanlığının izleme ve değerlendirme çalışmalarının temel kaynaklarıdır.

Bu kapsamda 2024 yılında merkezi uyumlaştırma birimi olarak yapılan bazı önemli faaliyetlere aşağıda yer verilmektedir.

- Kamu idarelerinin iç kontrol standartlarına uyum düzeylerini artırmak amacıyla; iç kontrolün izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmalara ağırlık

verilmiştir. Bu çerçevede kamu idarelerinde iç kontrol uygulamalarının etkinliğini değerlendirmek, uygunluk düzeyini tespit etmek ve geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlamak ve yürütmek amacıyla 2022 yılında hazırlanan ve pilot çalışmaları tamamlanan "İç Kontrol Sistemi İzleme ve Değerlendirme Rehber Taslağı" 2023 yılında pilot çalışmalardan elde edilen geri dönüşler çerçevesinde nihai hale getirilerek 2024 yılında idarelerin kullanımına sunulmuştur.

- Kamu idarelerinin risk yönetimi uygulamalarını daha fazla desteklemek amacıyla hazırlanan ve ayrıntılı bilgi ve uygulama örnekleri de içeren "Kamu Risk Yönetimi Rehberi Taslağı" idarelerden alınan örnekler derç edilerek güncellenmiş ve 2024 yılında idarelerin kullanımına sunulmuştur.

- İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların yerine gelmek üzere "Kamu İç Kontrol Yönetmeliği Taslağı" ve "Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliği Taslağı"; Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ (Seri No:1) ve Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ (Seri No:2) yerine gelmek üzere "Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ Taslağı" hazırlanmış ve 2024 yılı içinde idarelerin görüşüne sunulmuştur. Söz konusu düzenlemeler 5/3/2025 tarihli ve 32832 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberine istinaden kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planı hazırlayan ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderen merkezi yönetim kapsamındaki 107 idarenin ve 120 mahalli idarenin iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

- Kamu idareleri ile iş birliği ve iletişimi güçlendirmek ve iç kontrole ilişkin farkındalığı artırmak üzere kamu idarelerinin malî hizmetler birim yöneticilerine, malî hizmetler uzmanlarına ve diğer personeline yönelik olarak idarelerin talepleri doğrultusunda eğitimler gerçekleştirilmektedir.

C- İÇ DENETİM

İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla

ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

5018 sayılı Kanunun verdiği yetkiye istinaden kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini izlemek, bağımsız ve tarafsız bir organ olarak hizmet vermek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde İç Denetim Koordinasyon Kurulu (Kurul) kurulmuştur. Bu kapsamda yapılan iş ve işlemlere aşağıda yer verilmektedir.

- Kamu iç denetçi sertifikasına sahip kişilerden iç denetim sertifika geçerlilik süresi dolmuş olanlardan 64 kişinin sertifika geçerlilik süresi uzatılmıştır.

- 2023 Yılı Kamu İç Denetim Genel Raporu Taslağı hazırlanarak Kurulun onayına sunulmuştur. Kurul söz konusu Rapor Taslağını 26/11/2024 tarihli ve 3 sayılı Kararıyla kabul ederek onaylamıştır.

- Kamu idarelerinin iç denetim birimlerince İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası gereğince hazırlanan ve Kurula onay için gönderilen 12 adet iç denetim yönergesinin uygunluk incelemeleri yapılmıştır.

- İlgili idarenin teklifi üzerine Kurul tarafından derecelendirilmesi gereken kamu iç denetçi sertifikalarının derecelendirme işlemleri 2024 yılında da devam etmiş ve toplam 45 iç denetçinin sertifika derecelendirmesi gerçekleştirilmiştir.

- 5018 sayılı Kanunun Geçici 21 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca sertifikasyon sürecini tamamladıktan sonra iç denetçiliğe atananlardan fiilen 3 yıl çalışarak bir başka kamu idaresine atanma hakkını kazanmış olan 15 kişiye her kamu idaresine atanabilme hakkı sağlayan kamu iç denetçi sertifikası verilmesine yönelik işlemler gerçekleştirilmiştir.

D- STRATEJİK PLANLAMA

13 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle stratejik yönetimde merkezi uyumlaştırma fonksiyonu Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yürütülmektedir. Stratejik planlar, program bütçeye uygun bir şekilde hazırlanan performans programları aracılığıyla uygulanmakta ve faaliyet raporlarıyla izlenmektedir.

Stratejik plan hazırlamakla yükümlü merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları, KİT'ler, il özel idareleri ile nüfusu 50 bin ve üzerinde olan belediyeler; kalkınma planı, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak,

performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlamaktadırlar.

Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 2024 yılında 38'i merkezi kamu idaresine, 36'sı devlet üniversitesine ve 18'i KİT'lere ait olmak üzere toplam 92 adet stratejik plan değerlendirilmiştir. Söz konusu planlar, üst politika dokümanları ile ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslara uygunluk açısından incelenmiş ve değerlendirme raporları aracılığıyla idarelere geri bildirimde bulunulmuştur. Üst politika belgeleri ile kamu idarelerince hazırlanan stratejik planlar, performans programları ve faaliyet raporları kamuda stratejik yönetim internet sitesinde (www.sp.gov.tr) arşivlenerek kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından kamu idarelerinin stratejik yönetim alanındaki kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla destek hizmeti sunulmaktadır. Bu çerçevede stratejik plan hazırlamakla yükümlü kamu idarelerinin rehberlik talepleri karşılanmıştır.

EKLER

Ek 1: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ

(2025 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

- 1) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- 2) Cumhurbaşkanlığı
- 3) Anayasa Mahkemesi
- 4) Yargıtay
- 5) Danıştay
- 6) Hâkimler ve Savcılar Kurulu
- 7) Sayıştay
- 8) Adalet Bakanlığı
- 9) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
- 10) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- 11) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- 12) Dışişleri Bakanlığı
- 13) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- 14) Gençlik ve Spor Bakanlığı
- 15) Hazine ve Maliye Bakanlığı
- 16) İçişleri Bakanlığı
- 17) Kültür ve Turizm Bakanlığı
- 18) Milli Eğitim Bakanlığı
- 19) Milli Savunma Bakanlığı
- 20) Sağlık Bakanlığı
- 21) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- 22) Tarım ve Orman Bakanlığı
- 23) Ticaret Bakanlığı
- 24) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
- 25) Devlet Arşivleri Başkanlığı
- 26) Diyanet İşleri Başkanlığı
- 27) İletişim Başkanlığı
- 28) Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- 29) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
- 30) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı
- 31) Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- 32) Jandarma Genel Komutanlığı
- 33) Sahil Güvenlik Komutanlığı
- 34) Emniyet Genel Müdürlüğü
- 35) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
- 36) Gelir İdaresi Başkanlığı
- 37) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- 38) Meteoroloji Genel Müdürlüğü
- 39) Göç İdaresi Başkanlığı
- 40) Avrupa Birliği Başkanlığı
- 41) İklim Değişikliği Başkanlığı

Ek 2: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER

(2025 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU, ÜNİVERSİTELER VE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜLERİ

- 1) Yükseköğretim Kurulu
- 2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı
- 3) İstanbul Üniversitesi
- 4) İstanbul Teknik Üniversitesi
- 5) Ankara Üniversitesi
- 6) Karadeniz Teknik Üniversitesi
- 7) Ege Üniversitesi
- 8) Atatürk Üniversitesi
- 9) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- 10) Hacettepe Üniversitesi
- 11) Boğaziçi Üniversitesi
- 12) Dicle Üniversitesi
- 13) Çukurova Üniversitesi
- 14) Anadolu Üniversitesi
- 15) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
- 16) İnönü Üniversitesi
- 17) Fırat Üniversitesi
- 18) Ondokuz Mayıs Üniversitesi
- 19) Selçuk Üniversitesi
- 20) Bursa Uludağ Üniversitesi
- 21) Erciyes Üniversitesi
- 22) Akdeniz Üniversitesi
- 23) Dokuz Eylül Üniversitesi
- 24) Gazi Üniversitesi
- 25) Marmara Üniversitesi
- 26) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 27) Trakya Üniversitesi
- 28) Yıldız Teknik Üniversitesi
- 29) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
- 30) Gaziantep Üniversitesi
- 31) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- 32) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
- 33) Afyon Kocatepe Üniversitesi
- 34) Balıkesir Üniversitesi
- 35) Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- 36) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- 37) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
- 38) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
- 39) Gebze Teknik Üniversitesi
- 40) Harran Üniversitesi
- 41) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
- 42) Kafkas Üniversitesi
- 43) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- 44) Kırıkkale Üniversitesi
- 45) Kocaeli Üniversitesi
- 46) Mersin Üniversitesi
- 47) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- 48) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
- 49) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
- 50) Pamukkale Üniversitesi
- 51) Sakarya Üniversitesi

- 52) Süleyman Demirel Üniversitesi
- 53) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
- 54) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- 55) Galatasaray Üniversitesi
- 56) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
- 57) Kastamonu Üniversitesi
- 58) Düzce Üniversitesi
- 59) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- 60) Uşak Üniversitesi
- 61) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
- 62) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
- 63) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
- 64) Aksaray Üniversitesi
- 65) Giresun Üniversitesi
- 66) Hitit Üniversitesi
- 67) Yozgat Bozok Üniversitesi
- 68) Adıyaman Üniversitesi
- 69) Ordu Üniversitesi
- 70) Amasya Üniversitesi
- 71) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
- 72) Ağrı Dağı Üniversitesi
- 73) Sinop Üniversitesi
- 74) Siirt Üniversitesi
- 75) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
- 76) Karabük Üniversitesi
- 77) Kilis 7 Aralık Üniversitesi
- 78) Çankırı Karatekin Üniversitesi
- 79) Artvin Çoruh Üniversitesi
- 80) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
- 81) Bitlis Eren Üniversitesi
- 82) Kırklareli Üniversitesi
- 83) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
- 84) Bingöl Üniversitesi
- 85) Muş Alparslan Üniversitesi
- 86) Mardin Artuklu Üniversitesi
- 87) Batman Üniversitesi
- 88) Ardahan Üniversitesi
- 89) Bartın Üniversitesi
- 90) Bayburt Üniversitesi
- 91) Gümüşhane Üniversitesi
- 92) Hakkari Üniversitesi
- 93) Iğdır Üniversitesi
- 94) Şırnak Üniversitesi
- 95) Munzur Üniversitesi
- 96) Yalova Üniversitesi
- 97) Türk-Alman Üniversitesi
- 98) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
- 99) Bursa Teknik Üniversitesi
- 100) İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- 101) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
- 102) Necmettin Erbakan Üniversitesi
- 103) Abdullah Gül Üniversitesi
- 104) Erzurum Teknik Üniversitesi
- 105) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 106) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
- 107) Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- 108) Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi
- 109) İskenderun Teknik Üniversitesi

- 110) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
- 111) Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 112) İzmir Bakırçay Üniversitesi
- 113) İzmir Demokrasi Üniversitesi
- 114) Yükseköğretim Kalite Kurulu
- 115) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi
- 116) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 117) Konya Teknik Üniversitesi
- 118) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi
- 119) Malatya Turgut Özal Üniversitesi
- 120) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
- 121) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
- 122) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
- 123) Samsun Üniversitesi
- 124) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
- 125) Tarsus Üniversitesi
- 126) Trabzon Üniversitesi
- 127) Kayseri Üniversitesi
- 128) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi
- 129) Eskişehir Teknik Üniversitesi
- 130) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
- 131) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

2) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER

(2025 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

- 1) Savunma Sanayi Başkanlığı
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- 3) Atatürk Araştırma Merkezi
- 4) Atatürk Kültür Merkezi
- 5) Türk Dil Kurumu
- 6) Türk Tarih Kurumu
- 7) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
- 8) Türkiye Bilimler Akademisi
- 9) Karayolları Genel Müdürlüğü
- 10) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
- 11) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
- 12) Orman Genel Müdürlüğü
- 13) Vakıflar Genel Müdürlüğü
- 14) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
- 15) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- 16) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
- 17) Türk Akreditasyon Kurumu
- 18) Türk Standardları Enstitüsü
- 19) Türk Patent ve Marka Kurumu
- 20) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- 21) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- 22) GAP Bölge Kalkınma İdaresi
- 23) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- 24) Kamu Denetçiliği Kurumu
- 25) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu
- 26) Meslekî Yeterlilik Kurumu
- 27) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- 28) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
- 29) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 30) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 31) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- 32) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- 33) Türkiye Su Enstitüsü
- 34) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
- 35) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- 36) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı
- 37) Helal Akreditasyon Kurumu
- 38) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
- 39) Türkiye Uzay Ajansı
- 40) Türkiye Adalet Akademisi
- 41) Kapadokya Alan Başkanlığı
- 42) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu
- 43) Türkiye İstatistik Kurumu
- 44) Uludağ Alan Başkanlığı
- 45) Kentsel Dönüşüm Başkanlığı
- 46) Siber Güvenlik Başkanlığı

Ek 3: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

(2025 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- 2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- 3) Sermaye Piyasası Kurulu
- 4) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- 5) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- 6) Kamu İhale Kurumu
- 7) Rekabet Kurumu
- 8) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
- 9) Kişisel Verileri Koruma Kurumu
- 10) Nükleer Düzenleme Kurumu
- 11) Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu

Ek 4: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI

(2025 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

- 1-Sosyal Güvenlik Kurumu
- 2-Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

Ek 5: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2024 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	9.034.406	10.424.606	10.406.234
CUMHURBAŞKANLIĞI	12.283.843	12.942.967	12.572.434
ANAYASA MAHKEMESİ	558.799	595.599	505.051
YARGITAY	2.910.537	2.932.573	2.799.615
DANIŞTAY	1.680.171	1.790.867	1.703.541
HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU	759.957	855.217	842.121
SAYIŞTAY	2.331.746	2.463.770	2.415.481
ADALET BAKANLIĞI	191.723.309	197.538.601	193.906.549
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	440.496.960	575.841.689	428.981.489
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	76.295.436	83.378.734	79.904.049
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	31.373.647	29.484.423	26.624.633
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	4.227.417.191	4.318.502.874	4.184.997.192
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	1.090.229.668	1.125.346.379	1.103.544.631
SAĞLIK BAKANLIĞI	730.521.346	790.662.031	781.857.719
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	107.136.819	121.619.553	93.207.992
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	334.349.925	326.265.690	316.661.872
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	39.629.367	32.471.283	32.113.215
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	27.987.759	44.048.769	37.409.010
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	37.110.996	47.637.057	44.936.307
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI	52.001.355	197.938.615	190.607.466
TİCARET BAKANLIĞI	38.457.977	43.581.891	42.951.359

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	171.030.724	174.495.239	172.943.491
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	152.607.918	159.084.261	156.926.817
MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	286.061	283.241	260.641
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	17.447.418	24.165.140	23.927.175
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	189.693.588	212.973.921	203.038.042
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	11.517.337	11.219.774	10.946.116
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	305.479.702	336.505.456	324.947.331
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	91.824.805	97.558.175	97.259.408
AFET VE AÇIL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	671.317.160	569.930.583	569.729.595
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	32.104.510	37.333.153	36.926.202
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8.160.971	10.125.945	8.934.953
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.592.599	3.569.599	3.307.041
GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI	21.631.742	31.307.526	29.496.087
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	4.646.786	6.441.281	6.401.381
DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	857.823	849.073	773.413
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	4.126.595	5.124.905	5.057.697
MİLLİ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.900.146	5.338.519	5.250.879
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	217.183.338	142.584.652	3.561.207
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	625.780.424	449.592.560	421.348.414
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI	178.814	323.828	300.872
Genel Bütçeli İdareler Toplamı	9.985.659.675	10.245.130.019	9.670.284.722
Özel Bütçeli İdareler Toplamı	1.085.217.713	1.274.361.690	1.094.937.671
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Toplamı	18.160.037	25.485.706	15.391.676
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Hazine Yardımları ve Gelirden Ayrılan Paylar Hariç)	11.089.037.425	11.544.977.408	10.780.614.067

Kaynak: SBB, e-bütçe

Ek 6: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2024 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	3.053.427	3.456.301	3.236.300
ÖLÇME SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	4.692.832	5.775.112	5.576.773
SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	837.052	1.059.836	1.002.296
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	118.867	122.193	106.284
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ	60.021	60.775	50.867
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	65.927	71.544	59.347
TÜRK DİL KURUMU	135.346	1.504.516	1.110.303
TÜRK TARİH KURUMU	236.961	1.363.702	1.082.352
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	32.084.581	47.857.628	42.789.366
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	119.138	135.537	132.597
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	267.132.848	293.625.708	285.282.005
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.751.127	3.503.587	3.377.904
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.696.748	3.156.763	3.073.820
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	27.748.119	35.686.536	32.886.806
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.726.625	23.702.686	22.606.829
TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	718.640	1.804.500	954.271
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.749.987	5.451.027	5.370.083
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	508.297	738.263	696.434
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	266.733	362.626	319.889
TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ	3.213.465	4.978.693	4.479.745
TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	848.927	962.032	865.218

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIğI	7.733.324	18.981.876	17.480.959
TÜRK İŞBİRLİğİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIğI	2.612.491	3.206.561	2.386.428
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	839.316	935.865	816.131
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIğI	376.015	404.624	280.829
KAMU DENETÇİLİğİ KURUMU	235.974	274.837	256.793
CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	13.575.489	36.295.002	30.948.009
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIğI	172.696	317.654	261.048
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIğI	1.994.658	2.093.471	1.994.353
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIğI	505.292	469.639	440.252
DOğU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIğI	405.088	427.615	362.590
KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIğI	439.699	453.836	422.814
DOğU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIğI	742.277	677.603	669.625
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜğÜ	123.579.336	153.095.350	151.539.183
TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	29.527	28.883	24.713
TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU	1.298.909	1.360.723	1.296.636
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	179.492	200.012	189.160
TÜRKİYE SAğLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIğI	1.197.180	1.111.530	935.123
HELAL AKREDİTASYON KURUMU	50.880	58.486	51.041
MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜğÜ	3.574.051	3.851.340	3.118.007
TÜRKİYE UZAY AJANSI	1.702.764	1.866.955	1.755.950
KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIğI	281.957	342.755	324.895
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	199.890	223.914	187.583
TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU	2.110.004	2.141.944	1.558.824

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
ULUDAĞ ALAN BAŞKANLIğI	60.926	63.690	38.407
KENTSEL DÖNÜŞÜM BAŞKANLIğI	219.740.028	220.374.504	99.276.564
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	784.675	1.558.253	1.197.797
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	10.603.802	11.903.799	11.546.831
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	4.628.918	5.085.100	4.806.363
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	10.128.580	11.386.694	10.555.331
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	8.415.580	9.557.034	9.038.661
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	10.637.379	12.271.707	10.678.189
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	4.147.461	5.301.253	5.053.880
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	2.960.892	3.279.988	3.094.499
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	5.598.213	6.404.805	6.139.548
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	3.019.178	3.461.846	3.337.846
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	1.378.367	1.549.604	1.353.600
EGE ÜNİVERSİTESİ	8.734.206	9.446.824	9.237.359
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	7.132.821	8.097.096	7.728.018
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	4.207.782	4.612.049	4.227.978
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	6.251.748	6.662.664	6.366.607
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	4.359.497	4.488.684	3.882.663
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	5.901.012	6.585.801	6.177.547
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	5.686.422	6.980.340	6.045.283
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	5.555.053	5.976.521	5.559.463

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	5.237.519	5.931.897	5.714.879
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	5.770.298	6.450.727	5.841.728
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	5.584.444	6.122.651	5.920.465
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	4.835.148	5.402.785	4.888.176
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	6.810.542	7.342.708	6.924.469
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	5.503.448	5.788.516	5.402.273
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	5.419.991	6.061.290	5.121.913
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	5.174.058	5.522.755	5.331.596
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	4.905.210	5.381.328	4.944.498
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	4.645.649	5.265.380	5.091.572
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	1.419.763	1.589.704	1.382.356
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.229.221	1.393.357	1.366.084
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	3.133.787	3.428.544	3.253.572
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	4.388.117	4.623.924	4.405.177
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	4.314.808	4.738.550	4.519.371
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	3.077.428	3.414.679	3.256.271
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	4.219.501	4.614.824	4.496.688
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	5.027.316	5.496.245	5.069.546
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	2.655.883	3.099.741	2.822.769
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	4.821.890	5.179.457	4.988.118
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	2.929.969	3.201.050	3.107.044

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	3.778.828	4.263.941	3.940.278
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	2.588.219	2.874.397	2.713.078
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	3.150.533	3.807.353	3.281.950
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	1.879.679	2.098.414	2.018.038
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	2.210.239	2.484.530	2.295.868
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	4.008.530	4.455.392	4.233.036
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	1.765.053	2.052.160	1.922.943
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	2.109.114	2.326.930	2.069.049
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	3.391.115	3.881.519	3.654.188
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	2.801.297	3.074.505	2.825.160
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	3.278.449	3.705.876	3.459.862
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	2.598.620	2.845.687	2.702.730
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	4.575.861	5.073.454	4.809.025
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	794.805	907.614	851.198
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	1.502.452	1.674.592	1.603.739
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	1.799.837	2.043.156	1.902.335
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	2.661.071	2.834.521	2.579.318
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	1.971.967	2.288.935	2.214.718
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	1.551.453	1.870.314	1.632.251
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	2.216.663	2.519.389	2.414.677
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	2.816.449	3.070.502	2.762.977

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	1.833.666	1.933.568	1.741.607
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	1.436.952	1.653.105	1.558.236
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	1.761.410	1.977.335	1.935.292
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	1.493.126	1.702.716	1.623.956
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	2.023.881	2.217.293	2.145.316
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	1.954.208	2.388.339	2.139.797
ORDU ÜNİVERSİTESİ	1.508.624	1.757.514	1.706.456
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	1.251.157	1.376.139	1.330.919
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	1.324.926	1.509.914	1.431.940
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	1.243.210	1.342.733	1.253.839
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	1.161.072	1.307.163	1.214.811
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	1.340.801	1.622.674	1.545.664
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	1.367.417	1.570.180	1.470.633
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	2.090.006	2.258.522	2.070.633
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	859.880	913.633	828.534
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	1.381.882	1.545.803	1.367.867
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	928.614	1.041.436	1.002.714
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	1.259.387	1.455.433	1.380.811
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	1.042.032	1.159.832	1.088.035
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	1.323.648	1.510.876	1.426.581
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	1.083.356	1.187.211	1.131.169

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	1.435.421	1.844.136	1.699.124
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	1.178.463	1.269.054	1.205.893
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.361.754	1.438.584	1.364.422
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	1.298.329	1.462.851	1.280.774
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	783.252	908.267	790.637
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	1.136.667	1.323.080	1.177.536
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	924.833	1.018.231	960.050
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	1.106.780	1.211.207	1.151.258
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	796.754	875.780	797.933
İĞDIR ÜNİVERSİTESİ	942.991	1.020.815	965.591
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	670.348	749.262	700.006
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	886.027	973.961	914.873
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	1.126.647	1.252.720	1.140.012
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	788.364	964.487	933.106
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	2.579.825	2.986.830	2.724.637
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	917.646	1.021.626	981.916
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	1.503.545	1.644.123	1.525.059
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	1.981.234	2.272.590	2.101.527
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	4.639.233	5.182.060	5.026.089
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	603.264	670.802	642.159
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	623.578	711.677	656.039

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
ADANA ALPARSLAN TÜRKEŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	803.021	932.915	899.740
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	688.027	814.216	737.564
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	5.656.223	7.098.264	6.677.888
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	1.079.162	1.225.241	1.176.330
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	876.157	981.215	773.426
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	1.121.393	1.376.129	1.218.406
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	663.361	804.949	756.349
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	650.306	790.950	771.231
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	406.163	479.457	407.468
GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	386.156	436.502	392.168
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	991.086	1.036.556	833.168
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	998.618	1.168.576	1.092.290
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	863.690	1.122.243	1.062.171
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	7.053.913	8.395.471	7.571.270
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	2.118.156	2.333.421	2.141.248
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	1.172.934	1.311.220	1.243.193
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	700.807	1.021.773	956.891
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	390.176	510.648	483.939
TARSUS ÜNİVERSİTESİ	575.495	662.392	617.364
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	954.482	1.023.732	971.075

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	598.148	675.469	601.024
KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	452.442	632.026	500.916
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.593.600	1.850.145	1.783.613
ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	1.403.990	1.532.389	1.418.680
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	1.936.570	2.411.362	2.244.304
YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	40.686	49.278	34.652
Özel Bütçeli İdareler Toplamı	1.085.217.713	1.274.361.690	1.094.937.671

Kaynak: SBB, e-bütçe

Ek 7: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2024 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	1.081.765	1.348.074	1.269.099
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	6.536.200	10.561.200	7.303.698
SERMAYE PİYASASI KURULU	1.062.000	2.078.492	929.500
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	3.599.000	3.599.000	1.000.268
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	1.683.367	2.897.459	1.827.328
KAMU İHALE KURUMU	803.660	1.025.308	941.114
REKABET KURUMU	908.053	1.432.253	622.351
KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU	404.700	404.700	256.767
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	342.300	361.300	269.189
NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	1.419.492	1.458.420	763.221
SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	319.500	319.500	209.141
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Toplamı	18.160.037	25.485.706	15.391.676

Kaynak: SBB, e-bütçe

Ek 8: MERKEZİ YÖNETİM 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU

MERKEZİ YÖNETİM 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU					
AKTİF (VARLIKLAR)	2023	2024	PASİF (KAYNAKLAR)	2023	2024
1 DÖNEN VARLIKLAR	3.128.772.906,2	3.663.454.060,9	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.705.196.795,3	3.086.537.005,9
10 HAZİR DEĞERLER	1.299.136.159,4	1.132.186.735,6	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	666.039.425,5	755.296.556,3
100 KASA	64.059,1	119.326,3	304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	655.313.672,9	676.731.782,3
101 ALINAN ÇEKLER	3.411.132,2	5.949.313,7	305 BONOLAR	1.251.183,5	66.319.983,7
102 BANKA	856.406.278,9	520.874.070,3	307 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	11.062.784,9	16.157.974,1
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-502.832,4	-1.066.690,8	308 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-2.278.870,9	-4.603.838,6
104 PROJE ÖZEL HESABI	23.555.104,5	30.850.342,9	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	690.655,0	690.654,9
105 DÖVİZ	370.374.886,6	478.582.675,8	31 KISA VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	310.937.818,5	460.400.051,4
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-2.804,0	-7.920,8	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DİŞ MALİ BORÇLAR	310.937.818,5	460.400.051,4
107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	5.924.138,7	4.764.742,4	32 FAALİYET BORÇLARI	948.720.034,0	986.981.043,7
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER	4.781.525,6	10.764.761,1	320 BÜTÇE EMANETLERİ	71.935.004,0	88.857.539,0
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	35.124.670,1	81.356.114,7	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	15,2	156,7
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	85.246,7	100.032,8	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	674.411.232,6	605.796.699,9
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	84.074,5	96.286,0	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	202.373.782,3	292.326.648,2
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	5,0	5,0	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	346.290.765,5	482.758.836,6
117 MENKUL VARLIKLAR	1.167,2	3.741,8	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	20.233.851,0	34.605.801,8
12 FAALİYET ALACAKLARI	1.438.314.847,8	1.916.124.453,1	332 OKUL PANSİYONLARI	598.161,8	1.588.158,9
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	485.272.952,7	657.110.267,4	333 EMANETLER	252.912.933,8	353.984.450,3
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	919.087.142,3	1.215.103.313,7	335 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN BORÇLAR HESABI	64.372.064,1	78.595.562,6
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	25.992.161,4	32.523.743,2	337 MÜTEMETLİK CARİ HESABI	41.907,9	53.047,1
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	141.866,6	186.854,6	339 RİSK HESABI	8.131.846,9	13.931.815,9
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	7.820.724,7	11.200.274,2	34 ALINAN AVANSLAR	1.299.358,6	4.235.419,8
13 KURUM ALACAKLARI	213.756.610,0	262.353.310,0	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	1.289.219,0	4.224.777,5
130 DİŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	3.336.852,4	2.985.836,1	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	10.139,6	10.642,3
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	12.396.792,9	12.392.314,2	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	10.958.881,9	24.470.771,6
134 TÜREV ÜRÜN ALACAKLARI HESABI	0,0	3.856.793,8	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	4.108.317,8	7.871.023,9
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	197.483.587,1	239.235.117,9	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	4.579.619,3	6.422.840,3
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-29.631,7	-62.300,1	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	1.298.019,2	8.985.306,4
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	569.009,4	3.945.548,1	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	972.925,6	1.191.601,0
14 DİĞER ALACAKLAR	6.039.849,6	9.159.652,4	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	4.193.367,1	8.948.284,5
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	6.039.849,6	9.159.652,4	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK. KAR. HES.	19.493,9	62.468,3
15 STOKLAR	57.475.895,3	78.293.980,2	371 DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK. KAR. HES. (-)	-10.658,8	-40.279,4
150 İLK MADDE VE MALZEME	56.434.546,4	76.290.872,4	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	4.161.054,0	8.925.303,6
151 YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	132.274,4	196.833,4	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	23.477,9	792,1
152 MAMÜLLER	197.538,3	315.678,3	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	416.737.593,8	363.405.686,2
153 TİCARİ MALLAR	702.818,2	1.481.981,5	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	37.227.855,7	39.491.176,6
157 DİĞER STOKLAR	8.718,0	8.614,5	381 GİDER TAHAKKUKLARI	379.509.738,1	323.914.509,6
16 ÖN ÖDEMELER	86.248.143,3	216.708.873,7	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	19.550,6	40.355,7
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	2.910.879,3	87.651.889,7	397 SAYIM FAZLALARI	19.550,6	40.355,7
162 BÜTÇE DİŞİ AVANS VE KREDİLER	73.034.702,2	116.141.508,3	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	6.961.706.875,1	10.058.493.221,8
164 AKREDİTİFLER	4.561.402,4	4.986.438,5	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	2.582.922.418,6	4.268.211.007,3
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	302.893,4	2.871.307,7	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,0	4.990.080,2
167 DOĞRUDAN DİŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLER	5.438.266,0	5.057.729,5	404 TAHVİLLER HESABI	2.552.453.794,7	4.216.858.560,3

18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	26.556.429,1	47.303.397,8	407 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	122.021.145,8	137.065.992,2
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	26.370.330,9	43.515.819,6	408 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-97.085.264,6	-97.758.086,2
181 GELİR TAHAKKUKLARI	186.098,2	3.787.578,2	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	5.532.742,8	7.054.460,7
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	1.159.725,1	1.223.625,3	41 UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	3.214.834.166,7	3.845.725.875,0
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	1.156.220,0	1.220.242,6	410 DİŞ MALİ BORÇLAR	3.214.834.166,7	3.845.725.875,0
197 SAYIM NOKSANLARI	3.505,1	3.382,7	42 FAALİYET BORÇLARI	177,0	177,0
2 DURAN VARLIKLAR	38.789.630.756,5	50.726.409.964,4	429 DİĞER FAALİYET BORÇLARI	177,0	177,0
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	1.540.462,1	2.441.824,8	43 DİĞER BORÇLAR	5.113.613,7	7.377.095,9
217 MENKUL VARLIKLAR	1.540.462,1	2.441.824,8	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	4.822.482,2	7.047.724,1
22 FAALİYET ALACAKLARI	128.658.486,2	258.478.852,2	438 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER ALACAKLAR	7.294,7	7.294,7
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	118.177.615,2	237.391.441,4	439 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	283.836,8	322.077,1
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	803.167,4	4.256.240,9	44 ALINAN AVANSLAR	3.730,6	3.966,3
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	865.628,8	1.213.875,1	440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	3.730,6	3.966,3
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	8.812.074,8	15.617.294,9	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	42.955.954,5	77.449.139,1
23 KURUM ALACAKLARI	414.418.316,2	376.186.965,3	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIGI	42.919.852,1	77.420.269,7
230 DİŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	15.991.633,9	20.376.227,1	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.102,4	28.869,4
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	390.782.748,9	330.775.353,2	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.115.876.813,8	1.859.725.961,1
234 TÜREV ÜRÜN ALACAKLARI HESABI	0,0	18.590.868,5	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	187.395.026,0	197.108.325,1
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	7.643.933,4	6.444.516,5	481 GİDER TAHAKKUKLARI	928.481.787,7	1.662.617.636,0
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	529.359.579,0	823.866.084,8	5 ÖZ KAYNAKLAR	32.251.499.992,4	41.244.833.797,7
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	268.828.804,8	419.375.649,4	50 NET DEĞER	4.322.031.342,8	5.360.546.840,1
241 MAL VE HİZMET ÜRETTEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	641.593.862,0	857.468.665,2	500 NET DEĞER	4.322.031.342,8	5.360.546.840,1
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	15.104.922,0	24.281.689,8	51 DEĞER HAREKETLERİ	14.090.192,6	-20.811.535,5
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-396.303.923,9	-477.560.556,0	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	14.090.192,6	-20.811.535,5
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	135.914,1	300.636,4	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	39.873.835.432,7	44.512.833.104,3
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	37.440.744.319,9	48.836.384.675,1	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	39.873.835.432,7	44.512.833.104,3
250 ARAZİ VE ARSALAR	33.050.730.025,1	42.879.771.108,9	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-9.478.252.159,6	-16.700.643.876,9
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	1.626.411.785,7	2.064.812.709,2	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-9.478.252.159,6	-16.700.643.876,9
252 BİNALAR	3.331.330.379,0	4.176.281.443,5	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-2.480.204.816,2	8.092.909.265,6
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	101.079.800,3	183.862.063,0	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	0,0	8.092.909.265,6
254 TAŞITLAR	57.533.794,6	59.923.843,4	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	-2.480.204.816,2	0,0
255 DEMİRBAŞLAR	195.128.692,6	226.752.765,7			
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	88.899.536,3	102.044.132,3			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.033.159.782,4	-2.866.195.223,7			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	1.006.183.133,4	1.993.851.644,6			
259 YATIRIM AVANSLARI	16.606.955,3	15.280.188,2			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	2.205,5	141,1			
260 HAKLAR	12.518.068,2	36.614.077,2			
263 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	2.181,0	0,0			
264 ÖZEL MALİYETLER	582.724,4	765.369,9			
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	20.406,9	28.343,3			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-13.121.175,0	-37.407.649,3			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	274.867.862,1	428.389.771,4			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	75.782.507,7	90.654.961,2			
281 GELİR TAHAKKUKLARI	199.085.354,4	337.734.810,2			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	39.525,6	661.649,8			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	3.440.166,5	3.651.352,9			
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	28.680,3	650.972,6			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-3.429.321,2	-3.640.675,6			
AKTİF TOPLAMI	41.918.403.662,8	54.389.864.025,3	PASİF TOPLAMI	41.918.403.662,8	54.389.864.025,3

9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR		
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	403.086.484,7	720.933.818,8	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	403.086.484,7	720.933.818,8
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	401.608.587,1	718.545.862,9	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	401.608.587,1	718.545.862,9
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	267.816,5	938.878,1	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	267.816,5	938.878,1
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.210.081,1	1.449.077,7	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	1.210.081,1	1.449.077,7
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.034.797.168,6	1.799.517.213,8	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.034.797.168,6	1.799.517.213,8
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	1.016.390.700,2	1.651.114.522,7	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	1.016.390.700,2	1.651.114.522,7
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	18.406.468,4	148.402.691,2	923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	18.406.468,4	148.402.691,2
93 VERİLEN GARANTİLER	1.895.103.834,3	2.323.559.551,9	93 VERİLEN GARANTİLER	1.894.908.176,6	2.322.192.975,6
930 VERİLEN GARANTİLER	1.194.971.177,0	1.502.625.048,3	931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	1.194.971.177,0	1.502.625.048,3
932 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	344.748.791,6	439.603.610,5	933 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	344.553.133,9	438.237.034,2
934 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ HESABI	355.383.865,7	381.330.893,2	935 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	355.383.865,7	381.330.893,2
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	80.833.101,6	133.079.871,7	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	80.833.101,6	133.079.871,7
940 DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	7.746.955,8	9.119.359,0			
942 ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	2.800.881,7	5.788.901,6			
944 YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	480,5	36.638,0	945 DEĞERLİ KAĞIT İŞLENİMLERİ	10.548.318,0	14.944.898,6
946 ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	20.037.350,5	18.528.439,9	947 ÖZEL TAHAKKUKLAR	20.037.350,5	18.528.439,9
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	50.247.433,1	99.606.533,3	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	50.247.433,1	99.606.533,3
95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	338.813.726,2	479.589.393,8	95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	338.813.726,2	479.589.393,8
950 KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	334.536.813,8	475.514.853,6	951 KREDİ ANLAŞMALARİ	334.536.813,8	475.514.853,6
954 RISK HESABI ALACAKLARI	4.271.305,0	4.068.932,9	955 RISK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	4.271.305,0	4.068.932,9
956 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KRE	5.607,4	5.607,4	957 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLA	5.607,4	5.607,4
96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	249.084.120,8	293.238.720,5	96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	249.084.120,8	293.238.720,5
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	249.020.687,7	293.180.839,3	963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	249.020.687,7	293.180.839,3
964 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	63.361,9	57.808,4	965 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HE	63.361,9	57.808,4
968 İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER HESABI	71,2	72,8	969 İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER KARŞILIĞI HESABI	71,2	72,8
97 DİĞER NAZIM HESAPLAR	690.686.211,0	477.897.969,0	97 DİĞER NAZIM HESAPLAR	690.686.211,0	477.897.969,0
970 TÜREV PİYASASI BORÇLARI HESABI	344.646.361,0	230.890.369,0	971 TÜREV PİYASASI BORÇLARI KARŞILIĞI HESABI	344.646.361,0	230.890.369,0
972 TÜREV PİYASASI ALACAKLARI HESABI	346.039.850,0	247.007.600,0	973 TÜREV PİYASASI ALACAKLARI KARŞILIĞI HESABI	346.039.850,0	247.007.600,0
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.177.063.492,5	1.471.355.269,0	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.177.259.150,2	1.472.721.845,2
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	84.891.784,1	86.561.629,2			
991 MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	1.198.355,2	1.198.355,2	992 MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	1.198.355,2	1.198.355,2
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	6.245.653,6	8.377.929,1			
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.084.727.699,7	1.375.217.355,5	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	1.176.060.795,0	1.471.523.490,1
GENEL TOPLAM	47.787.871.802,4	62.089.035.833,9	GENEL TOPLAM	47.787.871.802,4	62.089.035.833,9

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.
- Borçlanma senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.
- Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.
- Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.
- Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerce tahsisli olarak kullanılan taşınmazın değeri 21 trilyon 310 milyar 745 milyon TL'dir.
- Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumlu olmasını ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltilmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltilmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltilmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçekleştirildiği için "Enflasyon Düzeltilmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.

Ek 9: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEN/EDİLEMİYEN TUTARLAR

MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEN TUTARLAR (TL)						
VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER			
Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar		Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar
120	Gelirlerden Alacaklar	12.348.480.053	360 120	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar	12.348.480.053
120	Gelirlerden Alacaklar	260.641.941.159	325 120	325	Nakit Talep ve Tahsisleri	260.641.941.159
120	Gelirlerden Alacaklar	3.382.511.303	363 120	363	Kamu İdareleri Payları	3.382.511.303
112	Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	304 112	304	Tahviller	0
112	Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları	0	404 112	404	Tahviller	0
135	Tek Hazine Kurumlar Hesabından Alacaklar Hesabı	74.328.878.851	335 135	335	Tek Hazine Kurumlar Hesabından Borçlar Hesabı	74.328.878.851
630	Giderler	1.103.632.453.958	600 630	600	Gelirler	1.103.632.453.958
TOPLAM		1.454.334.265.325		TOPLAM		1.454.334.265.325

MERKEZİ YÖNETİM KONSOLİDE EDİLEMİYEN TUTARLAR (TL)						
VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER			
Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar		Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar
120	Gelirlerden Alacaklar	0	325	325	Nakit Talep ve Tahsisleri	599.910.218
120	Gelirlerden Alacaklar	0	363	363	Kamu İdareleri Payları	1.699.706.329
120	Gelirlerden Alacaklar	0	333	333	EMANETLER	396.000.000
130	DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	0	403	403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESAB	4.989.298.477
135	Tek Hazine Kurumlar Hesabından Alacaklar Hesabı	0	335	335	Tek Hazine Kurumlar Hesabından Borçlar H	1.141.236.481
630	Giderler (591 Hesap)	9.815.405.039	600	600	Gelirler (590 Hesap)	6.829.037.517
TOPLAM		9.815.405.039	TOPLAM			15.655.189.022

Ek 10: GENEL BÜTÇELİ İDARELER 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

GENEL BÜTÇELİ İDARELER 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU					
AKTİF (VARLIKLAR)	2023	2024	PASİF (KAYNAKLAR)	2023	2024
1 DÖNEN VARLIKLAR	3.088.753.948,1	3.556.246.374,0	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.755.882.799,1	3.276.016.445,0
10 HAZİR DEĞERLER	1.287.980.458,1	1.109.744.943,0	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	668.817.329,0	755.296.556,3
100 KASA	63.668,2	118.950,5	304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	658.091.576,4	676.731.782,3
101 ALINAN ÇEKLER	3.411.132,2	5.949.313,7	305 BONOLAR	1.251.183,5	66.319.983,7
102 BANKA	853.882.690,6	516.570.647,8	307 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	11.062.784,9	16.157.974,1
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-353.581,0	-218.691,7	308 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-2.278.870,9	-4.603.838,6
104 PROJE ÖZEL HESABI	18.883.750,0	22.223.279,9	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	690.655,0	690.654,9
105 DÖVİZ	366.927.423,1	469.773.508,6	31 KISA VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	310.035.263,1	459.318.385,3
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-2.067,1	-2.962,4	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DİŞ MALİ BORÇLAR	310.035.263,1	459.318.385,3
107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	5.924.138,7	4.764.742,4	32 FAALİYET BORÇLARI	991.302.113,7	1.223.060.659,9
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER	4.490.559,7	10.057.845,0	320 BÜTÇE EMANETLERİ	18.041.623,2	64.297.174,6
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	34.752.743,7	80.508.309,1	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	15,2	156,7
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	1.172,2	1.778,5	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	770.894.439,3	866.438.641,0
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	5,0	5,0	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	202.366.036,0	292.324.687,6
117 MENKUL VARLIKLAR	1.167,2	1.773,5	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	369.519.764,0	471.013.881,7
12 FAALİYET ALACAKLARI	1.437.182.308,1	1.884.720.429,3	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	18.710.163,4	32.916.874,9
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	489.470.374,3	651.925.815,7	332 OKUL PANSİYONLARI	598.161,8	1.588.158,9
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	913.965.133,1	1.189.213.071,3	333 EMANETLER	242.150.263,2	269.599.543,4
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHLİRLİ ALACAKLAR	25.979.481,2	32.516.748,7	335 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN BORÇLAR HESABI	99.887.420,9	152.924.441,5
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	114.703,6	144.453,9	337 MUTEMETLİK CARİ HESABI	41.907,9	53.047,1
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	7.652.616,0	10.920.339,7	339 RISK HESABI	8.131.846,9	13.931.815,9
13 KURUM ALACAKLARI	209.879.238,1	250.276.927,4	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	6.731.338,0	13.043.288,6
130 DİŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	3.336.852,4	2.985.836,1	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	2.426.186,4	5.155.921,7
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	9.262.992,3	6.524.494,9	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	4.077.239,7	5.728.085,1
134 TÜREV ÜRÜN ALACAKLARI HESABI	0,0	3.856.793,8	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	227.908,2	2.159.278,1
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	197.298.989,5	236.943.563,6	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	3,7	3,7
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-28.631,1	-55.452,1	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.946.145,0	3.858.578,2
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	9.034,9	21.691,1	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	1.946.145,0	3.858.578,2
14 DİĞER ALACAKLAR	4.624.100,0	6.480.666,9	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	407.512.537,3	350.399.884,7
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	4.624.100,0	6.480.666,9	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	28.415.537,2	26.832.636,8
15 STOKLAR	44.081.926,2	54.191.407,5	381 GİDER TAHAKKUKLARI	379.097.000,1	323.567.247,9
150 İLK MADDE VE MALZEME	44.073.997,7	54.183.617,4	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	18.309,1	25.210,3
157 DİĞER STOKLAR	7.928,5	7.790,1	397 SAYIM FAZLALARI	18.309,1	25.210,3
16 ÖN ÖDEMELER	78.539.147,9	203.761.254,2	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	6.876.103.953,6	9.922.083.992,7
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	2.910.879,3	87.651.889,7	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	2.582.922.418,6	4.263.221.708,8
162 BÜTÇE DİŞİ AVANS VE KREDİLER	66.411.159,0	104.126.519,5	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,0	781,8
164 AKREDİTİFLER	3.609.255,4	4.214.208,1	404 TAHVİLLER HESABI	2.552.453.794,7	4.216.858.560,3
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	169.588,1	2.710.907,5	407 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	122.021.145,8	137.065.992,2
167 DOĞRUDAN DİŞ PROJELERİN KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLERİ	5.438.266,0	5.057.729,5	408 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI	-97.085.264,6	-97.758.086,2
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	26.462.901,6	47.066.109,2	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	5.532.742,8	7.054.460,7
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	26.290.841,6	43.292.278,7	41 UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	3.178.987.633,0	3.788.071.681,5
181 GELİR TAHAKKUKLARI	172.060,0	3.773.830,5	410 DİŞ MALİ BORÇLAR	3.178.987.633,0	3.788.071.681,5

19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	2.695,8	2.858,0	42 FAALİYET BORÇLARI	177,0	177,0
197 SAYIM NOKSANLARI	2.695,8	2.858,0	429 DİĞER FAALİYET BORÇLARI	177,0	177,0
2 DURAN VARLIKLAR	34.290.879.895,2	44.668.508.593,5	43 DİĞER BORÇLAR	743.084,4	1.245.681,7
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	1.540.462,1	2.441.824,8	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	743.084,4	1.245.681,7
217 MENKUL VARLIKLAR	1.540.462,1	2.441.824,8	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	24.236.040,9	44.082.078,3
22 FAALİYET ALACAKLARI	38.956.037,6	47.697.128,0	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	24.236.040,9	44.082.078,3
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	29.006.783,2	27.108.474,4	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.089.214.599,6	1.825.462.665,4
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	802.995,4	4.256.091,4	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	161.822.740,5	163.589.485,3
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	561.149,3	807.482,3	481 GİDER TAHAKKUKLARI	927.391.859,1	1.661.873.180,1
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	8.585.109,7	15.525.079,8	5 ÖZ KAYNAKLAR	27.747.647.090,5	35.026.654.529,8
23 KURUM ALACAKLARI	391.846.276,7	347.374.814,2	50 NET DEĞER	3.636.356.031,3	4.633.310.261,4
230 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	15.991.633,9	20.376.227,1	500 NET DEĞER	3.636.356.031,3	4.633.310.261,4
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	368.550.259,3	304.116.949,8	51 DEĞER HAREKETLERİ	904.064,8	-32.801.684,7
234 TÜREV ÜRÜN ALACAKLARI HESABI	0,0	18.590.868,5	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	904.064,8	-32.801.684,7
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	7.304.383,6	4.290.768,9	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	35.678.019.906,7	39.870.933.686,4
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	505.188.649,4	778.016.948,3	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	35.678.019.906,7	39.870.933.686,4
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	248.295.182,8	387.610.930,6	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-8.879.906.396,4	-15.751.678.159,1
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	638.090.898,2	851.950.250,6	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-8.879.906.396,4	-15.751.678.159,1
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	13.836.828,9	14.888.773,2	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-2.687.726.515,7	6.306.890.425,8
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-395.170.108,8	-476.733.576,7	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	0,0	6.306.890.425,8
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	135.848,3	300.570,6	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	-2.687.726.515,7	0,0
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	33.078.560.927,0	43.064.058.299,1			
250 ARAZİ VE ARSALAR	30.069.378.349,1	39.180.114.233,9			
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	1.101.549.955,6	1.350.211.411,2			
252 BİNALAR	2.746.848.004,0	3.412.632.090,3			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	56.232.817,1	116.759.538,3			
254 TAŞITLAR	26.461.942,4	32.715.656,7			
255 DEMİRBAŞLAR	174.423.494,9	196.832.453,1			
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	39.578.457,0	39.578.457,0			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.501.345.754,7	-2.152.445.397,8			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	350.705.081,1	875.796.724,1			
259 YATIRIM AVANSLARI	14.728.580,6	11.863.132,1			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,0	0,0			
260 HAKLAR	6.847.768,6	26.459.401,5			
264 ÖZEL MALİYETLER	271.593,2	414.182,4			
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	18.825,4	26.761,8			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-7.138.187,2	-26.900.345,8			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	274.776.682,3	428.288.372,6			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	75.770.089,2	90.637.865,2			
281 GELİR TAHAKKUKLARI	199.006.593,1	337.650.507,4			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	10.860,0	631.206,5			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.832.090,4	2.957.196,3			
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	155,0	620.669,5			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.821.385,4	-2.946.659,3			
AKTİF TOPLAMI	37.379.633.843,2	48.224.754.967,5	PASİF TOPLAMI	37.379.633.843,2	48.224.754.967,5

9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR		
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	338.398.144,9	607.503.409,8	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	338.398.144,9	607.503.409,8
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	338.291.768,0	607.423.540,2	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	338.291.768,0	607.423.540,2
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	100.377,0	73.869,7	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	100.377,0	73.869,7
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	6.000,0	6.000,0	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	6.000,0	6.000,0
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	743.578.366,0	1.129.365.671,2	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	743.578.366,0	1.129.365.671,2
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	743.291.894,1	1.129.059.082,2	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	743.291.894,1	1.129.059.082,2
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	286.471,9	306.589,0	923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	286.471,9	306.589,0
93 VERİLEN GARANTİLER	1.345.549.688,3	1.577.769.665,5	93 VERİLEN GARANTİLER	1.345.354.030,7	1.576.403.089,3
930 VERİLEN GARANTİLER	657.362.130,9	788.088.265,0	931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	657.362.130,9	788.088.265,0
932 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	341.420.426,2	417.830.237,1	933 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	341.224.768,5	416.463.660,8
934 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ HESABI	346.767.131,2	371.851.163,5	935 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	346.767.131,2	371.851.163,5
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	75.823.032,7	126.217.289,3	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	75.823.032,7	126.217.289,3
940 DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	7.746.955,8	9.119.359,0	945 DEĞERLİ KAĞIT İŞLENİMLERİ	10.548.318,0	14.944.898,6
942 ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	2.800.881,7	5.788.901,6	947 ÖZEL TAHAKKUKLAR	20.037.350,5	18.528.439,9
944 YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	480,5	36.638,0	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	45.237.364,2	92.743.950,8
946 ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	20.037.350,5	18.528.439,9			
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	45.237.364,2	92.743.950,8			
95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	336.810.450,5	477.586.118,2	95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	336.810.450,5	477.586.118,2
950 KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	332.533.538,1	473.511.578,0	951 KREDİ ANLAŞMALARI	332.533.538,1	473.511.578,0
954 RİSK HESABI ALACAKLARI	4.271.305,0	4.068.932,9	955 RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	4.271.305,0	4.068.932,9
956 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	5.607,4	5.607,4	957 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	5.607,4	5.607,4
96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	71,2	72,8	96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	71,2	72,8
968 İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER HESABI	71,2	72,8	969 İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER KARŞILIĞI HESABI	71,2	72,8
97 DİĞER NAZIM HESAPLAR	690.686.211,0	477.897.969,0	97 DİĞER NAZIM HESAPLAR	690.686.211,0	477.897.969,0
970 TÜREV PİYASASI BORÇLARI HESABI	344.646.361,0	230.890.369,0	971 TÜREV PİYASASI BORÇLARI KARŞILIĞI HESABI	344.646.361,0	230.890.369,0
972 TÜREV PİYASASI ALACAKLARI HESABI	346.039.850,0	247.007.600,0	973 TÜREV PİYASASI ALACAKLARI KARŞILIĞI HESABI	346.039.850,0	247.007.600,0
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.056.606.477,5	1.324.888.420,6	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.056.802.135,1	1.326.254.996,9
990 KIRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	1.057.197,5	917.047,6	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	1.056.802.135,1	1.326.254.996,9
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	3.952.719,6	5.206.101,7			
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	1.051.596.560,3	1.318.765.271,3			
GENEL TOPLAM	41.967.086.285,4	53.945.983.584,0	GENEL TOPLAM	41.967.086.285,4	53.945.983.584,0

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.
- Borçlanma senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.
- Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.
- Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumunu ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltilmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçekleştirildiği için "Enflasyon Düzeltmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.

Ek 11: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU					
AKTİF (VARLIKLAR)	2023	2024	PASİF (KAYNAKLAR)	2023	2024
1 DÖNEN VARLIKLAR	177.021.473,6	438.837.526,3	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	90.030.298,2	148.189.081,7
10 HAZİR DEĞERLER	11.143.090,2	22.411.346,6	31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	902.555,4	1.081.666,1
100 KASA	381,5	366,6	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	902.555,4	1.081.666,1
102 BANKA	2.511.064,5	4.277.087,8	32 FAALİYET BORÇLARI	53.898.822,6	24.558.630,4
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-149.251,4	-847.999,1	320 BÜTÇE EMANETLERİ	53.891.076,4	24.556.669,8
104 PROJE ÖZEL HESABI	4.671.354,5	8.625.649,7	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	7.746,2	1.960,6
105 DÖVİZ	3.447.385,7	8.809.089,3	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	12.183.149,0	85.921.784,4
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-736,9	-4.958,5	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.484.935,9	1.676.639,1
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER	290.965,9	706.916,2	333 EMANETLER	10.698.213,0	84.245.145,3
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	371.926,5	845.194,6	34 ALINAN AVANSLAR	1.298.244,5	4.233.764,3
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	2.861.978,1	98.254,3	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	1.289.219,0	4.224.777,5
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	84.074,5	96.286,0	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	9.025,5	8.986,8
112 KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	2.777.903,5	0,0	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	14.716.011,0	21.614.108,1
117 MENKUL VARLIKLAR	0,0	1.968,2	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	11.397.135,6	12.225.362,9
12 FAALİYET ALACAKLARI	109.951.418,8	307.259.749,2	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	1.675.403,8	2.709.315,4
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	105.064.313,1	281.512.591,5	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	309.001,5	361.510,6
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	4.679.154,1	25.417.832,9	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	361.548,2	5.126.322,0
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	12.680,2	6.994,5	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	972.921,9	1.191.597,3
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	27.162,5	42.395,9	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	2.165.971,5	5.001.130,7
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	168.108,7	279.934,5	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	2.142.493,6	5.000.338,6
13 KURUM ALACAKLARI	29.459.331,3	68.181.879,3	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	23.477,9	792,1
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	3.133.800,6	5.867.819,3	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	4.814.229,8	5.745.315,2
135 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN ALACAKLAR HESABI	25.581.959,4	56.105.496,6	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	4.401.491,9	5.398.053,5
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	184.597,6	2.291.554,3	381 GİDER TAHAKKUKLARI	412.738,0	347.261,7
138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-1.000,6	-6.848,0	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	51.314,3	32.682,6
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	559.974,5	3.923.857,1	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	50.072,9	17.537,2
14 DİĞER ALACAKLAR	1.332.951,6	2.596.372,9	397 SAYIM FAZLALARI	1.241,4	15.145,4
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	1.332.951,6	2.596.372,9	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	85.320.881,1	135.868.894,5
15 STOKLAR	13.372.985,1	24.074.902,8	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	0,0	4.989.298,5
150 İLK MADDE VE MALZEME	12.339.564,8	22.079.585,1	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0,0	4.989.298,5
151 YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	132.274,4	196.833,4	41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	35.846.533,7	57.654.193,5
152 MAMÜLLER	197.538,3	315.678,3	410 DIŞ MALİ BORÇLAR	35.846.533,7	57.654.193,5
153 TİCARİ MALLAR	702.818,2	1.481.981,5	43 DİĞER BORÇLAR	4.354.372,1	6.089.653,2
157 DİĞER STOKLAR	789,5	824,5	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	4.063.240,6	5.760.281,4
16 ÖN ÖDEMELER	7.600.251,4	12.746.009,1	438 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE	7.294,7	7.294,7
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	6.514.799,2	11.813.378,5	439 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	283.836,8	322.077,1
164 AKREDİTİFLER	952.146,9	772.230,4	44 ALINAN AVANSLAR	3.730,6	3.966,3
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	133.305,3	160.400,2	440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	3.730,6	3.966,3
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	89.459,3	230.707,6	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	18.454.030,5	32.868.487,2
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	75.441,9	216.986,7	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	18.417.928,1	32.839.617,8
181 GELİR TAHAKKUKLARI	14.017,4	13.720,9	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.102,4	28.869,4

19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	1.210.007,8	1.238.304,5	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	26.662.214,1	34.263.295,7
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	1.191.271,7	1.230.419,1	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	25.572.285,5	33.518.839,8
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	17.926,8	7.360,7	481 GİDER TAHAKKUKLARI	1.089.928,6	744.455,9
197 SAYIM NOKSANLARI	809,3	524,7	5 ÖZ KAYNAKLAR	4.482.424.817,6	6.187.130.420,1
2 DURAN VARLIKLAR	4.480.754.523,4	6.032.350.869,9	50 NET DEĞER	683.128.897,4	724.266.043,5
22 FAALİYET ALACAKLARI	89.692.687,7	210.775.919,9	500 NET DEĞER	683.128.897,4	724.266.043,5
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	89.165.017,1	210.280.966,9	51 DEĞER HAREKETLERİ	13.186.038,0	11.990.059,4
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	172,0	149,5	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	13.186.038,0	11.990.059,4
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	300.533,5	402.588,5	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	4.170.895.650,4	4.612.425.772,8
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	226.965,1	92.215,1	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	4.170.895.650,4	4.612.425.772,8
23 KURUM ALACAKLARI	22.532.874,6	28.772.986,2	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-587.789.125,7	-937.223.265,9
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	22.232.489,6	26.658.403,4	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-587.789.125,7	-937.223.265,9
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	300.385,0	2.114.582,8	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	203.003.357,5	1.775.671.810,3
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	24.160.929,6	45.797.644,6	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	203.003.357,5	1.775.671.810,3
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	20.533.622,0	31.764.718,7			
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	3.492.963,8	5.466.922,7			
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	1.268.093,0	9.392.916,6			
247 SERMAYE TAHHÜTLERİ (-)	-1.133.815,0	-826.979,3			
248 DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	65,8	65,8			
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	4.344.274.592,7	5.746.902.639,1			
250 ARAZİ VE ARSALAR	2.973.573.041,0	3.689.698.164,6			
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	524.861.830,2	714.601.298,0			
252 BİNALAR	580.717.014,4	758.457.278,9			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	42.416.692,8	63.980.470,1			
254 TAŞITLAR	30.947.413,3	27.037.908,7			
255 DEMİRBAŞLAR	19.603.233,1	28.519.352,5			
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	49.321.079,3	62.465.675,3			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-528.230.983,0	-709.123.807,8			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	649.190.768,9	1.107.849.242,9			
259 YATIRIM AVANSLARI	1.874.502,7	3.417.056,0			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	2.205,5	141,1			
260 HAKLAR	4.789.022,3	8.014.383,9			
263 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	2.181,0	0,0			
264 ÖZEL MALİYETLER	310.783,6	350.731,9			
267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	1.581,5	1.581,5			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-5.101.362,9	-8.366.556,2			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	91.093,1	101.398,7			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	12.331,8	17.096,0			
281 GELİR TAHAKKUKLARI	78.761,3	84.302,8			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	140,3	140,3			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	589.256,9	674.226,3			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-589.116,6	-674.086,0			
AKTİF TOPLAMI	4.657.775.996,9	6.471.188.396,2	PASİF TOPLAMI	4.657.775.996,9	6.471.188.396,2

9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR		
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	58.812.927,3	105.914.894,9	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	58.812.927,3	105.914.894,9
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	57.515.994,3	103.681.396,3	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	57.515.994,3	103.681.396,3
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	167.439,5	865.008,5	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	167.439,5	865.008,5
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.129.493,4	1.368.490,1	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	1.129.493,4	1.368.490,1
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	286.974.458,3	667.802.917,6	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	286.974.458,3	667.802.917,6
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	268.854.461,8	519.706.815,4	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	268.854.461,8	519.706.815,4
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	18.119.996,5	148.096.102,1	923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	18.119.996,5	148.096.102,1
93 VERİLEN GARANTİLER	549.554.146,0	745.789.886,4	93 VERİLEN GARANTİLER	549.554.146,0	745.789.886,4
930 VERİLEN GARANTİLER	537.609.046,1	714.536.783,3	931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	537.609.046,1	714.536.783,3
932 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	3.328.365,4	21.773.373,4	933 VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	3.328.365,4	21.773.373,4
934 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ HESABI	8.616.734,5	9.479.729,7	935 BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	8.616.734,5	9.479.729,7
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	5.002.995,6	6.851.939,3	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	5.002.995,6	6.851.939,3
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	5.002.995,6	6.851.939,3	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	5.002.995,6	6.851.939,3
95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	2.003.275,6	2.003.275,6	95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR	2.003.275,6	2.003.275,6
950 KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	2.003.275,6	2.003.275,6	951 KREDİ ANLAŞMALAR	2.003.275,6	2.003.275,6
96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	249.084.049,6	293.238.647,7	96 KURUMCA VERİLEN EMANETLER	249.084.049,6	293.238.647,7
962 BİLİMSEL PROJELER HESABI	249.020.687,7	293.180.839,3	963 BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	249.020.687,7	293.180.839,3
964 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	63.361,9	57.808,4	965 KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HE	63.361,9	57.808,4
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	113.843.222,2	138.513.039,0	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	113.843.222,2	138.513.039,0
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	83.834.586,6	85.543.259,3	992 MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	1.198.355,2	1.198.355,2
991 MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	1.198.355,2	1.198.355,2	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	112.644.867,1	137.314.683,8
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	2.214.967,4	3.101.014,3			
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	26.595.313,1	48.670.410,3			
GENEL TOPLAM	5.923.051.071,5	8.431.302.996,7	GENEL TOPLAM	5.923.051.071,5	8.431.302.996,7

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.

2. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.

3. Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

5. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumlu olmasını ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçekleştirildiği için "Enflasyon Düzeltmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.

EK 12: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU (Bin TL)					
AKTİF (VARLIKLAR)	2023	2024	PASİF (KAYNAKLAR)	2023	2024
1 DÖNEN VARLIKLAR	10.945.009,9	19.089.509,2	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	7.231.223,3	13.050.827,7
10 HAZİR DEĞERLER	12.611,0	30.446,1	32 FAALİYET BORÇLARI	2.304,4	3.694,6
100 KASA	9,4	9,2	320 BÜTÇE EMANETLERİ	2.304,4	3.694,6
102 BANKA	12.523,8	26.334,7	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	103.209,3	152.049,4
104 PROJE ÖZEL HESABI	0,0	1.413,3	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	38.751,7	12.287,8
105 DÖVİZ	77,8	77,8	333 EMANETLER	64.457,6	139.761,6
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	0,0	2.611,1	34 ALINAN AVANSLAR	1.114,1	1.655,6
12 FAALİYET ALACAKLARI	782.407,3	517.207,1	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	1.114,1	1.655,6
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	339.551,7	44.792,8	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.629.612,7	5.544.366,2
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	442.855,0	472.409,5	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	62.344,5	123.117,2
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	0,5	4,8	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	6.727,7	5.786,8
13 KURUM ALACAKLARI	9.933.397,4	18.223.382,2	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	193.378,1	333.244,6
135 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN ALACAKLAR HESABI	9.933.397,4	18.223.382,2	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	2.367.162,4	5.082.217,6
14 DİĞER ALACAKLAR	82.798,0	82.612,6	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	81.250,6	88.575,6
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	82.798,0	82.612,6	370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK KAR.HES.	19.493,9	62.468,3
15 STOKLAR	20.983,9	27.669,9	371 DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK KAR.HES. (-)	-10.658,8	-40.279,4
150 İLK MADDE VE MALZEME	20.983,9	27.669,9	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	72.415,5	66.386,8
16 ÖN ÖDEMELER	108.744,0	201.610,3	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	4.410.826,6	7.260.486,3
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	108.744,0	201.610,3	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	4.410.826,6	7.260.486,3
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	4.068,2	6.581,0	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.905,6	0,0
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	4.047,4	6.554,2	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	2.905,6	0,0
181 GELİR TAHAKKUKLARI	20,8	26,8	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	282.040,3	540.334,6
2 DURAN VARLIKLAR	17.996.338,0	25.550.501,0	43 DİĞER BORÇLAR	16.157,2	41.761,0
22 FAALİYET ALACAKLARI	9.761,0	5.804,3	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	16.157,2	41.761,0
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	5.815,0	2.000,0	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	265.883,1	498.573,6
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.946,0	3.804,3	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	265.883,1	498.573,6
23 KURUM ALACAKLARI	39.164,9	39.164,9	5 ÖZ KAYNAKLAR	21.428.084,2	31.048.847,8
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	39.164,9	39.164,9	50 NET DEĞER	2.546.414,1	2.970.535,3
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	10.000,0	51.491,9	500 NET DEĞER	2.546.414,1	2.970.535,3
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	10.000,0	51.491,9	51 DEĞER HAREKETLERİ	89,9	89,9
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	17.908.800,2	25.423.736,9	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	89,9	89,9
250 ARAZİ VE ARSALAR	7.778.635,0	9.958.710,4	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	24.919.875,7	29.473.645,0
252 BİNALAR	3.765.360,5	5.192.074,3	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	24.919.875,7	29.473.645,0
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	2.430.290,4	3.122.054,5	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-10.556.637,5	-11.742.451,9
254 TAŞITLAR	124.438,9	170.278,0	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-10.556.637,5	-11.742.451,9
255 DEMİRBAŞLAR	1.101.964,6	1.400.960,0	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	4.518.342,0	10.347.029,6
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-3.583.044,7	-4.626.018,1	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	4.518.342,0	10.347.029,6
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	6.287.283,4	10.205.677,7			
259 YATIRIM AVANSLARI	3.872,0	0,0			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,0	0,0			
260 HAKLAR	881.277,3	2.140.291,8			
264 ÖZEL MALİYETLER	347,6	455,6			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-881.624,9	-2.140.747,4			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	86,7	86,7			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	86,7	86,7			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	28.525,3	30.303,0			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	18.819,3	19.930,3			
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	28.525,3	30.303,0			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-18.819,3	-19.930,3			
AKTİF TOPLAMI	28.941.347,9	44.640.010,1	PASİF TOPLAMI	28.941.347,9	44.640.010,1

9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR		
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	5.875.412,5	7.515.514,0	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	5.875.412,5	7.515.514,0
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	5.800.824,9	7.440.926,4	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	5.800.824,9	7.440.926,4
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI	74.587,6	74.587,6	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŐILİĐI	74.587,6	74.587,6
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	4.244.344,3	2.348.625,1	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	4.244.344,3	2.348.625,1
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	4.244.344,3	2.348.625,1	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŐILİĐI	4.244.344,3	2.348.625,1
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	7.073,3	10.643,2	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	7.073,3	10.643,2
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	7.073,3	10.643,2	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	7.073,3	10.643,2
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	6.613.792,8	7.953.809,4	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	6.613.792,8	7.953.809,4
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	0,0	101.322,4	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŐILİĐI HESABI	6.613.792,8	7.953.809,4
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	77.966,5	70.813,1			
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	6.535.826,3	7.781.673,9			
GENEL TOPLAM	45.681.970,9	62.468.601,7	GENEL TOPLAM	45.681.970,9	62.468.601,7

1- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan düzenleyici ve denetleyici kurumların verilerini içermektedir.

2- Bir raporlama biriminde aynı anda olumlu ve olumsuz faaliyet sonucu gösterilmemesi gerektiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı konsolide edilerek raporlanmıştır.

3- Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

5. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumlu olmasını ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltilmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltilmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltilmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçeğleştiği için "Enflasyon Düzeltilmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.

Ek 13: MERKEZİ YÖNETİM 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

MERKEZİ YÖNETİM 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU					
HESAP KODU	YARDIMCI HESAP		HESAP VE YARDIMCI HESABIN ADI	2023 YILI	2024 YILI
	KODU 1	KODU 2			
630	0	0	GİDERLER TOPLAMI (A)	9.823.773.632,4	13.201.112.752,0
630	1	0	Personel Giderleri	1.345.873.231,1	2.697.018.544,1
630	1	1	Memurlar	1.053.403.499,4	2.163.739.364,0
630	1	2	Sözleşmeli Personel	92.746.885,7	189.437.057,8
630	1	3	İşçiler	144.962.233,2	250.507.430,5
630	1	4	Geçici Süreli Çalışanlar	27.931.741,7	45.312.670,0
630	1	5	Diğer Personel	20.520.015,8	34.476.022,6
630	1	7	Milletvekilleri	736.608,6	1.246.479,9
630	1	8	Cumhurbaşkanı Ödeneği	1.445,0	2.196,0
630	1	9	İstihbarat Personeli	5.570.801,7	12.297.323,4
630	2	0	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	187.385.348,6	333.515.351,0
630	2	1	Memurlar	136.873.663,8	246.519.347,7
630	2	2	Sözleşmeli Personel	11.259.395,4	19.294.925,2
630	2	3	İşçiler	28.215.170,2	48.132.728,9
630	2	4	Geçici Süreli Çalışanlar	4.469.944,3	8.520.097,3
630	2	5	Diğer Personel	6.045.116,5	10.016.708,6
630	2	7	Milletvekilleri	26.186,2	50.261,3
630	2	9	İstihbarat Personeli	458.800,3	894.751,3
630	2	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	37.071,9	86.530,7
630	3	0	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	457.391.725,9	717.298.058,0
630	3	1	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	4.278.416,5	5.945.192,1
630	3	2	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	192.032.516,9	294.620.081,6
630	3	3	Yolluklar	13.539.778,8	22.372.637,3
630	3	4	Görev Giderleri	32.746.550,1	57.916.514,2
630	3	5	Hizmet Alımları	199.639.788,9	316.770.271,1
630	3	6	Temsil ve Tanıtma Giderleri	1.981.322,0	2.462.209,0
630	3	7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	8.652.387,1	11.009.530,7
630	3	8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	2.367.607,7	2.393.845,4
630	3	9	Tedavi ve Cenaze Giderleri	2.153.357,8	3.807.776,6
630	4	0	Faiz Giderleri	1.097.588.225,6	1.818.329.523,2
630	4	2	Diğer İç Borç Faiz Giderleri	918.750.108,8	1.435.555.059,7
630	4	3	Dış Borç Faiz Giderleri	161.533.674,6	206.953.582,1
630	4	4	İskonto Giderleri	12.062.268,9	37.316.155,2
630	4	6	Türev Ürün Giderleri	1.129.489,0	16.132.161,9
630	4	7	Kira Sertifikası Giderleri	3.644.596,7	120.276.219,2
630	4	20	Finansal Kiralama Borçlanma Maliyeti Giderleri	468.087,5	2.096.345,2

630	5	0	Cari Transferler	2.427.979.726,9	3.930.435.271,6
630	5	1	Görevlendirme Giderleri	793.935.292,3	1.265.455.684,6
630	5	2	Hazine Yardımları	550.614.993,5	980.854.153,2
630	5	3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	36.791.229,2	141.813.735,1
630	5	4	Hanehalkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	401.242.716,8	451.898.084,2
630	5	6	Yurtdışına Yapılan Transferler	19.365.287,3	29.955.914,8
630	5	8	Gelirden Ayrılan Paylar	626.030.207,7	1.060.457.699,7
630	7	0	Sermaye Transferleri	886.039.758,3	666.781.794,7
630	7	1	Kurum, İşletme ve Hanehalkına Yapılan Sermaye Transferleri	837.077.415,2	608.213.795,4
630	7	2	Yurtdışı Sermaye Transferleri	1.099.197,3	1.854.962,6
630	7	3	Hazine Yardımları	47.863.145,8	56.713.036,7
630	11	0	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	2.172.307.415,5	1.284.147.222,7
630	11	1	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Kur Farkları	311.262.122,1	84.512.698,3
630	11	2	Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	119.254,2	339.246,3
630	11	3	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	729,4	5.348,4
630	11	4	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	198.852,0	1.386.341,0
630	11	5	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	2,5	0,0
630	11	6	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artış	1.579.071.751,5	803.987.633,8
630	11	7	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	17.182.893,3	6.817.548,2
630	11	8	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	161.702,2	0,0
630	11	9	Türev Ürünlerin Değişiminden Kaynaklanan Giderler	0,0	21.900.675,7
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	264.310.108,3	365.197.731,0
630	13	0	Amortisman Giderleri	440.726.113,8	664.306.150,8
630	13	1	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	436.820.712,7	639.788.537,7
630	13	2	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	3.848.342,8	24.416.052,9
630	13	3	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	57.058,3	101.560,2
630	14	0	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	64.024.907,8	103.771.905,1
630	14	1	Kırtasiye Malzemeleri	4.402.332,6	5.952.814,8
630	14	2	Beslenme/Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	364.977,1	521.485,5
630	14	3	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	19.880.910,1	7.709.572,6
630	14	4	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	4.199.073,6	4.684.958,3
630	14	5	Temizleme Ekipmanları	1.873.738,5	2.889.873,3
630	14	6	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	2.215.271,3	3.144.267,8
630	14	7	Yiyecek	8.860.022,1	17.435.211,9
630	14	8	İçecek	451.447,6	800.115,9
630	14	9	Canlı Hayvanlar	1.038.661,8	39.020,6
630	14	10	Zirai Maddeler	935.115,7	737.964,0
630	14	11	Yem	61.266,8	65.107,1
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	9.435.088,1	12.751.305,3
630	14	13	Yedek Parçalar	3.587.847,0	5.502.775,4
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	195.628,4	271.195,4
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	2.723.613,4	14.880.696,2
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	151.805,6	268.362,8
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	37.671,7	51.468,2
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	3.610.436,5	26.065.710,2

630	15	0	Karşılık Giderleri	13.312.357,9	23.306.745,3
630	15	2	Takipteki Kurum Alacakları Karşılıkları	1.328,1	26.823,7
630	15	4	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	13.287.305,9	23.190.250,2
630	15	8	Kurumlar Vergisi Karşılıkları	19.493,9	62.468,3
630	15	9	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	4.230,0	27.203,2
630	16	0	Satışların Maliyeti	8.902.129,7	21.261.494,1
630	16	1	Satılan Mamuller Maliyeti	2.602.579,3	5.561.295,3
630	16	2	Satılan Ticari Mallar Maliyeti	5.948.221,6	14.313.578,3
630	16	3	Satılan Hizmet Maliyeti	351.328,8	1.386.620,5
630	17	0	Dönem Giderleri	1.147,7	5.057,4
630	17	1	Araştırma ve Geliştirme Giderleri	108,9	1.811,2
630	17	2	Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	2,5	1.272,4
630	17	3	Genel Yönetim Giderleri	315,9	699,9
630	17	4	Çalışmayan Kısım Gider ve Zararlar	9,4	6,7
630	17	5	Finansman Giderleri	711,0	1.267,1
630	20	0	Silinen Alacıklardan Kaynaklanan Giderler	608.473.436,9	505.322.224,1
630	20	1	Gelirlerden Alacıklardan Silinenler	607.714.061,2	502.865.861,4
630	20	2	Kişilerden Alacıklardan Silinenler	514.181,3	1.724.398,4
630	20	3	Kurum Alacaklarından Silinenler	245.088,3	731.477,8
630	20	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	106,1	486,5
630	25	0	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	2.882.799,9	2.710.343,8
630	25	1	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	2.261.457,1	2.515.961,9
630	25	2	Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	455.858,6	57.778,4
630	25	3	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	20.051,6	1.613,3
630	25	4	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	3.516,0	111.663,8
630	25	5	Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	141.916,6	23.326,5
630	30	0	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	97.987.477,3	161.763.544,8
630	30	6	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	97.987.477,3	161.763.544,8
630	99	0	Diğer Giderler	12.897.829,4	271.139.521,2
630	99	94	Hazine Taşınmazlarının Satışından Mahalli İdarelere Paylar	59.951,8	24.543,9
630	99	96	Tarımsal Alan Satış İndirimi	0,0	35,4
630	99	98	2/B Satış İndirimi	922,0	1.107,8
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	12.836.955,6	271.113.834,1
600	0	0	GELİRLER TOPLAMI (B)	7.978.632.094,5	11.716.726.699,9
600	1	0	Vergi Gelirleri	5.989.377.273,7	8.957.747.995,0
600	1	1	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	2.029.747.138,8	2.639.664.879,1
600	1	2	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	90.319.957,3	86.878.936,2
600	1	3	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	2.446.148.496,8	4.138.771.564,7
600	1	4	Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergi	1.180.988.735,9	1.707.249.615,1
600	1	5	Damga Vergisi	93.592.080,3	162.650.657,0
600	1	6	Harçlar	138.300.327,5	222.417.146,8
600	1	9	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	10.280.537,0	115.196,1

600	3	0	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	257.009.780,3	484.251.980,5
600	3	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	59.354.330,2	112.963.585,8
600	3	2	Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni ge	27.066.941,1	36.937.434,4
600	3	3	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	79.024.192,4	61.761.523,1
600	3	4	Kurumlar Hasılatı	81.709,3	28.743,9
600	3	5	Kurumlar Karları	15.970.065,3	28.149.926,1
600	3	6	Kira Gelirleri	62.925.482,6	206.263.400,2
600	3	9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.587.059,5	38.147.367,1
600	4	0	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	87.856.693,3	242.226.137,1
600	4	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	28.532.531,3	33.312.142,0
600	4	2	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan	17.654,1	480,8
600	4	3	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	21.158.988,1	2.710.607,5
600	4	4	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	18.411.528,4	34.036.221,3
600	4	5	Proje Yardımları	4.655.966,3	7.627.938,8
600	4	6	Özel Gelirler	14.867.403,1	17.904.811,7
600	4	7	Hizmet Sunumu Karşılığı Alınan Gelirler	212.622,0	146.633.934,9
600	5	0	Diğer Gelirler	747.109.464,9	1.426.472.651,8
600	5	1	Faiz Gelirleri	289.509.619,8	532.324.107,8
600	5	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	122.772.070,1	280.671.154,4
600	5	3	Para Cezaları	191.765.846,6	449.393.550,0
600	5	9	Diğer Çeşitli Gelirler	143.061.928,5	164.083.839,5
600	6	0	Sermaye Gelirleri	1.602.831,5	10.552.618,5
600	6	1	Taşınmaz Satış Gelirleri	1.268.569,8	1.493.421,1
600	6	2	Taşınır Satış Gelirleri	155.595,4	149.576,7
600	6	3	Menkul Kıymet ve Varlık Gelirleri	170.209,3	275.486,1
600	6	9	Diğer Sermaye Satış Gelirleri	8.456,9	8.634.134,7
600	11	0	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	892.054.628,3	586.178.479,5
600	11	1	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumlu Kur Farkları	491.641.675,1	132.903.815,2
600	11	2	Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	820.825,3	873.653,2
600	11	3	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	121,6	92,4
600	11	4	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	5.322.328,0	3.058.495,0
600	11	5	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	13.912,9	36.086,7
600	11	6	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalış	85.312.263,0	96.776.559,6
600	11	7	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	137.961.930,1	51.051.923,7
600	11	8	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	728,9	87.471,2
600	11	9	Türev Ürünlerin Değişiminden Kaynaklanan Gelirler	0,0	35.105.563,8
600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	170.980.843,4	266.284.818,8
600	15	0	Konusu Kalmayan Karşılık Gelirleri	194.126,1	214.532,5
600	15	2	Takipteki Kurum Alacakları Karşılıklarından Kaynaklananlar	59,2	9,9
600	15	4	Kıdem Tazminatı Karşılıklarından Kaynaklananlar	193.792,9	213.648,9
600	15	9	Diğer Borç ve Gider Karşılıklarından Kaynaklananlar	274,0	873,7

600	25	0	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	871.742,8	2.632.899,4
600	25	1	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	235.000,0	301.051,7
600	25	2	Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	278.953,9	162.942,9
600	25	3	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	18.163,7	26.730,9
600	25	4	Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	9.327,6	51.626,7
600	25	5	Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	330.297,6	1.434.772,8
600	25	6	Döner Sermayeli İşletmelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	0,0	655.774,3
600	99	0	Diğer Gelirler	2.555.553,5	6.449.405,7
600	99	1	Özel Hesap Gelirleri	2.555.553,5	6.449.405,7
610	0	0	İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR TOPLAMI (C)	635.063.278,3	1.086.604.875,4
610	1	0	Vergi Gelirleri	624.073.200,1	1.070.313.011,1
610	1	1	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	36.841.593,7	56.448.078,8
610	1	2	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	299.032,6	439.383,4
610	1	3	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	580.680.989,0	1.007.061.374,7
610	1	4	Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergi	2.215.987,1	2.109.381,8
610	1	5	Damga Vergisi	1.499.833,3	1.386.451,0
610	1	6	Harçlar	2.495.512,5	2.796.791,6
610	1	9	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	40.251,9	71.549,8
610	3	0	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	834.811,1	1.110.443,0
610	3	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	324.604,9	519.914,3
610	3	2	Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni ge	43.176,7	56.227,5
610	3	3	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	9.865,2	16.817,5
610	3	4	Kurumlar Hasılatı	30,7	30,6
610	3	5	Kurumlar Karları	19.820,6	15.297,0
610	3	6	Kira Gelirleri	425.099,4	493.933,3
610	3	9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.213,5	8.222,9
610	4	0	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	409.992,4	371.989,5
610	4	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	99.696,5	11.588,9
610	4	4	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	46.436,7	125.510,2
610	4	5	Proje Yardımları	22.087,2	79.557,3
610	4	6	Özel Gelirler	110.885,1	155.333,2
610	4	7	Hizmet Sunumu Karşılığı Alınan Gelirler	130.886,9	0,0
610	5	0	Diğer Gelirler	9.661.653,4	14.687.129,6
610	5	1	Faiz Gelirleri	136.296,8	439.767,7
610	5	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	236.630,0	889.367,7
610	5	3	Para Cezaları	8.553.799,3	12.323.416,8
610	5	9	Diğer Çeşitli Gelirler	734.927,4	1.034.577,4
610	6	0	Sermaye Gelirleri	82.052,0	120.738,9
610	6	1	Taşınmaz Satış Gelirleri	37.024,5	117.042,0
610	6	2	Taşınır Satış Gelirleri	44.893,2	2.833,8
610	6	9	Diğer Sermaye Satış Gelirleri	134,4	863,1
610	99	0	Diğer Gelirler	1.569,3	1.563,3
610	99	1	Özel Hesap Gelirlerinden İade	1.569,3	1.563,3
			NET GELİR (D = B - C)	7.343.568.816,2	10.630.121.824,5

648	0	0	ENFLASYON DÜZELTMESİ KARLARI (E)	0,0	112.551,7
698	0	0	ENFLASYON DÜZELTMESİ TOPLAMI (F)	0,0	10.663.787.641,4
698	8	0	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	47.367,4
698	9	0	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	943.443,4
698	10	0	Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	8.118.069,4
698	12	0	Arazi ve Arsalar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	9.372.154.240,0
698	13	0	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	361.605.801,2
698	14	0	Binalar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	676.596.983,1
698	15	0	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	27.037.890,1
698	16	0	Taşıtlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	9.235.609,0
698	17	0	Demirbaşlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	6.563.124,6
698	19	0	Maddi Duran Varlıkların Birikmiş Amortismanlarına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi (-)	0,0	-235.032.083,5
698	19	1	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri (-)	0,0	-108.413.483,5
698	19	2	Binalar (-)	0,0	-115.634.434,2
698	19	3	Tesis, Makine ve Cihazlar (-)	0,0	-5.721.310,7
698	19	4	Taşıtlar (-)	0,0	-3.597.413,0
698	19	5	Demirbaşlar (-)	0,0	-1.665.442,2
698	20	0	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	436.517.196,7
			FAALİYET SONUCU ((D+E+F) - A)	-2.480.204.816,2	8.092.909.265,6

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.

3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak kamu kaynaklarından ödeme yapma yetkisi (ödenek) ve tahsilat yapma yetkisinin takibine yönelik olarak kullanılırlar. Nazım karakterli olarak kullanılan bütçe giderleri ve bütçe gelirleri hesaplarının; faaliyet hesapları grubundaki gelirler ve giderler hesaplarından bağımsız olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması gerekir.

4) Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

5) Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tabosunda yer almaktadır.

6) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumlu olmasını ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçekleştirildiği için "Enflasyon Düzeltmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.

Ek 14: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI KONSOLİDE BİLANÇOSU (Bin TL)					
AKTİF (VARLIKLAR)	2023	2024	PASİF (KAYNAKLAR)	2023	2024
1 DÖNEN VARLIKLAR	818.873.090,8	921.829.906,6	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	58.399.347,2	89.537.960,7
10 HAZIR DEĞERLER	20.434.326,4	129.040.454,1	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	5.886.666,3	4.751.200,5
100 KASA	29,1	47,3	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	5.886.666,3	4.751.200,5
102 BANKA	57.523.815,8	190.603.269,2	32 FAALİYET BORÇLARI	19.227.658,4	31.980.327,5
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-38.274.715,0	-63.120.366,0	320 BÜTÇE EMANETLERİ	5.958.177,7	5.480.788,3
104 PROJE ÖZEL HESABI	1.152.808,1	1.517.594,5	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	13.269.480,7	26.499.539,2
105 DÖVİZ	32.388,4	39.909,0	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	22.428.783,6	27.829.245,2
12 FAALİYET ALACAKLARI	540.389.229,0	451.090.605,2	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	125.527,1	124.270,4
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	182.667.427,7	85.934.446,5	333 EMANETLER	22.303.256,6	27.704.974,7
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	315.931.802,8	316.112.812,8	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	10.569.817,1	24.970.108,4
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	26.075.075,8	25.934.620,6	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	34.205,8	48.224,9
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	369,6	0,0	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	10.535.611,3	24.921.883,5
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	82.103,5	480.887,2	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.425,7	5.853,1
128 ŞÜPHELİ ALACAKLAR	15.632.449,7	22.627.838,1	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	5.425,7	5.853,1
13 KURUM ALACAKLARI	159.309.878,1	166.989.234,4	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	829,8	1.172,5
135 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN ALACAKLAR HESABI	513.452,7	1.819.946,6	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	828,1	1.170,8
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	158.796.425,4	165.169.287,8	381 GİDER TAHAKKUKLARI	1,7	1,7
14 DİĞER ALACAKLAR	15.083.710,7	14.119.908,8	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	280.166,3	53,5
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	15.083.710,7	14.119.908,8	397 SAYIM FAZLALARI	280.166,3	53,5
15 STOKLAR	208.667,8	893.310,3	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.930.398,8	2.139.595,7
150 İLK MADDE VE MALZEME	208.667,8	893.310,3	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	11.905,1	12.456,8
16 ÖN ÖDEMELER	83.447.148,5	159.696.345,4	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	11.905,1	12.456,8
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	49.615.345,8	99.251.079,5	43 DİĞER BORÇLAR	26.637,5	45.922,1
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	33.607.507,9	7,0	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	26.637,5	45.922,1
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	224.294,8	60.445.258,9	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.891.730,0	2.081.163,7
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	0,0	48,5	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	1.891.730,0	2.081.163,7
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	0,0	48,5	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	126,3	53,1
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	130,4	0,0	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	126,3	53,1
197 SAYIM NOKSANLARI	130,4	0,0	5 ÖZ KAYNAKLAR	803.654.555,3	911.243.399,4
2 DURAN VARLIKLAR	45.111.210,5	81.091.049,2	50 NET DEĞER	426.318.636,7	421.080.494,3
22 FAALİYET ALACAKLARI	4.252.300,0	3.001.310,1	500 NET DEĞER	426.318.636,7	421.080.494,3
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	0,0	11,4	51 DEĞER HAREKETLERİ	-1.254.883,6	-1.215.870,9
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	4.232.531,5	2.976.531,9	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-1.254.883,6	-1.215.870,9
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	14.020,1	20.448,6	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	235.405.538,3	496.079.005,7
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	5.748,5	4.318,3	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	235.405.538,3	496.079.005,7
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	196.653,2	197.086,2	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-102.240.289,8	-112.167.592,4
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	785,2	1.218,2	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-102.240.289,8	-112.167.592,4
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	195.868,0	195.868,0	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	245.425.553,7	107.467.362,7

25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	40.657.991,7	77.866.727,1	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	245.425.553,7	107.467.362,7
250 ARAZI VE ARSALAR	19.090.166,8	39.170.720,0			
252 BİNALAR	28.911.209,9	55.120.965,3			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	6.389.953,0	7.215.185,8			
254 TAŞITLAR	160.239,8	200.950,4			
255 DEMİRBAŞLAR	5.830.660,3	7.469.085,6			
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-22.049.840,2	-34.038.325,4			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	1.614.472,8	2.017.016,1			
259 YATIRIM AVANSLARI	711.129,3	711.129,3			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	3.528,3	3.528,3			
260 HAKLAR	557.201,9	893.659,0			
263 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	3.528,3	3.528,3			
264 ÖZEL MALİYETLER	14.813,4	14.813,4			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-572.015,3	-908.472,3			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	191,9	269,7			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	191,9	269,7			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	545,5	22.127,9			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	43.424,9	956.747,0			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-42.879,4	-934.619,1			
AKTİF TOPLAMI	863.984.301,3	1.002.920.955,8	PASİF TOPLAMI	863.984.301,3	1.002.920.955,8
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR		
90 ÖDENEK HESAPLARI	224.294,8	0,0	90 ÖDENEK HESAPLARI	224.294,8	0,0
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	224.294,8	0,0	907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	224.294,8	0,0
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	45.484.267,0	100.638.095,4	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	45.484.267,0	100.638.095,4
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	45.484.267,0	100.638.095,4	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	45.484.267,0	100.638.095,4
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	121.410,2	1.334.335,5	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	121.410,2	1.334.335,5
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	121.410,2	1.334.335,5	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	121.410,2	1.334.335,5
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	39.149.629,2	12.156.619,6	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	39.149.629,2	12.156.619,6
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	39.149.629,2	12.156.619,6	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	39.149.629,2	12.156.619,6
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	2.315.206,4	2.967.705,7	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	2.315.206,4	2.967.705,7
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	2.219.747,0	2.827.495,7	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	2.315.206,4	2.967.705,7
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	95.459,4	140.210,0			
GENEL TOPLAM	951.279.108,9	1.120.017.712,1	GENEL TOPLAM	951.279.108,9	1.120.017.712,1

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan sosyal güvenlik kurumlarının verilerini içermektedir.
- Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.
- Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.
- Sosyal güvenlik kurumlarının kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumlu olmasını ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltilmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltilmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltilmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçekleştirildiği için "Enflasyon Düzeltmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.

Ek 15: 2024 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI KONSOLİDE EDİLEN/EDİLEMİYEN TUTARLAR

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI KONSOLİDE EDİLEN TUTARLAR (TL)					
VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER		
Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar	Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar
120	Gelirlerden Alacaklar	74.902.966,20	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	74.902.966,20

Ek 16: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU					
HESAP KODU	YARDIMCI HESAP		HESAP VE YARDIMCI HESABIN ADI	2023 YILI	2024 YILI
	KODU 1	KODU 2			
630	0	0	GİDERLER TOPLAMI (A)	1.956.727.052,9	3.728.391.462,8
630	1	0	Personel Giderleri	13.607.500,1	26.036.476,3
630	1	1	Memurlar	9.849.909,6	19.714.665,2
630	1	2	Sözleşmeli Personel	276.134,8	769.556,8
630	1	3	İşçiler	3.370.020,6	5.384.161,6
630	1	4	Geçici Süreli Çalışanlar	111.435,0	166.773,7
630	1	5	Diğer Personel	0,0	1.319,0
630	2	0	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.074.792,4	3.511.553,0
630	2	1	Memurlar	1.344.122,8	2.324.912,3
630	2	2	Sözleşmeli Personel	44.128,3	94.502,6
630	2	3	İşçiler	686.541,4	1.092.138,1
630	3	0	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.913.978,2	9.989.764,1
630	3	2	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	526.430,1	609.165,0
630	3	3	Yolluklar	54.033,3	84.517,0
630	3	4	Görev Giderleri	376.192,2	846.423,2
630	3	5	Hizmet Alımları	3.780.820,1	8.134.467,5
630	3	6	Temsil ve Tanıtma Giderleri	8.431,4	14.272,2
630	3	7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	89.392,3	144.716,7
630	3	8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	78.677,2	156.202,5
630	3	9	Tedavi ve Cenaze Giderleri	1,5	0,0
630	4	0	Faiz Giderleri	272,6	564,8
630	4	2	Diğer İÇ Borç Faiz Giderleri	272,6	564,8
630	5	0	Cari Transferler	1.863.695.878,5	3.545.387.697,7
630	5	1	Görevlendirme Giderleri	716.341,4	1.096.666,0
630	5	2	Hazine Yardımları	205,3	0,0
630	5	3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	92.697,7	104.626,2
630	5	4	Hanehalkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	16.746.095,4	31.708.509,6
630	5	5	Sosyal Güvenlik Kurumlarından Hanehalkına Yapılan Fayda Ödemeleri	1.846.137.694,2	3.512.473.603,2
630	5	6	Yurtdışına Yapılan Transferler	2.844,5	4.292,5
630	7	0	Sermaye Transferleri	33.895,0	136.108,1
630	7	1	Kurum, İşletme ve Hanehalkına Yapılan Sermaye Transferleri	33.895,0	136.108,1
630	11	0	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	316.891,6	2.345.026,4
630	11	1	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Kur Farkları	291.455,4	139.840,8
630	11	3	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	91,0	130,4
630	11	4	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	19.610,0	2.202.889,1
630	11	6	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artış	5.662,2	2.163,8
630	11	8	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	0,0	0,1
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	73,1	2,2
630	12	0	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	66.241.378,5	112.280.740,1
630	12	2	Sosyal Güvenlik Prim Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	61.179.879,0	109.194.926,5
630	12	5	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	5.061.499,5	3.085.813,6

630	13	0	Amortisman Giderleri	1.073.960,3	2.073.497,2
630	13	1	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	1.070.593,4	1.735.751,6
630	13	2	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	3.366,9	336.457,0
630	13	3	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	0,0	1.288,6
630	14	0	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	185.456,4	218.895,2
630	14	1	Kırtasiye Malzemeleri	128.293,3	133.112,3
630	14	2	Beslenme/Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	2.833,5	3.684,4
630	14	3	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	611,5	1.435,5
630	14	4	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	169,6	896,3
630	14	5	Temizleme Ekipmanları	25.469,3	38.257,0
630	14	6	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	10.269,4	7.868,7
630	14	7	Yiyecek	13,6	29,1
630	14	8	İçecek	82,7	152,4
630	14	10	Zirai Maddeler	21,6	61,0
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	6.450,5	13.069,0
630	14	13	Yedek Parçalar	8.475,8	17.651,5
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	74,2	72,9
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	2.317,0	1.654,3
630	14	17	Basıncılı Ekipmanlar	238,7	451,0
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	135,7	499,8
630	15	0	Karşılık Giderleri	1.491.356,6	0,0
630	15	4	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	1.480.195,4	0,0
630	15	9	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	11.161,2	0,0
630	20	0	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	2.887.176,8	24.638.070,2
630	20	1	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	78.255,0	74.185,2
630	20	2	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	2.808.921,9	24.563.885,0
630	25	0	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,0	13.096,9
630	25	2	Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,0	13.096,9
630	30	0	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	192.666,7	697.479,2
630	30	6	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	192.666,7	697.479,2
630	99	0	Diğer Giderler	11.849,1	1.062.493,8
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	11.849,1	1.062.493,8
600	0	0	GELİRLER TOPLAMI (B)	2.202.403.006,1	3.839.481.557,5
600	2	0	Sosyal Güvenlik Gelirleri	2.004.071.323,3	3.498.938.495,3
600	2	1	Sosyal Sigortalar Prim Gelirleri	952.239.669,4	2.102.978.389,9
600	2	2	Genel Sağlık Sigortası Prim Gelirleri	594.393.687,4	373.228.671,4
600	2	3	İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Prim Gelirleri	85.003.857,4	152.267.861,3
600	2	4	Devlet Katkısı	79.590.797,3	280.756.099,4
600	2	5	5510 Öncesi Sosyal Sigortalar Prim Gelirleri	292.843.311,8	589.707.473,2
600	3	0	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	426.282,4	697.038,5
600	3	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	163.732,1	299.881,9
600	3	3	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	4.947,4	514,0
600	3	6	Kira Gelirleri	224.577,2	353.385,7
600	3	9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	33.025,6	43.256,9

600	4	0	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	123.956.967,5	108.814.484,4
600	4	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	1.090.632,7	1.296.594,3
600	4	2	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan	122.837.665,7	107.491.185,8
600	4	3	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	9.096,5	11.874,3
600	4	4	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	19.572,6	14.830,1
600	5	0	Diğer Gelirler	73.050.929,1	190.100.199,1
600	5	1	Faiz Gelirleri	7.772.131,4	11.723.782,5
600	5	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	21.673.366,6	58.379.277,7
600	5	3	Para Cezaları	2.745.501,6	4.248.866,8
600	5	4	Yasal Süresinde Ödenmeyen Primlerin Faizleri	9.586.314,2	25.715.703,5
600	5	9	Diğer Çeşitli Gelirler	31.273.615,3	90.032.568,7
600	6	0	Sermaye Gelirleri	257.786,5	1.187.311,4
600	6	1	Taşınmaz Satış Gelirleri	257.786,5	1.187.311,4
600	11	0	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	634.035,1	39.743.848,0
600	11	1	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumlu Kur Farkları	426.842,2	257.289,0
600	11	4	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	205.971,0	39.485.923,1
600	11	6	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalış	549,1	634,7
600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	672,7	1,1
600	15	0	Konusu Kalmayan Karşılık Gelirleri	5.682,2	180,8
600	15	4	Kıdem Tazminatı Karşılıklarından Kaynaklananlar	0,0	180,8
600	15	9	Diğer Borç ve Gider Karşılıklarından Kaynaklananlar	5.682,2	0,0
610	0	0	İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR TOPLAMI (C)	250.399,6	571.395,4
610	3	0	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.448,2	1.361,4
610	3	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	1.306,8	1.203,8
610	3	9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	141,4	157,6
610	5	0	Diğer Gelirler	248.951,3	570.034,1
610	5	1	Faiz Gelirleri	908,8	2.490,5
610	5	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	240.096,8	556.464,1
610	5	3	Para Cezaları	5.160,2	8.998,6
610	5	9	Diğer Çeşitli Gelirler	2.785,6	2.080,9
			NET GELİR (D = B - C)	2.202.152.606,5	3.838.910.162,1

648	0	0	ENFLASYON DÜZELTMESİ KARLARI (E)	0,0	0,0
698	0	0	ENFLASYON DÜZELTMESİ TOPLAMI (F)	0,0	-3.051.336,6
698	12	0	Arazi ve Arsalar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	3.667.776,6
698	14	0	Binalar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	3.828.888,2
698	15	0	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	124.640,6
698	16	0	Taşıtlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	8.213,4
698	17	0	Demirbaşlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	160.620,2
698	19	0	Maddi Duran Varlıkların Birikmiş Amortismanlarına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi (-)	0,0	-11.268.604,8
698	19	2	Binalar (-)	0,0	-11.085.241,6
698	19	3	Tesis, Makine ve Cihazlar (-)	0,0	-65.483,4
698	19	4	Taşıtlar (-)	0,0	-6.884,9
698	19	5	Demirbaşlar (-)	0,0	-110.994,9
698	20	0	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	427.129,2
FAALİYET SONUCU ((D+E+F) - A)				245.425.553,7	107.467.362,7

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Sosyal Güvenlik Kurumları verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.

3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak kamu kaynaklarından ödeme yapma yetkisi (ödenek) ve tahsilat yapma yetkisinin takibine yönelik olarak kullanılırlar. Nazım karakterli olarak kullanılan bütçe giderleri ve bütçe gelirleri hesaplarının; faaliyet hesapları grubundaki gelirler ve giderler hesaplarından bağımsız olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması gerekir.

4) Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

5) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumlu olmasını ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçekleştiği için "Enflasyon Düzeltmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.

Ek 17: MAHALLİ İDARELER 2024 YILI KONSOLİDE KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

MAHALLİ İDARELER 2024 YILI KONSOLİDE KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU					
AKTİF (VARLIKLAR)		2023	2024	PASİF (KAYNAKLAR)	
2023	2024	2023	2024	2023	2024
1 DÖNEN VARLIKLAR	272.085.249,5	375.506.386,2	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	271.185.107,3	505.087.887,5
10 HAZİR DEĞERLER	103.279.254,3	127.044.527,8	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	26.876.422,5	56.535.483,5
100 KASA	29.804,0	20.159,3	300 BANKA KREDİLERİ	24.340.475,5	33.080.633,1
101 ALINAN ÇEKLER	32.347,2	136.674,6	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	2.491.816,4	2.827.364,0
102 BANKA	80.148.808,7	109.904.291,6	304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	0,0	20.499.404,0
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-5.525.310,8	-2.570.001,3	307 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	39.192,0	68.108,6
104 PROJE ÖZEL HESABI	18.858.107,1	3.270.034,2	308 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI (-)	-13.198,1	-41.809,3
105 DÖVİZ	672.182,3	1.507.075,8	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	18.136,6	101.783,1
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-56.376,9	-17.985,0	31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	15.663.782,2	17.914.224,2
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER	2.556.860,6	3.803.035,0	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	15.663.782,2	17.914.224,2
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	6.562.832,0	10.991.243,5	32 FAALİYET BORÇLARI	150.291.445,7	311.469.767,6
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	1.359.181,5	362.413,1	320 BÜTÇE EMANETLERİ	146.190.188,5	306.398.100,2
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	34.593,6	40.072,5	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	845.804,1	2.893.662,8
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	9.659,4	17.772,7	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	3.255.453,2	2.178.004,6
112 KAMU KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	1.306.371,1	233.241,4	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	34.555.052,6	50.383.817,0
117 MENKUL VARLIKLAR	8.557,5	71.326,4	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	13.265.010,5	17.440.440,6
12 FAALİYET ALACAKLARI	72.910.124,9	108.308.226,8	333 EMANETLER	21.290.042,1	32.943.376,4
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	28.821.572,9	45.200.722,3	34 ALINAN AVANSLAR	260.581,7	368.876,6
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	34.595.531,9	50.644.272,0	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	92.397,9	110.091,6
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	1.611.388,3	1.581.991,7	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	168.183,8	258.785,0
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	685.097,2	926.285,2	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	25.979.044,0	37.398.023,3
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	7.196.534,5	9.954.955,7	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	7.459.526,6	11.508.815,5
13 KURUM ALACAKLARI	5.315.448,0	9.224.572,4	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	2.598.269,4	4.517.143,5
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	2.585.269,1	2.450.283,2	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	3.342.925,8	5.586.608,3
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	120.561,6	125.424,0	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	2.446.980,5	3.071.651,3
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	2.609.617,3	6.648.865,2	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	10.131.341,7	12.713.804,7
14 DİĞER ALACAKLAR	5.995.661,9	10.356.024,1	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	6.848.043,8	12.172.484,2
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	5.995.661,9	10.356.024,1	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIGI	6.628.860,2	11.784.042,7
15 STOKLAR	30.943.369,1	47.536.590,1	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	219.183,6	388.441,6
150 İLK MADDE VE MALZEME	30.714.351,8	46.987.279,0	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	10.510.934,4	18.493.468,5
153 TİCARİ MALLAR	199.426,7	523.269,3	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	313.633,9	193.429,0
157 DİĞER STOKLAR	29.590,7	26.041,8	381 GİDER TAHAKKUKLARI	10.197.300,5	18.300.039,5
16 ÖN ÖDEMELER	5.447.303,3	8.451.141,9	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	199.800,3	351.742,6
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	16.431,7	129.835,1	391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	0,1	0,0
161 PERSONEL AVANSLARI	27,8	64,2	397 SAYIM FAZLALARI	107.190,9	251.835,5
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	3.289.953,3	5.041.455,1	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	92.609,3	99.907,2
164 AKREDİTİFLER	69,5	1.069,5	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	320.346.024,7	407.673.808,9
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	1.672.156,9	2.783.959,1	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	140.338.990,3	166.432.875,2
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	467.023,1	493.486,3	400 BANKA KREDİLERİ	79.791.502,1	114.710.125,7
167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLERİ	1.641,1	1.272,5	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	13.326.571,4	15.603.961,1
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	105.328,2	662.331,5	404 TAHVİLLER HESABI	47.186.080,0	36.050.676,0
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	81.327,6	656.709,6	407 FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNDEN BORÇLAR HESABI	42.615,3	113.354,3
181 GELİR TAHAKKUKLARI	24.000,6	5.621,9	408 ERTELENMİŞ FİNANSAL KİRALAMA BORÇLANMA MALİYETLERİ HESABI (-)	-11.504,2	-52.685,5

19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	46.729.578,4	63.560.558,4	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	3.725,7	7.443,5
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	46.708.844,2	63.513.692,3	41 UZUN VADELİ DİŞ MALİ BORÇLAR	91.827.098,2	103.893.655,5
197 SAYIM NOKSANLARI	14.579,6	21.318,3	410 DİŞ MALİ BORÇLAR	91.827.098,2	103.893.655,5
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	6.154,5	25.547,7	42 FAALİYET BORÇLARI	253.115,4	1.274.348,1
2 DURAN VARLIKLAR	7.156.111.013,6	10.035.406.085,1	429 DİĞER FAALİYET BORÇLARI	253.115,4	1.274.348,1
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	263,8	379,4	43 DİĞER BORÇLAR	20.271.422,0	23.427.972,6
217 MENKUL VARLIKLAR	263,8	379,4	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	9.940.176,0	14.650.670,5
22 FAALİYET ALACAKLARI	21.795.017,3	15.565.734,4	438 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞE	10.331.246,0	8.777.302,2
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	4.243.673,5	6.560.642,2	44 ALINAN AVANSLAR	44.960,1	25.004,5
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	2.792.088,6	1.973.541,8	440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	41,1	0,0
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.488.838,3	1.449.679,5	449 ALINAN DİĞER AVANSLAR	44.918,9	25.004,5
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	13.270.416,8	5.581.870,8	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	39.916.244,3	65.174.037,4
23 KURUM ALACAKLARI	1.026.801,6	508.409,7	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	34.194.207,6	56.082.336,9
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	339.132,9	298.100,3	479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.722.036,7	9.091.700,5
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	687.668,8	210.309,5	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	27.245.524,3	46.990.387,8
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	92.746.681,3	172.164.551,4	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	871.007,7	831.138,5
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	35.667.469,1	52.425.556,5	481 GİDER TAHAKKUKLARI	26.374.516,6	46.159.249,3
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	59.474.367,4	129.689.041,1	49 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	448.670,2	455.528,0
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-2.395.155,2	-9.950.046,2	499 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	448.670,2	455.528,0
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	7.038.892.848,8	9.840.875.236,5	5 ÖZ KAYNAKLAR	6.836.665.131,2	9.498.150.774,8
250 ARAZİ VE ARSALAR	3.183.615.064,8	4.268.298.477,5	50 NET DEĞER	816.033.187,1	2.868.123.406,8
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	2.553.295.187,5	3.840.217.362,6	500 NET DEĞER	816.033.187,1	2.868.123.406,8
252 BİNALAR	1.649.776.426,2	2.103.324.437,2	51 DEĞER HAREKETLERİ	2.118.244,8	250.968,5
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	48.796.217,9	117.203.148,4	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	2.118.244,8	250.968,5
254 TAŞITLAR	121.699.538,0	176.623.136,3	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	7.054.674.340,1	6.840.220.276,0
255 DEMİRBAŞLAR	26.992.213,2	38.454.499,8	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	7.054.674.340,1	6.840.220.276,0
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	21.384.358,6	47.297.175,5	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-1.133.949.060,4	-1.220.532.228,9
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.035.444.866,3	-1.382.797.363,1	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-1.133.949.060,4	-1.220.532.228,9
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	466.204.190,0	629.897.719,2	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	97.788.419,5	1.010.088.352,4
259 YATIRIM AVANSLARI	2.574.519,0	2.356.643,0	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	97.788.419,5	1.010.088.352,4
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	587,0	8.428,6			
260 HAKLAR	5.974.401,3	9.649.828,3			
264 ÖZEL MALİYETLER	348.053,3	505.687,8			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-6.321.867,6	-10.147.087,5			
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	1.470.759,8	5.960.435,7			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	1.463.903,6	5.948.731,2			
281 GELİR TAHAKKUKLARI	6.856,2	11.704,5			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	178.054,0	322.909,4			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.253.709,6	1.716.572,7			
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	25.841,0	32.736,5			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.101.496,6	-1.426.399,8			
	AKTİF TOPLAMI	7.428.196.263,1	10.410.912.471,2	PASİF TOPLAMI	7.428.196.263,1
					10.410.912.471,2

9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR		
90 ÖDENEK HESAPLARI	658.521,4	1.054.904,2	90 ÖDENEK HESAPLARI	658.521,4	1.054.904,2
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	658.521,4	1.054.904,2	907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	658.521,4	1.054.904,2
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	108.487.111,9	162.491.119,9	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	108.487.111,9	162.491.119,9
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	88.577.387,8	132.792.437,7	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	88.577.387,8	132.792.437,7
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	7.491,4	7.961,1	913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	7.491,4	7.961,1
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	19.902.232,6	29.690.721,1	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	19.902.232,6	29.690.721,1
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	235.304.993,3	398.193.441,6	92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	235.304.993,3	398.193.441,6
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	235.038.640,8	397.550.082,2	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	235.038.640,8	397.550.082,2
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	266.352,5	643.359,5	923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	266.352,5	643.359,5
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	1.952.312,1	3.141.991,4	94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKUK	1.952.312,1	3.141.991,4
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	1.952.312,1	3.141.991,4	949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	1.952.312,1	3.141.991,4
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	69.950.367,4	237.740.245,1	99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	69.950.367,4	237.740.245,1
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	66.589.157,9	114.871.469,5	999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	69.950.367,4	237.740.245,1
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	3.355.435,7	122.868.630,8			
998 DİĞER NAZIM HESAPLAR	5.773,8	144,7			
GENEL TOPLAM 7.844.549.569,1			GENEL TOPLAM 7.844.549.569,1		
11.213.534.173,5			11.213.534.173,5		

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan mahalli idarelerin verilerini içermektedir.
- Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.
- Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.
- Mahalli idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumlu olmasını ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçekleştiği için "Enflasyon Düzeltmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.
- Belediyeler tarafından tahakkuk ettirilen ancak tahsil kabili olmayan diğer idari para cezaları tahsilat tuarları kullanılmıştır.

Ek 18: 2024 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEN/EDİLEMİYEN TUTARLAR

2024 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEN TUTARLAR (TL)					
VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER		
Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar	Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar
120	Gelirlerden Alacaklar	476.959.411	363	Kamu İdare Payları	476.959.411
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	103.527.401	363	Kamu İdare Payları	103.527.401
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	41.151.780	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenen veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	41.151.780
122	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	612.104	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenen veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	612.104
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	6.431.420.378	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	6.431.420.378
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	36.101.875	309	Diğer İç Mali Borçlar	36.101.875
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	1.312.293.091	320	BÜTÇE EMANETLERİ	1.312.293.091
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0	333	Emanetler	0
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	0
222	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar	1.348.058	438	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler	1.348.058
137	Takipteki Kurum Alacakları	307.497.701	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	307.497.701
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	0
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	18.163.330.964	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	18.163.330.964
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	3.595.680.386	333	Emanetler	3.595.680.386
630	Giderler	43.029.839.284	600	Gelirler	43.029.839.284
TOPLAM		73.499.762.432	TOPLAM		73.499.762.432

2024 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE EDİLEMİYEN TUTARLAR (TL)					
VARLIKLAR/GİDERLER			KAYNAKLAR/GELİRLER		
Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar	Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar
120	Gelirlerden Alacaklar	0	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar	2.836.994.279
120	Gelirlerden Alacaklar	17.596.562	363	Kamu İdare Payları	496.491.122
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar	0	363	Kamu İdare Payları	0
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	1.389.015.542	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	315.573.351
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0	309	Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar	4.819.236
137	Takipteki Kurum Alacakları	5.428.139	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	0
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	268.793.533	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	238.419.162
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar	0
630	Giderler (591 Hesap)	2.309.167.879	600	Gelirler (590 Hesap)	225.105.064
TOPLAM		3.990.001.655	TOPLAM		4.117.402.214

Ek 19: MAHALLİ İDARELER 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

MAHALLİ İDARELER 2024 YILI KARŞILAŞTIRMALI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

(Bin TL)

HESAP KODU	YARDIMCI HESAP		HESAP VE YARDIMCI HESABIN ADI	2023 YILI	2024 YILI
	KODU 1	KODU 2			
630	0	0	GİDERLER TOPLAMI (A)	841.285.164,2	2.306.421.116,2
630	1	0	Personel Giderleri	93.584.390,7	182.341.249,0
630	1	1	Memurlar	49.676.258,3	106.020.782,0
630	1	2	Sözleşmeli Personel	4.465.592,0	6.152.920,1
630	1	3	İşçiler	33.512.578,9	58.581.515,0
630	1	4	Geçici Süreli Çalışanlar	425.253,5	725.140,3
630	1	5	Diğer Personel	5.504.708,1	10.860.891,6
630	2	0	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	11.417.216,4	20.641.547,5
630	2	1	Memurlar	5.586.925,2	10.197.507,1
630	2	2	Sözleşmeli Personel	618.081,2	640.483,7
630	2	3	İşçiler	4.370.442,7	7.895.461,7
630	2	4	Geçici Süreli Çalışanlar	375.063,1	1.010.404,7
630	2	5	Diğer Personel	466.009,5	885.530,4
630	2	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	694,6	12.159,9
630	3	0	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	380.166.623,7	709.708.516,9
630	3	1	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	3.670.436,1	4.497.069,2
630	3	2	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	57.186.935,9	74.918.733,4
630	3	3	Yolluklar	522.669,6	592.118,8
630	3	4	Görev Giderleri	12.258.206,3	20.919.328,9
630	3	5	Hizmet Alımları	263.651.150,9	547.751.628,8
630	3	6	Temsil ve Tanıtma Giderleri	7.658.539,4	9.364.721,2
630	3	7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	14.233.707,5	24.407.100,3
630	3	8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	20.762.655,9	27.010.064,4
630	3	9	Tedavi ve Cenaze Giderleri	222.321,9	247.751,9
630	4	0	Faiz Giderleri	36.007.870,7	78.125.428,4
630	4	1	Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	76.696,2	149.704,4
630	4	2	Diğer İç Borç Faiz Giderleri	29.695.305,6	66.565.982,1
630	4	3	Dış Borç Faiz Giderleri	6.235.868,9	11.409.741,8
630	5	0	Cari Transferler	28.920.398,9	53.980.486,4
630	5	1	Görevlendirme Giderleri	2.548.222,6	4.801.657,5
630	5	2	Hazine Yardımları	861.590,4	582.090,1
630	5	3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	3.484.884,9	6.232.317,9
630	5	4	Hanehalkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	21.491.833,4	41.528.345,2
630	5	6	Yurtdışına Yapılan Transferler	30.803,8	65.861,1
630	5	8	Gelirden Ayrılan Paylar	503.063,8	770.214,5
630	6	0	Sermaye Giderleri	0,0	12.006,7
630	6	1	Mamul Mal Alımları	0,0	12.006,7

630	7	0	Sermaye Transferleri	13.073.518,2	25.577.274,8
630	7	1	Kurum, İşletme ve Hanehalkına Yapılan Sermaye Transferleri	13.047.950,5	25.573.571,7
630	7	2	Yurtdışı Sermaye Transferleri	25.567,7	3.703,1
630	11	0	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	70.652.646,0	932.316.386,5
630	11	1	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Kur Farkları	3.466.055,5	995.601,7
630	11	2	Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	197.392,8	3.091,6
630	11	3	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	342.479,5	69.017,9
630	11	4	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	4.705.123,1	890.417.549,9
630	11	5	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	577.843,4	24.998,2
630	11	6	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artış	54.502.019,9	30.663.207,1
630	11	7	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	193.487,8	327.354,3
630	11	8	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	144.235,3	47.876,9
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	6.524.008,7	9.767.688,9
630	12	0	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	4.027.800,8	5.467.987,1
630	12	1	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklan	1.922.665,7	739.259,3
630	12	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinde	1.183.103,6	2.717.005,6
630	12	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	73.070,7	230.534,8
630	12	5	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	848.960,8	1.781.187,5
630	13	0	Amortisman Giderleri	87.051.951,4	117.741.706,3
630	13	1	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	82.988.431,6	112.784.873,4
630	13	2	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	2.035.316,7	2.900.062,6
630	13	3	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	2.028.203,0	2.056.770,3
630	14	0	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	73.953.247,5	101.163.618,8
630	14	1	Kırtasiye Malzemeleri	1.720.383,0	2.332.682,6
630	14	2	Beslenme/Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	519.519,5	746.019,2
630	14	3	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	2.504.077,4	3.240.256,1
630	14	4	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	19.213.542,2	27.790.206,9
630	14	5	Temizleme Ekipmanları	2.464.351,9	3.299.236,5
630	14	6	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	2.407.208,0	2.644.262,2
630	14	7	Yiyecek	3.568.784,1	4.969.562,2
630	14	8	İçecek	823.094,3	1.352.081,7
630	14	9	Canlı Hayvanlar	83.412,9	76.295,5
630	14	10	Zirai Maddeler	4.193.862,4	6.516.402,1
630	14	11	Yem	503.723,2	556.327,1
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	17.831.686,2	23.113.683,6
630	14	13	Yedek Parçalar	8.001.279,3	13.519.506,2
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	986.375,3	1.428.331,1
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	371.533,5	451.174,0
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	465.768,3	437.260,4
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	341.916,1	618.869,2
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	7.952.729,8	8.071.462,3
630	15	0	Karşılık Giderleri	7.210.313,9	14.218.922,9
630	15	4	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	7.210.313,9	14.218.922,9

630	20	0	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	8.226.513,1	6.561.394,9
630	20	1	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	7.996.948,1	4.987.335,4
630	20	2	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	175.023,8	1.312.420,7
630	20	3	Kurum Alacaklarından Silinenler	54.541,2	261.638,8
630	25	0	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	5.439.447,6	9.031.019,0
630	25	1	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	4.680.152,8	7.240.652,3
630	25	2	Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	152.345,7	414.464,2
630	25	3	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	6.431,4	4.301,2
630	25	4	Sosyal Güvenik Kurumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	8.882,6	1.366,7
630	25	5	Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	591.635,2	1.370.234,6
630	30	0	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	11.256.873,8	18.587.633,2
630	30	6	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	11.256.873,8	18.587.633,2
630	99	0	Diğer Giderler	10.296.351,6	30.945.937,6
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	10.296.351,6	30.945.937,6
600	0	0	GELİRLER TOPLAMI (B)	939.073.583,7	1.489.965.100,5
600	1	0	Vergi Gelirleri	73.262.275,4	93.750.655,6
600	1	2	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	39.659.541,2	49.713.920,0
600	1	3	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	18.736.220,3	22.256.181,7
600	1	6	Harçlar	14.109.000,1	21.746.298,9
600	1	9	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	757.513,9	34.255,0
600	3	0	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	149.533.799,8	250.658.034,5
600	3	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	90.207.377,0	146.289.551,7
600	3	2	Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni ge	356.008,9	772.501,6
600	3	3	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	303.866,8	362.192,6
600	3	4	Kurumlar Hasılatı	40.639.327,4	73.172.977,8
600	3	5	Kurumlar Karları	1.683.699,8	3.411.079,7
600	3	6	Kira Gelirleri	12.799.941,7	22.667.091,4
600	3	9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.543.578,2	3.982.639,8
600	4	0	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	71.543.729,0	100.996.433,7
600	4	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	1.333.103,8	3.369.347,0
600	4	2	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan	25.463.887,3	32.976.765,5
600	4	3	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.866.325,7	2.377.279,5
600	4	4	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	16.211.485,9	23.390.504,9
600	4	5	Proje Yardımları	26.668.926,3	38.882.536,9
600	5	0	Diğer Gelirler	539.172.375,2	936.039.688,6
600	5	1	Faiz Gelirleri	8.874.602,8	24.765.717,4
600	5	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	493.106.262,5	853.691.871,9
600	5	3	Para Cezaları	11.839.156,1	19.793.544,6
600	5	9	Diğer Çeşitli Gelirler	25.352.353,9	37.788.554,7

600	11	0	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	104.975.391,1	108.031.943,2
600	11	1	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumlu Kur Farkları	2.240.351,6	2.387.589,5
600	11	2	Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	816.537,9	487.098,3
600	11	3	Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	238.627,0	83.391,2
600	11	4	Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	73.062.519,7	73.272.417,0
600	11	5	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	14.943,0	19.472,8
600	11	6	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalış	3.678.167,5	6.226.568,0
600	11	7	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	200.643,0	252.110,3
600	11	8	Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	8.648.477,2	5.578.475,1
600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	16.075.124,1	19.724.821,1
600	25	0	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	586.013,1	488.344,9
600	25	1	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	296.804,2	283.999,5
600	25	2	Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	22.822,9	66.479,9
600	25	3	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	667,6	816,9
600	25	4	Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	0,0	3.102,0
600	25	5	Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	265.718,5	133.946,7
610	0	0	İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR TOPLAMI (C)	0,0	0,0
			NET GELİR (D = B - C)	939.073.583,7	1.489.965.100,5
648	0	0	ENFLASYON DÜZELTMESİ KARLARI (E)	0,0	0,0
698	0	0	ENFLASYON DÜZELTMESİ TOPLAMI (F)	0,0	1.826.544.368,1
698	8	0	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	3.833.053,1
698	9	0	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	23.487.812,8
698	12	0	Arazi ve Arsalar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	839.143.270,4
698	13	0	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	550.527.375,4
698	14	0	Binalar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	473.292.812,7
698	15	0	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	36.048.825,6
698	16	0	Taşıtlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	34.275.047,1
698	17	0	Demirbaşlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	4.388.001,1
698	19	0	Maddi Duran Varlıkların Birikmiş Amortismanlarına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi (-)	0,0	-246.909.744,8
698	19	1	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri (-)	0,0	-169.106.808,8
698	19	2	Binalar (-)	0,0	-54.537.381,5
698	19	3	Tesis, Makine ve Cihazlar (-)	0,0	-5.426.058,3
698	19	4	Taşıtlar (-)	0,0	-15.818.429,2
698	19	5	Demirbaşlar (-)	0,0	-2.021.067,0
698	20	0	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,0	108.457.914,7
			FAALİYET SONUCU ((D+E+F) - A)	97.788.419,5	1.010.088.352,4

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan mahalli idarelerin verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.

3) Mali raporlama tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

4) Mahalli idareler kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

5) Belediyeler tarafından tahakkuk ettirilen ancak tahsil kabili olmayan diğer idari para cezaları tahsilat tuarları kullanılmıştır.

6) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin muhasebe sistemlerinin uluslararası standartlara uyumlu olmasını ve gerçeğe uygun mali tablolar üretmesini öngörmektedir. Bu doğrultuda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe kayıt ve işlemlerinin belirli standartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı (Muhasebat Genel Müdürlüğü) tarafından Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği yayımlanmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde parasal olmayan varlıkların raporlama tarihinde gerçeğe uygun değerleriyle gösterilmesi amacıyla, enflasyon düzeltmesine tabi tutulması hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda 2023 ve 2024 yıllarında genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından enflasyon düzeltmesi uygulaması gerçekleştirilmiştir. Enflasyon düzeltmesi uygulaması ilk defa 2023 yılında gerçekleştirildiği için "Enflasyon Düzeltmesi Sonucu" doğrudan Özkaynak ana hesap grubu içerisindeki Net Değer'e aktarılmış olup 2024 yılında ise Faaliyet Sonuçları Tablosuna yansıtılmıştır.

Ek 20: MERKEZİ YÖNETİM 2024 YILI BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ

KURUM ADI	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	KURUM İÇİ AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YEDEK ÖDENEKTEN AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YIL İÇİNDE EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	0	0	856.150.000	572.298.000	0
CUMHURBAŞKANLIĞI	0	0	-7.102.876.200	7.762.000.000	0
ANAYASA MAHKEMESİ	0	0	-6.480.000	43.280.000	0
YARGITAY	0	0	-19.964.000	42.000.000	0
DANIŞTAY	0	0	-10.124.390	120.820.000	0
HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU	0	0	464.000	94.796.000	0
SAYIŞTAY	0	0	132.024.350	0	0
ADALET BAKANLIĞI	0	0	-1.314.471.102	6.050.704.000	1.117.689.040
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	1.247.488.634	0	82.163.597.630	19.284.436.000	32.649.206.558
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	1.255.316.720	0	-3.854.972.143	6.142.645.000	3.540.308.851
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	137.263.884	0	-2.026.487.750	0	0
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	4.875.047.237	0	10.658.778.182	14.287.258.000	74.846.841.720
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	4.905.757.760	0	16.508.377.633	12.604.113.000	1.078.462.466
SAĞLIK BAKANLIĞI	9.206.500	0	41.596.660.554	18.274.384.184	164.144.254
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	7.055.005.183	0	-29.569.376.800	27.371.677.000	3.807.261.476
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	405.030.085	0	-9.369.992.507	6.842.000	873.885.115
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	0	0	-7.460.583.952	13.005.000	0
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	1.869.578.944	0	-477.908.919	3.655.147.492	12.100.288.648
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	698.609.438	0	7.638.248.028	4.655.057.000	0
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI	601.240.889	0	14.800.439.309	2.113.500.000	128.429.580.128
TİCARET BAKANLIĞI	995.752	0	3.679.203.229	1.169.825.000	273.889.800
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	41.490.922	0	-3.854.918.010	3.378.250.000	3.899.691.640
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	963.551.018	0	226.537.158	26.141.810.000	73.791.595
MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	0	0	-2.820.000	0	0
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	0	0	1.941.839.682	4.770.000.000	5.882.633
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	965.543.940	0	11.354.628.133	10.047.889.931	912.271.107
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	192.406.314	0	-1.238.166.558	662.000.000	86.197.492
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.053.618.418	0	21.348.956.134	1.685.300.000	1.937.879.379
DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	6.881.248	0	3.525.607.900	2.168.638.000	32.242.782
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	0	0	223.646.000	100.000.000	79.228.098
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	0	0	-102.085.364.350	698.787.000	0
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0	2.522.598.774	2.706.044.000	0

KURUM ADI	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	KURUM İÇİ AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YEDEK ÖDENEKTEN AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YIL İÇİNDE EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	327.931.242	0	389.500.000	255.975.000	991.568.036
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	-88.000.000	65.000.000	0
GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI	138.478.013	0	4.768.452.923	4.768.853.000	0
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	0	0	13.495.000	1.781.000.000	0
DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	0	0	-8.750.000	0	0
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	0	0	-1.690.000	1.000.000.000	0
MİLLİ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.133.839	0	107.866.000	302.720.000	3.023.653.401
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	0	0	120.466.878.361	-184.717.845.676	2.327.000.000
ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	1.082.280.221
SAVUNMA SANAYİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	222.783.758
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	0	0	-1.070.000	3.768.000	627.900
ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ	0	0	-1.000.000	0	1.754.000
ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ	0	0	-1.400.000	0	7.017.400
TÜRK DİL KURUMU	0	0	0	0	1.369.170.272
TÜRK TARİH KURUMU	0	0	0	0	1.126.740.571
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	5.779.903	0	29.037.464	496.420.000	15.241.809.552
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	0	0	900.000	10.500.000	4.998.645
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.737.666.896	0	-26.225.844.098	20.407.677.000	28.573.360.246
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	88.624.000	586.956.000	76.880.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	72.499.000	365.747.000	21.769.042
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	90.334.676	0	3.376.675.000	1.722.000.000	2.749.406.874
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.984.379	0	0	0	19.962.076.690
TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	-1.200.000	0	1.087.060.100
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	-210.000.000	13.005.000	898.034.967
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	0	0	229.965.600
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	0	0	0	0	95.892.500
TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ	0	0	0	0	1.765.227.967
TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU	0	0	0	0	113.104.600
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0	31.320.000	2.297.729.000	8.919.503.300
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	4.655.205	0	-11.100.000	0	600.514.400
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	0	0	15.585.530	69.508.000	11.455.626
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0	-670.000	0	29.279.000
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	0	0	3.950.000	34.298.000	615.000
CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKTEKLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	0	0	0	0	22.719.512.900
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU	0	0	-85.000	0	145.043.000

KURUM ADI	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	KURUM İÇİ AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YEDEK ÖDENEKTEN AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YIL İÇİNDE EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	13.515.780	0	-998.000	39.840.000	46.454.807
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	0	0	-79.135.000	39.398.000	4.083.900
DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0	-55.823.585	0	78.350.352
KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0	-54.792.650	0	68.929.300
DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0	-85.855.052	0	21.180.600
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	153.370.939	0	-8.021.613.998	23.852.930.000	13.531.327.226
TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ	0	0	-644.100	0	0
TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU	0	0	-10.389.750	0	72.203.470
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	0	0	10.851.000	9.669.000	0
TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI	0	0	-85.900.000	0	250.000
HELAL AKREDİTASYON KURUMU	0	0	0	0	7.606.000
MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	-8.000.000	0	285.289.000
TÜRKİYE UZAY AJANSI	0	0	-237.375.000	0	401.566.096
KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI	0	0	-15.103.000	0	75.901.300
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	0	0	0	0	266.309.000
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	0	0	0	0	4.025.000.000
SERMAYE PİYASASI KURULU	0	0	0	0	1.016.492.487
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	0	0	0	0	0
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	0	0	0	0	1.214.091.544
KAMU İHALE KURUMU	0	0	0	0	221.648.000
REKABET KURUMU	0	0	0	0	524.200.000
KAMU GÖZETİMİ, MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU	0	0	0	0	0
KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU	0	0	0	0	19.000.000
NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU	0	0	0	0	38.928.000
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	0	0	0	18.110.000	5.914.000
SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	0	0	0	0	0
TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU	0	0	-84.500.000	0	116.440.097
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	16.555.918	0	-176.205.011.300	591.069	0
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI	0	0	-390.000	21.200.000	124.204.000
ULUDAĞ ALAN BAŞKANLIĞI	0	0	-1.200.000	0	3.964.000
KENTSEL DÖNÜŞÜM BAŞKANLIĞI	0	0	0	7.500.000	626.976.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	0	0	-832.100	0	774.410.400
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	0	0	346.956.757	71.000.000	882.040.229
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0	64.800.000	292.938.000	98.444.297
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	3.779.510	0	419.300.001	70.000.000	765.034.609

KURUM ADI	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	KURUM İÇİ AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YEDEK ÖDENEKTEN AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YIL İÇİNDE EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	47.497	0	566.200.200	47.000.000	528.206.367
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	0	0	316.055.200	450.000.000	868.273.068
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	110.537	0	79.129.700	862.500.000	212.051.506
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	158.640	0	115.800.400	80.000.000	123.136.566
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	361	0	163.149.600	377.500.000	265.941.582
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	304.855	0	47.979.700	265.000.000	129.383.359
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	1.363.487	0	107.140.000	14.000.000	48.733.073
EGE ÜNİVERSİTESİ	0	0	131.106.800	280.000.000	301.510.815
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	16.600.840	0	438.346.100	120.000.000	389.327.951
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	976	0	-5.825.000	251.000.000	159.090.775
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	16.000	0	57.999.000	213.000.000	139.900.781
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	0	0	-5.999.800	0	135.187.255
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	0	0	473.280.000	114.000.000	97.509.236
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	0	0	23.074.900	1.010.000.000	260.842.867
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	0	0	105.563.000	78.000.000	237.905.224
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	0	0	343.999.800	158.000.000	192.377.700
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	2.327.416	0	273.200.000	177.488.000	227.413.447
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	0	0	200.000.000	30.000.000	308.207.362
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0	25.156.000	300.000.000	242.481.170
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	0	0	338.620.000	2.000.000	191.546.404
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	0	0	25.000.000	18.000.000	242.067.529
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	0	0	73.050.000	80.000.000	488.249.487
DICLE ÜNİVERSİTESİ	0	0	60.000.000	36.000.000	252.697.132
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	0	0	163.480.000	105.000.000	207.637.650
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	0	0	253.200.000	77.500.000	289.031.379
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	700.000	0	18.599.800	77.000.000	73.640.815
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0	107.445.000	37.500.000	19.191.053
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	0	0	162.000.000	45.000.000	87.756.998
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	0	0	13.280.000	103.000.000	119.526.952
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	40	0	282.700.000	0	141.041.573
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	48.495	0	175.324.800	14.000.000	147.877.776
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	8.233	0	101.519.900	57.000.000	236.794.508
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.000.757	0	57.500.000	263.000.000	147.427.751
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	0	0	320.250.000	40.000.000	83.607.885
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	204.000.000	24.000.000	129.566.896

KURUM ADI	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	KURUM İÇİ AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YEDEK ÖDENEKTEN AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YIL İÇİNDE EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	409	0	11.700.000	114.051.000	145.329.592
MANİŞA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	39.215	0	245.100.000	110.000.000	129.973.979
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	0	0	1.620.000	193.500.000	91.058.146
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	0	0	21.000.000	0	635.819.759
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	0	0	175.330.000	19.750.000	23.655.221
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	0	0	125.700.000	60.000.000	88.591.406
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	159.682	0	264.300.000	20.000.000	162.402.393
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	128.633	0	-3.600.000	225.000.000	65.577.899
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	0	0	73.250.003	0	144.565.831
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	31.000	0	264.179.600	50.000.000	176.193.447
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	1.063.838	0	-12.980.700	200.000.000	85.124.602
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	0	0	327.100.000	25.000.000	75.327.196
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	0	0	195.115.100	0	51.951.615
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	82.100.000	112.000.000	303.492.986
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	0	0	-7.865.200	45.000.000	75.673.714
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	250.572	0	-12.000.000	160.000.000	23.889.101
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	0	0	-25.819.900	205.000.000	64.138.709
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	0	0	-8.100.000	63.500.000	118.049.918
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	0	0	259.170.000	4.000.000	53.798.007
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	4.130.000	0	117.874.550	25.000.000	171.856.894
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	0	0	74.850.000	73.000.000	154.875.623
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	0	0	16.382.032	133.800.000	103.870.602
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	57.203	0	-15.318.000	98.000.000	17.162.482
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	22.550	0	8.230.200	113.000.000	94.900.133
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	0	0	144.450.400	60.000.000	11.474.347
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	0	0	78.460.030	69.000.000	62.130.168
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	0	0	124.500.000	12.000.000	56.912.063
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	0	0	7.700.000	80.000.000	346.431.324
ORDU ÜNİVERSİTESİ	0	0	4.500.000	214.000.000	30.390.200
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	0	0	-1.325.000	90.000.000	36.307.335
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	0	0	124.180.100	8.000.000	52.808.240
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	0	0	68.150.000	0	31.373.186
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	0	0	92.460.000	25.000.000	28.630.978
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	0	0	86.491.000	40.000.000	155.382.100
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	122.499.800	30.000.000	50.263.565

KURUM ADI	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	KURUM İÇİ AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YEDEK ÖDENEKTEN AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YIL İÇİNDE EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	6.919.865	0	-12.319.800	123.000.000	50.916.201
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	0	0	0	35.000.000	18.753.272
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	0	0	-16.600.000	93.000.000	87.521.284
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	0	0	68.570.100	37.000.000	7.252.019
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	362.672	0	92.720.000	71.000.000	31.962.953
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	0	0	93.070.000	0	24.729.776
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	61.400.000	76.000.000	49.828.162
OSMANIYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	0	0	46.440.000	0	57.414.748
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	106.590	0	189.590.000	126.000.000	93.018.535
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	0	0	35.080.000	0	55.511.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	0	0	-6.200.200	64.500.000	18.529.926
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	15.071	0	68.655.200	0	95.851.523
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	0	0	-8.525.000	118.000.000	15.539.625
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	0	0	107.380.000	0	79.033.372
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	500.000	0	71.400.000	0	21.498.230
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	0	0	86.215.200	0	18.211.926
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	-13.999.900	65.000.000	28.026.065
İĞDIR ÜNİVERSİTESİ	0	0	68.250.000	0	9.574.294
ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ	0	0	62.680.000	0	16.233.940
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	0	0	75.480.000	0	12.453.853
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	0	0	93.360.000	0	32.712.814
TÜRK-ALMAN ÜNİVERSİTESİ	0	0	-27.500.000	90.000.000	113.622.855
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	0	0	-5.961.000	248.500.000	164.465.577
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0	72.700.000	0	31.279.895
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	0	0	68.580.100	10.000.000	61.997.639
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	804.478	0	118.449.900	100.000.000	72.102.082
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	0	0	32.500.000	325.000.000	185.326.623
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	2.593	0	24.975.000	23.000.000	19.560.215
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	50.000	0	69.350.001	0	18.699.251
ADANA ALPARSLAN TÜRKÇE BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	3.000.000	68.300.000	58.594.390
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	0	0	53.000.100	0	73.189.395
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	722.650.000	436.953.000	282.438.143
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	0	0	30.300.000	74.000.000	41.778.996
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0	5.500.000	32.000.000	67.558.134
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	0	0	-1.602.000	133.703.000	122.634.880

KURUM ADI	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	KURUM İÇİ AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YEDEK ÖDENEKTEN AKTARMALARLA EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK	YIL İÇİNDE EKLENEN / DÜŞÜLEN ÖDENEK
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	0	0	-10.800.000	118.300.000	34.088.188
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	-15.850.000	122.600.000	33.894.200
YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU	0	0	-102.200	0	8.694.652
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	0	0	-3.847.350	49.000.000	28.141.000
GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	35.000.000	0	15.346.400
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	44	0	-15.000.000	38.000.000	22.469.460
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	-1.200.200	126.000.000	45.158.053
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	0	0	8.000.000	141.500.000	109.052.501
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA	758.054	0	141.819.500	681.032.000	517.948.265
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	-700.000	137.500.000	78.464.634
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	0	0	7.030.000	90.000.000	41.256.389
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	0	0	-9.800.000	157.000.000	173.766.433
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	6.718	0	20.099.800	94.450.000	5.915.419
TARSUS ÜNİVERSİTESİ	7	0	29.700.000	0	57.196.520
TRABZON ÜNİVERSİTESİ	0	0	46.160.000	0	23.090.091
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	17.365	0	44.999.900	2.000.000	30.303.344
KAHRAMANMARAŞ İSTIKLAL ÜNİVERSİTESİ	0	0	0	61.600.000	117.983.900
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0	152.700.002	0	103.845.022
ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	0	0	-19.200.000	105.000.000	42.599.258
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	40.226.500	221.293.000	213.272.105

Ek 21: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YEDEK ÖDENEKLERDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

Ek 21-a: YEDEK ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	05-CARİ TRANSFERLER	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	08-BORÇ VERME	TOPLAM
CUMHURBAŞKANLIĞI	0	0	7.512.000.000	250.000.000	0	0	0	7.762.000.000
ADALET BAKANLIĞI	0	0	3.277.000.000	0	0	0	0	3.277.000.000
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	0	0	19.000.000.000	0	0	0	0	19.000.000.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	0	0	595.000.000	0	0	1.663.795.000	0	2.258.795.000
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	2.482.241.000	750.759.000	7.443.323.000	483.000.000	0	0	0	11.159.323.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	0	0	295.000.000	175.000.000	0	0	0	470.000.000
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	0	0	0	0	570.000.000	0	0	570.000.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	0	0	0	620.000.000	0	0	0	620.000.000
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	0	0	0	475.000.000	0	0	0	475.000.000
TİCARET BAKANLIĞI	0	0	130.000.000	35.000.000	0	0	0	165.000.000
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	0	0	50.000.000	0	0	0	0	50.000.000
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	0	0	120.000.000	0	0	0	0	120.000.000
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	0	0	3.693.000.000	0	0	0	0	3.693.000.000

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	1.032.000.000	0	0	0	0	1.032.000.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	250.000.000	50.000.000	0	0	0	0	0	300.000.000
GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0	998.500.000	2.452.700.000	0	0	0	3.451.200.000
AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	1.781.000.000	0	0	0	1.781.000.000
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	0	0	980.000.000	0	0	0	0	980.000.000
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	0	2.184.031.000	0	2.184.031.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	0	0	4.863.576.000	0	0	4.863.576.000
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	300.000.000	0	0	0	0	300.000.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	100.000.000	0	0	0	0	100.000.000
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	0	0	2.000.000.000	2.000.000.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0	0	25.000.000	0	0	0	25.000.000
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	0	0	0	1.000.000	0	0	0	1.000.000
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	0	10.000.000	0	0	0	10.000.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	0	0	0	2.500.000	0	0	0	2.500.000
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	0	0	10.000.000	0	0	0	0	10.000.000
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	6.953.000	0	0	0	0	6.953.000
TOPLAM	2.732.241.000	800.759.000	45.542.776.000	6.310.200.000	5.433.576.000	3.847.826.000	2.000.000.000	66.667.378.000

Ek 21-b: PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	375.500.000	62.500.000	438.000.000
ANAYASA MAHKEMESİ	41.930.000	1.350.000	43.280.000
DANIŞTAY	111.235.000	9.585.000	120.820.000
HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU	88.196.000	6.600.000	94.796.000
ADALET BAKANLIĞI	423.835.000	0	423.835.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	338.950.000	64.400.000	403.350.000
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	1.016.000.000	251.000.000	1.267.000.000
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	84.269.000	3.731.000	88.000.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	785.961.000	23.200.000	809.161.000
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	64.500.000	7.400.000	71.900.000
TİCARET BAKANLIĞI	537.400.000	20.500.000	557.900.000
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	2.350.000.000	0	2.350.000.000
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	5.000.000.000	170.000.000	5.170.000.000
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	605.800.000	56.200.000	662.000.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	1.806.905.000	25.000.000	1.831.905.000
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	661.000.000	0	661.000.000
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	23.000.000	3.000.000	26.000.000
MİLLİ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI	126.650.000	26.070.000	152.720.000
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU	3.478.000	290.000	3.768.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	420.920.000	57.700.000	478.620.000

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	260.256.000	26.700.000	286.956.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	239.550.000	13.197.000	252.747.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.491.000.000	231.000.000	1.722.000.000
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	232.861.000	64.868.000	297.729.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ	60.060.000	9.448.000	69.508.000
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	23.600.000	3.598.000	27.198.000
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	27.230.000	3.650.000	30.880.000
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	34.058.000	5.340.000	39.398.000
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU	8.800.000	869.000	9.669.000
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ	16.785.000	1.325.000	18.110.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	235.000.000	30.000.000	265.000.000
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	193.000.000	22.000.000	215.000.000
ORDU ÜNİVERSİTESİ	180.000.000	34.000.000	214.000.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	271.000.000	44.000.000	315.000.000
ADANA ALPARSLAN TÜRKER BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	61.100.000	7.200.000	68.300.000
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	97.500.000	5.800.000	103.300.000
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	67.400.000	5.200.000	72.600.000
ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	41.398.000	7.602.000	49.000.000
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	116.000.000	9.500.000	125.500.000
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	105.500.000	11.500.000	117.000.000
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	35.800.000	3.650.000	39.450.000
KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ	55.515.000	6.085.000	61.600.000
TOPLAM	18.718.942.000	1.335.058.000	20.054.000.000

Ek 21-c: YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	08-BORÇ VERME	TOPLAM
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	100.000.000	0	0	100.000.000
YARGITAY	42.000.000	0	0	42.000.000
ADALET BAKANLIĞI	846.500.000	0	0	846.500.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	3.180.500.000	0	0	3.180.500.000
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	374.000.000	0	0	374.000.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	17.688.076.184	0	0	17.688.076.184
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	6.302.500.000	0	0	6.302.500.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	1.074.277.492	116.000.000	0	1.190.277.492
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	127.000.000	0	1.107.000.000	1.234.000.000
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI	1.170.000.000	0	0	1.170.000.000
TİCARET BAKANLIĞI	17.750.000	0	0	17.750.000
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI	3.378.250.000	0	0	3.378.250.000
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	212.000.000	0	250.000.000	462.000.000
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	2.300.000.000	0	0	2.300.000.000
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	905.000.000	0	0	905.000.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	498.300.000	0	0	498.300.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	36.733.000	0	0	36.733.000
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	100.000.000	0	0	100.000.000
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	433.000.000	0	0	433.000.000
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	65.000.000	0	0	65.000.000
GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.207.653.000	0	0	1.207.653.000
İLETİŞİM BAŞKANLIĞI	20.000.000	0	0	20.000.000
MİLLİ SARAYLAR İDARESİ BAŞKANLIĞI	150.000.000	0	0	150.000.000
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	79.000.000	18.500.000	0	97.500.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.336.424.000	0	0	13.336.424.000

DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.000.000	0	0	13.000.000
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	7.100.000	0	0	7.100.000
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	8.960.000	0	0	8.960.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	23.200.000.000	0	0	23.200.000.000
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI	0	13.000.000	0	13.000.000
KENTSEL DÖNÜŞÜM BAŞKANLIĞI	7.500.000	0	0	7.500.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	71.000.000	0	0	71.000.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	70.000.000	0	0	70.000.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	47.000.000	0	0	47.000.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	450.000.000	0	0	450.000.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	112.500.000	0	0	112.500.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	80.000.000	0	0	80.000.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	87.000.000	0	0	87.000.000
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	14.000.000	0	0	14.000.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	50.000.000	0	0	50.000.000
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	120.000.000	0	0	120.000.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	70.000.000	0	0	70.000.000
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	13.500.000	0	0	13.500.000
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	114.000.000	0	0	114.000.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	620.000.000	0	0	620.000.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	78.000.000	0	0	78.000.000
SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	158.000.000	0	0	158.000.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	177.488.000	0	0	177.488.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	30.000.000	0	0	30.000.000
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	20.000.000	0	0	20.000.000
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	2.000.000	0	0	2.000.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	18.000.000	0	0	18.000.000
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	80.000.000	0	0	80.000.000

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	105.000.000	0	0	105.000.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	77.500.000	0	0	77.500.000
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	15.000.000	0	0	15.000.000
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	37.500.000	0	0	37.500.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	45.000.000	0	0	45.000.000
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	8.000.000	0	0	8.000.000
ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	14.000.000	0	0	14.000.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	57.000.000	0	0	57.000.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	4.000.000	0	0	4.000.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	40.000.000	0	0	40.000.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	24.000.000	0	0	24.000.000
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	110.000.000	0	0	110.000.000
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	3.500.000	0	0	3.500.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	19.750.000	0	0	19.750.000
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	60.000.000	0	0	60.000.000
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	20.000.000	0	0	20.000.000
NİĞDE ÖMER HALİDEMİR ÜNİVERSİTESİ	10.000.000	0	0	10.000.000
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	50.000.000	0	0	50.000.000
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	25.000.000	0	0	25.000.000
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	30.000.000	0	0	30.000.000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	80.000.000	0	0	80.000.000
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	4.000.000	0	0	4.000.000
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	25.000.000	0	0	25.000.000
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	73.000.000	0	0	73.000.000
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	53.800.000	0	0	53.800.000
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	2.000.000	0	0	2.000.000
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	60.000.000	0	0	60.000.000
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	69.000.000	0	0	69.000.000

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ	12.000.000	0	0	12.000.000
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	20.000.000	0	0	20.000.000
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	8.000.000	0	0	8.000.000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	25.000.000	0	0	25.000.000
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	40.000.000	0	0	40.000.000
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	20.000.000	0	0	20.000.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	5.000.000	0	0	5.000.000
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	37.000.000	0	0	37.000.000
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ	71.000.000	0	0	71.000.000
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	76.000.000	0	0	76.000.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	126.000.000	0	0	126.000.000
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	3.000.000	0	0	3.000.000
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	20.000.000	0	0	20.000.000
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	100.000.000	0	0	100.000.000
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	100.000.000	0	0	100.000.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	10.000.000	0	0	10.000.000
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	23.000.000	0	0	23.000.000
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	430.000.000	0	0	430.000.000
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	74.000.000	0	0	74.000.000
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	23.703.000	0	0	23.703.000
İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ	15.000.000	0	0	15.000.000
İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ	50.000.000	0	0	50.000.000
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	94.000.000	0	0	94.000.000
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ	16.000.000	0	0	16.000.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	425.000.000	0	0	425.000.000
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	5.000.000	0	0	5.000.000
SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	40.000.000	0	0	40.000.000
SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	55.000.000	0	0	55.000.000
KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ	2.000.000	0	0	2.000.000
ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	25.000.000	0	0	25.000.000
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	157.000.000	0	0	157.000.000
TOPLAM	82.592.764.676	147.500.000	1.357.000.000	84.097.264.676

Ek 21-ç: DOĞAL AFET GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	07-SERMAYE TRANSFERLERİ
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	672.595.000
TOPLAM	672.595.000

Ek 21-d: İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	06-SERMAYE GİDERLERİ	TOPLAM
ADALET BAKANLIĞI	1.323.000.000	0	1.323.000.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	200.000.000	0	200.000.000
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	200.000.000	0	200.000.000
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	138.663.000	0	138.663.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	15.946.000	0	15.946.000
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI	583.000.000	338.000.000	921.000.000
TİCARET BAKANLIĞI	249.000.000	0	249.000.000
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	13.500.000	0	13.500.000
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	145.000.000	0	145.000.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	129.338.000	0	129.338.000
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	19.492.000	0	19.492.000
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.126.688.000	0	1.126.688.000
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	222.475.000	0	222.475.000
GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI	100.000.000	0	100.000.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	91.250.000	999.387.000	1.090.637.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8.012.000	4.993.000	13.005.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	18.230.000	557.000.000	575.230.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	7.938.000	0	7.938.000
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	5.500.000	0	5.500.000
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	1.348.000	0	1.348.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	2.240.000	0	2.240.000
TOPLAM	4.600.620.000	1.899.380.000	6.500.000.000

Ek 21-e: ÖZELLİKLİ GİDERLERİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	7.450.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	30.000.000
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	3.500.000
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI	15.000.000
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	285.356.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	327.040.000
TOPLAM	668.346.000

Ek 22: 2024 YILI İÇİNDE İDARE BÜTÇELERİNDEN YEDEK ÖDENEK TERTİBİNE AKTARILAN ÖDENEKLERDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARIYLA TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

Ek 22-a: PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNE AKTARILAN ÖDENEKLERDEN YAPILAN AKTARMALARIN DAĞILIMI

İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	8.600.000	9.200.000	17.800.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ	8.650.000	1.850.000	10.500.000
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI	8.000.000	200.000	8.200.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	223.407.000	36.593.000	260.000.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	647.840.000	102.160.000	750.000.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	262.400.000	28.100.000	290.500.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	206.230.000	23.770.000	230.000.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	157.900.000	23.100.000	181.000.000
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	191.500.000	2.500.000	194.000.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	349.930.000	40.070.000	390.000.000
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	268.250.000	11.750.000	280.000.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	36.000.000	0	36.000.000
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	56.453.000	5.547.000	62.000.000
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	80.805.000	14.195.000	95.000.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	233.000.000	26.000.000	259.000.000
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	100.500.000	9.500.000	110.000.000
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	167.600.000	22.400.000	190.000.000
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	177.250.000	22.750.000	200.000.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	103.000.000	9.000.000	112.000.000
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	13.352.000	1.648.000	15.000.000
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	143.173.000	16.827.000	160.000.000

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	125.000.000	0	125.000.000
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	53.500.000	10.000.000	63.500.000
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	69.800.000	10.200.000	80.000.000
ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ	89.980.000	8.020.000	98.000.000
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	97.700.000	12.300.000	110.000.000
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	52.720.000	7.280.000	60.000.000
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	81.300.000	8.700.000	90.000.000
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	111.500.000	11.500.000	123.000.000
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	35.000.000	0	35.000.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	77.000.000	8.500.000	85.500.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	58.000.000	6.500.000	64.500.000
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	102.500.000	12.500.000	115.000.000
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	60.240.000	4.760.000	65.000.000
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	61.850.000	8.150.000	70.000.000
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	135.500.000	13.000.000	148.500.000
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	27.311.000	4.689.000	32.000.000
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	98.603.000	11.397.000	110.000.000
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	38.000.000	0	38.000.000
KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	30.650.000	1.350.000	32.000.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	243.000.000	7.000.000	250.000.000
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ	121.000.000	11.500.000	132.500.000
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	84.300.000	5.700.000	90.000.000
ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	72.944.000	7.056.000	80.000.000
AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	60.000.000	4.293.000	64.293.000
TOPLAM	5.431.238.000	581.555.000	6.012.793.000

Ek 22-b: İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNE EKLENEN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN DAĞILIMI

İDARELER / EKONOMİK SINIFLANDIRMA	01-PERSONEL GİDERLERİ	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	06-SERMAYE GİDERLERİ	TOPLAM
ADALET BAKANLIĞI	0	152.590.000	0	152.590.000
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	0	284.436.000	0	284.436.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	0	100.000.000	0	100.000.000
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	0	200.000.000	0	200.000.000
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	0	31.677.000	0	31.677.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	0	70.362.000	0	70.362.000
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	6.842.000	0	0	6.842.000
TİCARET BAKANLIĞI	0	180.175.000	0	180.175.000
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	0	28.380.000	13.000.000	41.380.000
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	0	134.889.931	0	134.889.931
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	25.662.000	0	25.662.000
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	0	6.700.000	0	6.700.000
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	200.000.000	0	200.000.000
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	7.500.000	0	7.500.000
GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	10.000.000	0	10.000.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	67.014.000	722.986.000	790.000.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	77.700.000	77.700.000
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	23.069	568.000	0	591.069
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	0	2.703.000	0	2.703.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ - CERRAHPAŞA	0	3.792.000	0	3.792.000
TOPLAM	6.865.069	1.506.448.931	813.686.000	2.327.000.000
AÇIKLAMA: İlama Bağlı Boçları Karşılama Ödeneği tertibine 7489 sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (E) işaretli cetvelin 38/c sıra numaralı hükmü gereğince 2.327.000.000 TL eklenmiştir.				

Ek 23: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (EKOD2)

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Gerçekleşme
Bütçe Giderleri	11.089.037.425	10.780.614.067
Faiz Hariç Giderler	9.835.037.425	9.510.158.727
I. Personel Giderleri	2.553.495.036	2.666.027.315
Memur	2.097.496.244	2.163.082.840
Sözleşmeli Personel	182.349.437	186.587.189
İşçiler	198.985.103	231.807.040
Geçici Süreli Çalışanlar	26.652.865	36.861.146
Diğer Personel	37.273.246	34.143.100
Milletvekilleri	1.069.000	1.246.480
Cumhurbaşkanı Ödeneği	2.196	2.196
İstihbarat Personeli	9.666.945	12.297.323
II. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	312.450.964	332.217.236
Memur	236.959.035	246.554.190
Sözleşmeli Personel	19.041.661	19.284.216
İşçi	40.494.441	47.309.688
Geçici Personel	4.212.225	8.085.607
Diğer Personel	10.919.129	10.038.492
Milletvekilleri	44.000	50.261
İstihbarat Personeli	780.473	894.781
III. Mal ve Hizmet Alımları	679.765.730	747.046.121
Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	6.368.847	9.792.919
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	379.759.642	365.543.732
Yolluklar	13.858.692	21.243.529
Görev Giderleri	13.793.466	36.777.744
Hizmet Alımları	239.402.910	278.000.648
Temsil ve Tanıtma Giderleri	1.853.740	2.502.308
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	8.388.051	11.431.275
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	13.839.024	17.928.106
Tedavi ve Cenaze Hizmetleri	2.501.358	3.825.859
IV. Faiz Giderleri	1.254.000.000	1.270.455.341
Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	2.217	0
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	822.933.786	897.457.830
Dış Borç Faiz Giderleri	257.456.129	200.861.467
İskonto Giderleri	27.691.691	68.825.652
Para Piyasası Nakit İşlemleri Faiz Giderleri	2.269.887	0
Türev Ürün Giderleri	19.242.928	14.547.966
Kira Sertifikası Giderleri	124.403.362	88.762.425
V. Cari Transferler	4.266.708.695	3.863.914.705
Görevlendirme Giderleri	1.237.160.716	1.219.845.579
Hazine Yardımları	1.195.308.870	981.190.485
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	246.775.182	127.072.738
Hanehalkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	464.493.641	445.713.544
Yurtdışına Yapılan Transferler	36.648.877	30.630.168
Gelirden Ayrılan Paylar	1.086.321.409	1.059.462.192
VI. Sermaye Giderleri	787.940.000	944.083.031
Mamul Mal Alımları	66.227.120	65.378.301
Menkul Sermaye Üretim Giderleri	12.485.289	9.567.608
Gayri Maddi Hak Alımları	5.998.174	6.912.908
Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırılması	31.349.200	48.220.649
Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	605.380.422	724.303.453
Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	13.615.389	12.719.880
Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	42.819.244	63.976.385
Stok Alımları	16.500	0
Diğer Sermaye Giderleri	10.048.661	13.003.846
VII. Sermaye Transferleri	720.837.398	640.357.351
Kurum, İşletme ve Hanehalkına Yapılan Sermaye Transferleri	680.525.920	598.596.258
Yurtdışı Sermaye Transferleri	5.393.930	1.859.171
Hazine Yardımları	34.917.548	39.901.922
VIII. Borç Verme	298.507.515	316.512.969
Yurt içi Borç Verme	291.329.396	311.901.532
Yurt Dışı Borç Verme	7.178.119	4.611.437
IX. Yedek Ödenekler	215.332.087	0
Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği	20.054.000	0
Yatırımları Hızlandırma Ödeneği	84.097.265	0
Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği	6.720.047	0
Yedek Ödenekler	96.499.683	0
Yeni Kurulacak Dai. Ve İda. İht. Karşılama Ödeneği	792.746	0
Diğer Yedek Ödenek	7.168.346	0

Ek 24: 2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM PROGRAM BAZINDA BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
AİLENİN KORUNMASI VE GÜÇLENDİRİLMESİ	11.904.918	10.587.314	10.048.575
AKTİF VE SAĞLIKLI YAŞLANMA	8.579.113	12.069.470	10.944.779
ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE YENİLİK	40.274.234	65.102.632	59.827.539
BAĞIMLILIKLA MÜCADELE	9.343.722	2.868.994	2.853.395
BİLGİ VE İLETİŞİM	10.757.267	22.830.829	12.337.932
BÖLGESEL KALKINMA	5.132.760	5.184.384	4.971.340
ÇOCUKLARIN KORUNMASI VE GELİŞİMİNİN SAĞLANMASI	26.619.724	29.471.384	27.852.521
CUMHURBAŞKANLIĞI	5.406.908	10.038.725	9.854.151
DEMİRYOLU ULAŞIMI	215.182.334	229.619.580	208.592.576
DENİZYOLU ULAŞIMI	4.321.176	5.715.393	4.816.971
DİN HİZMETLERİ VE YAYGIN DİN EĞİTİMİ	79.718.344	87.496.213	87.251.023
DIŞ DENETİM VE HESAP YARGILAMASI	1.710.755	1.881.403	1.860.335
DIŞ POLİTİKA	35.715.933	41.847.268	39.378.412
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	535.378.557	394.130.536	308.462.577
ENGELLİLERİN TOPLUMSAL HAYATA KATILIMI VE ÖZEL EĞİTİM	135.643.743	145.083.188	142.874.743

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
KOMBİNE TAŞIMACILIK, LOJİSTİK VE TEHLİKELİ MAL TAŞIMACILIĞI	1.304.093	1.952.218	86.515
KORUYUCU SAĞLIK	203.145.497	194.470.830	192.445.764
METEOROLOJİ	3.096.942	3.031.415	2.802.760
MİLLİ KÜLTÜR	27.776.884	58.543.695	50.742.245
ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME	4.730.120	5.845.089	5.664.049
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	21.750.193	28.223.060	25.977.850
ORTAÖĞRETİM	335.939.310	327.283.871	318.145.512
SANAT VE KÜLTÜR EKONOMİSİ	7.198.909	8.975.434	8.623.169
SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİM VE YATIRIMLARIN DESTEKLENMESİ	82.181.527	98.685.175	101.763.343
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	906.494.905	943.224.782	817.628.688
ŞEHİT YAKINI VE GAZİLER	11.028.077	11.595.323	11.551.778
SINAİ MÜLKİYET HAKLARI	512.071	598.323	585.262
SOSYAL GÜVENLİK	1.237.249.854	1.132.239.362	1.104.216.433
SPORUN GELİŞTİRİLMESİ VE DESTEKLENMESİ	27.484.143	34.209.586	33.582.489
STRATEJİK YÖNETİM VE KAYNAK TAHSİSİ	5.665.143	8.395.846	8.305.892
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	13.434.417	15.949.337	14.409.418
TABİİ KAYNAKLAR	7.357.964	8.231.208	7.345.317
TAPU VE KADASTRO	6.826.372	8.267.547	7.176.668

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
TARIM	294.115.061	303.735.046	302.624.527
TEDAVİ EDİCİ SAĞLIK	573.041.418	662.547.169	649.508.359
TEMEL EĞİTİM	584.471.540	598.401.496	589.043.537
TİCARETİN DÜZENLENMESİ, GELİŞTİRİLMESİ VE KOLAYLAŞTIRILMASI	42.325.994	48.152.134	47.431.461
TOPLUM GÜVENLİĞİ	477.707.276	534.197.650	518.273.535
TOPRAK VE SU KAYNAKLARININ KULLANIMI VE YÖNETİMİ	120.744.158	151.577.790	150.346.575
TRAFİK GÜVENLİĞİ	27.656.942	23.711.433	23.179.991
TÜKETİCİNİN KORUNMASI, ÜRÜN VE HİZMETLERİN GÜVENLİĞİ VE STANDARDİZASYONU	18.956.126	21.872.271	20.951.674
TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ	5.294.985	9.222.198	8.400.380
ULUSAL SAVUNMA VE GÜVENLİK	618.482.818	745.771.104	591.160.608
ULUSLARARASI EĞİTİM İŞ BİRLİKLERİ VE YURTDIŞI EĞİTİM	12.813.103	11.590.528	11.404.599
ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ	3.816.401	4.322.389	3.474.472
UZAY VE HAVACILIK	4.083.808	3.332.041	3.174.231
VATANDAŞLIK VE SİVİL TOPLUM	15.162.167	13.191.643	12.753.091
YASAMA	6.503.782	7.521.648	7.514.429
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	901.167.460	900.069.506	890.260.488
YOKSULLUKLA MÜCADELE VE SOSYAL YARDIMLAŞMA	280.035.971	279.766.664	275.239.460
YÜKSEKÖĞRETİM	379.372.772	396.744.943	378.814.522

(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Gerçekleşme
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	337.101.998	360.859.871	333.778.678
PROGRAM DIŞI GİDERLER	219.099.853	148.848.372	3.407.588
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Hazine Yardımları ve Gelirden Ayrılan Paylar Hariç)	11.089.037.425	11.544.977.408	10.780.614.067



TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

BÜTÇE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Haziran 2025

Necatibey Cad. No: 110/A 06570 Yücetepe-ANKARA

Tel: +90 (312) 294 50 00 Faks: +90 (312) 294 52 98

www.sbb.gov.tr